กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด

นายธานี เลิศชัยชาญ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2554

The Influence Groups and the Making of Tourist Policy Management in Koh Chang Tai, Trat province

Mr. Thani Lertchaichan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด
ชื่อและนามสกุล	นายธานี เลิศชัยชาญ
แขนงวิชา	การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา	รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2554

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

.....
(รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิสรชัย)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด

ผู้ศึกษา นายธานี เลิศชัยชาญ **รหัสนักศึกษา** 2508000912 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) กลุ่มอิทธิพลที่ผลักดันการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างใต้ (2) ศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในเขตอบต. เกาะช้างใต้เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างและ (3) เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆ ในเขตอบต.เกาะช้างใต้เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระคัดเลือกแบบเจาะจง คือ กลุ่มข้าราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 3 คน นักการเมืองท้องถิ่น 5 คน นักธุรกิจ 13 คน ผู้นำประชาชน 6 คน มีเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญคือ แบบเก็บข้อมูลจากเอกสาร แบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์

ผลการศึกษาพบว่า (1)กลุ่มที่มีอำนาจและอิทธิพลทางการเมืองในการกำหนดนโยบายหรือผลักดันโครงการต่างๆมีหลายกลุ่มที่ทำให้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบริหารราชการของอบต.เกาะช้างใต้ที่สำคัญคือกลุ่มข้าราชการในพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือฝ่ายปกครองนอกจากนั้นก็คือกลุ่มธุรกิจและกลุ่มนักการเมืองในท้องถิ่น (2)ความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆที่อบต.เกาะช้างใต้พบว่าที่สำคัญคือการแข่งขันเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองระหว่างกลุ่มต่างๆและระหว่างสมาชิกของแต่ละกลุ่มที่มีความคิดและเป้าหมายเฉพาะของตนเองและแตกต่างจากคนอื่น แต่ไม่มีผลกระทบกับกลุ่มผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า การใช้อำนาจทางการเมืองในการบริหารจัดการกับการท่องเที่ยวมากนักและ (3)แนวทางป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองได้แก่ การไม่ให้กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนใกล้ชิดและเครือญาติของนักการเมืองท้องถิ่นเพื่อไม่ให้มีอิทธิพลหรือบทบาทเหนือกระบวนการกำหนดนโยบาย และต้องเข้าใจถึงอำนาจหน้าที่รวมถึงการปฏิบัติงานในขอบเขตของคนเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและร่วมกันบูรณาการความคิดที่สร้างสรรค์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ นักการเมือง ประชาชนและนักธุรกิจ

คำสำคัญ กลุ่มอิทธิพล การบริหารจัดการ การท่องเที่ยว เกาะช้าง จังหวัดตราด

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงเรียบร้อยได้ด้วยความเมตตากรุณาและความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน นับตั้งแต่คณาจารย์ที่ปรึกษาได้แก่ท่าน รศ.ดร. เสนีย์ คำสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้เมตตากรุณาให้การแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบอีกทั้งให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาวิจัย จนกระทั้งเนื้อหาสาระ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และถูกต้องตามหลักวิชาการ ผู้ศึกษาวิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่าน และเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้ศึกษาวิจัย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้ศึกษาวิจัย รู้สึก ซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านคณาจารย์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาขาวิชารัฐศาสตร์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆด้วยดี

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้ศึกษาวิจัยขอกราบระลึกถึงผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ คือคุณพ่อเส่ง เลิศชัยชาญ คุณแม่แป้น เลิศชัยชาญ ผู้ที่ให้กำเนิดเลี้ยงดู อบรม และส่งเสริมให้ผู้ศึกษาวิจัยเป็นผู้ใฝ่ในการศึกษาตลอดจนความห่วงใย เอาใจใส่ อีกทั้งยังคอยเป็นกำลังใจ และเป็นผู้สนับสนุนที่สำคัญแก่ผู้ศึกษาวิจัยจนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณ คุณศรีวรรณ เลิศชัยชาญ บุคคลใกล้ชิดผู้คอยเป็นกำลังใจสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุดหากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการอยู่บ้าง ก็ขอมอบให้แก่คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนาม และท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงไว้ข้างต้นซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จในครั้งนี้

ธานี เลิศชัยชาญ

มีนาคม 2554

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย…….. ง

กิตติกรรมประกาศ……...จ

สารบัญตาราง…….....ซ

สารบัญภาพ ..... ฌ

บทที่ 1 บทนำ ……...… 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ……..… 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ……..….. 6

กรอบแนวคิดการวิจัย…….. 7

ขอบเขตการวิจัย..... 7

นิยามศัพท์……... 8

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ……..... 9

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง..... 11

แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง…….....11

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจ..... 18

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์..... 22

แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งและความขัดแย้งทางการเมือง..... 27

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน.....46

สำรวจวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง……..…… 51

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย…...……..……..70

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง……....70

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย…….…….72

การเก็บรวบรวมข้อมูล……...73

การวิเคราะห์ข้อมูล.....74

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล……...……..... 75

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางการเมืองของเกาะช้างว่ากลุ่มใดบ้างที่มีอำนาจในการจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง……... 75

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในการจัดการการท่องเที่ยว..83

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง.....90

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ……...93

สรุปการวิจัย……...……...93

อภิปรายผล……...96

ข้อเสนอแนะ……105

บรรณานุกรม.....108

ภาคผนวก……..……...……..……114

ก แบบเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่ม……..…….....115

ข แบบเก็บข้อมูลจากการสังเกตการณ์และเก็บจากเอกสาร.....158

ประวัติผู้ศึกษา…….....160

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 หมู่บ้านเทศบาลตำบลเกาะช้าง……..…56
ตารางที่ 4.2 โรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก……..58
ตารางที่ 4.3 หมู่บ้านเกาะช้างใต้.....63
ตารางที่ 4.4 งบประมาณรายจ่ายประจำปี……..68
ตารางที่ 5.1 ประชากรตัวอย่างในงานวิจัย.....70
ตารางที่ 5.2 กลุ่มตัวอย่างแบบสัมภาษณ์.....71
ตารางที่ 5.3 กลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์แบบกลุ่ม.....72

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....7
ภาพที่ 1.2 แผนที่เกาะช้าง.....10

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองไทยมีสองระดับ คือ การเมืองระดับชาติ กับการเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติเป็นเรื่องของผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยส่วนรวม เช่น ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ การพัฒนาประเทศในภาพรวม ซึ่งเป็นการดำเนินกิจการใหญ่ๆ ส่วนการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นการเมืองที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่นหรือของสังคมที่ใกล้ตัวประชาชนมากที่สุด เช่น การพัฒนาสาธารณูปโภค การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชีวิตความเป็นอยู่ในระดับท้องถิ่น โดยที่การเมืองทั้งสองส่วนหรือทั้งสองระดับนี้ล้วนมีความสำคัญกับประเทศไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากว่าการเมืองในระดับชาติเป็นเรื่องของผลประโยชน์ระดับชาติโดยรวม แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับการเมืองในระดับท้องถิ่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะถ้าการเมืองในระดับท้องถิ่นมีความเข้มแข็งก็จะทำให้การเมืองระดับชาติเข็มแข็งไปด้วย กล่าวคือ ถ้าท้องถิ่นมีความพร้อมมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพที่จะบริหารงานหรือดำเนินการเพื่อบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการเมืองท้องถิ่นที่เข้มแข็งส่วนกลางก็ไม่จำเป็นต้องลงมาช่วยเหลือหรือสนับสนุนซึ่งก็จะทำให้ราชการส่วนกลางสามารถปฏิบัติภารกิจในระดับประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆได้ ดังนั้นการเมืองในระดับท้องถิ่นจึงมีความสำคัญกับการเมืองไทยเป็นลำดับแรก และเป็นพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย(เศกสรรค์ ศักขินาดี 2550:1-3)

การเมือง (Politics) หมายถึง ศิลปะและศาสตร์ของการปกครอง รูปแบบของการบริหารรัฐ ระบบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆในสังคม ชาติ และรัฐ การเมืองในความหมายกว้างย่อมรวมถึงความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของประชาชนกลุ่มต่างๆ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในเชิงสาธารณะหรือส่วนรวมด้วย(จุมพล หนิมพานิช 2545)

การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ ซึ่งมีคำจำกัดความและความหมายที่หลากหลาย กว้างขวาง ครอบคลุมรวมถึงการปกครอง การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อสังคม “อำนาจ” หมายถึง อำนาจของประชาชนซึ่งมีความหมายว่า การเมืองท้องถิ่นคือการที่ประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจ มีส่วนร่วมที่สำคัญในการ

ตัดสินใจว่าทิศทางของการบริหารท้องถิ่นของตัวเองจะเป็นอย่างไร ทั้งนี้อำนาจผลประโยชน์ของท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นจะต้องมีความแตกต่าง หลากหลาย ไม่เหมือนกัน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ตลอดจนองค์ประกอบศักยภาพ ในแต่ละท้องถิ่นที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเป็นอยู่(เสกสรรค์ ศักขินาดี 2550: 1-2)

เนื่องจากว่าการเมืองท้องถิ่น (Local politics) คือ การเมืองในระดับพื้นฐานของแต่ละสังคมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มต่างๆ ในระดับชุมชนหรือท้องถิ่นต่างๆ การเมืองท้องถิ่นยังคงเป็นธรรมชาติของการเมืองในสังคมที่มีทั้งผู้กระทำทางการเมืองระดับที่มีอำนาจและอิทธิพลมากหรือชนชั้นนำในท้องถิ่น (local elites) และผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำทางการเมืองของชนชั้นนำจำนวนน้อย เช่น ระหว่างนักธุรกิจคนสำคัญในท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นที่มีตำแหน่งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนในสภาแห่งชาติคหบดีหรือผู้มีชื่อเสียง มีบารมีมาก เป็นที่รู้จัก เคารพยกย่องของคนในท้องถิ่นกับประชาชนโดยทั่วไป เป็นต้น(เสนีย์ คำสุข 2549: 36)

1.1 อาจกล่าวได้ว่าเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการจัดสรรหรือแบ่งปันงบประมาณหรือโครงการ ให้แก่กลุ่มคนในสังคมว่าใครจะได้อะไร ที่ไหน เท่าไหร่นั่นเอง ซึ่งต้องผ่านกระบวนการในการต่อรอง และการประนีประนอมทั้งภายในและภายนอกสภาท้องถิ่นกว่าจะผ่านความเห็นชอบจากสภา อบต. และใช้งบประมาณได้ และในกระบวนการจัดทำและพิจารณางบประมาณนี้เอง จะทำให้สามารถพิจารณาได้ว่าใครได้ผลประโยชน์มาก-น้อย หรือประโยชน์ตกแก่ใครหรือกลุ่มใดและอย่างไร

การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครอง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองนั้นมีความสำคัญดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร 2539: 14-16)

1.1.1 การปกครองท้องถิ่น คือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอน การเมืองการปกครอง ให้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนรู้สึกว่าตนเองมีความเกี่ยวพันกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครองบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัย โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสมเข้าไปบริหารงานท้องถิ่น

1.1.2 การปกครองท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง หัวใจของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็นการอันเกิดจาก

คำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองคือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับการเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบการบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่างๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองที่มีต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคของท้องถิ่นของตนเอง

1.1.3 การปกครองท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลมีภาระอยู่อย่างกว้างขวางนับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง รัฐบาลมิอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการที่แตกต่างกัน ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้อยู่ในท้องถิ่นนั้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่างๆที่รวมอยู่ที่ส่วนกลางจะลดลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

1.1.4 การปกครองท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่นทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง การกระจายอำนาจจึงจะทำให้เกิดลักษณะการพึ่งตนเองซึ่งเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาชนบทเป็นอย่างยิ่ง(อ้างในสิวาพร ชมกรด 2550: 2-3)

1.2 การใช้อำนาจทางการเมือง การเมืองท้องถิ่นในปัจจุบัน ประกอบไปด้วยการเมืองภาคตัวแทน และการเมืองภาคพลเมือง ซึ่งจะเป็นภาคส่วนสำคัญในการเมืองท้องถิ่นที่จะมีความสัมพันธ์กันในเชิงของอำนาจ – ผลประโยชน์ระหว่างกันอย่างใกล้ชิด ซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจ – ผลประโยชน์ดังกล่าวจะต้องพิจารณาเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของการเมือง เพราะการเมืองเป็นเรื่องของอำนาจและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายและมีบทบาทเรียกร้องหรือต่อรองกับรัฐมากขึ้นเพื่อขยายและปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มตนในท้องถิ่น จึงเห็นว่านักการเมืองท้องถิ่นได้ใช้กระบวนการเลือกตั้งเพื่อเป็นช่องทางที่ชอบธรรมในการเข้ามาสู่ตำแหน่งเพื่อใช้อำนาจทางการเมือง ซึ่งก็มีกลุ่มการเมืองต่างๆ เข้ามาแข่งขันกันอย่างเข้มข้น เพื่อให้ได้ชนะการเลือกตั้งและได้เข้าไปใช้อำนาจโดยเฉพาะการใช้อำนาจในการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์สาธารณะของท้องถิ่น หรือในบางท้องถิ่นก็อาศัยความรุนแรงทางการเมืองเพื่อแย่งชิงสิ่งที่มีคุณค่าในท้องถิ่น นั่นเอง

การเมืองท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องของการเข้ามาหาแสวงหาผลประโยชน์และการใช้อำนาจแทรกแซงของบุคคล กลุ่มบุคคลเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะหรือกลุ่มคนเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะ

บุคคลในท้องถิ่น ภายใต้บริบทของการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและผลประโยชน์ในท้องถิ่นนั้น และยังเกี่ยวข้องกับการเมืองระดับชาติที่มีส่วนในการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้อำนาจรัฐในท้องถิ่นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มการเมืองระดับชาติ

1.3 ดังนั้น ความขัดแย้งที่มีสาเหตุมาจากการใช้อำนาจทางการเมืองที่สำคัญจึงเป็นเรื่องที่มาจากผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเกิดจากการแทรกแซงจากกลุ่มผลประโยชน์ในลักษณะของการเกื้อหนุนระหว่างกลุ่มอำนาจการเมืองระดับชาติ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และกลุ่มอิทธิพล การใช้ตำแหน่งหน้าที่สนับสนุนพวกพ้องของตนให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทำให้มีการแข่งขันทางการเมืองสูงขึ้น การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เอื้อผลประโยชน์ให้แก่ตนล้วนแต่เป็นเรื่องของผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน และต่างเข้ามาร่วมในการแย่งชิงเพื่อให้รัฐตอบสนองความต้องการหรือผลประโยชน์ของกลุ่มตนจนอาจกลายเป็นความขัดแย้งเกิดขึ้นได้

สาเหตุของความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการใช้อำนาจทางการเมือง สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายบริหารส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การใช้อำนาจทางการเมืองโดยการแทรกแซง

จากบรรดากลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในลักษณะของการเกื้อหนุนระหว่างกลุ่มอำนาจการเมืองระดับชาติ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และกลุ่มอิทธิพล เป็นสาเหตุที่มีผลทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในอบต. ที่รุนแรง โดยเฉพาะกลุ่มที่ต้องการที่จะมีอำนาจและตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ตนเอง ได้รับผลประโยชน์รวมไปถึงพวกพ้องของตนเองอีกด้วย (อ้างในจรูญศรี ตั้งเสถียร 2553: 120-121)

โดยทั่วไปในทุกหน่วยงานหรือองค์การย่อมมีความขัดแย้ง ซึ่งอาจเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มของบุคคล ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นของปกติที่เกิดขึ้นในสังคม ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ความขัดแย้งจะเกิดขึ้นเมื่อเราทำอะไรไปกระทบกระเทือนคนอื่น ในการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของเขาหรือไปกระทบกับสิ่งที่เขาต้องการหรือเรามีวิธีการที่แตกต่างไปจากคนอื่น ในการมองปัญหาหรือในการปฏิบัติงาน(เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2540:8) โดยเคนเนท ดับเบิลยู โธมัส (Kenneth W.Thomas อ้างถึงใน เชี่ยวชาญ อาศุวัฒนกุล 2538:261-265) ได้แบ่งกระบวนการของความขัดแย้งออกเป็น 4 ขั้นตอนด้วยกัน ซึ่งเริ่มต้นด้วย ความคับข้องใจ (frustration) เป็นขั้นตอนที่หนึ่ง ต่อมาเกิดการสร้างความคิดต่างๆของตัวเองขึ้นมา(conceptualization) เป็นขั้นตอนที่สอง หลังจากนั้นจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ (Behavior) อันเป็นขั้นตอนที่สาม และขั้นตอนสุดท้ายเป็นผลที่เกิดจากพฤติกรรมนั้นๆ (outcome) ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ไม่มีใครปรารถนา แต่หาก

เกิดขึ้นแล้วจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดผลดีที่สุดตามมา ซึ่งขึ้นอยู่กับว่ามีการจัดการไปในทางทิศทางใด ในองค์กรใดๆถ้ามีความขัดแย้งเกิดขึ้นในระดับสูง อาจเป็นเครื่องบั่นทอนต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของเป้าหมายได้ แต่ถ้าอยู่ในระดับที่พอดีก็อาจเป็นประโยชน์ต่อองค์การได้เช่นเดียวกัน เพราะความขัดแย้งนั้นมีทั้งผลดีและผลเสียต่อองค์การ ผลดีของความขัดแย้งได้แก่ ทำให้องค์การมีการเปลี่ยนแปลงเกิดความสร้างสรรค์ มีนวัตกรรมใหม่ๆป้องกันไม่ให้องค์การหยุดอยู่กับที่ สมาชิกในองค์การมีความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา ผลเสียของความขัดแย้งได้แก่ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกันขาดความร่วมมือ ขาดความคิดริเริ่ม และทำลายความสามัคคี(ชนินทร์ ชุณหพันธรักษ์ 2544: 118)

ในหลายสังคม ปัญหาความขัดแย้งที่เป็นประเด็นสำคัญในท้องถิ่น เช่น เรื่องที่ดิน ทรัพยากร ป่าไม้ น้ำ อาชญากรรม หนี้สิน เป็นต้น อาจถูกตัดสินให้ระงับความขัดแย้งในระดับท้องถิ่นโดยกลุ่มชนชั้นนำของท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญ ทั้งๆ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจากส่วนกลางที่สามารถควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย สามารถจะดำเนินการตามกฎหมายของรัฐบาลกลางได้ แต่ก็ปล่อยให้เป็นไปตามบริบทของการเมืองท้องถิ่นหรือตามจารีตประเพณีของท้องถิ่น

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างจังหวัดตราด ในปัจจุบันการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดตราดมีหลากหลายรูปแบบทั้งเป็นการจัดการโดยรัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน บทบาทของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวหรือที่เรียกว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วและในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเติบโตเป็นเครือข่ายมากขึ้น รูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นรูปแบบที่ถูกคาดหวังว่าเป็นวิธีการที่มีศักยภาพเพราะชุมชนเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยตรงไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนต้องเข้าไปมีบทบาทในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจชุมชนของคนในท้องถิ่นด้วย ลักษณะที่สำคัญของการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่สำคัญคือ ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยวเป็นการนำเอาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่นทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่มาใช้เป็นปัจจัยหรือต้นทุนสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน(เทิดชาย ช่วยบำรุง2549: 97-98)

เกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่เป็นอันดับสองรองจาก เกาะภูเก็ตและเป็นแหล่งท่องเที่ยวติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก เนื้อที่บนเกาะ 80% ยังเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงมีความเป็นธรรมชาติสูง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งล้านคน อีกทั้งเกาะช้าง ยังปลอดภัยจากภัย “สึนามิ” เพราะเกาะช้างตั้งอยู่ในพื้นที่ทะเลอ่าวไทย

จากการเก็บสถิตินักท่องเที่ยวของ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดตราด จำนวนนักท่องเที่ยว ที่มายังเกาะช้าง ในแต่ละปีมีจำนวนมากกว่า หนึ่งล้านคนต่อปี โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 70 % ส่วนที่เหลืออีก 30 % เป็นชาวต่างชาติ (เอกสารแนบ จาก ททท. จังหวัดตราด)

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษา การเมืองกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเมือง การใช้อำนาจ อิทธิพลในกลุ่มต่างๆที่สามารถแยกได้ว่าใครใช้อำนาจและใครใช้อิทธิพล ในระดับท้องถิ่นที่น่าจะเป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาในรูปแบบต่างๆที่ทำให้ชุมชนมีความร่วมมือในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและทราบถึงความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายและผลักดันซึ่งจะมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลุ่มอิทธิพลที่ผลักดันการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างใต้

2. เพื่อศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในเขตอบต.เกาะช้างใต้เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างใต้และ

3. เพื่อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่มต่างๆในเขต อบต. เกาะช้างใต้เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้าง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

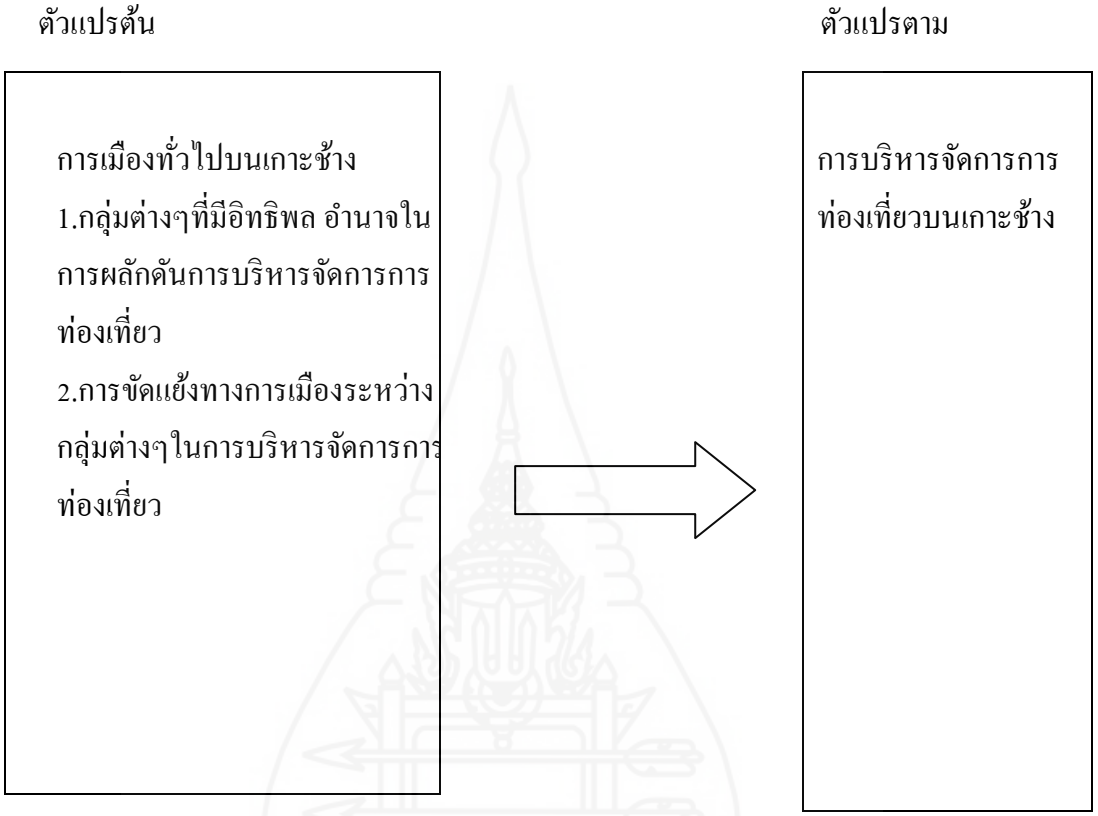

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด” การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการเมืองทั่วไปที่อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจ อิทธิพลในการผลักดันการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง

4.2 การศึกษาจำกัดขอบเขตของเนื้อที่ที่จะศึกษาเฉพาะในด้านความขัดแย้งทางการเมืองของกลุ่มต่างๆในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง จังหวัดตราด

4.3 ขอบเขตด้านเวลาในการศึกษาเป็นการเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเนื่องจากจำนวนตัวอย่างที่เลือกไว้มีความเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยจำนวนมากจึงกำหนดไว้ประมาณ 20-25 คน เช่น ผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกท้องถิ่นทั้งส่วนปกครองท้องที่และปกครองท้องถิ่นโดยผู้วิจัยได้นำความ

คิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างมาประกอบการวิเคราะห์ซึ่งเป็นระยะเวลาของนโยบายในปีงบประมาณ พ.ศ.2549 ถึง พ.ศ. 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **การเมือง** หมายถึง การจัดการกับปัญหาความขัดแย้งด้วยการใช้อำนาจสาธารณะโดยในระดับที่ต่ำที่สุด ความขัดแย้งจะเกี่ยวข้องกับการใช้ความสามารถการรักษาตำแหน่งหน้าที่ให้คงไว้ต่อไปของบรรดานักการเมืองที่เต็มไปด้วยความต้องการ (ตำแหน่งและอำนาจ) ดังนั้นความสำคัญของการเมืองก็คืออำนาจ (Power) เป็นการต่อสู้เพื่อให้ได้มาเพื่อรักษาและการใช้อำนาจ ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงอิทธิพล และการมีอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่นๆ กับการเมืองในด้าน กลุ่ม อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มอิทธิพล ในท้องถิ่นและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่นระบบอุปถัมภ์ เป็นต้น

ในการศึกษานี้ การเมือง คือ กลุ่มและสถาบันทางการเมืองการปกครองต่างๆ ความสัมพันธ์เกี่ยวกับอำนาจการตัดสินตกลงใจหรือนโยบายสาธารณะ และระบบความสัมพันธ์ใดๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ เพื่อสังคม ซึ่งเป็นอำนาจที่ต้องมีการปฏิบัติตามอีกด้วย

5.2 **อำนาจ** หมายถึง มีความสามารถเหนือผู้อื่นหรือมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นให้มีพฤติกรรมตลอดจนทัศนคติไปในทิศทางที่ต้องการ อำนาจในทางนี้หมายถึง อำนาจของบุคคลหรือผู้นำชุมชน การเมืองเกี่ยวข้องกับ “อำนาจ” หรือ “อิทธิพล” ในการจัดสรรผลประโยชน์และจัดการเกี่ยวกับความขัดแย้งในสังคม อำนาจไม่จำเป็นต้องใช้แต่กำลังแต่อย่างใด เพราะหมายถึงการจูงใจหรือการชักชวนก็ได้ ในแง่หนึ่งการเมืองจึงเป็นเสมือนผู้นำทาง เป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวิธีการที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่เกี่ยวเนื่องกับสังคมไทยบริบทต่างๆ เช่น สภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิตในการดำเนินชีวิติ ขนบธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันภายในกลุ่มและแบบแผนความเป็นไปในทางการเมืองต่างๆของกลุ่ม

ในการศึกษานี้ อำนาจ คือ ความสามารถที่จะมีอิทธิพลเหนือ หรือที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวแสดงอื่นๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐอื่นๆ ให้เป็นไปในแนวทางที่ตนเองต้องการหรือในอีกด้านหนึ่งก็คือ ความสามารถที่จะต่อต้านอิทธิพลจากภายนอกที่จะมาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน

5.3 **อิทธิพล** หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีเหตุเกิดขึ้นและมีผลตามมาซึ่งคนหนึ่งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของอีกคนหนึ่งให้กระทำการไปในทางที่ก่อให้เกิดผลตามที่ตั้งใจไว้ ส่วนใหญ่ผู้มีอิทธิพลมักจะมีอำนาจชนิดใดชนิดหนึ่งหนุนหลังอยู่ด้วยไม่ว่าจะเป็นอำนาจตามกฎหมายหรืออำนาจส่วนตัวของใช้ก็ตาม

5.4 **กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองท้องถิ่น** หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ ทัศนคติ และผลประโยชน์คล้ายคลึงกันเพื่อแสวงหา หรือมีอิทธิพลต่อกลุ่มของตนในการนำผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน

ในการศึกษานี้ กลุ่มผลประโยชน์ คือ กลุ่มทุติยภูมิที่ถือกำเนิดจากการรวมตัวของบุคคลหรือปัจเจกบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันบางประการ และมีพฤติกรรมที่มุ่งใช้อำนาจและอิทธิพลในการดำเนินกิจกรรมในการบริหารสาธารณะที่มีต่อภาครัฐหรือนโยบายสาธารณะผ่านกระบวนการทางการเมือง

5.5 **การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน** หมายถึง ความต้องการในการจัดการการท่องเที่ยวด้วยตนเองของชุมชน โดยศึกษาปัญหา อุปสรรคในการจัดการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน และเสนอแนะรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

5.6 **ความขัดแย้งทางการเมือง** หมายถึง ความขัดแย้งที่เกิดจากบุคคลสองฝ่ายหรือสองกลุ่มได้กระทำขึ้นอันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า และการใช้อำนาจทางการเมือง ทำให้มีผู้ส่วนได้และผู้มีส่วนเสีย ซึ่งต่างก็แสดงทัศนะของพวกเขาให้เห็นว่า บุคคลอื่นหรือความต้องการของเขาไม่ได้รับการตอบสนองและไม่สามารถตกลงกันให้เป็นที่พึงพอใจทั้งสองฝ่ายได้ ส่งผลให้เกิดการเป็นปรปักษ์ต่อกัน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงการเมืองทั่วไปบนเกาะช้างว่ามีกลุ่มใดบ้างในการพลักดันการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างไร

6.2 ผลการศึกษาจะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง

6.3 ผลการศึกษาวิจัยทำให้ทราบแนวนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างว่าแนวทางทางการพัฒนามุ่งไปทิศทางใด

6.4 ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าเกาะช้างมีเศรษฐกิจดีขึ้นอย่างมากรายได้มาจากการท่องเที่ยวดูได้จากชาวต่างชาตินิยมมาพักในโรงแรม รีสอร์ท บังกะโล และบ้านเช่า เต็มเกือบหมด

6.5 ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าชาวบ้านให้ความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นในการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติบนเกาะช้างแบบยั่งยืนต่อไป

ภาพที่ 1.2 แผนที่ตั้งเกาะช้าง จังหวัดตราด

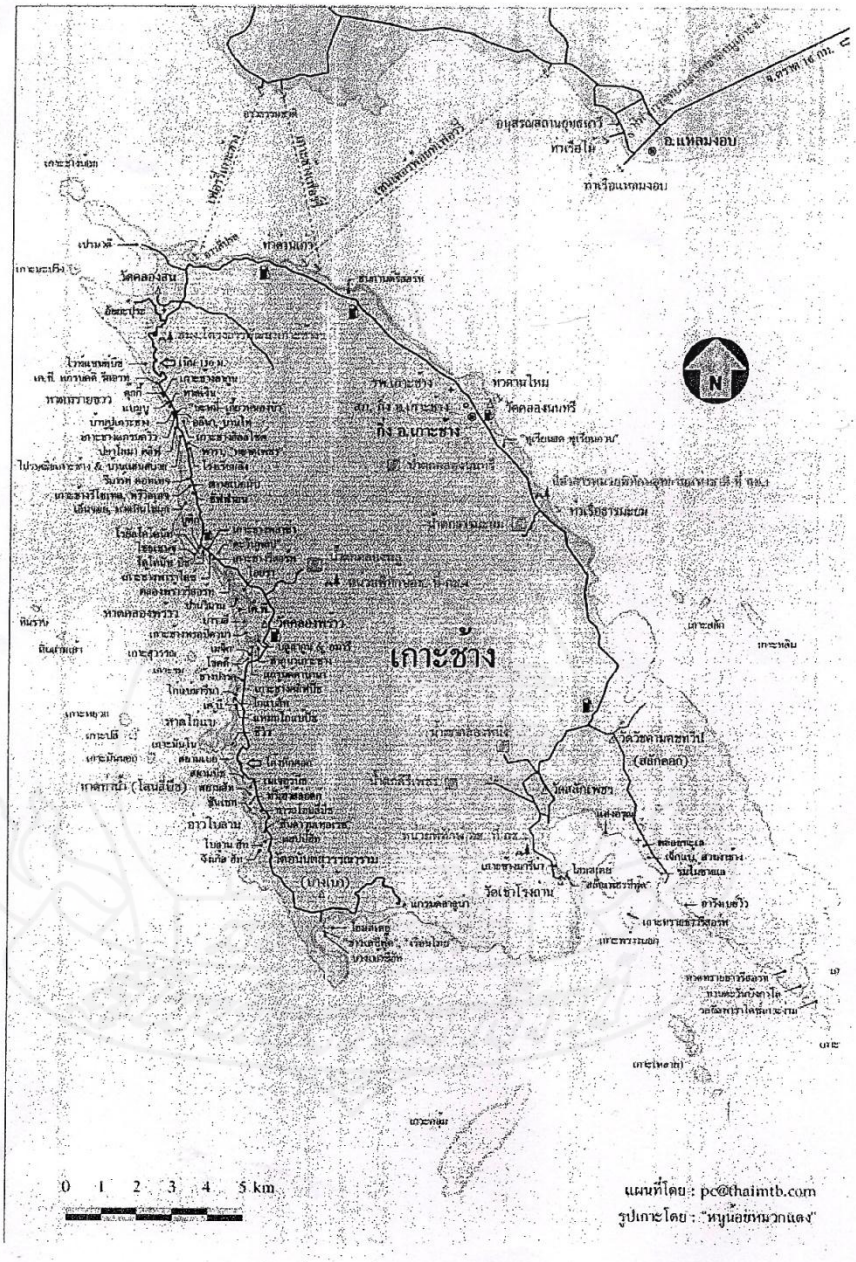

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

ความหมายของการเมือง

พจนานุกรมภาษาอังกฤษหลายเล่ม ให้ความหมายของคำว่า politics ไว้กว้างๆ หลายอย่าง คือ เป็นทั้งศาสตร์ (science) หรือศิลป์ (art) เกี่ยวกับการปกครอง (government) ของรัฐ (state) หรือเกี่ยวข้องกับการ ชี้นำหรือการมีอิทธิพลของนโยบายรัฐบาล นอกจากนั้นยังเป็นศาสตร์หรือศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเอาชนะและเข้าควบคุมการปกครอง หรือจัดตั้งรัฐบาลซึ่งการเมืองแนวทางนี้จะสัมพันธ์การกระทำทางการเมือง (actions) การปฏิบัติทางการเมือง (practices) และนโยบายต่างๆ ทางการเมือง (politics) ตลอดจนกิจการต่างๆ ทางการเมือง (affairs) ด้วย การเมืองจึงมีพื้นฐานมาจากความสัมพันธ์ทั้งหมดที่มีความซับซ้อนระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม (society) (เสนีย์ คำสุข 2547 : 49-51)

นักปรัชญาเมธีการเมืองคนแรกที่พูดถึงการเมือง คือ อริสโตเติล(Aristotle) ในหนังสือวิจัย “Politics” ที่ได้กล่าวว่า มนุษย์เรานั้นเป็นสัตว์การเมือง แนวทางเดียวที่มนุษย์เราจะสามารถเพิ่มพูนความสามารถของตนและมีชีวิตสูงขึ้นได้ก็โดยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง(อ้างในธนาธิป โครตประทุม 2549: 12)

ในบรรดาทรรศนะของ อริสโตเติล(Aristotle) ถือว่าการเมืองหรือความสัมพันธ์ทางการเมืองเป็นเรื่องการบังคับหรือเรื่องของอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งทรรศนะของ Aristotle แตกต่างไปจากทรรศนะของบุคคลอื่น การที่มีทรรศนะเกี่ยวกับการเมืองแตกต่างกัน ส่วนใหญ่สืบเนื่องมาจากการที่นักรัฐศาสตร์ในแต่ละสมัยมองหรือพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่มุมที่แตกต่างกัน (จุมพล หนิมพานิช 2547 : 141)

การเมืองในความคิด อริสโตเติล มีความหมายที่กว้างกว่าความหมายที่เรามักเข้าใจในปัจจุบัน เพราะมีความหมายครอบคลุมไปถึงการกระทำและกิจกรรมต่างๆที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันของมนุษย์ที่มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม และรวมถึงขั้นตอนและกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของ

การพัฒนาจากครอบครัวมาสู่สังคมเมืองด้วย ด้วยเงื่อนไขที่ว่า “รัฐได้เริ่มก่อตัวเกิดขึ้นแล้วในเวลาเดียวกันที่ครอบครัวแรกของมนุษย์ถือกำเนิดขึ้น” สำหรับอริสโตเติล การแบ่งรูปแบบการปกครองโดยยึดหลักจำนวนหรือปริมาณของผู้มีอำนาจการปกครองมิสามารถบ่งบอกได้ว่ารูปแบบการปกครองนั้นจะเป็นรูปแบบการปกครองที่ดีหรือเลว เพราะการแบ่งดังกล่าวนี้เป็นการแบ่งในเชิงปริมาณ มิใช่การแบ่งโดยใช้เกณฑ์ของคุณภาพ การตัดสินใจว่ารูปแบบการปกครองที่อำนาจอยู่ในมือของมหาชนเป็นรูปแบบการปกครองที่ดีที่สุดหรือเลวน้อยที่สุด จึงเป็นการตัดสินใจด้วยอคติหรือความเชื่อตามกระแสนิยมมากกว่า เกณฑ์ที่จะบ่งบอกแยกแยะว่าระบบใดเป็นระบอบการปกครองที่ดีหรือเลวอยู่ที่ว่า ผู้มีอำนาจทำการปกครองเพื่อประโยชน์และความดีส่วนรวมหรือเพื่อตัวเอง(อ้างในเศกสรรค์ ศักขินาดี 2550: 9)

อริสโตเติล มองว่าความยุติธรรมทั้งของประชาธิปไตยและคณาธิปไตยยังห่างไกลจากความยุติธรรมที่สมบูรณ์ เพราะทั้งสองมองข้ามความยุติธรรมในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างความยุติธรรมกับตัวบุคคล ความยุติธรรมนั้นต้องเป็นในลักษณะอัตราส่วน นั่นคือ ตามความเหมาะสมของคุณภาพความสามารถของแต่ละบุคคล(ทินพันธ์ นาคะตะ : 2546)

การศึกษาของยุคโบราณได้แยกการเมืองออกเป็นยุค

ความหมายของการเมืองแยกตามจุดเน้นในแต่ละยุคสมัยได้ดังนี้คือ

ในยุคนครรัฐกรีก ความหมายของการเมืองโดยปรัชญาเมธีคนสำคัญในยุคนี้ อาทิเช่น เพลโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) เห็นว่า มีความสัมพันธ์กับรัฐ ความยุติธรรม และคุณธรรม (virtue) อริสโตเติลมองว่า “คนโดยธรรมชาติเป็นสัตว์การเมือง (politics animal)” คนจึงสามารถแสดงออกถึงธรรมชาติของความมีเหตุผลและคุณธรรมได้ภายในประชาคมทางการเมืองหรือรัฐ

ต่อมาในยุคอาณาจักรโรมัน นิยามการเมืองโดยปรัชญาเมธีคนสำคัญคือ โพลีเบียส (Polibius) และซิเซโร (Cicero) ว่ามักเกี่ยวข้องกับเรื่องกฎหมายและรัฐธรรมนูญ การเมืองจึงเป็นความสำคัญในการรู้เรื่องกฎหมาย

ในยุคกลางของยุโรป ราวศตวรรษที่ 5-15 การเมืองเริ่มมาเกี่ยวข้องกับศาสนาภายอิทธิพลของศาสนาคริสต์ ทำให้การเมืองเป็นส่วนหนึ่งของเทววิทยา (theology) เช่น แนวคิดของโทมัส อไควนัส (Thomas Aquinas) ที่มองว่า การเมืองสัมพันธ์กับกฎธรรมชาติและกฎสวรรค์ และผ่านมาทางศาสนาจักรเพื่อใช้ในการปกครองอาณาจักร เป็นต้น

พอถึงคริสต์วรรษที่ 16 การเมืองเริ่มปรากฏในมิติใหม่จากมุมมองของมาเคียเวลลี่ (Machiavelli) คือเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ (Power) ที่เชื่อมโยงไปสู่ความชอบธรรมและระบอบการปกครองและผู้นำทางการเมือง และแนวคิดนี้ได้รับการศึกษาและอธิบายเพิ่มเติมต่อเนื่อง จนถึงศตวรรษที่ 19 การเมืองเริ่มมีความหมายกว้างขึ้น คือเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคล ชนชั้น และประวัติศาสตร์ ตลอดจนการมีความคิดในการแบ่งแยกอำนาจทางการเมืองจากแนวคิดของปรัชญาเมธีคนสำคัญในยุคนี้คือ ออกัส คองท์ (Auguste Comte) และคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) เป็นต้น

คริสต์ศตวรรษที่ 20 การศึกษาวิเคราะห์การเมืองมีความเจริญก้าวหน้าและแพร่หลายมากยิ่งขึ้น นิยามการเมืองจึงมีจุดเน้นกว้างขึ้น และมีนักวิชาการสนใจศึกษาวิเคราะห์ในระดับลึกซึ้งมากกว่ายุคใดๆ ทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป นิยามการเมืองเกี่ยวข้องกับเรื่องของกลุ่ม สถาบันทางการเมือง อำนาจการเมือง ตลอดจนระบบการเมือง และส่วนใหญ่จะมีมิติที่ครอบคลุมถึงประเด็นทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย ในยุคของพฤติกรรมศาสตร์ นิยามการเมืองที่มีชื่อเสียงมากในด้านระบบการเมืองก็คือของเดวิด อีสตัน (David Easton) ที่เขียนไว้ในหนังสือชื่อ A System Analysis of Political Life ในปี ค.ศ. 1965 ว่า “Politics is the authoritative allocation of values” หรือ การเมืองคือ การใช้อำนาจที่ชอบธรรมเพื่อจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม(ธนาธิป โครตประทุม 2549 : 12-14)

การศึกษางานของธนาธิป โครตประทุม 2549 การพิจารณาความหมายของ “การเมือง” ในฐานะเป็นกิจกรรม การปฏิบัติ นักรัฐศาสตร์ได้เสนอความหมายในแง่มุมที่แตกต่างกัน

(1) การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของสถาบัน การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่นี้ มีที่มาหรือสมมุติฐานของความคิดอยู่ที่ว่า การกระทำทางการเมืองจะเกิดขึ้นภายในขอบเขตที่เห็นชัดเท่านั้น และการเมืองจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าปราศจากสถาบันที่จัดตั้งขึ้นมาอย่างเป็นทางการ ความหมายของการเมืองในแง่นี้ในอดีตเป็นที่สนใจกันมาก เพราะเมื่อก่อนนั้น การศึกษาการเมืองเน้นศึกษาเฉพาะประเทศในโลกตะวันตก โดยเฉพาะยุโรปตะวันตกและสหรัฐอเมริกา ซึ่งสถาบันทางการเมืองในขณะนั้นมีลักษณะที่วิวัฒนาการค่อยเป็นค่อยไป กระบวนการพัฒนาทางการเมืองเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีความเจริญก้าวหน้าไปในทางเดียวกัน ทำให้คิดไปว่าระบบการเมืองขอบเขตที่แน่ชัดตายตัวเมื่อเป็นเช่นนี้ คำจำกัดความของการเมืองในแง่นี้จึงถือว่า

ประการที่หนึ่ง การเมือง หมายถึง ตัวสถาบันทางการเมืองการปกครอง ได้แก่ กลุ่มผลประโยชน์ พรรคการเมือง รัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล ระบบราชการ เป็นต้น

ความหมายการเมืองในแง่นี้ เน้นสถาบันทางการเมืองที่มีลักษณะดังกล่าว เพราะ

1.ถือว่าสถาบันเหล่านั้นเป็นที่มาของอำนาจทางการเมือง

2.ถือว่าระบบการเมืองต้องการแสวงหากลไกและมาตรการในการจัดความสัมพันธ์ทางการเมืองที่เหมาะสมระหว่างผู้ปกครอง ซึ่งมี 2 ระบบ ด้วยกันคือ ระดับแรก เป็นกลไกที่กำหนดความสัมพันธ์ภายในสถาบันในการปกครอง เช่น สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการ ส่วนอีกระดับหนึ่ง นั้นเป็นกลไกที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันของรัฐกับประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ตัวอย่างสถาบันทำหน้าที่เชื่อมโยงรัฐกับประชาชน ได้แก่ระบบราชการ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มกดดัน เป็นต้น นักรัฐศาสตร์ที่สนใจการเมืองในแง่นี้จะมุ่งไปที่สถาบันทางการเมืองการปกครองทั้งสองระดับว่ามีอะไรบกพร่องบ้าง

ประการที่สอง นอกจากการเมืองจะหมายถึง สถาบันทางการเมืองการปกครองดังกล่าวแล้ว การเมืองยังหมายถึงสถาบันที่เรียกว่า “รัฐ” อีกด้วย ความหมายการเมืองในแง่นี้มุ่งเน้นเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐ เช่น กำเนิดของรัฐ ส่วนประกอบของรัฐ วิวัฒนาการของรัฐ รัฐในอุดมคติของนักปรัชญาการเมืองโดยมีความมุ่งหมายสำคัญที่ต้องการให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของรัฐโดยเฉพาะความสนใจการเมืองในแง่นี้มีมากในระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง จนนักรัฐศาสตร์ถือว่า “รัฐศาสตร์เริ่มและสิ้นสุดภายในรัฐ”

(2) การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของหน้าที่ นอกจากจะมีการมองหรือพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่สถาบันดังได้กล่าวมาแล้วยังได้มรการมองหรือการพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่หน้าที่อีก เหตุผลที่ได้มีการพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่นี้

ประการที่หนึ่ง สืบเนื่องมาจากการเมืองในแง่สถาบันโดยเฉพาะสถาบันที่เรียกว่ารัฐใช้ไม่ได้กับสังคมทุกชนิด ไม่ว่าสังคมนั้นจะเป็นระดับเผ่าหรือระดับการเมืองระดับประเทศ

ประการที่สอง การเมืองในแง่สถาบันไม่ช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ทางการเมืองในแง่ของการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ปรากฏอยู่จริง เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงได้มีการพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของสถาบันการเมืองเหล่านั้น ได้แก่ การแข่งขันหรือการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจการใช้อำนาจการบังคับให้มีการปฏิบัติตาม และหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสิน กำหนดนโยบายสาธารณะ

(3) การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่อำนาจ ดังได้กล่าวมาแล้วว่า มนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสัตว์การเมือง ด้วยเหตุนี้จึงต้องอาศัยอยู่รวมกันเป็นชุมชน เพราะการอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนทำให้มนุษย์สามารถบรรลุถึงธรรมชาติแห่งความดีสูงสุดได้

อย่างไรก็ตาม ในทรรศนะของ Aristotle เห็นว่า การรวมตัวกันเป็นชุมชนที่เรียกว่ารัฐ ได้นั้นจะต้องมีเรื่องของการบังคับหรือเรื่องของอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้อง อำนาจดังกล่าวถือว่าเป็นอำนาจในการปกครองที่ชอบธรรม สามารถบังคับให้คนในชุมชนนั้นปฏิบัติตามได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ในทรรศนะของ

Aristotle จึงถือว่าการเมืองหรือความสัมพันธ์ทางการเมืองเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับอำนาจหรือการบังคับให้มีการปฏิบัติตาม ซึ่งทรรศนะของ Aristotle ดังกล่าว มีอิทธิพลต่อความคิดของนักสังคมวิทยาชาวเยอรมันคนสำคัญคนหนึ่งคือ Max Weber ผู้ซึ่งกล่าวว่า การเมืองหรือความสัมพันธ์ใดๆ ในทางการเมือง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบังคับให้มีการปฏิบัติตาม คำสั่ง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่สามารถดำเนินให้บรรลุผลอย่างต่อเนื่องได้ ภายในดินแดนหนึ่ง โดยบังคับนั้นเป็นการใช้กำลังบังคับที่ชอบธรรมจากเจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายรัฐบาล

ทรรศนะของการมองหรือการพิจารณาความหมายของการเมืองของ Aristotle และ Weber ดังกล่าว ถ้านำมาเปรียบเทียบกับการมองหรือการพิจารณาของนักรัฐศาสตร์ในยุคหลังๆ เช่น ทรรศนะของ Robert A. Dahl ที่มองหรือพิจารณาการเมืองว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องอำนาจ การบังคับให้ปฏิบัติตามเกณฑ์หรืออำนาจอันชอบธรรม ทรรศนะของ Harvey G. Kepschull ที่มองหรือพิจารณาการเมืองว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรวมตัวและใช้อำนาจหน้าที่ในสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสถาปนาหรือดำรงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อย การขจัดความแตกต่างระหว่างบุคคล หมู่เหล่า ทั้งนี้ เพื่อสนองเปาหมายต่างๆ ร่วมกัน หรือทรรศนะของ Harold D. Lasswell ที่มองการเมืองเป็นเรื่องอิทธิพล ผู้ทรงอิทธิพลและเป็นเรื่องของใคร ได้อะไร เมื่อไร และอย่างไรโดยเฉพาะคำถามที่ว่าเมื่อไร และอย่างไร เป็นเรื่องของกระบวนการการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและอิทธิพลอย่างเห็นได้ชัด จะเห็นได้ว่า ทรรศนะของนักรัฐศาสตร์เหล่านี้ มีลักษณะไม่แตกต่างไปจากของทรรศนะของ Aristotle และ Weber นัก เพราะนักรัฐศาสตร์ในยุคหลังที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีดังกล่าว ยังคงมองหรือเห็นพ้องต้องกันว่า การเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับอำนาจอยู่ เพียงแต่ความหมายของอำนาจที่ใช้มีความแตกต่างกันในรายละเอียด

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเมืองเป็นเรื่องของอำนาจ เป็นเรื่องของการบังคับให้มีการปฏิบัติตาม และผู้ที่มีอำนาจที่จะบังคับให้มีการปฏิบัติตามก็คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เราเรียกกันโดยทั่วไปว่า “รัฐบาล” นั่นเอง

การพิจารณาการเมืองในแง่ของอำนาจดังกล่าวข้างต้นแม้จะมีปัญหาอยู่บ้างแต่ก็มีประโยชน์เช่นกัน เพราะช่วยทำให้เราเข้าใจกระบวนการทางการเมืองบางส่วนได้ดีขึ้น โดยเฉพาะส่วนที่ไม่มีใครคิดถึง และในขณะเดียวกันได้ให้คำอธิบายที่มีประโยชน์มากกว่าคำอธิบายจากนักการเมืองโดยทั่วไป แต่ข้อเสียก็คือ ถ้าเน้นเรื่องของอำนาจมากเกินไป โดยถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าแต่เพียงอย่างเดียว อาจก่อให้เกิดสภาพทางศิลธรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้

(4) การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของการตัดสินใจ กำหนดนโยบายสาธารณะ การพิจารณาการเมืองในแง่ของการตัดสินใจ กำหนดนโยบายสาธารณะนี้ เป็นการมองหรือพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของหน้าที่ กระบวนการที่กล่าวกันว่าช่วยให้เข้าใจมองเห็นลักษณะที่เคลื่อนไหวของการเมืองได้ดีขึ้น เพราะไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะสถาบันที่เป็นทางการ หากแต่พิจารณาถึงส่วนอื่นๆ เช่น บุคคล กลุ่มองค์การ หรือสถาบันต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย นับตั้งแต่การเรียกร้องขอมีส่วนในการกำหนดนโยบาย การกำหนดนโยบาย จนกระทั่งถึงการปฏิบัติตามนโยบาย ทำให้มองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับสิ่งแวดล้อมและได้ทำให้อำนาจกลายเป็นเพียงองค์ประกอบหรือตัวกำหนดในการตัดสิน กำหนดนโยบายตัวหนึ่งเท่านั้น

อย่างไรก็ตามการพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่นี้ แม้จะมีปัญหาในแง่ความหมายหรือจำกัดความของคำว่า “สาธารณะ” (ซึ่งในที่สุดตกลงได้ว่า หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และการควบคุมของรัฐบาล) แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางแพร่หลายในหมู่นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันระยะหนึ่ง

(5) การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของระบบ นอกจากจะมีการพิจารณาถึงความหมายของการเมืองในแง่ของสถาบัน ในแง่ของหน้าที่ดังได้กล่าวมาแล้ว ยังได้มีการมองหรือพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่ของระบบการเมืองที่หมายถึง ปฏิสัมพันธ์หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อสังคม ซึ่งสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อสังคม ซึ่งสิ่งที่มีคุณค่านี้อาจหมายถึง สิ่งที่มีคุณค่าในทางการเมือง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในอำนาจหรืออำนาจอันชอบธรรม การมีเสรีภาพ เป็นต้น สิ่งที่มีคุณค่า ทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การมีงานทำ การมีรายได้สิ่งที่มีคุณค่า ทางสังคม ได้แก่การได้รับการบริการด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล เป็นต้น โดยในการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าดังกล่าวอาจจะมีลักษณะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

การจัดสรรหรือแบ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่เป็นทางการ ได้แก่ การจัดสรรหรือแบ่งปันที่ออกมาในรูปของนโยบาย กฎหมายหรือคำสั่ง เช่น นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่กำหนดว่า “จะมีการต่อต้านและขจัดความยากจนโดยมุ่งให้ประชาชนที่บรรลุนิติภาวะทุกคน มีงานทำรายได้อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท ทั่วทุกคน”

สำหรับการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าไม่ได้ มีลักษณะที่เป็นทางการก็คือ การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลนำนโยบายส่วนตัวมาเป็นนโยบายขององค์การหรือของสังคมซึ่งมักจะเกิดขึ้นในกรณีของประเทศด้อยพัฒนาทั่วไป

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าการจัดสรรหรือการแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าดังกล่าว จะมีลักษณะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้ามาทำการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่เราเรียกกันว่ารัฐบาลจะต้องมีอำนาจ อำนาจอะไร อำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปัน และอำนาจในการบังคับให้ประชาชนยอมรับการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่านั้นๆ ทั้งนี้เพราะ

1.สิ่งที่มีคุณค่าที่จะนำมาจัดสรรมักจะมีอยู่เพียงพอกับความต้องการของทุกๆคน

2.มนุษย์มักจะมีการขัดแย้งในด้านความต้องการ

ฉะนั้น ถ้าไม่มีอำนาจทั้งในการจัดสรรแบ่งปันและอำนาจในการบังคับให้ยอมรับการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าดังกล่าว อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ความขัดแย้ง ความสับสนวุ่นวาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติแม้จะใช้อำนาจบังคับดังกล่าว ความขัดแย้งความสับสนวุ่นวายก็อาจเกิดขึ้นได้เสมอๆ ถ้าสิ่งที่มีคุณค่าที่มีอยู่ไม่พอแก่ความต้องการกล่าวคือ ถ้ากลุ่มใดมีอำนาจอิทธิพลมากจะมีแนวโน้มที่จะได้รับสิ่งที่มีคุณค่ามากกว่ากลุ่มที่มีอิทธิพลน้อยกว่า นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญทางการเมืองของผู้เรียกร้อง ระยะเวลาของการเรียกร้อง การใช้สื่อ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในขณะนั้นด้วย

การพิจารณาความหมายของการเมืองในแง่นี้ แม้จะมีปัญหาหลายประการ เช่น เรื่องสิ่งที่มีคุณค่าซึ่งเป็นเรื่องของนามธรรมวัดกันได้ยากกว่าสิ่งสิ่งใดเป็นที่พึงปรารถนามากกว่ากัน เรื่องของอำนาจที่อาจจะมีลักษณะชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของระบบการเมืองแต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่า การพิจารณาความหมายการเมืองในแง่นี้เป็นการพิจารณาที่ประสานความหมายการเมืองในแง่อื่นๆเข้าไว้ด้วยกันที่ว่า ประสาน ก็คือ ในการกล่าวถึงการเมืองในแง่ระบบนี้ ได้กล่าวถึงการเมืองในแง่ไว้อย่างครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสถาบันที่เข้ามาเป็นตัวดำเนินการตัดสินแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อสังคม

เมื่อเป็นเช่นนี้ การพิจารณาความหมายการเมืองในแง่นี้จึงเป็นประโยชน์มากสำหรับนักรัฐศาสตร์ในการนำใช้ศึกษาการเมืองของทุกสังคม และเนื่องจากการเมืองในแง่นี้ดังได้กล่าวมาแล้วว่าเป็นเรื่องของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อสังคม ดังนั้นการเมืองในแง่ดังกล่าวจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดว่าจะได้อะไร เมื่อไร อย่างไร (Who get ,What , When , How) คำว่าใครได้อะไร ตอบได้ว่าทุกคนในสังคมคือ ผู้ได้รับการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า “ได้เมื่อไร” ได้เมื่อเข้าไปร่วมกิจกรรมการเมืองภายในสังคม “ได้อย่างไร” ได้จากการใช้อิทธิพล ความหมายของการเมืองในองค์การ จะขอทำความเข้าใจประเภทของคนในองค์กรก่อน เพราะจะช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้นำเข้าใจ และสามารถจัดการกับการเมืองในองค์การได้

โรเบิร์ต ดาร์ล (Robert A Dahl 2000 : 1-15) ความเสมอภาคทางการเมือง ที่สำคัญกว่าเดิมในท่ามกลางพลเมืองจะเป็นเป้าหมายอย่างสูงสำหรับประเทศที่ปกครองในระบบประชาธิปไตยจะต้องปฏิบัติตาม ในศตวรรษที่ 11 หรือไม่

คำถามที่จะสามารถหาคำตอบอย่างมีความมั่นใจและใช้เวลาน้อยที่สุดในการตอบคำถามคือ

1)ความเสมอภาคทางการเมืองเป็นเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จหรือไม่

2)ความเสมอภาคทางการเมืองเป็นเป้าหมายที่เป็นเป้าประสงค์ของการตอบสนองความต้องการหรือไม่

3)วิธีปฏิบัติอื่นๆอีกหลายวิธี หรือกระบวนการที่สามารถบรรลุผลนั้น จะเป็นกระบวนการที่พึงปรารถนามากกว่าความเสมอภาคทางการเมืองหรือไม่

4)ถ้ารู้คำตอบแล้วไม่สามารถนำมาทบทวนไปสู่ประเด็นปัญหาที่จริงจังได้เราสามารถหาทางออกหรือวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

อาจกล่าวได้โดยสรุปว่า ในปัจจุบันการเมืองมีความหมายหลากหลายมากและแยกแยะแตกต่างกันในระดับกว้างที่สุด การเมืองที่กลุ่มต่างๆ (groups) เข้าถึงการตัดสินใจร่วม ที่มีผลผูกพันทุกกลุ่มผ่านทางความพยายามในการปรับเปลี่ยนความแตกต่างระหว่างสมาชิกของกลุ่มต่างๆในแง่นี้การเมืองเกี่ยวข้องกับ 4 ประเด็นสำคัญคือ

1.เป็นกิจกรรมร่วมกัน (collective activity) หรือเกี่ยวข้องกับประชาชนที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือของสังคม

2.มีความเห็นที่แตกต่างหลากหลายทั้งแง่วัตถุประสงค์ (goals) และแง่วิธีการ (means) ทางการเมือง

3.เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนสัมพันธภาพ (reconciling) ระหว่างความแตกต่างหลากหลายของกลุ่มต่างๆ ดังกล่าว ทั้งโดยวิธีการเจรจาทำความเข้าใจและการชักจูงใจโน้มน้าวใจและ

4.การตัดสินใจทางการเมือง จึงกลายเป็นนโยบายเชิงการใช้อำนาจ (authoritative policy) สำหรับกลุ่ม มีผลผูกพันสมาชิกต่อการตัดสินใจและถ้าจำเป็นก็อาจต้องใช้กำลังบังคับ (force)

2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจ

2.1 ความหมายของอำนาจ

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจไว้ว่า “เป็นความสามารถที่จะมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของผู้อื่นหรือความสามารถในการป้องกัน มิให้ผู้อื่นมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของตน” (จักรกฤษณ์ นรนิจิผดุงการ 2527 :25)

Edgar Schein กล่าวว่า อำนาจ (Power) หมายถึง ความสามารถของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ที่ทำให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นเปลี่ยนแปลงทางปฏิบัติ หรือวิถีชีวิตได้ (อ้างในไพทูรย์ โพธิสว่าง 2532 : 29)

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) นักสังคมวิทยาผู้เรืองนามได้ให้ความหมายของอำนาจไว้ว่า อำนาจคือความน่าจะเป็นที่บุคคล คนหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธภาพทางสังคมกับบุคคลอื่นในลักษณะที่สามารถทำให้ความมุ่งมาดปรารถนาของเขาเป็นผลสำเร็จได้ โดยปราศจากการต่อต้าน

สเต็บฟัน รอบบินส์ (Stephen Robbins) ได้ให้คำจำกัดความที่ค่อนข้างจะยาวแต่เข้าใจง่ายกว่า อำนาจหมายถึงความสามารถของนาย ก. ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนาย ข. ดังนั้น นาย ข. จึงกระทำบางอย่างซึ่งปกติเขาจะไม่ทำ ในคำจำกัดความนี้แสดงถึง

1.ความสามารถหรือแม้แต่สภาพของศักยภาพซึ่งไม่จำเป็นต้องเกิดการกระทำใดๆ นั่นก็คือบุคคลอาจมีอำนาจ แต่ไม่ได้แสดงออกซึ่งอำนาจนั้น

2.สัมพันธภาพที่ต้องขึ้นต่อกัน ยิ่งนาย ข. ต้องขึ้นกับนาย ก. มากเท่าใด นาย ก. ยิ่งมีอำนาจเหนือนาย ข. มากเท่านั้น

3.นาย ข. มีดุลยพินิจเหนือพฤติกรรมของเขาเอง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า อำนาจ คือ เป็นลักษณะที่แสดงความสามารถของบุคคลฝ่ายหนึ่ง ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของอีกฝ่ายหนึ่งหรือความสามารถในการทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามนั้นเอง อย่างไรก็ตาม เมื่อมาพิจารณา “ผู้มีอำนาจ” แล้วจะเห็นว่าผู้นำน่าจะมีอำนาจและอิทธิพลรวมเข้าด้วยกัน เพราะผู้นำจะเป็นบุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นเชื่อฟังและปฏิบัติตามได้

ศาสตราจารย์ เสน่ห์ จามริก ได้กล่าวไว้ว่า “...เพราะในที่สุดแล้ว “การเมือง” เป็นเครื่องมือชี้ถึงระบบและกระบวนการสัมพันธภาพทางอำนาจ ...” เมื่อเป็นเช่นนี้จึงน่าจะอนุมานได้ว่าระบบและกระบวนการสัมพันธภาพทางอำนาจที่เป็นอยู่ในสังคมจะสะท้อนให้เห็นถึงฐานะและสถานภาพของคนในสังคมนั้นๆ อย่างน้อยหากจะพิจารณาอย่างคร่าวๆ ก็พิเคราะห์ได้ว่าในแต่ละสังคม ความแตกต่างใน

เชิงของฐานะและสถานภาพของคนในมิติของ “อำนาจการเมือง” อาจจำแนกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ ชนชั้นผู้ปกครอง (Ruling Class) และชนชั้นผู้ถูกปกครอง(Ruled Class) ซึ่งชนชั้นผู้ปกครองก็คือ ชนชั้นผู้มีอำนาจทางการเมือง ในขณะที่ชนชั้นผู้ถูกปกครองเป็นชนชั้นที่ปราศจากอำนาจทางการเมือง ชนชั้นผู้ถูกปกครองมักมีคนจำนวนมาก (The Mass) ส่วนชนชั้นปกครองมักมีจำนวนน้อย (The few) เมื่อเป็นเช่นนี้จึงส่งผลให้ฐานะและสถานภาพของชนชั้นทั้งสองมีความแตกต่างกัน

ในมิติหนึ่ง การเมืองเป็นเรื่องของการแสวงหาอำนาจทางการเมืองเพื่อใช้อำนาจทางการเมืองและเพื่อรักษาความมีอำนาจทางการเมือง เมื่อเป็นเช่นนี้ การได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับการต่อสู้ การแย่งชิงและการประหัตประหารซึ่งเป็นวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองโดยใช้ความรุนแรง ในบางกรณีการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองอาจเป็นในแนวทางของสันติวิธี เกิดจากการเจรจาต่อรองและประนีประนอมแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ในอีกมิติหนึ่งการเมืองจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ซึ่งคำว่า “ผลประโยชน์” อาจจำแนกได้ในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับชาติ เมื่อเป็นเช่นนี้การเมืองจึงเป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่หลากหลายระดับ แต่ระดับที่สำคัญที่สุดก็คือ “ผลประโยชน์สาธารณะ” (Public Interests) ซึ่งหมายถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนรวมนั่งเอง

อำนาจทางการเมืองจึงเป็นอำนาจที่มีความสำคัญที่สูงสุดในการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิธีชีวิตความเป็นอยู่และการได้มาซึ่ง “สิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ (Values)” ของมนุษย์ในรัฐหรือในสังคม เมื่อมนุษย์มารวมอยู่กันในสังคม และต่อมาเมื่อมีการกำหนดหน้าที่และบทบาทของคนในสังคมแล้ว ผู้มีอำนาจสูงสุดในสังคมนั้นจึงอาจเรียกว่า “องค์อธิปัตย์” (Sovereign) องค์อธิปัตย์จึงเป็นผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองสูงสุดและเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดที่เรียกว่า “อำนาจอธิปไตย” (Sovereignty) นั่นเอง ดังนั้นใครคือองค์อธิปัตย์และใครคือผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยจึงมีความแตกต่างกันไปตามหลักการของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองดังที่ทฤษฎีสัญญาประชาคม (Social Contracts) ได้พรรณนาไว้และทั้งนี้ยังเป็นไปตามพัฒนาการของสังคมแต่ละสังคมที่มีความแตกต่างกันในแง่ของความสลับซับซ้อนของสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้ คำว่า “อำนาจทางการเมือง” จึงเป็นโครงสร้างที่สำคัญสูงสุดของระบบอำนาจรัฐ เนื่องจากอำนาจทางการเมืองเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับฐานะความเป็นองค์อธิปัตย์ในประการแรก และเกี่ยวข้องกับอำนาจอธิปไตยอันเป็นอำนาจสูงสุดเด็ดขาดของรัฐ องค์อธิปัตย์จึงเป็นผู้ที่เป็นเจ้าของและเป็นผู้ที่ครอบครองอำนาจอธิปัตย์ของรัฐรวมทั้งเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐหรืออำนาจทางการเมืองในการออกกฎหมาย (Law Making) ในการบังคับใช้กฎหมาย (Law enforcement) และในการพิจารณาตีความกฎหมาย (Law Interpretation)

ตามทรรศนะของฌอง โบแดง (Jean Bodin) ปรัชญาเมธีฝรั่งเศสได้อธิบายไว้ว่า “อำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดของรัฐนั้นเป็นสิ่งที่ผูกติดมากับรัฐ” ซึ่งหมายความว่าอำนาจอธิปไตยกับรัฐเป็นสิ่งที่คู่กันไปอำนาจอธิปไตยจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของรัฐ (รัฐ-ชาติหรือรัฐประชาชาติ) เฉกเช่นเดียวกับดินแดนประชากรและรัฐบาล (องค์อธิปัตย์/ผู้ปกครอง) องค์อธิปัตย์ก็คือเจ้าของอำนาจอธิปไตย ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอาจเป็นคนๆ เดียว คณะบุคคล หรือประชาชนก็ได้ ส่วนอำนาจรัฐหรืออำนาจอธิปไตยนั้นโดยเนื้อแท้ ก็คือ อำนาจรัฐ ซึ่งผู้ใช้อำนาจรัฐดังกล่าวก็อาจเป็นคนๆ เดียว คณะบุคคล หรือประชาชนก็ได้เช่นกัน ทั้งนี้ ผู้ที่ใช้อำนาจรัฐจึงอาจเรียกได้ว่าเป็น “ผู้ปกครอง” หรือเป็น “รัฐบาล” ซึ่งผู้ปกครองผู้ใช้อำนาจรัฐต้องคำนึงถึงหลักการและวิธีการใช้อำนาจดังกล่าวให้มีความถูกต้องและชอบธรรม

2.2 ความหมายของอิทธิพล

จรูญ สุภาพ อธิบาย คำว่า “อิทธิพล” (influence) หมายถึง อิทธิพลเป็นอำนาจอย่างหนึ่งมีลักษณะเป็นอำนาจทางอ้อมและไม่อาจที่จะเห็นได้อย่างชัดเจน อิทธิพลมีขอบเขตกว้างขวางและเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพฤติกรรมต่างๆ การใช้อิทธิพลจะได้ผลแค่ไหนขึ้นอยู่กับการที่ใช้อิทธิพลนั้นสามารถคาดได้ว่าผู้อื่นจะมีปฏิกิริยาต่อการใช้อิทธิพลนั้นประการใดถ้าทราบได้อย่างชัดเจนว่า มีการตอบสนองการใช้อิทธิพลนั้น การใช้อิทธิพลก็จะได้ผล (จรูญ สุภาพ 2535:132) อิทธิพลมักจะเป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังไม่เปิดเผยออกมาอย่างชัดเจน

สังข์ พัฒโนทัย กล่าวว่า กลุ่มอิทธิพล หมายถึง กลุ่มบุคคลผู้ทรงอิทธิพลซึ่งมิได้สังกัดพรรคการเมืองใด และใช้อิทธิพลนั้นดำเนินการโฆษณา ชักจูง หรือดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้การเมืองหันเหไปเป็นประโยชน์ของกลุ่มตน (สังข์ พัฒโนทัย 2511: 752)

เอ็ดเวิร์ด บาวฟิวส์ (Edward Banfield) ได้กล่าวว่า อิทธิพล หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะทำให้คนอื่นๆ ปฏิบัติหรือมีความรู้สึกตามที่ตนต้องการ (อ้างในไพฑูรย์ โพธิสว่าง 2532: 30)

โรเบิร์ต ดาร์ล(Robert A. Dahl) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า อิทธิพลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติ(relation among actors) นั้นคือ ผู้ปฏิบัติผู้หนึ่งสามารถจูงใจหรือทำให้ผู้ปฏิบัติในสิ่งที่ตนมีเจตนาและโดยปกติแล้วถ้าปราศจากการจูงใจเหล่านั้นผู้ปฏิบัติอื่นๆดังกล่าว จะไม่ปฏิบัติในการนั้นเลยแต่จะปฏิบัติไปอีกทางหนึ่ง (Robert A. Dahl 1963:17)

นอกจากการใช้อิทธิพลของบุคคลฝ่ายหนึ่ง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมในที่นี้รวมถึงแนวโน้มความรู้สึก ทัศนคติและความเชื่อ รวมทั้งการกระทำต่างๆ

สกอร์ส และมิสเชล(W. G. Scott and T. R. Mitchell) ให้ความหมายว่า อิทธิพลคือ การดำเนินงานทางสังคมโดยบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มที่สามารถชักจูงหรือชักนำบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งให้กระทำตามที่เขาต้องการ หรือไม่ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพล คือการที่บุคคลฝ่ายหนึ่งสร้างภาวะให้อีกฝ่ายหนึ่งเกรงกลัว ยอมอ่อนน้อมหรือยอมคล้อยตามหรืออาจเพราะคุณงามความดีของเขา (ชูเกียรติ มุทธากาญจน์ 2531:12)

ฮาโรลด์ แฟร์งกิล ฮัมเบร์ด(Harold Franklin Humbert) ให้ความหมายว่าอิทธิพล คือความกระทบกระเทือนที่บุคคลหนึ่งได้รับจากอีกบุคคลหนึ่งอันมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อิทธิพลเป็นอำนาจที่บุคคลหนึ่งทำให้อีกบุคคลหนึ่งเกิดความคิด เกิดความรู้สึก และการกระทำอิทธิพลของบุคคลเกิดขึ้นได้จากบุคลิกภาพทั้งทางกายและทางจิตใจ (อ้างในชูเกียรติ : 12)

3. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์

1.1 ความหมายของกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่ม คือ บุคคลจำนวนหนึ่งที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างสม่ำเสมอมีความภักดีร่วมกัน และเข้าร่วมในกิจกรรมอันเดียวกัน กลุ่มแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) คือ กลุ่มที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก และกลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) คือ กลุ่มที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ

กลุ่มผลประโยชน์ คือ กลุ่มทุติยภูมิที่ถือกำเนิดจากการรวมตัวของบุคคลหรือปัจเจกบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันบางประการ และพฤติกรรมที่มุ่งใช้อำนาจและอิทธิพลในการดำเนินกิจกรรมในการบริหารสาธารณะที่มีต่อภาครัฐหรือนโยบายสาธารณะโดยผ่านกระบวนการทางการเมือง

ความหมายของกลุ่มผลประโยชน์แบ่งออกเป็นสองแนวทาง คือ แนวทางอุดมคติ และแนวทางพฤติกรรม

แนวทางอุดมคติ เป็นแนวทางที่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายของกลุ่มผลประโยชน์ แบ่งออกเป็นเป้าหมายหลักและเป้าหมายรอง เป้าหมายหลักของกลุ่มผลประโยชน์ คือ การให้ความสำคัญ

กับผลประโยชน์ร่วม (Common Interest) ส่วนเป้าหมายรอง คือ ผลประโยชน์ในด้านอื่น การรวมกลุ่มเป็นผลมาจากพื้นฐานความคิดหรืออุดมการณ์ร่วมกัน (Common Ideology) มากกว่าการมีผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกร่วมกันทำให้เกิดกลุ่มขึ้นมา ตัวอย่างของกลุ่มผลประโยชน์ เช่น กลุ่มธุรกิจ กลุ่มแรงงาน สมาคมวิชาชีพ เป็นต้น

แนวทางพฤติกรรม เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของกลุ่มที่มุ่งมีอิทธิพลต่อนโยบายและ การบริหารงานสาธารณะในขอบเขตที่แสดงออกที่ควรจะเป็น ความสำเร็จของกลุ่มส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการส่งอิทธิพลต่อนโยบายและการบริหารราชการแผ่นดิน

กลุ่มผลประโยชน์จึงเป็นกลุ่มที่มีการจัดตั้งโดยอิงผลประโยชน์ร่วมเป็นหลัก เงื่อนไขการขยายตัวและการเสื่อมสลายขึ้นอยู่กับบทบาททั้งภายในและภายนอก ภายในคือการมุ่งรักษาและกระจายผลประโยชน์ให้กับมวลสมาชิกอย่างเสมอภาค ยุติธรรม และเป็นธรรม และภายนอกคือ การแสดงบทบาทของกลุ่มในการปกป้องและแสวงหาผลประโยชน์ให้กับมวลชนสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความล้มเหลวในการดำเนินการจากภายนอกและภายใน เป็นสาเหตุสำคัญที่ให้กลุ่มแตกตัว สลายตัว หดตัวในที่สุด จุดเน้นของกลุ่มผลประโยชน์จึงเน้นผลงานภายในมากกว่าภายนอกและเป็นผลประโยชน์ของสมาชิกที่จะได้รับ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มกดดัน (Pressure Group) ที่เป็นกลุ่มที่อิงอุดมการณ์ร่วมกันเป็นหลัก เงื่อนไขสำคัญคือเงื่อนไขหลักของการรวมกลุ่มที่มีความสอดคล้องกันและความสำเร็จในผลงานของกลุ่มจะเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเติบโตหรือแตกสลายของกลุ่ม

1.2 ความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มผลประโยชน์ เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความสำคัญต่อระบบการเมืองทุกระบบ กล่าวคือ

1.กลุ่มผลประโยชน์เป็นสถาบันทางการเมืองที่ทำหน้าที่ในการแสดงออกถึงความต้องการและอุดมการณ์ของกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในรูปของมูลนิธิ สมาคม องค์การ กลุ่ม เป็นต้น

2.กลุ่มผลประโยชน์เป็นสถาบันทางการเมืองที่ทำหน้าที่ในการเชื่อมประสานระหว่างรัฐบาลกับประชาชน กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์ทำหน้าที่ในการรวบรวมความต้องการของปัจเจกบุคคลในการแสดงออกถึงความต้องการเพื่อนำเสนอต่อรัฐบาลในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

3.กลุ่มผลประโยชน์เป็นสถาบันทางการเมืองพื้นฐานที่สำคัญในการรวมกลุ่มเป็นองค์การที่มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันความต้องการของกลุ่มโดยไม่ปรารถนาและแสวงหาอำนาจรัฐ แต่หากกลุ่มผลประโยชน์มีความประสงค์ในการแสวงหาอำนาจรัฐ กลุ่มผลประโยชน์ที่มีแนวทางเดียวกันอาจ

รวมกลุ่มกันจนกลายเป็นพรรคการเมือง และส่งตัวแทนลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชน อาทิ พรรคแรงงานของอังกฤษ กลุ่มผลประโยชน์จึงเป็นสถาบันทางการเมืองพื้นฐานในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและเป็นที่มาของพรรคการเมือง

4.ในประเทศที่มีระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย กลุ่มผลประโยชน์จะเป็นองค์ประกอบสำคัญในระบบการเมืองตามกระบวนการทางการเมือง แม้ในประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรวมศูนย์หรือระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ และระบบเผด็จการแบบฟาสซิสต์หรือระบบเผด็จการแบบอำนาจนิยม มีการสนับสนุนการสร้างกลุ่มผลประโยชน์เช่นเดียวกัน แต่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่รัฐให้การสนับสนุนแสดงถึงประชาธิปไตย แต่เป็นประชาธิปไตยแบบจอมปลอมหรือประชาธิปไตยแบบจำแลงที่รัฐบาลมีอำนาจทางการเมืองในการควบคุมกลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้หรือกลุ่มผลประโยชน์ที่รัฐจัดตั้งขึ้น(วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน2548: 53-55)

นักปรัชญาการเมืองคนสำคัญ คือ อริสโตเติล ให้ความเห็นการที่มนุษย์ต้องรวมกันอยู่เป็นกลุ่มทำให้มีการเมืองเกิดขึ้น และสิ่งนี้ทำให้มนุษย์เป็นสัตว์การเมือง เพราะมนุษย์ไม่สามารถหลีกหนีการเมืองได้พ้น(อ้างในวิวัฒน์ : 54)

นักจิตวิทยาสังคม ให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำเนิดของกลุ่มผลประโยชน์ว่ามาจากการรวมกันของผู้สูญเสียผลประโยชน์เพื่อแสดงพลังของการรวมกลุ่ม (Collective power) แต่ในรายละเอียดแล้วมีมุมมองที่แตกต่างกัน เทด เกอร์ (Ted Gurr) นักรัฐศาสตร์และนักจิตวิทยาสังคม มองปัญหาความรุนแรงระหว่างกลุ่มทั้งในระดับระหว่างประเทศในบทความรุนแรงในชาติและอื่นๆ (Violence Nations and Others) และในระดับภายในประเทศในหนังสือทำไมมนุษย์จึงกบฏ (Why Man Rebel) ว่าสาเหตุที่คนเรารวมกลุ่มเป็นเพราะมนุษย์มีความรู้สึกคับข้องใจเพราะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตจริงเท่ากับที่คาดหวังไว้ ทำให้คนพยายามต่อต้านสังคมที่เขาอยู่ และความพยายามนี้อาจแสดงออกในรูปของการปฏิบัติการที่รุนแรงอย่างเป็นระบบ เช่น การรวมกลุ่มเพื่อการปฏิวัติ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ของนักจิตวิทยาทางสังคมที่อาศัยปัจเจกบุคคลเป็นหน่วยวิเคราะห์ แล้วนำผลการวิเคราะห์มาประยุกต์เข้ากับสังคม เป็นต้น(อ้างในวิวัฒน์ : 55)

นักรัฐศาสตร์แนวโครงสร้างอาศัยการวิเคราะห์ระบบโครงสร้าง (Structural Analysis) วิเคราะห์การกำเนิดของกลุ่มผลประโยชน์ว่ามาจากกลุ่มผู้สูญเสียผลประโยชน์ที่จากความไม่เป็นธรรมในการกระจายผลประโยชน์ทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ ที่เป็นผลสืบเนื่องจากโครงสร้างของสังคมทั้งในระดับประเทศอยู่ในลักษณะที่เอารัดเอาเปรียบระหว่างกัน โจฮัน กัลตุง (Johan Gultung) กล่าวในบทความทฤษฎีโครงสร้างของความก้าวร้าวว่า ความสัมพันธ์ของโครงสร้างของผู้ที่ได้ประโยชน์ (Top-

dogs) กับผู้เสียประโยชน์หรือผู้เสียเปรียบ (Under-dogs) โครงสร้างเช่นนี้ เมื่อผู้เสียเปรียบรู้สึกว่าตนถูกเอารัดเอาเปรียบก็รวมกลุ่มกันเพื่อล้มล้างการเอารัดเอาเปรียบนั้นเสีย ดังนั้นการปฏิวัติในสังคมที่ไร้ความเป็นธรรมจึงเป็นผลสืบเนื่องจากการรวมตัวกันของผู้เสียเปรียบที่ต่อต้านผู้ได้เปรียบ(อ้างในวิวัฒน์ : 55)

นักรัฐศาสตร์แนวมาร์กซ์ ได้อาศัยทฤษฎีมาร์กซ์ในการวิเคราะห์โดยถือว่าความรุนแรงในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมที่อยุติธรรมที่มาจากความคับข้องใจของคนในสังคมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการวิเคราะห์ระดับกลุ่มคนเท่ากับเป็นการวิเคราะห์ระดับใหญ่เลย และปัจจัยที่ทำให้กลุ่มคนรวมกันยึดมั่นอยู่ด้วยกันเพื่อสร้างชัยชนะให้กับกลุ่มเป็นสำคัญ(อ้างในวิวัฒน์ : 55)

ตามแนวคิดของกาเบรียล อัลมอนด์ (Gabriel Almond) และ จี บิงแฮม เพาเวล จูเนียร์ (G. Bingham Powell Jr.) ในหนังสือ การเมืองเปรียบเทียบ: แนวทางการพัฒนา (Comparative Politics: A Developmental Approach) ใน ค.ศ. 1966 แบ่งกลุ่มผลประโยชน์ออกเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย(อ้างในวิวัฒน์ : 59-61)

1.กลุ่มผลประโยชน์ในรูปสถาบัน (Institutional groups) เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่ถือกำเนิดมาจากองค์การ เช่น พรรคการเมือง รัฐสภา กองทัพ กระทรวง ทบวง กรม เป็นต้น สมาชิกกลุ่มเหล่านี้มาจากผู้ประกอบอาชีพที่บางส่วนเป็นวิชาชีพ มีหน้าที่การงานเป็นหลักนอกเหนือจากกลุ่มผลประโยชน์ในสังคม บางครั้งแสดงออกซึ่งความต้องการและการเป็นตัวแทนกลุ่มอื่นในสังคม

2.กลุ่มผลประโยชน์ในรูปสมาคม (associational groups) เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีลักษณะเฉพาะหรือโครงสร้างและกระบวนการเฉพาะในการดำเนินการเรียกร้องผลประโยชน์ เช่น การจัดตั้งในรูปของสมาคมนักธุรกิจ นักการเงินการธนาคาร มูลนิธิทางศาสนา เป็นต้น

3.กลุ่มผลประโยชน์ที่ไม่ใช่ในรูปสมาคม (non-associational groups) เป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยเครือญาติ เชื้อชาติ ชาติพันธ์ ชนชั้น วรรณะ ภูมิภาค ศาสนา วัฒนธรรม เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีลักษณะเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่แสดงออกถึงผลประโยชน์ไม่เป็นทางการและชั่วคราวโดยผ่าน บุคคลหรือกลุ่มหรือหัวหน้า ลักษณะสำคัญของการแสดงออกคือ เป็นการแสดงออกซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่มีลักษณะแอบแฝง ไม่เป็นทางการ ทำให้เรียกว่ากลุ่มผลประโยชน์แบบดั้งเดิม (traditional groups) ตัวอย่างสำคัญ เช่น กลุ่มวรรณะในอินเดีย กลุ่มผู้ใช้ภาษาสเปนในสหรัฐอเมริกา กลุ่มอุดมการณ์ฝ่ายซ้ายในฝรั่งเศส เป็นต้น

4.กลุ่มผลประโยชน์ที่รวมตัวกันชั่วคราว (anomic groups) เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นการรวมกลุ่มชั่วคราว เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน เป็นการตอบโต้ต่อสิ่งที่มากระทบอย่างรวดเร็วและสลายตัวไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน ตัวอย่างสำคัญ เช่น กลุ่มเดินขบวน กลุ่มก่อความไม่สงบ เป็นต้น

กลุ่มชนชั้นนำ เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาททางการเมืองและนับเป็นปัจจัยที่สำคัญทางการเมืองในมิติต่างๆซึ่ง Vilfredo Pareto ได้ให้คำนิยามของชนชั้นนำไว้คือ ในทุกๆกิจกรรมของมนุษย์แต่ละคน สามารถที่จะวัดความหมายออกมาได้และคนที่วัดค่าความสามารถออกมาได้สูงก็คือ ชนชั้นนำ (Tom Bottom ore 1964: 7) และเขาเชื่อว่าความสามารถต่างๆ เช่น ความฉลาด ความสามารถพิเศษ สติปัญญา จะถูกกระจายบนเส้นเคอร์ฟ เหมือนกับการกระจายรายได้ นอกเหนือจากนี้ ถ้าปัจเจกชนมีระดับทางการเมือง อำนาจและอิทธิพลทางสังคม ชนชั้นเหล่านี้เรียกว่า ชนชั้นนำ อันจะขัยไปสู่แนวคิดของเขาต่อไปคือ การแบ่งระดับชนชั้นของประชากรออกเป็น 2 ระดับคือ ชนชั้นระดับล่าง ซึ่งไม่ใช่ชนชั้นนำและชนชั้นระดับสูง ซึ่งเป็นชนชั้นนำ แต่ก็แบ่งออกเป็นชนชั้นนำที่มีอำนาจการปกครองและชนชั้นนำที่ไม่มีอำนาจการปกครอง(ศิริพงษ์ เศรษฐสนิท 2543: 12) ดังนั้นแนวคิดของเขาจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผู้ปกครองและผู้ที่ถูกปกครอง

นอกจากนี้เขายังมองว่า ชนชั้นนำไม่ใช่คนเพียงคนเดียว ที่ครอบครองอำนาจอย่างเด็ดขาด แต่เป็นจำนวนน้อย ซึ่งมีลักษณะสองประการผสมกันอยู่ โดยจะมีอีกฝ่ายหนึ่งคอยช่วยเหลือ และให้ความสนับสนุน ซึ่งเป็นกลุ่มชนชั้นนำด้วยกันคือ Class l ซึ่งเปรียบเหมือนสุนัขจิ้กจอกที่มีความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบดี และมีสติปัญญาเป็นยอด ซึ่งกลุ่มนี้จะเป็นศูนย์กลางมหาอำนาจ (Inner Core Elite) ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือ Class ll เปรียบเสมือนสิงโตที่มีความสามารถและกำลัง โดยชนชั้นนำกลุ่มที่สองนี้ จะเป็นผู้ให้ความสนับสนุนของชนชั้นนำกลุ่มแรก

เพลโต (Pareto) ยังได้ให้แนวคิดเรื่อง “การหมุนเวียนกันเข้ามาเป็นชนชั้นนำ” (The Circulation of elites) เขากล่าวว่าประวัติศาสตร์ที่ผ่านมานั้นเป็นประวัติศาสตร์ของชนชั้นขุนนาง ในสภาพของสังคมนั้นชนชั้นนำผู้คุมอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง และสถานภาพทางสังคมนั้น มีการสืบทอดคุณสมบัติดังกล่าวต่อเนื่องกันอยู่ตลอดเวลา และในขณะเดียวกันชนชั้นกลางและชนชั้นต่ำก็ยังดำรงอยู่เมื่อเป็นดังกล่าว Pareto เห็นว่ากลุ่มนี้ที่มีอำนาจจะเป็นตัวที่ทำให้สังคมขาดเสถียรภาพเนื่องจากหมุนเวียนกันเข้ามาเป็นชนชั้นนำดังกล่าวเกิดขึ้น (1)ระหว่างชนชั้นปกครองซึ่งอาจมาจากหลายกลุ่มชนซึ่งเมื่อเข้ามาสู่ตำแหน่งก็เข้ามาทำหน้าที่ปกครอง(2)แม้ว่าชนซึ่งมาจากกลุ่มที่ด้อยกว่า แต่เมื่อเข้ารับตำแหน่งก็ทำหน้าที่สนองตอบอุดมการณ์ของชนชั้นนำ(3)อาจเกิดกรณีที่ชนชั้นต่ำรวมตัวกันขึ้นมาเป็นชนชั้นใหม่อีกกลุ่มหนึ่ง และพยายามเข้ามาเป็นชนชั้นนำต่อไปได้

จากคำนิยามดังกล่าวข้างตน อาจสรุปได้ว่า ชนชั้นนำหรือผู้นำนั้นหมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหนึ่ง ซึ่งเป็นคนจำนวนน้อยในสังคมนั้น และเป็นผู้ครอบครองทรัพย์สินทางสังคมมากกว่าคนอื่นๆนอกจากนี้ยังอาจมีสถานภาพที่แตกต่างจากคนอื่นๆด้วย(ศิริพงษ์ เศรษฐสนิท 2543: 13-15)

ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์(2546) ได้ให้ทัศนะถึงการเรียกร้องผลักดันผลประโยชน์ว่าสามารถกระทำได้โดยการใช้สื่อมวลชนเพื่อทำให้ข้อเรียกร้องตามต้องการต่างๆ เป็นประเด็นสาธารณะ (Public Issue) อย่างกว้างขวางมากขึ้น และวิธีการที่กลุ่มใช้ในการผลักดันผลประโยชน์ก็คือ

1.การทำหนังสือเพื่อเสนอความต้องการไปยังกลไกลรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

2.การแถลงข่าวทางสื่อมวลชน

3.การเข้าพบข้าราชการที่มีอำนาจตัดสินใจ

4.การจัดสัมมานาทางวิชาการ

5.การทำวิจัยหาข้อมูลมาสนับสนุนข้อเรียกร้อง

6.การส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานรัฐบาลพิจารณา

7.การคัดค้านและการประท้วง หากวิธีการแบบสันติใช้ไม่ได้ (สุชาติ ศรียารัณย์ 2536)

4. แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งและความขัดแย้งทางการเมือง

4.1 ความหมายของความขัดแย้ง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของความขัดแย้งว่าหมายถึง ไม่ลงรอยกัน นอกจากนั้นได้อธิบายคำว่า “ขัด” หมายถึง ไม่ทำตาม ฝ่าฝืน ขืนไว้และให้ความหมายของคำว่า “แย้ง” หมายถึง ไม่ตรงหรือลงรอยเดียวกัน ต้านไว้ ทานไว้ จึงพอเห็นได้ว่าความขัดแย้งนั้นประกอบไปด้วยอาการทั้งขัด ทั้งแย้ง นั่นคือ แต่ละฝ่ายนอกจากไม่ทำตามกันแล้วยังต้านทานเอาไว้อีกด้วย (เสริม ศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2540 : 10)

ความขัดแย้ง (Conflict) หมายถึง พฤติกรรมชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลหรือกลุ่มมีความคิดเห็น การรับรู้ การคาดหวัง ความเชื่อ และค่านิยมที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ระหว่างบุคคล รวมทั้งความขัดแย้งภายในบุคคลด้วย ความขัดแย้งจึงเป็นเรื่องของการต่อสู้ การทะเลาะวิวาท ความแตกต่างและอยู่ตรงกันข้าม (นพ ศรีบุญนาค 2545 : 91)

สมยศ นาวีการ (2543 : 772) กล่าวว่าความขัดแย้งคือ การไม่เห็นพ้องที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างระหว่างบุคคลสองคนหรือกลุ่มสองกลุ่มหรือมากกว่า ภายใต้ความขัดแย้งขององค์การบุคคลหรือกลุ่มอาจจะขัดขวางเป้าหมายหรืองานระหว่างกัน

โดยทั่วไปในทางวิชาการเมื่อกล่าวถึงคำว่า “ความขัดแย้ง” จะมุ่งหมายถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้ (สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ 2545 : 203)

1)สภาพที่มีมาก่อนของพฤติกรรมความขัดแย้ง อาทิ สภาพการขาดแคลนทรัพยากร ความแตกต่างในนโยบาย

2)สภาพความรู้สึกของบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาทิ ความเกลียด ความรู้สึกเป็นศัตรู ความกระวนกระวายใจ

3)สภาพทางความคิดของบุคคล อาทิ การรับรู้หรือการตระหนักในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งของเขา

4)พฤติกรรมการขัดแย้ง ซึ่งจะมีตั้งแต่ระดับการต่อต้านบ้าง ไปจนถึงการแสดงความก้าวร้าวอย่างเปิดเผย

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2531:116) กล่าวถึงความขัดแย้งไว้ว่า คือแบบแผนของการปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นจากความไม่ลงรอยกันของการแบ่งสรรทรัพยากร ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด โดยมีมิติที่สำคัญของความขัดแย้งคือ

1.ขอบข่ายของความขัดแย้ง หมายถึง จำนวนคนที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในสถานการณ์ขัดแย้งนั้น และขอบข่ายของความขัดแย้งจะเป็นตัวกำหนดผลของความขัดแย้ง

2.ความเข้มข้นของความขัดแย้ง หมายถึง ความมุ่งมั่นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อประเด็นขัดแย้งและระดับน้ำหนักของความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ขัดแย้งนั้น สมมติฐานหนึ่งในเรื่องนี้ก็คือ การแก้ไขความขัดแย้งที่มีความเข้มของความขัดแย้งสูงนั้น จะยุ่งยากกว่าการแก้ไขความขัดแย้งที่มีความเข้มของความขัดแย้งน้อยกว่า

3.ความสามารถรู้เห็นซึ่งความขัดแย้ง หมายถึง จำนวนคนที่ตระหนักถึงความขัดแย้งนั้นเกิดขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับขอบข่ายของความขัดแย้ง และความเข้มของความขัดแย้ง เป็นต้น

ซึ่งเมื่อเกิดความขัดแย้ง มิติทั้งสามของความขัดแย้งนี้จะมีความเกี่ยวพันกันอย่างแยกไม่ ออกจากความหมายของความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความขัดแย้ง หมายถึงความไม่เห็นด้วยระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งเกิดจากความแตกต่างในฐานะ ตำแหน่ง เป้าหมาย

ความต้องการ คุณค่า และการรับรู้ หรืออาจเกิดจากการต้องการแบ่งปันส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ หรือกิจกรรมในการทำงาน

4.2 แนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับความขัดแย้ง

ทฤษฎีความขัดแย้ง เห็นว่าภายในสังคมมีการต่อสู้แย่งชิงกันระหว่างกลุ่มต่างๆตลอดจนภายในกลุ่มและในสถาบัน เพื่อประโยชน์และอำนาจ กล่าวคือ ฐานคติของทฤษฎีนี้อยู่ที่ความขัดแย้ง ความไม่ประสานกันของส่วนต่างๆในสังคม (ไชยันต์ รัชชกูล 2532 : 39)

สเต็บฟัน รอบบินส์ Stephen P Robbins (1998: 435-436) ได้จำแนกแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งเป็น 3 กลุ่ม คือ

4.2.1 แนวคิดแบบโบราณ (traditional view)

แนวคิดแบบโบราณเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในช่วงทศวรรษ 1930-1940 แนวคิดนี้เชื่อว่า ความขัดแย้งเป็นสิ่งเลวร้าย เป็นการทำลายล้าง และไม่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงหรือกำจัดให้หมดไป ความขัดแย้งเป็นผลมาจากความผิดพลาดของคนใดคนหนึ่ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาคนผิดให้ได้ ความขัดแย้งเป็นเรื่องเสียหาย จึงช่วยกันปิดบังตามแนวคิดนี้ความขัดแย้งทุกอย่างเป็นสิ่งเลวร้าย คนที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งจึงเป็นคนไม่ดี เป็นผู้สร้างปัญหาให้กับองค์การ จากเงื่อนไข 3 อย่างคือ การขาดการสื่อสาร การขาดการเปิดเผยและความไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์การ ความผิดพลาดของผู้บริหาร วิธีแก้โดยใช้กฎ ระเบียบ ดีที่สุด

4.2.2 แนวคิดพวกศึกษามนุษยสัมพันธ์ (human relations view)

แนวคิดนี้ แพร่หลายในช่วงปลายทศวรรษ 1940 ถึงกลางทศวรรษ 1970 แนวคิดนี้เห็นว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในทุกกลุ่มและทุกองค์การ ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์การขนาดใหญ่และมีความซับซ้อนมากก็มีโอกาสจะเกิดความขัดแย้งได้ง่าย ความขัดแย้งไม่จำเป็นต้องเลวร้ายเสมอไป แต่อาจเป็นศักยภาพที่จะเป็นพลังทางบวกหรือพลังที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานของกลุ่ม เนื่องจากความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติและหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นจึงควรยอมรับความขัดแย้ง ยอมรับว่าต้องมีความขัดแย้ง ไม่สามารถที่กำจัดให้หมดไปได้ ยิ่งไปกว่านั้น บางครั้งความขัดแย้ง ยังเป็นประโยชน์และส่งเสริมการปฏิบัติงานของกลุ่มอีกด้วย

4.2.3 แนวคิดแบบปฏิสัมพันธ์ (contemporary view)

เป็นแนวคิดปัจจุบันเสนอว่า ความขัดแย้งเป็นพลังทางบวกที่ส่งเสริมการทำงานของกลุ่มแล้ว ความขัดแย้งบางอย่างจำเป็นจะต้องมีเพื่อจะช่วยให้กลุ่มทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ องค์การที่

ปราศจากความขัดแย้งจะหยุดอยู่กับที่ เฉื่อยชา ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ถ้าหากมีความขัดแย้งที่พอเหมาะ จะช่วยให้คนตื่นตัว กระตือรือร้น วิเคราะห์ตนเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามแนวคิดนี้เชื่อว่า ความขัดแย้งไม่ใช่ดีทั้งหมดหรือเลวทั้งหมด จึงจำเป็นจะต้องแยกความขัดแย้งที่เป็นประโยชน์ออกจากความขัดแย้งที่ไม่เป็นประโยชน์

การเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งที่กล่าวมานี้ หากจะแบ่งแนวคิดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ แนวคิดเดิมกับแนวคิดปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าตามแนวคิดเดิมนั้นความขัดแย้งเป็นสิ่งไม่มีประโยชน์ เป็นการทำลายล้าง ความขัดแย้งทำให้ผลสัมฤทธิ์ของงานต่ำ ทำให้ความคิดเฉื่อยชาและไม่สร้างสรรค์ วิธีแก้ปัญหาก็คือ ออกกฎระเบียบกระบวนการที่เข้มงวด เพื่อที่จะทำให้ความขัดแย้งหมดไป แต่ความเป็นจริงแล้วความขัดแย้งยังคงมีอยู่ สำหรับแนวคิดปัจจุบันหากความขัดแย้งมีระดับที่เหมาะสมอาจทำให้การปฏิบัติงานดีขึ้น

ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นสิ่งธรรมดา ยากจะหลีกเลี่ยง เพราะมีกลไกบางอย่างที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม เช่น ความแตกต่างทางอำนาจ การมีทรัพยากรจำกัด ความหลากหลายในเป้าหมายในสังคม เป็นต้น(สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2547 : 55-56)

ฐานความคิดของสำนักนี้เริ่มต้นจาก คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ที่เรารู้จักกันดีในนามทฤษฎีมาร์กซิสม์ ต่อมาได้มีการพัฒนาแนวคิดต่อโดยจอร์จ ซิมแมน (George Simmel) และพัฒนาสืบต่อไปอีกโดยนักคิดความขัดแย้งสมัยใหม่ อาทิ ราล์ฟ ดาร์เรนดอรฟ (Ralf Dahrendolf) และลูอิส โคเซอร์ (Lewis Coser) ดังจะได้นำเสนอต่อไป (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2547 : 56-82)

แนวความคิดของมาร์กซ์

มาร์กซ์ เห็นว่า สังคมมีลักษณะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่อยู่ในระเบียบหรือมีความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องเกี่ยวพันกับสถาบันทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยตรง ความขัดแย้งเป็นกระบวนการหนึ่งในสังคมที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ทุกขณะหากปราศจากความขัดแย้งสังคมจะไม่มีความก้าวหน้า อำนาจกีดกันไม่ใช่ความคิดลอยๆ หรือไม่มีตัวตน แต่มันเป็นความขัดแย้งระหว่างชนชั้นต่างๆ ในสังคม (class conflict) ทั้งนี้การต่อสู้หรือดิ้นรนระหว่างชนชั้นต่างๆ (class struggle) เป็นพลังสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ ซึ่งจะเป็นเช่นนี้เรื่อยๆ ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

แนวความคิดของซิมเมล

ซิมเมลมองว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งเก่าแก่และหลีกเลี่ยงไม่พ้นเช่นเดียวกับมาร์กซ์ แต่เห็นว่าโครงสร้างทางสังคมประกอบด้วยกระบวนการที่แยกไม่ออกในความเป็นจริงสองประเภท(แยกได้

เฉพาะทางทฤษฎี) คือ กระบวนการก่อสัมพันธ์ (associative process) และกระบวนการแตกสัมพันธ์ (dissociative process) เขาอธิบายว่า “โครงสร้างอาจเป็นตัวของมันเอง มูลเหตุจูงใจและรูปแบบของมันเป็นสิ่งที่สอดคล้องอยู่ที่ตัวของมันเอง เพื่อประโยชน์และความเข้าใจโครงสร้างนี้เท่านั้น ที่เราจับมารวมกันภายหลัง โดยมีแนวโน้มสองประการเสมอคือ ประการหนึ่งเป็นแนวโน้มเอกพันธ์ (monistic) และอีกประการหนึ่งคือ เป็นแนวโน้มปรปักษ์กัน (antagonistic)” การที่ซิมเมลเน้นเช่นนี้ ก็เพราะเขายึดถือเรื่องสังคมเป็นสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่ง แนวความคิดนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อลักษณะสังคมเป็นรูปแบบกระบวนการทางสังคมก็ต้องมีระบบจากความเชื่อนี้ทำให้ซิมเมลค้นหาผลลัพธ์ของความขัดแย้ง ในทางเป็นการสืบเนื่องมากกว่าที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลง ดังคำกล่าวของเขาที่ว่า “ดังนั้น ความขัดแย้งจึงเป็นสิ่งที่มุ่งแก้ไขปัญหา การแบ่งเป็นสองพวก (dualism) อันเป็นวิธีทางบรรลุถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันบางอย่าง แม้ว่าบางครั้งจะต้องมีการทำลายล้างอีกฝ่ายหนึ่งก็ตาม เหตุผลเช่นนี้ก็คล้ายกับการแสดงอาการของโรคภัยในสิ่งมีชีวิต แล้วกำจัดโรคร้ายนั้นเสีย (เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ต่อไปได้)”

เท่าที่กล่าวมาจะเห็นว่ามาร์กซ์กับซิมเมลเห็นพ้องต้องกันในเรื่องความดายดื่น และการหลีกเลี่ยงไม่พ้นความขัดแย้งในระบบสังคม แต่แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะของสังคมของเขาต่างกัน คือ มาร์กซ์เน้นผลการแบ่งแยกของความขัดแย้ง แต่ซิมเมลเน้นผลบูรณาการของความขัดแย้ง มาร์กซ์มุ่งแสดงเงื่อนไขที่ความขัดแย้งรุนแรงจะเกิดขึ้น แต่ซิมเมลมุ่งหาเงื่อนไขที่จะทำให้ความขัดแย้งกว้างขวาง และมาร์กซ์มุ่งหาสาเหตุของความขัดแย้งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างสังคม ส่วนซิมเมลมุ่งความสนใจไปที่รูปแบบและผลกระทบของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

ความคิดที่แตกต่างของมาร์กซ์และซิมเมล เมื่อรวมกันเข้าแล้วจะทำให้ได้ข้อความเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุของความเข้มข้น และผลกระทบของความขัดแย้งที่มีต่อสังคม ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในแง่สาเหตุของความขัดแย้ง มาร์กซ์กล่าวว่ามาจากการแบ่งปันทรัพย์สินที่ไม่เสมอภาคกัน ส่วนซิมเมลอ้างว่ามาจากสัญชาติญาณการต่อสู้ ในเรื่องความเข้มข้นทั้งมาร์กซ์และซิมเมลเห็นพ้องกันว่าขึ้นอยู่กับความสมานฉันท์ภายในของแต่ละกลุ่มคู่กรณี โดยทั้งสองฝ่ายต่างก็ได้ระบุสภาพเงื่อนไขทางโครงสร้างของระบบสังคมที่อาจมีผลต่อความเข้มข้นของการขัดแย้งระหว่างกลุ่มปรปักษ์ได้ สำหรับผลกระทบของความขัดแย้ง มาร์กซ์เห็นว่าจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของสังคม ส่วนซิมเมลเห็นว่าผลของการขัดแย้งจะทำให้มีความต่อเนื่องของระบบสังคม

สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ข้อความที่มีความขัดกันของทั้งสองท่านนั้น แม้จะกล่าวในเรื่องเดียวกัน เช่น ซิมเมลบอกว่าหากเป้าหมายของกลุ่มคู่กรณีมีความขัดแย้งแล้ว กลุ่มขัดแย้งจะพยายามประนีประนอมกันมากกว่าต่อสู้กัน แต่มาร์กซ์กับเห็นตรงข้ามว่าหากชนชั้นใดได้ตระหนักใน

ผลประโยชน์ที่แท้จริงของตนแล้ว ความขัดแย้งรุนแรงจะเกิดขึ้น (จึงไม่สามารถประนีประนอมได้) กลายเป็นข้อถกเถียงว่าใครถูกใครผิด จากเหตุดังกล่าว นำไปสู่ความพยายามที่จะพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งจากนักคิดทั้งสอง จนเกิดนักคิดความขัดแย้งสมัยใหม่ขึ้นคือ ราล์ฟ ดาฮ์เรนดอรฟ และลูอิส โคเซอร์

แนวความคิดของดาฮ์เรนดอรฟ

แนวคิดของดาฮ์เรนดอรฟเป็นทฤษฎีที่เรียกว่า “ทฤษฎีการขัดแย้งเชิงวิภาษวิธี” (dialectical conflict theory) เป็นสายที่เน้นความขัดแย้งเป็นมูลฐานของปรากฏการณ์ทางสังคมตามแนวทางของมาร์กซ์ ทฤษฎีความขัดแย้งของดาฮ์เรนดอรฟให้ชื่อโมเดลว่า dialectical conflict perspective ในทัศนะของดาฮ์เรนดอรฟ องค์การสังคมคือ imperatively coordinate association (ICA) องค์การนี้มีขนาดต่างๆ อย่างองค์การสังคมโดยทั่วไป ตั้งแต่กลุ่มสังคม ชุมชน ไปจนถึงสังคมมนุษย์ องค์การแต่ละขนาดประกอบด้วยบทบาทจะมีอำนาจบังคับผู้อื่นจำนวนหนึ่ง ดังนั้น ในสายตาของดาฮ์เรนดอรฟ องค์การสังคมหรือ ICA ของเขาเป็นเรื่องของความสัมพันธ์อำนาจ และอำนาจในองค์การถือได้ว่าเป็นสิทธิอำนาจ (authority)เพราะบทบาทเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับกันในองค์การ ดังนั้น ความเป็นระเบียบของสังคมจะดำรงอยู่ได้ก็โดยการพยายามซ่อมบำรุงกระบวนการสร้างความสัมพันธ์แห่งสิทธิอำนาจนั้นเอาไว้ สาเหตุของการขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงเกิดจากการที่บางครั้งอำนาจมีอยู่น้อย หายาก กลุ่มย่อยต่างๆ ใน ICA จึงต้องแข่งขันต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจอันหายากนั้น

แนวความคิดของโคเซอร์

ทฤษฎีความขัดแย้งของโคเซอร์ได้ชื่อว่าเป็น conflict functionalism หรือ “การขัดแย้งเชิงหน้าที่” เป็นสายที่เชื่อมความขัดแย้งเข้ากับการทำงานประสานกันระหว่างส่วนต่างๆในสังคม โดนเป็นการดำเนินตามแนวของซิมเมล ซึ่งทำให้เห็นว่า ความขัดแย้งนั้นมิได้มีแต่ผลเสียหายเพียงอย่างเดียว แต่มีผลในทางสร้างสรรค์ มีผลในทางที่ดีได้ด้วย ตามความคิดของโคเซอร์ องค์การทางสังคมซึ่งหมายรวมถึงสังคมมนุษย์ด้วย มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง โลกทางสังคมเป็นระบบอย่างหนึ่ง อันประกอบด้วยหน่วยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์แนบเนื่องกัน ประการที่สอง ระบบสังคมทั้งหมดต่างก็ไร้ดุลยภาพ มีความตึงเครียดและความขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างหน่วยต่างๆ ที่สัมพันธ์กันนี้ ประการที่สาม กระบวนการทางสังคมต่างๆภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยของระบบดำเนินชีวิตภายใต้เงื่อนไขต่างๆ เพื่อที่จะซ่อมบำรุงเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดบูรณาการและความสามารถปรับตัวของระบบ และประการสุดท้าย กระบวนการทางสังคมหลายอย่าง เช่น ความรุนแรง ความเห็นคัดค้าน ความเบี่ยงเบน และความขัดแย้ง ซึ่งถือเป็นการทำลายระบบนั้น ใน

ขณะเดียวกันและภายใต้เงื่อนไขบางอย่างอาจเป็นสิ่งที่เพิ่มพูนสร้างสรรค์บูรณาการและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของระบบได้ด้วย (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2547)

4.3 ความขัดแย้งตามแนวคิดทางการเมือง

สำหรับความขัดแย้งตามแนวคิดทางการเมือง (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2540: 39-41)อาจมองเห็นเป็นกระบวนการสองอย่างที่คาบเกี่ยวกัน กระบวนการทั้งสองอย่างคือ ความขัดแย้งและความกลมเกลียว (เช่น ความร่วมมือกัน การสนับสนุนส่งเสริมกัน หรือการเห็นสอดคล้องกันเป็นต้น) กระบวนการทั้งสองจะปรากฏอยู่นานเท่าที่คนยังติดต่อพบปะกันอยู่ เมื่อคนตั้งแต่สองคน(หรือกลุ่มคน) หรือมากกว่าสองคนต้องมาติดต่อพบปะกัน แต่ละฝ่ายอาจสร้างความสัมพันธ์ เบื้องต้นด้วยความขัดแย้งหรือด้วยความกลมเกลียว ถ้าหากความสัมพันธ์เบื้องต้นเป็นความขัดแย้ง ก็อาจมีความกลมเกลียวระยะสั้นๆเกิดขึ้นเช่น การตกลงถึงกติกาที่จะใช้สู้กัน หรือการตกลงกันว่าตกลงกันไม่ได้ ถ้าหากความสัมพันธ์เบื้องต้นเป็นความกลมเกลียว ก็จะมีความขัดแย้งเกิดขึ้น อย่างน้อยก็เป็นการแข่งขันกันเพื่อจะคบหรือติดต่อกับคนที่ตนเองอยากคบด้วย

ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับบุคคล ระหว่างบุคคลกับองค์การหรือกลุ่มระหว่างองค์การต่างๆ หรือกลุ่มต่างๆ ระหว่างองค์การกับสมาชิกขององค์การนั้นเอง หรือระหว่างสมาชิกกับสมาชิกในองค์การเดียวกัน ความขัดแย้งปรากฏให้เห็นเมื่อคนสองคนหรือมากกว่าสองคน (หรือกลุ่ม) ต้องการจะเป็นเจ้าของสิ่งเดียวกันไม่ได้ ยืนหยัดในจุดประสงค์ที่ไม่ไปด้วยกัน หรือใช้วิธีการที่ไปด้วยกันไม่ได้ เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ความขัดแย้งแบ่งออกเป็นสองแบบคือ ความขัดแย้งภายใน (inner conflict) และความขัดแย้งภายนอก (outer conflict) ความขัดแย้งภายในเป็นความยากลำบากของคนที่จะตัดสินใจเลือกสิ่งของที่มีคุณค่าที่ไปด้วยกันไม่ได้ หรือเป็นความขัดแย้งขององค์ประกอบภายในตัวบุคคลเอง เช่น ใจบอกว่าอยากได้แต่สามัญสำนึกบอกว่าไม่ควรทำ เป็นต้น ส่วนความขัดแย้งภายนอกนั้นเกี่ยวข้องกับการไปด้วยกันไม่ได้ ระหว่างบุคคลกับคนอื่นหรือกับกลุ่มอื่น

ในกระบวนการขัดแย้งนั้นกระบวนการโต้ตอบ (reaction process) นับว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก เช่น ฝ่าย ก. รับรู้ ซึ่งอาจผิดหรือถูกก็ได้กำลังถูกคุกคาม ข่มขู่ หรือจะถูกทำอันตรายโดยฝ่าย ข. ดังนั้นจึงดำเนินการเพื่อป้องกันตนเอง การกระทำของฝ่าย ก. ทำให้ฝ่าย ข. รับรู้ว่าฝ่ายตนจะถูกคุกคามหรือถูกทำร้าย ดังนั้นฝ่าย ข. ก็จำเป็นต้องกระทำอะไรเพื่อเป็นการป้องกันตนเองจากการกระทำของฝ่าย ข. ทำให้ฝ่าย ก. มั่นใจว่าความคิดของฝ่ายตนในตอนแรกนั้นถูกต้องแล้ว นั่นคือความคิดที่ว่าจะถูกฝ่าย ข. คุกคามหรือทำร้าย ดังนั้นจึงต้องกระทำอะไรเพื่อป้องกันตนเองให้มากยิ่งขึ้นไปอีก การกระทำของทั้ง

สองฝ่ายทำให้ความคัดแย้งรุนแรงและเข้มข้น เมื่อต่างฝ่ายต่างก็เห็นว่าอีกฝ่ายหนึ่งคุกคาม แต่ละฝ่ายก็ไม่มีทางเลือก นอกจากจะสู้กันจนกระทั่งอีกฝ่ายหนึ่งยอมจำนนแท้ที่จริงแล้วการรับรู้ว่าตนเองจะถูกคุกคามหรือถูกทำร้ายนั้นมักจะเกิดจากความคิดความรู้สึกว่าจะเกิด ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความวิตกกังวล ความมีอคติ รังเกียจ ความกลัว มากกว่าจะเกิดจากการถูกคุกคามหรือถูกทำร้ายจริงๆ

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มนั้น เราไม่ได้พิจารณาว่าความสัมพันธ์นี้จะมีความขัดแย้งหรือไม่ แต่เรามักจะสรุปว่ามีความขัดแย้ง ปัญหาอยู่ที่ว่าแต่ละฝ่ายจะจัดการกับความขัดแย้งอย่างไร ใช้ความรุนแรงโดยมุ่งทำลายกัน หรือใช้กฎเกณฑ์ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกัน การมองความขัดแย้งในองค์การทั่วๆไปรวมทั้งองค์การทางการเมืองมักจะพิจารณาอย่างนี้

ถ้าหากสองประเทศอ้างสิทธิครอบครองเกาะๆหนึ่ง ความขัดแย้งก็เกิดขึ้น ในการแก้ปัญหานี้อาจทำได้โดย การที่ประเทศหนึ่งยกเลิกการอ้างสิทธิครอบครอง หรือตกลงจะแบ่งเกาะออกเป็นสองส่วน หรือตกลงจะทำสงครามกัน ถ้าประเทศ ก. ประกาศยกเลิกการอ้างสิทธิครอบครอง ความขัดแย้งก็จะสิ้นสุด ถ้าทั้งสองประเทศตกลงที่จะรบกัน ความขัดแย้งเกี่ยวกับสิทธิครอบครองจะคงมีต่อไป แต่จะไม่มีความขัดแย้งเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา เพราะได้ตกลงที่จะรบกันแล้ว หากทั้งสองประเทศไม่ประสงค์จะรบกันต่อไป ก็อาจทำสัญญาสงบศึก ถ้าทั้งสองประเทศมีกำลังเหลือพอๆกัน ความรุนแรงและการคุกคามจะไม่เกิดขึ้น แต่ถ้าในการสงบศึกนั้น ทั้งสองประเทศมีกำลังรบเหลือไม่เท่ากัน ฝ่ายที่มีกำลังมากก็จะข่มขู่ฝ่ายที่มีกำลังน้อยกว่าให้ตกลงยินยอม

การเมืองมุ่งจะก่อให้เกิดความกลมเกลียวในสังคม มาตรการหรือเครื่องมือที่จะก่อให้เกิดความกลมเกลียวนั้นอาจด้วยการบังคับหรือการอาสาสมัคร อาจด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ดี ในสถานการณ์ขัดแย้งนั้นถ้าฝ่ายหนึ่งใช้กำลังและอีกฝ่ายหนึ่งยอมแพ้ การยอมแพ้ก็เป็นการตกลงให้เกิดความกลมเกลียว แต่โดยการบีบบังคับ ดังเช่น สิบสามรัฐแรกที่รวมตัวกันเป็นประเทศสหรัฐอเมริกาก็หาศัตรูร่วมคืออังกฤษ และผลก็ตามมาคือมีรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นเครื่องมือในการสร้างความกลมเกลียว สงครามกลางเมืองในอเมริการะหว่างฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ แม้จะไม่มีศัตรูร่วมแต่ก็เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงและเป็นปฏิปักษ์กัน สงครามทำให้เกิดความกลมเกลียวของประเทศในระยะต่อๆมา กฎข้อตกลง ก็ถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความกลมเกลียว ดังจะเห็นได้จากการล่าอาณานิคมของยุโรปในเอเชียและแอฟริกา ประเทศในยุโรปจะใช้กำลังสร้างกฎบังคับให้อาณานิคมยอมรับ ข้อตกลงของฝรั่งเศสและอังกฤษกับประเทศไทยในรัฐกาลที่ 5แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ก็เป็นตัวอย่างของเครื่องมือที่จะสร้างความกลมเกลียว ในสังคมปัจจุบัน รัฐธรรมนูญเป็นเครื่องมือที่ใช้สร้างความกลมเกลียวและสงบสุขในสังคม แต่รัฐธรรมนูญสร้างโดยผู้ปกครองที่มีอำนาจ เครื่องมือที่ใช้สร้างความกลมเกลียวจะอยู่ได้

นานเท่าไรขึ้นกับเงื่อนไขสองประการ ประการแรกฝ่ายมีอำนาจจะดำรงอำนาจได้นานเท่าไร ประการที่สองฝ่ายไม่มีอำนาจจะอดทนต่อความไม่พอใจทั้งหลายได้นานเท่าไร ระยะเวลาที่ความสัมพันธ์ซึ่งมีความกลมเกลียวจะอยู่ได้นานเท่าไรขึ้นกับเหตุการณ์ก่อนการตกลงว่าทั้งสองฝ่ายมีความพอใจมากน้อยเพียงใด

ถ้าฝ่าย ก. และฝ่าย ข. มีความเข้มแข็งพอๆกัน และมีความไม่พอใจในความสัมพันธ์เท่าๆกัน แต่ทั้งสองฝ่ายเห็นว่าถ้าเลิกความสัมพันธ์ต่อกันแล้วจะเกิดผลเสียอย่างใหญ่หลวง ในลักษณะเช่นนี้ความสัมพันธ์ก็อาจมีต่อไปอีกแต่จะมีประสิทธิภาพที่ต่ำ ในอีกสถานการณ์หนึ่ง ถ้า ก. มีอำนาจและมีความพอใจในความสัมพันธ์กับ ข. แต่ ข. ไม่พอใจและอ่อนแอความสัมพันธ์แบบนี้จะอยู่ต่อไปได้นาน โดย ก. จะอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าและบีบบังคับให้ ข. ตกลงหรือปฏิบัติตาม ความสัมพันธ์เช่นนี้จะมีความขัดแย้งมากมาย มีความตึงเครียดและมีเหตุที่จะส่งผลต่อความขัดแย้ง ฝ่าย ข. จะสะสมความไม่พอใจให้มากยิ่งขึ้นและจะระเบิดออกเมื่อถึงจุดหนึ่งแม้ว่าฝ่าย ข. จะมีกำลังไม่เท่ากับฝ่าย ก. ก็ตาม การระเบิดออกของฝ่าย ข. เป็นการแสดงว่าความสัมพันธ์สิ้นสุดลง แม้จะมีอัตราการเสี่ยงสูงก็ตาม ในทางตรงกันข้ามถ้าหากความสามารถหรือกำลังของฝ่าย ข. ยังต่ำอยู่ ความไม่พอใจก็อาจค่อยๆ ลดลงตามเวลาที่ผ่านไป เวลาเป็นเครื่องช่วยในการแก้ไขความขัดแย้งให้ง่ายขึ้น

ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้ให้คำจำกัดความของ “การเมือง” ว่า การเมืองเป็นเรื่องของความขัดแย้ง ไว้อย่างน่าสนใจว่า (อ้างถึงใน ชลัท ประเทืองรัตนา 2542: 9)

…การมองการเมืองว่าเป็นเรื่องของความขัดแย้ง น่าจะเป็นคำกำจัดความที่ดีที่สุดในทัศนะของผู้เขียน แน่นอนนักรัฐศาสตร์หลายคนแย้งว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของความขัดแย้งอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของการประนีประนอม (compromise) ด้วย การประนีประนอมเกิดจากอะไร การประนีประนอมเป็นผลของความขัดแย้งที่ตกลงกันได้ แต่ความขัดแย้งทุกเรื่องไม่ใช่ว่าจะนำไปสู่การประนีประนอมทุกครั้งไป แม้รัฐจะใช้อำนาจตัดสินว่าใครจะได้อะไร เมื่อใด และอย่างไร ลงไปแล้ว และถ้าคิดตามทฤษฎีเมื่อรัฐใช้อำนาจไปแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องยอมรับข้อตัดสินก็ตาม แต่ในทางความเป็นจริง รัฐไม่สามารถจะใช้อำนาจ ซึ่งถึงแม้จะชอบธรรม ตัดสินแล้วคนจะยอมรับและไม่มีความขัดแย้งกันต่อไป ตรงกันข้ามความขัดแย้งย่อมจะมีอยู่เสมอ

บางคนอาจแย้งว่า มีหลายเรื่องที่คนเราตกลงกันได้โดยไม่จำเป็นต้องมีความขัดแย้งกันก่อนแล้วจึงประนีประนอมยอมมาทำความตกลงกัน แต่กรณีนี้น้อยมาก และเราไม่ถือว่าเป็นการเมือง เพราะถ้าคนเราไม่ขัดแย้งกันแล้ว มีความจำเป็นใดต้องมีรัฐและอำนาจรัฐ มนุษย์คงจะอยู่ในสภาวะอันสันติสุขถาวร ซึ่งไม่มีในโลก...

อย่างไรก็ตาม นักรัฐศาสตร์บางท่านมองว่าการเมืองไม่ได้จำกัดวงแต่ การช่วงชิง อำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ที่ไม่สมหวังเลยแปรเปลี่ยนเป็นความขัดแย้งเท่านั้น การเมืองยังเกี่ยวข้องกับเรื่องอำนาจ อิทธิพล และผลประโยชน์ ที่มีการประนีประนอมกันได้ ซึ่งการถกเถียงกันในประเด็นนี้ มีมานานและยังคงดำรงอยู่

4.4 ความขัดแย้งทางการเมือง

ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นประเด็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งจะนำเสนอในประเด็นย่อย อันประกอยด้วย ความหมายความขัดแย้งทางการเมือง สาเหตุของความขัดแย้งทางการเมือง ผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมือง และแนวทางแก้ไขความขัดแย้งทางการเมือง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.4.1 ความหมายของความขัดแย้งทางการเมือง

จากคำจำกัดความของการเมืองที่ว่า “เป็นกิจกรรมของบุคคลในอันที่จะขจัดปัญหาหรือจัดการกับความขัดแย้งสาธารณะ การจัดสรรแบ่งปันหรือประสานประโยชน์ทรัพยากรหรือสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่กลุ่มและบุคคลตามโอกาสและความสำคัญของกลุ่มและบุคคลนั้น เพื่อความคงอยู่และสวัสดิภาพของสังคมโดนส่วนรวม” แล้ว ปัญหาการเมืองจึงเป็นปัญหาหรือความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อสาธารณะ หรือปัญหาของระบบการเมือง ที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต 2544: 7)

การเมืองเป็นเรื่องของการแบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม สตีเฟน แอล แวสบี (อ้างถึงในประดิษฐ ทิพย์สุมาลัย 2531: 8) กล่าวว่าที่ใดก็ตามที่มีการเมือง ที่นั่นจะมีความขัดแย้ง และที่ใดก็ตามที่มีเรื่องต้องพิจารณาที่นั่นก็มักมีนักการเมือง ที่ใดไม่มีความขัดแย้งเลยที่นั่นไม่มีการเมือง ความขัดแย้งไม่ได้จำกัดแต่เฉพาะในการแข่งขันระหว่างพรรคการเมืองเท่านั้น แต่รวมถึงกลุ่มและบุคคลอื่นๆด้วย

ควินซี ไวท์ (Wright, 1990: 22 อ้างถึงใน ศาศวัต เพ่งแพ: 20) กล่าวถึง ความขัดแย้งทางการเมือง (political conflict) ว่า เป็นความขัดแย้งที่แต่ละกลุ่มแย่งกันเป็นผู้กำหนดนโยบาย

สำหรับในทางรัฐศาสตร์แล้วกล่าวได้ว่า ความขัดแย้งนั้นเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของการเมือง ซึ่งความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้นได้ในหลายมิติ แต่หากมองโดยรวมตามทฤษฎีระบบของ David Easton (1967: 37 อ้างถึงใน ศาศวัต เพ่งแพ 2543: 11) ที่ว่า กิจกรรมที่อยู่ในเขตแดนของระบบการเมือง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่า (value) ให้แก่สังคมโดยมีอำนาจบังคับให้มีการปฏิบัติตามการจัดสรรนั้น ฉะนั้นความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นจึงเป็นเรื่องของการแข่งขันหรือการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่มีคุณค่า และระดับที่เหนือขึ้นไปก็คือ การต่อสู้เพื่อการให้ได้มาซึ่งการเป็นผู้

จัดสรรสิ่งที่มีคุณค่า เช่น ความมั่นคง เกียรติยศ และอำนาจในสังคมการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้รวมถึงการกระจายแจกจ่ายสิ่งที่มีคุณค่า เช่น ผลประโยชน์หรือตำแหน่ง เป็นต้น อย่างไม่เท่าเทียมทั่วถึง จนอาจก่อให้เกิดความคับข้องใจ และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งได้ในที่สุด

จุมพล หนิมพานิช (2543: 146-147) กล่าวว่า ทุกครั้งเมื่อพูดถึงการเมืองในองค์การก็จะพูดถึงการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ แล้วนำอำนาจที่ได้มาไปแสวงหาผลประโยชน์ไปปกป้องผลประโยชน์ (หรืออาจใช้ไปในการปกป้องผลประโยชน์) แต่เนื่องจากผลประโยชน์หรือทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด จึงมักทำให้ฝ่ายที่ต้องสูญเสียผลประโยชน์ ไม่ยอมที่จะสูญเสียผลประโยชน์ง่ายๆ ตรงนี้จึงนำไปสู่ความขัดแย้งในองค์การ

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น ความขัดแย้งจึงมีความสัมพันธ์กับเรื่องของอำนาจโดย Louis Kriesberg (1973: 56) ให้ความเห็นว่า ลักษณะของความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันของอำนาจเป็นลักษณะสำคัญที่สุดของความขัดแย้ง เพราะเมื่อมีความเกี่ยวพันธ์กับขบวนการขัดแย้งตั้งแต่จุดกำเนิดจนกระทั่งสิ้นสุด ระดับของอำนาจที่แตกต่างกันนี้เป็นผลให้คู่กรณีเริ่มตระหนักถึงความแตกต่างดังกล่าว และยิ่งทำให้มีการแสวงหาวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมกัน หรือการพยายามยุติความขัดแย้งนั่นเอง ความขัดแย้งทางการเมืองส่วนใหญ่เกิดจากการแสวงหาอำนาจเหนือกว่ากัน หรือการไม่พอใจในการปกครองของอีกฝ่ายหนึ่ง

ได้มีผู้ให้ความหมายของการขัดแย้งทางการเมืองไว้หลากหลาย แต่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะกำหนดความหมายของความขัดแย้งทางการเมืองคือ ความขัดแย้งที่เกิดจากบุคคลสองฝ่ายหรือสองกลุ่มได้กระทำขึ้นอันเนื่องมาจาก ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า และการใช้อำนาจทางการเมือง ทำให้มีผู้มีส่วนได้และผู้มีส่วนเสียซึ่งต่างก็แสดงทัศนะของพวกเขาให้เห็นว่า บุคคลอื่นหรือความต้องการของเขาไม่ได้รับการตอบสนองและไม่สามารถตกลงกันได้ให้เป็นที่พึงพอใจทั้งสองฝ่ายได้ ส่งผลให้เกิดการเป็นปรปักษ์ต่อกัน

4.4.2 สาเหตุของความขัดแย้งทางการเมือง

จากการศึกษาความหมายของความขัดแย้งทางการเมือง และแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมือง ประกอบกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ทำให้พบถึงสาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองว่ามีหลายสาเหตุด้วนกัน สำหรับงานวิจัยนี้มองว่าความขัดแย้งทางการเมืองมีสาเหตุมาจาก ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า และการใช้อำนาจทางการเมือง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1)ความแตกต่างระหว่างบุคคล

หลุยส์ เอ. โฟแมน (Louis A. Froman,JR. อ้างถึงใน ประดิษฐ ทิพย์สุมาลัย2531: 9) ได้อธิบายว่า การเมืองคือ การแบ่งปันส่วน ที่ทำให้เกิดผู้ได้เปรียบและเสียเปรียบบุคคลย่อมจะมีความต้องการและความจำเป็นที่แตกต่างกัน บุคคลมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและความต้องการของเขาจะสนองออกมาโดยผ่านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ถ้าความต้องการของคนหนึ่ง ขัดกับความต้องการของคนอื่น การแข่งขันหรือความขัดแย้งก็เกิดขึ้น

ความขัดแย้งระหว่างบุคคล ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากบุคลิกภาพ ผู้ที่มีบุคลิกภาพค่อนข้างก้าวร้าว ย่อมจะเกิดความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ง่าย โดนเฉพาะกับบุคคลที่มีความรู้สึกไว (Desler 1982: 285) ซึ่งความขัดแย้งของบุคคล ย่อมมีผลต่อความขัดแย้งขององค์การโดยส่วนรวมด้วย เพราะบุคคลเป็นองค์ประกอบขององค์การ (Thurkettle and Jones 1978: 39 อ้างถึงใน ศาศวัต เพ่งแพ 2543: 15)

ในองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภา อบต. ที่มีพื้นฐานต่างกันในหลายๆ ด้าน เช่น การรับรู้ทางการเมืองที่ต่างกัน การมีความเชื่อและค่านิยมทางการเมืองที่ต่างกัน สภาพภูมิหลังทางการเมืองของแต่ละคนต่างกัน การมีเป้าหมายและการมีความรู้สึกทางการเมืองที่แตกต่างกัน เมื่อมาทำงานร่วมกันย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น โดยเฉพาะสมาชิกสภา อบต. เมื่อมีความรู้สึกที่ขัดแย้งกันเนื่องจากความไม่พอใจที่เป็นคู่แข่งตั้งแต่การสมัครรับเลือกตั้ง ความรู้สึกนี้ได้ติดเข้าไปในสภา อบต. ด้วย เมื่อได้รับการเลือกตั้งเข้าไปทั้งสองฝ่าย ทำให้เกิดความขัดแย้งที่ต่อเนื่อง แม้ว่าจะมาจากหมู่บ้านเดียวกันก็ตามและการที่ นายก อบต. และสมาชิกสภา อบต. บางคน มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่ากัน ทำให้ขาดการยอมรับจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นและบรรดาสมาชิกด้วยกันเอง ที่มีวุฒิการศึกษาที่สูงกว่าด้วย อันนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองที่มาจากความแตกต่างระหว่างบุคคลนั่นเอง

2)ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber อ้างถึงใน พรนพ พุกกะพันธุ์ 2542: 158) ยอมรับว่าความขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างบุคคลพบได้ทุกหนทุกแห่งในสังคม ความขัดแย้งเกิดจากการกระทำของบุคคลที่ต้องการจะดำเนินการให้บรรลุความปรารถนาของตน เกิดปะทะกับการต่อต้านของอีกฝ่ายหนึ่งหรือหลายๆกลุ่ม ความขัดแย้งเป็นผลมาจากการมีทรัพยากรหรือรางวัลอย่างจำกัด ซึ่งการที่คนหนึ่งได้รับทำให้อีกคนหนึ่งไม่ได้รับ การที่คนหนึ่งสามารถบรรลุความปรารถนาของตนเองในสภาพที่มีทรัพยากรอย่างจำกัด ทำให้ผู้นั้นมีอำนาจมากขึ้น ความขัดแย้งทั้งหลายไม่จำเป็นต้องนำไปสู่การต่อสู้กัน เวเบอร์ถือว่าการแข่งขัน (competition) เป็นรูปแบบหนึ่งของความขัดแย้ง ในการแข่งขันนั้นจะมีกฎหรือกติกา

ที่ทุกฝ่ายยอมรับ การชนะคือ การได้รางวัลหรือประโยชน์ ไม่ใช่การทำลายล้างคู่ต่อสู้ ความขัดแย้งถ้าหากเกิดขึ้นในระยะเวลายาวนานจะทำให้เกิดการแบ่งอำนาจของบุคคลในสังคม

เชี่ยวชาญ อาศุวัฒนกูล (2538: 267) เห็นว่า บุคลากรหรือหน่วยงานต่างๆภายในองค์การมักจะมีการเผชิญกับปัญหาที่เกี่ยวกับการแย่งชิง เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรขององค์การที่มีค้อนข้างจำกัด เช่น ในเรื่องของงบประมาณ วัสดุ หรือทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อจะทำให้การดำเนินงานของกลุ่มหรือหน่วยงานของตนเองสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการสภาพเช่นนี้จะเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่ความขัดแย้งขึ้นมาได้ เพราะว่าการแย่งชิงทรัพยากรเช่นนี้จะมรฝ่ายหนึ่งได้ทรัพยากรเพิ่มหรือเป็นฝ่ายชนะ แต่อีกฝ่ายหนึ่งจะได้ทรัพยากรลดลงหรือเป็นฝ่ายแพ้และนำไปสู่ความไม่พึงพอใจขึ้นมาได้ ซึ่งจะเป็นสาเหตุของความขัดแย้งตามมานั่นเอง

ในทางการเมืองความขัดแย้งจะเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มการเมืองต่างๆ แย่งชิงผลประโยชน์ที่มีค่าในสังคม เช่น แย่งตำแหน่งทางการเมือง ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น ในรูปของธุรกิจการค้า เป็นต้น แต่ความขัดแย้งจะรุนแรงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกฎระเบียบและขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละสังคมด้วย ถ้าเป็นสังคมด้อยพัฒนา การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มแข็ง กลุ่มที่ไม่พอใจมีอยู่มากกลุ่ม และรัฐบาลไม่มีอำนาจมากพอ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะรุนแรง เพราะแต่ละกลุ่มต่างก็เรียกร้องที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มตน(กนลา สุขพานิช-ขันทปราบ อ้างถึงใน ประดิษฐ ทิพย์สุมาลัย 2531: 8) ลักษณะของความขัดแย้งทางการเมือง ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง จะขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์หรือสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดและต่างก็มีส่วนในการครอบครอง ปัญหาจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอันเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การแสวงหาแย่งชิงผลประโยชน์จะเกิดขึ้นและนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งพัฒนาออกมาในรูปของการต่อรองประนีประนอม หรืออาจจะเป็นการต่อสู้ใช้กำลังรุนแรงก็ได้

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการเมืองระดับท้องถิ่นอย่างหนึ่ง ซึ่งการเมืองท้องถิ่น (local politics) คือ การเมืองระดับพื้นฐานของแต่ละสังคมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มต่างๆ ในระดับชุมชนหรือท้องถิ่นต่างๆ การเมืองท้องถิ่นยังคงเป็นธรรมชาติของการเมืองในสังคมที่มีทั้งผู้กระทำทางการเมืองระดับที่มีอำนาจและอิทธิพลมากหรือชนชั้นนำในท้องถิ่น (local elites) และผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำทางการเมืองของชนชั้นนำจำนวนน้อย เช่น ระหว่างนักธุรกิจคนสำคัญในท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นที่มีตำแหน่งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่รับเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนในสภาแห่งชาติ คหบดีหรือผู้มี ชื่อเสียง มีบารมีมาก เป็นที่รู้จัก เคารพยกย่องของคนในท้องถิ่นกับประชาชนทั่วไป เป็นต้น ในหลายสังคม ปัญหาความขัดแย้งที่เป็นประเด็นสำคัญในท้องถิ่น เช่น

เรื่องที่ดิน ทรัพยากรป่าไม้ น้ำ อาชญากรรม หนี้สิน เป็นต้น อาจถูกตัดสินให้ระงับความขัดแย้งในระดับท้องถิ่น โดยกลุ่มชนชั้นนำของท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญ ทั้งๆ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจากส่วนกลางที่สามารถควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย สามารถจะดำเนินตามกฎหมายของรัฐบาลกลางได้ แต่ก็ปล่อยให้เป็นไปตามบริบทของการเมืองท้องถิ่นหรือตามจารีตประเพณีของท้องถิ่น (ปธาน สุวรรณมงคล และเสนีย์ คำสุข 2547: 36)

ในระบบการเมืองท้องถิ่น กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นก็ คือ กลุ่มบุคคลที่มาจากกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่น ที่ไดรับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงนั่นเองที่จะเป็นผู้กระทำการแบ่งสรรปันส่วนสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ เหล่านั้น สิ่งที่มีคุณค่ายังหมายรวมถึงชื่อเสียง เกียรติยศ อีกด้วย สิ่งต่างๆเหล่านี้ โดยทั่วไปมีอยู่อย่างจำกัด ในขณะที่ความต้องการที่จะได้รับสิ่งที่มีคุณค่าของสมาชิกกลุ่มและสมาชิกอื่นๆ ของระบบการเมืองในท้องถิ่น มีอยู่อย่างหลากหลาย ปัญหาความขัดแย้งจึงเกิดขึ้นในจุดนี้เอง ถ้าหากการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าไม่ได้รับความพึงพอใจจากทุกฝ่าย ในขณะที่การจะทำให้การจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าให้เป็นไปได้อย่างยุติธรรมก่อให้เกิดความพึงพอใจทุกฝ่ายเป็นไปได้ยากยิ่ง ในที่สุดปัญหาความขัดแย้งจึงเกิดขึ้น จากการพยายามแย่งชิงสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านั้นนั่นเอง (ศิริศักดิ์ ศิริมังคะลา 2533: 63)

ในขณะที่ อบต. มีฐานะเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรปกครองตนเองของประชาชนในระดับตำบลและเป็นองค์กรที่มีภาระหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และจะดำเนินการจัดหาทรัพยากร ตลอดจนการบริหารการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นในการดำเนินการพัฒนาตำบลตามแผนที่ได้จัดทำไว้ ปรากฏว่าในความรู้สึกของชาวบ้าน กลับมีความรู้ต่อขอบเขตของการพัฒนาท้องถิ่นของตนในระดับหมู่บ้านเสียเป็นส่วนใหญ่ ความสำนึกอันนี้สืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์อันยาวนานของความเป็นชุมชนหมู่บ้านชนบท และวิธีการพัฒนาชุมชนหมู่บ้าน ที่หน่วยราชการไทยใช้มาตลอดยุคของการทำประเทศให้ทันสมัย ภายใต้ระบบการพัฒนาชนบทในหลายทศวรรษที่ผ่านมา

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของ อบต. ของแต่ละหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการเสนอโครงการพัฒนาหมู่บ้านของตน เข้าไปในที่ประชุม อบต. และร่วมวง “แย่งชิง” กันกับหมู่บ้านอื่นๆ (โดยผ่านกระบวนการต่างๆ ทั้งที่มีลักษณะขัดแย้งต่อสู้กัน และมีลักษณะประนีประนอมยอมความสานประโยชน์กัน) เพื่อให้หมู่บ้านของตน ได้รับส่วนแบ่งในงบประมาณมาให้ได้ หากสมาชิกสภา อบต. คนใดย่อหย่อนละเลยในบทบาทนี้ หรือไม่สามารถช่วงชิงงบประมาณมาได้ ก็จะมีผลต่อสถานภาพของสมาชิกคนนั้นในหมู่บ้านของตนอย่างรุนแรง สมัยหน้าจะไม่ได้รับเลือกตั้งอีก หรืออาจถูกชาวบ้าน

ขับไล่ตั้งแต่ยังไมหมดสมัยเลยก็เป็นไปได้ (สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชนบท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540: 2-48)

3)การใช้อำนาจทางการเมือง

การตัดสินใจที่ทำความพอใจให้แก่ทุกคนในระบบการเมืองหนึ่งๆ นั้นมีอยู่น้อยมาก ทั้งคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดผลอะไรขึ้นบ้างได้ยากมากเช่นเดียวกัน นักการเมืองมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้ผู้ไม่เห็นด้วย หรือผู้ไม่ปฏิบัติตามมติการตัดสินใจนั้นยอมรับให้มากที่สุดการพยายามใช้อิทธิพลให้ผู้อื่นทำในสิ่งที่ตนอยากให้ทำนี้คือ การใช้อำนาจ ดังนั้นจึงมีผู้กล่าวกันอยู่เสมอว่า อำนาจคือหัวใจของการเมือง อำนาจเป็นสมรรถภาพในความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นสมรรถนะของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่จะทำให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นทำตามที่ตนต้องการ การใช้อำนาจของผู้นำจึงเป็นการสนองตอบความต้องการในแง่ทำให้ตนเป็นที่นิยม นับถือและความต้องการที่จะทำให้ในสิ่งที่ตนปรารถนา (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว 2533: 469)

ประมวล รุจนเสรี (2547: 17) เห็นว่า การใช้อำนาจเป็นธรรมชาติของมนุษย์ โดยได้สรุปทฤษฎี อำนาจทางการเมืองไว้ว่า การเมืองเป็นปรากฏการณ์ในสังคมอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์อย่างใกล้ชิด มนุษย์ไม่อาจหลีกหนีการเมืองได้เลย ไม่ว่าการเมืองจะดีหรือเลว อำนาจทางการเมืองจะต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับมนุษย์เสมอ อำนาจทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกกลุ่ม ที่ผู้มีและใช้อำนาจทางการเมืองจะใช้อิทธิพลโน้มน้าว ใช้กำลังบังคับ ข่มขู่ กระทำหรือไม่กระทำทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ตามที่กำหนด อำนาจทางการเมืองจึงเป็นสิ่งที่บุคคลแต่ละฝ่ายต้องการเข้ามาครอบครอง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือมรการดำรงรักษาและแสวงหาผลประโยชน์ ตามที่ได้ตั้งจุดหมายไว้

อำนาจและอิทธิพลเป็นเรื่องของสิ่งที่มีคุณค่าในระบบซึ่ง สุจริต บุญบงการ (2546: 3-4) กล่าวว่า สิ่งที่มีคุณค่าอันเป็นที่ต้องการของบุคคลนั้น Lasswell ได้แบ่งไว้เป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือ อำนาจ การเคารพนับถือ ความถูกต้องและความรัก ส่วนกลุ่มที่สอง เป็นเรื่องของสวัสดิการ อันได้แก่ การกินดีอยู่ดี ความมั่งคั่ง ความรอบรู้และทักษะหรือความชำนาญ การเมืองเป็นเรื่องของความพยายามของเอกชนที่จะแสวงหาและรักษาสิ่งที่มีคุณค่า ซึ่งมักจะมีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของทุกคนในระบบ คนบางคนอาจต้องสูญเสียสิ่งที่ต้องการ บางคนก็ได้รับสิ่งที่ต้องการ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลของการต่อสู้กันทางการเมือง

การได้มาซึ่งอำนาจและการรักษาอำนาจทางการเมืองนั้นขึ้นกับปัจจัยหลายประการ Dahl เห็นว่า ผู้ใดจะมีอำนาจทางการเมืองมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่า หนึ่งเขามีทรัพยากรทางการเมืองอยู่ใน

ครอบครองมากน้อยเพียงใด สองมีความสามารถและทักษะในการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเพื่อการเมืองมากน้อยเพียงใด และในประการสุดท้ายบุคคลนั้นมีความสนใจทางการเมืองมากน้อยเพียงใด

การใช้อำนาจสามารถใช้ได้ 2 รูปแบบด้วยกัน คือ การใช้อำนาจในรูปของการชักชวน (persuasion) กับการใช้อำนาจในรูปของความกดดัน (pressure) สำหรับการใช้อำนาจในรูปของการชักชวน ได้แก่ การคาดหวัง ข้อเสนอ การให้ข่าวสารข้อมูล การให้การศึกษาและการโฆษณาชวนเชื่อ ส่วนการใช้อำนาจในรูปแบบของการกดดัน ได้แก่ การใช้กำลัง การออกคำสั่ง การสร้างสถานการณ์ และการต่อรอง (จุมพล หนิมพานิช 2547: 115-120) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ใช้อำนาจ ว่ามีจุดประสงค์และคาดหวังกับสิ่งใด จากการใช้อำนาจเหล่านั้น ซึ่งต้องระมัดระวังในผลกระทบของการใช้อำนาจดังกล่าวมาแล้วด้วย

4.4.3 ผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมือง

ผลกระทบของความขัดแย้งมีทั้งด้านสร้างสรรค์และทำลาย แต่สิ่งที่สังคมปรารถนานั้นคือด้านที่สร้างสรรค์ ไม่ใช่ความขัดแย้งด้านทำลายที่อาจส่งผลสู่ความรุนแรง ทั้งนี้ผลกระทบที่ตามมานั้นขึ้นอยู่กับว่าความขัดแย้งได้รับการจัดการไปในทิศทางใด (ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ 2533)

ความขัดแย้งที่สร้างสรรค์ เช่น ความขัดแย้งในการปรับตัว การสร้างความเหมาะสม การสร้างนวัตกรรม หรือความขัดแย้งในการพัฒนาเมื่อความขัดแย้งเหล่านี้ได้รับการจัดการที่ดีพอหรือเหมาะสมแล้ว ผลที่ตามมาคือ ความสมานฉัน การรู้จักแก้ปัญหา หาทางออกและการรู้จักยอมรับคนอื่น ส่วนความขัดแย้งในทางทำลาย ได้แก่ พฤติกรรมทำลายล้าง ความรุนแรง การสร้างศัตรู การแบ่งพรรคแบ่งพวก หากไม่ได้รับการจัดการที่ดีแล้ว มักส่งผลให้เกิดการต่อสู้ ครอบงำ การพยายามเอาชนะกันและกัน และการเลี่ยงถอยของผู้แพ้ (Bercovich, 1984: 10)

นวลน้อย ตรีรัตน์และคณะ (2546) เห็นว่า ผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมือง ที่เกี่ยวกับปัญหาการรับเงินแลกผลประโยชน์กัน ระหว่าง อบต. กับผู้รับเหมาที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย โดยข้าราชการในที่ทำการปกครองอำเภอมีอิทธิพลอย่างมากต่อการทำงานของ อบต. ฝ่ายพัฒนากร นายอำเภอ ปลัดอำเภอ การแย่งชิงผลประโยชน์กันท่ามกลางสมาชิกของ อบต. ที่มาจากการเลือกตั้ง เมื่อประกอบเข้าการแทรกแซงจากกลุ่มอำนาจเดิม นักการเมืองระดับจังหวัด ทำให้ อบต. ขาดความคล่องตัวในการแก้ปัญหาให้กับชุมชน และไม่อาจปรับการทำงานให้สอดคล้องกับวิธีชีวิตของชาวบ้านในเขต อบต. ของตนได้

ข้อเท็จจริงที่พบในปัจจุบันคือ อำนาจที่แท้จริงในการปกครองท้องถิ่นอยู่ที่นักการเมือง นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด การกระจายอำนาจให้ประชาชนยังไม่เกิดขึ้น และหากยังไม่เข้าใจ

แก่นแท้ในเรื่องของกระจายอำนาจ โดยคิดแต่ว่าจะกระจายเงินให้มากขึ้นสู่ท้องถิ่น ก็จะนำไปสู่ความแตกแยกของคนในท้องถิ่นได้ง่าย ความขัดแย้งบนพื้นฐานของผลประโยชน์ ระบบผลประโยชน์ในชุมชน จากโครงสร้างของราชการและธุรกิจที่เข้มแข็งเกิดไป ที่มีการรวมศูนย์อยู่ในกลุ่มคนไม่กี่ครอบครัว แต่มีอิทธิพลชี้นำชุมชน อีกทั้งยังคุกคามความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคณะทำงานองค์กรชุมชน ส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

การมีกลุ่มอิทธิพล ที่ใช้การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ด้วยความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. กรณีที่มีการยิงกัน มีผลทำให้ประชาชนเกิดความประหวั่น และมีความรู้สึก “ไม่อยากยุ่งเกี่ยว” และ “ไม่อยากเดือดร้อน” นอกจากนี้ผลของการเลือกตั้งยังทำให้ เกิดความแตกแยกในพื้นที่โดยฝ่ายที่แพ้และหัวคะแนนจะไม่ให้ความร่วมมือกับ อบต. (นวลน้อย ตรีรัตน์และคณะ 2546: 6-83)

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะมาจากสาเหตุใดก็ตาม ได้ส่งผลกระทบที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ ผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น ในแง่ของการขาดความเลื่อมใส ขาดศรัทธา นักการเมืองของท้องถิ่นที่มุ่งหวังแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวจนทำให้เกิดความขัดแย้ง ไม่กระทำตัวให้เกิดความสร้างสรรค์หรือพัฒนาท้องถิ่น และในที่สุดประชาชนเหล่านั้นอาจไม่สนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองของท้องถิ่นก็เป็นได้ (ศิริศักดิ์ ศิริมังคะลา 2533: 180) การที่จะให้การปกครองท้องถิ่นแบบองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นโรงเรียนเพื่อสอนประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน จึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถทำให้เป็นจริงขึ้นมาได้และอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องอีกด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สมควรจะปล่อยให้เกิดขึ้นเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับงานวิจัยที่ศึกษานี้ มองผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองเป็นไปในลักษณะทางลบ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อตัวบุคคล องค์การและประชาชนในด้านต่างๆ ผลที่ตามมาของความขัดแย้งดังกล่าวแล้วนั้น สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกระดับของความขัดแย้งตั้งแต่ระดับบุคคลไปถึงระดับองค์การ จากสภาพเช่นนี้จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาว่า จะมีวิธีการอย่างไรในดารส่งเสริมให้มีความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์ และในขณะเดียวกันจะลดความขัดแย้งในลักษณะทำลายให้มีน้อยที่สุดได้อย่างไร

4.4.4 แนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งทางการเมือง

ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ไม่มีใครปรารถนา แต่หากเกิดขึ้นแล้วจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดผลดีที่สุดตามมา Amold และ Fledman ได้กล่าวไว้ว่า ผลของความขัดแย้งนั้น

สามารถที่จะเป็นไปได้ทั้งสิ้นที่เป็นประโยชน์และผลเสีย การจัดการกับความขัดแย้งนั้น ควรเป็นไปในทางที่จะทำให้ผลที่ตามมาเกิดประโยชน์มากที่สุด โดยปราศจากการเป็นศัตรูกันของกลุ่มที่ขัดแย้งและพฤติกรรมการทำลาย (Am0ld anD Fledman 1983: 526 อ้างถึงใน ศาศวัต เพ่งแพ: 23) เมื่อใดก็ตามที่เกิดความขัดแย้งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นระหว่างบุคคลกับบุคคลหรือระหว่างบุคคลกับกลุ่ม การที่ดำเนินการจัดการกับความขัดแย้งนั้น จึงจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งคำนึงถึงความสามารถในการดัดแปลง ปรับปรุง นำมาใช้ให้เหมาะกับบุคคลสถานการณ์ สาเหตุและพฤติกรรมความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

อภิญญา รัตนมงคลมาศ (2532: 171) เห็นว่า การแก้ไขความขัดแย้งมีแนวความคิดอยู่ 2 แนวทางคือ

1) การยุติปัญหาโดยการนำข้อกำหนดทางกฎหมาย กฎระเบียบของสังคมมาประยุกต์ใช้ แม้กระทั่งการใช้อำนาจเพื่อให้เกิดการยอมรับข้อยุตินั้นๆ อันเป็นแนวทางของการรักษาสันติภาพ

2) พยายามหาสาเหตุที่เป็นรากเหง้า หรือเป็นธรรมชาติของความขัดแย้งของแต่ละกรณี หาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและตัวปัญหากับสภาพแวดล้อมของปัญหา จนกระทั่งแน่ชัดว่าอะไรเป็นด้านหลัก ด้านรอง เป็นเงื่อนไข แล้วจึงหาวิธีแก้ไขโดยให้เกิดการยอมรับข้อตกลงของกันและกัน โดยคำนึงถึงการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคู่ของความขัดแย้งเป็นหลัก อันเป็นแนวทางของการสร้างสันติภาพถาวร

โกวิทย์ พวงงาม เห็นว่า การเสริมสร้างประชาธิปไตยใน อบต. จะสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองได้ โดยเป็นความเห็นที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย วิสมลที่ทำการศึกษาเรื่อง “ความต้องการในวิธีการเสริมสร้างประชาธิปไตยใน อบต.” ผลการศึกษาความต้องการของสมาชิกประกอบด้วยการเรียงลำดับความต้องการได้ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม 2546 (ข): 128-129)

1) ความต้องการให้สมาชิก อบต. ที่เข้ามาทำหน้าที่ฝ่ายบริหารควรผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง

2) ความต้องการให้มีการกำหนดคุณวุฒิแก่ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหาร อบต.

3) ความต้องการให้สมาชิก อบต. ที่เป็นฝ่ายบริหารแจ้งบัญชีการจ่ายงบประมาณประจำปีแก่สมาชิก อบต. และประชาชน กลุ่ม องค์กรชุมชน

4) ความต้องการให้ประชาชน กลุ่ม องค์กรชุมชน เข้าฟังการประชุมสภา อบต.

นอกจากนี้แล้วสมาชิก อบต. ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างประชาธิปไตยใน อบต. ว่า ต้องการให้สมาชิก อบต. รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง และควรให้มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านต่างๆแก่สมาชิก อบต. และการทำงานของสมาชิก อบต. ควรมีอุดมการณ์เพื่อชุมชนและยึดหลักการมีส่วนร่วม

ซึ่งโกวิทย์ ได้เสนอให้เร่งทำความเข้าใจกับหน่วยราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในตำบล รวมทั้งเร่งความเข้าใจกับกลุ่มองค์กรชุมชนเช่นกัน โดยเฉพาะความคิดที่จะทำให้เขามีความรู้สึกร่วมว่า อบต. คือเวทีขององค์กรชุมชนในระดับท้องถิ่นที่คอยจะดูแลและจัดการผลประโยชน์ชุมชนให้แก่ทุกคนในตำบลนั้น สิ่งที่ต้องการอย่างเร่งด่วนคือ การเสริมสร้างให้กลุ่มและองค์กรชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ อบต.

ดังนั้น ในการที่จะคานอำนาจกับสมาชิกและคณะกรรมการบริหาร อบต. ตลอดจนผู้มีอำนาจในท้องถิ่นทั้งหลายนั้น การใช้พลังกลุ่มและพลังองค์กรชุมชนจะช่วยให้เกิดการถ่วงดุลขึ้นในตำบล ที่สำคัญที่สุด จะช่วยมิให้กลุ่มผลประโยชน์ในชุมชนได้แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้องได้อีกต่อไป โดยเฉพาะกลุ่มอำนาจเก่าอย่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้รับเหมาในตำบล และผู้มีอิทธิพลในตำบล

นวลน้อย ตรีรัตน์และคณะ (2546) เห็นว่า การดำเนินงานต่างๆของ อบต. จะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน อบต. ประชาชนต้องมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระ มีการจัดสรรอำนาจ มีความเท่าเทียมกันของคนในสังคม มีการรวมปัจจัยทางสังคม มีการคุ้มครอง ปกป้องสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน มีความยืดหยุ่นในโครงสร้างของการทำงานที่ตรวจสอบได้ โปร่งใส และความต้องการทรัพยากรของผู้มีส่วนร่วมต้องได้รับการคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินการของ อบต. จะสามารถช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่รุนแรง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดโอกาสที่คู่กรณีจะแสดงความต้องการของกลุ่มเขา และความห่วงกังวลที่ปราศจากความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นสามารถลดความเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงที่อาจจะเป็นไปได้

สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชนบท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540) ได้เสนอให้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ อบต. ซึ่งหมายถึง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนในการเข้ามาใช้อำนาจผ่าน อบต. โดยเสนอเชิงนโยบายดังนี้

1) ต้องพัฒนาชาวบ้าน การพัฒนาชาวบ้านต้องพัฒนาอย่างเชื่อมั่นในศักยภาพ ในการเรียนรู้ของชาวบ้าน เป็นการให้ชาวบ้านเป็นฝ่ายรุก กระบวนการพัฒนาต้องเป็นการเรียนรู้ร่วมกันกับชาวบ้าน

โดยต้องคำนึงถึง ลักษณะทางการเมือง เพราะกระบวนการทางการเมืองเป็นกระบวนการธรรมชาติในทุกสังคม ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร เราต้องศึกษาลักษณะทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะทางจิตสำนึกให้มากขึ้น

2) ต้องพัฒนาคนใน อบต. ทั้งสมาชิกจากการเลือกตั้ง สมาชิกโดยตำแหน่งและข้าราชการลูกจ้างใน อบต. การพัฒนาคนใน อบต. จะต้องหมายถึง การพัฒนาแนวคิดและทัศนคติของคนใน อบต. ให้เปิดกว้าง เข้าใจเจตนารมณ์ของการมี อบต.

3) ต้องพัฒนาข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะข้าราชการฝ่ายปกครอง ข้าราชการในอำเภอ ยังมีแนวคิดและทัศนะคติล้าหลัง ก็จะเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรประชาชน

4) ต้องพัฒนาระบบการเมืองและระบบราชการด้วย ตั้งแต่ในระดับย่อยที่สุดคือ รูปแบบของ อบต. ซึ่งมีปัญหาในตัวเอง ไปจนถึงชุดของความสัมพันธ์กับหน่วยข้าราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากระบบราชการแล้ว ระบบการเมืองก็จำเป็นต้องถูกพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนด้วย

นอกจากนี้ ในการศึกษาวิจัยของหลายๆ ท่าน (อรพินท์ สพโชคชัย และคณะ(2540),พัชนิดา แววเนรมิต (2545),ทรงศักดิ์ เรืองศรีมั่น (2545),วินัย ชาติทัด (2546),พีรสิทธิ์ คำนวณศิลป์ และศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ (2546) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารของ อบต. ก็พบปัญหาที่เกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองใน อบต. และในปัจจุบันจะพบว่ามีข่าวสารเกี่ยวกับ ความขัดแย้งทางการเมืองใน อบต. ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำก็สามารถอนุมานได้ว่าในปัจจุบัน อบต. มีปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมือง ที่ก่อให้เกิดการใช้ความรุนแรงตามมา ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาถึงปัญหาดังกล่าว เพื่อจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที และเป็นการเสริมสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการพัฒนาความก้าวหน้าในโอกาสต่อไป

5. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน

(ปรมินทร์ อริเดช และคณะ, 2549) ในปัจจุบันการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบทั้งเป็นการจัดการโดยรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวหรือที่เรียกว่าโดยชุมชน ได้ขยายตัว

อย่างรวดเร็วและในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเติบโตเป็นเครือข่ายมากขึ้น รูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นรูปแบบที่ถูกคาดหวังว่าเป็นวิธีการที่มีศักยภาพเพราะชุมชนเป็นที่ได้รับผลจากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยตรงไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนต้องเข้าไปมีบทบาทในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจชุมชนของคนในท้องถิ่นด้วย ลักษณะที่สำคัญของการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่สำคัญ คือ ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวเป็นการนำเอาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่นทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งวิธีชีวิตความเป็นอยู่มาใช้เป็นปัจจัยหรือต้นทุนสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ในเกาะช้างที่ผ่านมาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนมีหลายรูปแบบ และการเข้าไปมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวก็มีหลายระดับ แต่ละรูปแบบ แต่ละระดับก็มีผลสำเร็จที่แตกต่างกัน จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการเข้าไปศึกษาระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป และควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อไป

5.1 ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนในจังหวัดตราด โดยภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากส่วนการดูแลรักษาประเพณีของชุมชนและการกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชนบ้านบางเบ้า ชุมชนบ้านสลักเพชร ชุมชนบ้านเจ๊กแบ้และชุมชนบ้านสลักคอกแล้ว พบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านบางเบ้า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ระดับมาก ซึ่งต่างจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านบางเบ้ามีจุดเริ่มต้นในการดำเนินงานมาจากบุคคลในชุมชนที่มีความต้องการและสนใจการจัดการโดยชุมชนเอง

จนสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบให้กับหมู่บ้านอื่นจึงทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมาก

5.2 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วิธีการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน ส่วนใหญ่เริ่มต้นจากการที่หน่วยงานทางภาครัฐบาลได้มีการให้ทุนในการทำวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งผู้ทำวิจัยก็มักจะนำเอาผู้นำชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยในการทำวิจัยนั้นและด้วยความร่วมมือขององค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนจึงได้รับการสนับสนุนการพัฒนาและช่วยเหลือให้เกิดการจัดการอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการซึ่งได้จากการเลือกตั้งและสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสมัครใจ

5.3 ระบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนและรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่ๆ 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนกลุ่มจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน ด้วยการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนการวิจัย การหาตลาดหรือนักท่องเที่ยวให้กับกลุ่มท่องเที่ยวและให้การช่วยเหลือในการพัฒนาพื้นที่ ส่วนที่สอง เป็นหน่วยงานภายในชุมชน ประกอบด้วยคณะกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลภายในหมู่บ้านและคณะกรรมการท่องเที่ยวและจะมีผู้นำทางวัฒนธรรม เป็นเสมือนกลุ่มที่ปรึกษาของคณะกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน

แนวคิดพื้นฐานการวางแผนจากระดับล่างสู่ระดับบนมีความแตกต่างจากการเติบโตของรายได้ทางเศรษฐกิจ โดยการวางแผนจากระดับล่างสู่ระดับบนจะเน้นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างตัวชี้วัดเชิงคุณภาพในการพัฒนาด้านสังคม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรมนุษย์และแหล่งท่องเที่ยว

การัดทำตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ เพื่อการกำหนดนโยบายและมาตรการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการจัดการเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ซึ่งได้ใช้ข้อเสนอของ Hwan Suk Chris (2005) (อ้างถึงใน มาฆะ ขิดตะสังคะ และคณะ, 2549) คือ

1.การจัดทำกลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ที่ยั่งยืนต้องกำหนดกรอบนโยบายและกระบวนการตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วมในทุกระดับในระบบงานของฝ่ายรัฐบาล

2.นโยบายการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนควรกำหนดค่านิยามที่สามารถนำไปปฏิบัติทั้งเชิงหลักการและเหตุผล กลยุทธ์เชิงปฏิบัติการ แผนปฏิบัติการและระบบติดตามผลที่มีองค์ประกอบของระบบต่างๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เทคโนโลยีและการเมือง

3.การท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนมีเนื้อหาและประเด็นทางการเมืองที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาเกี่ยวข้องมาก จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองในด้านกฎระเบียบที่ครอบคลุมทั้งระดับชาติและระดับภูมิภาค รวมทั้งการได้รับข้อมูลข่าวสาร การจัดงบประมาณการศึกษา การสร้างความชำนาญและประสบการณ์

4.การใช้ตัวชี้วัดในการประเมินผลการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสเพื่อที่ได้อย่างถูกต้อง

5.การใช้ตัววัดจำเป็นต้องให้องค์กรมีส่วนรับรู้ เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระยะยาว

6.การใช้ตัวชี้วัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนจะต้องวางระบบการวัดผลที่ถูกต้องและสามารถชี้นำได้อย่างเกิดผล

7.การใช้ตัวชี้วัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนจะทำหน้าที่เสมือนระบบเตือนภัย ทั้งการเกิดผลกระทบเชิงลบและการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนในเรื่องต่างๆ อาทิ อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อัตราการว่างงาน การสูญเสียรายได้ของชุมชน สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจชุมชน สัดส่วนรายได้และการลงทุนในการอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมต่อระบบการจัดการ จำนวนผู้มาเยือนที่ย้อนกลับมาเที่ยวซ้ำตามฤดูกาล ความพึงพอใจของชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการการท่องเที่ยว ทัศนะคติของชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการการท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงระบบความสัมพันธ์ทางสังคม การเปลี่ยนแปลงความยึดเหนี่ยวภายในครอบครัว การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของชุมชนที่ล่มสลายอัตราการเกิดขยะมูลฝอยและเกิดมลภาวะความแออัดของชุมชน อัตราการเกิดอาชญากรรม

การวางแผนจากระดับล่างสู่ระดับบนมีความจำเป็นต่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดกลไกบริหารจัดการ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลควรให้การสนับสนุน

การวางแผนจากระดับล่างสู่ระดับบนทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถควบคุมกลไกในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างเกิดผล เช่น ในด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ นโยบายการรักษาความ

ปลอดภัยให้กับผู้มาเยือนในท้องถิ่น การวางกฎระเบียบข้อบังคับของชุมชน จะทำให้ชุมชนเกิดความต้องการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การทำหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมของชุมชน

การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์เป็นปัจจัยหลักของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวในเกาะช้าง มีปัจจัยที่ก่อผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ด้วยกัน 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ และปัจจัยด้านการกระทำของมนุษย์ ทั้ง 2 ปัจจัยนี้ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญตามมาอีกมาก โดยแต่ละปัญหามีต้นเหตุหรือที่มาจาก 4 มูลเหตุสำคัญ ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากนักท่องเที่ยว ปัญหาจากเจ้าของพื้นที่ ปัญหาจากผู้ประกอบการหรือนักลงทุน ปัญหาจากผู้ให้บริการและปัญหาด้านระบบการจัดการ

1)ปัญหาจากนักท่องเที่ยว นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีผลต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว ปัญหาจากนักท่องเที่ยว ได้แก่

การขาดจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวซึ่งพฤติกรรมบางอย่างของนักท่องเที่ยวเป็นการทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยวด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ความคึกคะนอง เช่น การขีดเขียน หรือสลักข้อความบนต้นไม้ การทิ้งขยะโดยเฉพาะถุงพลาสติกและขวดเครื่องดื่ม เป็นต้น

การขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว จึงอาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การเข้าไปถ่ายรูปในโบสถ์วิหาร การแต่งกายไม่สุภาพเข้าไปในศาสนสถาน เป็นต้น

ความประมาทเลินเล่อของนักท่องเที่ยว เช่น การมีพฤติกรรมมักง่ายโดยทิ้งก้นบุหรี่บนหญ้าแห้ง อันเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำทำให้เกิดไฟไหม้ป่าได้ หรือการใช้อุปกรณ์/พาหนะในการท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสมทำให้แหล่งธรรมชาติเสียหายเป็นต้น

2)ปัญหาจากเจ้าของท้องถิ่น การขาดจิตสำนึกในความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น การหวังประโยชน์จากการท่องเที่ยวโดยการเก็บของป่า เช่น นำกล้วยไม้ป่ามาขายแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และพฤติกรรมบางประการที่เจ้าของท้องถิ่นเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ภาษาและการแต่งกาย เช่น ชาวเขาบางส่วนหันมานิยมแต่งกายตามสมัยนิยมแทนการแต่งกายแบบจารีต

การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมในเชิงพาณิชย์ เช่น การลอกเลียนแบบงานทางศาสนาเพื่อการค้า เป็นต้น

3)ปัญหาจากผู้ประกอบการหรือนายทุน การขาดจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว อาทิ การปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำ การทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล การล่าสัตว์เพื่อจำหน่ายเป็นอาหารแก่นักท่องเที่ยว การก่อสร้างอาคารหรือวางหาบเร่แผงลอยอย่างไร้ระเบียบในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

การขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยมุ่งหวังแต่ผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับมากเกินควร มุ่งกอบโกยผลประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยว และขาดความเสียสละเพื่อคำนึงถึงผลประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น การบุกรุกที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล การละเลยที่จะบำบัดน้ำทิ้งจากโรงแรมเพียงเพราะเห็นว่าเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการลงทุน เป็นต้น

การมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบการ ทำให้เกิดผลกระทบและเสื่อมคุณค่าหรือสูญเสียลักษณะทางธรรมชาติของทรัพยากรการท่องเที่ยวไป เช่น การจัดฉากให้นักท่องบเที่ยวชมหรือถ่ายรูปกับกะเหรี่ยงคอยาวซึ่งไม่ใช่ลักษณะวิธีชีวิตที่แท้จริงของชนเผ่า

4)ปัญหาจากผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง มัคคุเทศก์ พนักงานโรงแรม พนักงานขับรถ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างสำคัญ ดังนี้

การขาดจรรยาชีพที่ดี ผู้ให้บริการบางรายอาจใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การเสนอรายการนำเที่ยวควบคู่กับการจัดหาบริการทางเพศให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

การขาดจิตสำนึกในความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยว ทำให้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบละเลยคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวและคุณค่าของชุมชนเจ้าของพื้นที่

5)ปัญหาด้านระบบการจัดการ นับเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง เนื่องจากหากมีระบบการจัดการที่ดีและเหมาะสมก็จะทำให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน ในทางกลับกันหากการจัดการไม่ดี จะส่งผลกระทบด้านลบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสูญเสียการท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งขาดการวางแผนเพื่อการจัดการที่ดี ขาดการกำหนดพื้นที่ท่องเที่ยวที่ชัดเจนและการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นต้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ (2541) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาประชาธิปไตย” กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่งในสี่จังหวัดคือ ลำพูน สมุทรสงคราม ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี และพบว่า การมีรูปการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก ที่มีความใกล้ชิดกับปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน มีโครงสร้างการบริหารที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงจำนวนหนึ่ง และมีอำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ให้แก่ชุมชนได้โดยอิสระประการหนึ่ง มีผลทำให้ประชาชนมีความสนใจต่อกิจกรรมของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เข้ามีส่วนร่วมในรูปแบบของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับสูง แม้ว่าจะยังไม่มีการลงคะแนนเสียงอย่างจริงจังนัก แต่หลังจากการเลือกตั้งผ่านไปแล้ว ประชาชนทั่วไปรู้สึกว่า การบริหารพัฒนาท้องถิ่นเป็นเรื่องของตัวแทนที่ตนได้เลือกตั้งเข้าไปแล้ว จึงไม่ค่อยได้ติดตาม เสนอความเห็นสม่ำเสมอนัก และยังไม่ปรากฏว่ามีการทักท้วงและประท้วงการทำงานของ อบต.มากนักในระยะแรก หากมีการเลือกตั้งไปอีก 1 หรือ 2 ครั้ง ก็จะทำให้การตื่นตัวของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นได้

เอกชัย เจริญฉ่ำ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งพบว่า

1.สมาชิกอบต.มีความเห็นว่าในการกำหนดของอบต.สมาชิกได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง ก่อนที่จะมีการตัดสินใจในนโยบาย

2.กลุ่มผู้นำองค์กรที่ไม่เป็นทางการในชุมชนเห็นว่าได้มีโอกาสให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดจนเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยทางอ้อม เพื่อให้การกำหนดนโยบายของอบต. สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

3.ข้าราชการระดับผู้บริหารในท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ในปัจจุบันยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องให้หน่วยราชการ ในส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมกำกับดูแลให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนสนับสนุนในการบริหารงานของอบต. โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดการโครงการต่างๆ และการจัดทำข้อบังคับงบประมาณ เพื่อให้อบต. ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมายและมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เนื่องจากบุคลากรในอบต.ยังใหม่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ยังขาดความรู้และความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารอบต.

4.จากการที่กฎหมายมิได้เปิดโอกาสให้ประชาชน หรือผู้นำท้องที่ไม่เป็นทางการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของอบต.โดยตรง ทำให้การเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างไม่เต็มที่ ถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านั้น จะได้รับการยอมรับจากท้องถิ่น และรู้ปัญหาของท้องถิ่นมากที่สุด

5.สมาชิกอบต.ยังไม่เข้าใจต่อ บทบาท อำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายกำหนดโดยเฉพาะยังคุ้นเคยกับการได้รับการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากทางราชการ ในโครงสร้างของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเดิมๆในอดีต ทำให้การแสดงบทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายของสมาชิกอบต. ยังไม่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

นวลน้อย ตรีรัตน์และคณะ (2546: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า (1)ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนค่อนข้างห่างเหิน โดยมีแนวโน้มว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหนึ่งกำลังพัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นระบบราชการมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ต่อประชาชนที่เลวร้ายลง (2)ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลกับกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น หรือระดับชาติมีค่อนข้างสูง โดยความสัมพันธ์นี้อาศัยความเป็นเครือญาติเพื่อนฝูง และหัวคะแนน (3)ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลและนักธุรกิจมีค่อนข้างสูง อยู่ในลักษณะพึ่งพาและแบ่งปันผลประโยชน์กัน และ (4)ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและกลุ่มข้าราชการ เนื่องจากรัฐยังยึดถือบทบาทในการกำกับดูแลการบริงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงพบว่า อิทธิพลของข้าราชการต่อ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังคงอยู่ในระดับสูง กรณีศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับผู้มีอำนาจทางการเมืองระดับชาติ ข้าราชการ และนักธุรกิจ ขณะที่ความสัมพันธ์กับกลุ่มชุมชนและประชาชนอยู่ในระดับต่ำ ทำให้นอกจากจะก่อให้เกิดปัญหาในการมีส่วนร่วมแล้ว ความสัมพันธ์เช่นนี้ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใสของการดำเนินงานของท้องถิ่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและระบบอุปถัมภ์ยังก่อให้เกิดการไม่กล้าเข้าไปตรวจสอบ หรือร้องเรียนแม้ว่าจะพบเห็นพฤติกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนอกจากนี้และประชาชนยังมีความเข้าใจกลไกทางกกหมายในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามงานวิจัยได้พบว่า ถ้าชุมชนมีความเข้มแข็งแล้ว ระดับการมีส่วนร่วมจะสูงและขณะเดียวกันระดับการทุจริตคอร์รัปชันขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต่ำไปด้วย

สิวาพร ชมกรด (2550) ได้ศึกษา “ภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น: ศึกษากรณีในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด” พบว่า ภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชนทั้งสองชุมชนแตกต่างกัน และในรูปแบบ

อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นแสดงให้เห็นว่าสมาชิกในชุมชนมีการยอมรับในตัวผู้นำชุมชนและผู้นำชุมชนมีอิทธิพลต่อการชักจูงโน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกด้วย

เศกสรรค์ ศักขินาดี (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์หมากแข้ง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่า (1)ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ และความสนใจช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (2)ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

ชาตรี โชคดี (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางการเมืองและสังคมที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านประปาและด้านคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า (1)การกำหนดนโยบายด้านประปานั้นปัจจัยด้านการเมืองได้แก่ผลประโยชน์ของผู้บริหาร/สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ ซึ่งมีผลในแง่ของการเป็นฐานเสียงคะแนนนิยมในสมัยต่อๆไป ปัจจัยด้านกลุ่มอิทธิพล/กลุ่มผลประโยชน์พบว่ามีผลอยู่บ้างโดยผ่านการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ส่วนปัจจัยทางด้านสังคมคือ ความต้องการของชาวบ้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และระบบอุปถัมภ์ มีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านประปามากที่สุด (2)กำหนดนโยบายในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนนั้นปัจจัยด้านการเมือง มีผลในแง่ของการเป็นฐานเสียงคะแนนนิยมในสมัยต่อไป ด้านกลุ่มอิทธิพลฯแทบจะไม่มีผลต่อการกำหนดนโยบายในด้านนี้ส่วนปัจจัยด้านสังคม มีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านนี้มากที่สุด ที่สำคัญคือมีลักษณะเป็นการเรียบเทียบกัน

เผด็จ โสมจะบก (2521: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “อิทธิพลของข้าราชการฝ่ายปกครองในฐานะผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำแหน่งนายอำเภอ” ซึ่งสมมติฐานว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้นายอำเภอมีอิทธิพลคืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย การเข้าถึงข้อมูลความชอบธรรม สถานภาพทางการเมือง ความมั่งคั่งบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถแล้วทำการศึกษาโดยแบ่งวิธีการออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนแรกเป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นายอำเภอโดยทั่วไปมีอิทธิพลในฐานะผู้นำท้องถิ่นโดยใช้ข้อมูลจากเอกสารรวมทั้งส่งแบบสอบถามไปให้นายอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 288 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50 ของนายอำเภอทั้งหมด ส่วนตอนที่ 2 เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอ 4 อำเภอ เพื่อที่จะทราบว่า นายอำเภอทั้ง 4 คน ใช้ปัจจัยในด้านใดบ้างเพื่อตนมีอิทธิพล ผลการศึกษาพบว่า นอกจากนายอำเภอจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแล้วนายอำเภอยังมีอิทธิพลในฐานะผู้นำท้องถิ่นอีกด้วย ดังจะ

เห็นได้จากอิทธิพลของนายอำเภอในการจัดงานประเพณีหรืองานประจำปี การพัฒนาท้องถิ่น การจัดหาทุนเพื่อทำกิจกรรมบางอย่างการต้อนรับและงานสังคมต่างๆ

จากการที่ผู้นำ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและลักษณะที่เด่นเหนือบุคคลธรรมดาในชุมชนหรือสังคม และได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคมแล้ว ผู้นำก็ย่อมจะใช้ความเป็นผู้นำให้บุคคลในชุมชนหรือสังคมเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เพราะว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการทางการเมือง และมีความจำเป็นสำหรับการเมืองทุกรูปแบบ ซึ่งชุมชนหรือสังคมจะมีประชาชนให้การยอมรับในตัวผู้นำของตนแล้ว ผู้นำของตนซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลจากการยอมรับของสมาชิกในชุมชนแล้วก็อาจจะใช้วิธีการชี้นำ ชักชวน โน้มน้าว ให้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ซึ่งจะเป็นผลให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้นโดยมีสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อม ความเชื่อถือไว้วางใจในตัวผู้นำทำให้เห็นได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้นำอิทธิพล และการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแน่นอน

อดุลย์ รสศิริ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาสาเหตุและผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1)สาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง (2)ผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง (3)แนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและหัวหน้าส่วนราชการ ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า(1) สาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า และการใช้อำนาจทางการเมือง ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง (2)ผลกระทบความขัดแย้งทางการเมืองได้แก่ ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า การใช้อำนาจทางการเมืองและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง (3)แนวทางแก้ไขความขัดแย้งทาง

การเมือง ได้แก่ ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า การใช้อำนาจทางการเมือง และความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ชาคริตชัย จอมแจ้ง (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย” การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1)ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น (2)ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น (3)เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาเรื่องบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการวิจัยเป็นแบบเชิงพรรณนา ผสมผสานกับการวิจัยเชิงเอกสาร โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลจำนวน 18 คน คณะผู้บริหาร 4 คน และประธานชุมชนจำนวน 18 คน

ผลการศึกษา พบว่า(1) สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านทางกิจกรรมต่างๆ แต่มีบทบาทน้อยมากและส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจต่อการทำหน้าที่ในสภาเทศบาลโดยให้ความสนใจนโยบายโครงสร้างพื้นฐานมากที่สุด(2) สมาชิกสภาเทศบาลขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลและปัญหาระบบอุปถัมภ์เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น(3) สมาชิกสภาเทศบาลควรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปและได้รับการอบรมด้านการเมืองและการบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น

ข้อมูลทั่วไปของอบต.เกาะช้างใต้และเทศบาลตำบลเกาะช้าง

เทศบาลตำบลเกาะช้าง

1.สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเกาะช้าง

ที่ตั้ง ของเกาะช้างห่างจากจังหวัดตราดประมาณ 24 กิโลเมตร และได้แบ่งการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ส่วน คือ เทศบาลตำบลเกาะช้าง และ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

1.1 เทศบาลตำบลเกาะช้าง แต่เดิมเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2539 ต่อมายกฐานะเป็น เทศบาลตำบลเกาะช้าง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2551 ตั้งอยู่ที่ อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลเกาะช้าง เลขที่ 39 หมู่ที่ 1 บ้านคลองนนทรี ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ 24 กิโลเมตร

1.2 เนื้อที่ ตำบลเกาะช้างมีเนื้อที่โดยประมาณ 172.30 ตารางกิโลเมตร หรือ 107.687 ไร่

1.3 ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของเกาะช้างเป็นภูเขาร้อยละ 90 เป็นที่ราบร้อยละ 10 โดยพื้นที่บางส่วนที่เป็นภูเขาและป่าดิบชื้น ได้ประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2525 โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย และอำเภอแหลมงอบ
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย และตำบลเกาะช้างใต้
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย และอำเภอแหลมงอบ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

เกาะช้างอยู่ในเขตป่าร้อนชื้น ทำให้มีฝนตกตลอดทั้งปีโดยเฉพาะในช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ระหว่างเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม ฝนจะตกชุกมาก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 5,500 – 6,500 มิลลิเมตร ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมาสุม มี 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่เดือน	กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่เดือน	มิถุนายน - กันยายน
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือน	ตุลาคม - มกราคม

1.5 จำนวนหมู่บ้าน ทั้งหมด 4 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งสิ้น 4,287 คน ดังนี้

4.1 ตารางหมู่บ้านเทศบาลตำบลเกาะช้าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)		จำนวนประชากร รวม(คน)	ครัวเรือน
		ชาย	หญิง		
1	บ้านคลองนนทรี	248	220	468	185
2	บ้านด่านใหม่	357	346	703	311
3	บ้านคลองสน	575	559	1,134	559
4	บ้านคลองพร้าว	1,039	943	1,982	1,723
รวม		2,219	2,068	4,287	2,778

ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม 2553 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,219 คน

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 การเกษตรกรรม ตำบลเกาะช้าง มีพื้นที่การเกษตรกรรมประมาณ 10,768 ไร่ มีการปลูกพืชส่วนใหญ่เป็นไม้ยืนต้น เช่น ยางพารา ทุเรียน เงาะ มะพร้าว ส้มโอ มังคุด ลองกอง เป็นต้น ซึ่งถือเป็นอาชีพเศรษฐกิจที่สร้างรายได้หลักให้กับประชาชนในพื้นที่

2.2 การประมง ประชากรส่วนใหญ่ อาศัยอยู่บริเวณริมทะเล จะมีการทำประมงน้ำตื้น การเลี้ยงปลาในกระชัง เช่นปลาเก๋า ปลาย่ำสวาท เพื่อประกอบเป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตรกรรม

2.3 การบริการ และ การท่องเที่ยว

การบริการ ปัจจุบันเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้สนใจมาพักผ่อน จำนวนมาก มีการก่อสร้างที่พัก เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และธนาคาร เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากทุกปี

การท่องเที่ยว ตำบลเกาะช้างมีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม หาดทรายที่ขาวน้ำทะเลใสสะอาด ในปัจจุบันนับว่าเป็นที่สนใจอันดับหนึ่งของประเทศ ในด้านการท่องเที่ยวชมทะเล และธรรมชาติต่างๆ ซึ่งมีอยู่ครบครันไม่ว่าจะเป็น

1. หาดทราย ตำบลเกาะช้างมีหาดทรายที่สวยงามและขาวสะอาดความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร มีน้ำทะเลที่ใสสะอาดเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวมาพักผ่อน เช่น หาดทรายขาว หาดไชยเชษฐ์ หาดคลองพร้าว และหาดไก่แบ้ เป็นต้น

2. น้ำตก มีน้ำตกที่สวยงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ที่น่าสนใจ จำนวน 3 แห่ง ดังนี้

- น้ำตกธารมะยม อยู่ที่หมู่ 1 บ้านคลองนนทรี ตำบลเกาะช้าง เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงที่สุดของเกาะช้าง มีน้ำไหลตลอดปี เป็นน้ำตกขนาดกลาง มี 4 ชั้น ลักษณะเป็นธารน้ำไหลผ่านลงมาเป็นชั้นๆ ตามร่องหิน มีหน้าผาสูง และคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จประพาส ในปี พ.ศ.2419 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสในปี พ.ศ.2485 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสในปี พ.ศ.2470 และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 เสด็จประพาส ในปี พ.ศ.2516 ทรงจารึกพระปรมาภิไธยที่หน้าผาน้ำตกชั้นบน

- น้ำตกคลองนนทรี ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านคลองนนทรีตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะเป็นน้ำตกที่มีชั้นเล็กๆตกจากหน้าผาสูงประมาณ 100 เมตร และเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ใช้ในการเกษตรและอุปโภคของประชาชนในหมู่บ้าน

- น้ำตกคลองพลู ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านคลองพร้าว เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีน้ำไหลตลอดปี น้ำตกจากหน้าผาสูงโจนลงมาเป็นเส้นสูแอ่งน้ำเบื้องล่างมี 3 ชั้น ชั้นแรกเป็นชั้นที่สวยที่สุดสูงประมาณ 100 เมตร

3. ปะการัง มีแนวปะการังอยู่ตามเกาะต่างๆ ซึ่งเป็นแนวปะการังน้ำตื้นโดยรอบเกาะช้างและหมู่เกาะต่างๆที่อยู่ใกล้เคียง โดยเฉพาะเกาะช้างน้อย เกาะหยวก และหมู่เกาะรังฯ

3. สภาพสังคม

3.1 การศึกษา มีโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 2 โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง

4.2 ตารางโรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก

ชื่อโรงเรียน	ที่ตั้ง	นักเรียน (คน)					อัตรา (คน)		สังกัด
	(หมู่ที่)	อนุบาล	ประถม	มัธยม	รวม	ห้อง	ครู	ลูกจ้าง	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก									
1.บ้านคลองพร้าว	4	66(3 ขวบ)	-	-	66	1	-	3	ทต.
2.บ้านคลองนนทรี	2	24(3 ขวบ)	-	-	24	1	-	1	ทต.
โรงเรียนประถมศึกษา									
โรงเรียนอนุบาลเกาะช้าง	2	18	63	-	81	7	6	1	สปช.
โรงเรียนขยายโอกาส									
1.โรงเรียนวัดคลองสน	3	33	127	31	191	14	12	1	สปช.
2.โรงเรียนบ้านคลองพร้าว	4	118	262	83	463	15	9	6	สปช.

- ที่อ่านหนังพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 4 แห่ง และสำนักงานเทศบาล จำนวน 1 แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรศาสนา

- วัด 2 แห่ง
- สำนักสงฆ์ 1 แห่ง
- ศาลเจ้า 2 แห่ง

3.3 สาธารณสุข

- โรงพยาบาลของรัฐขนาด 30 เตียง 1 แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2)
- สถานีอนามัยประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 1 แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4)
- สาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2)
- สำนักงานควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงที่ 3,4,6 1 แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1)
- โรงพยาบาลเอกชน 1 แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4)

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

ทางบก มีถนนติดต่อกันได้ทั้ง 4 หมู่บ้าน มีถนนหลัก 2 สายคือ สายบ้านคลองสน-บ้านสลักเพชร และสายบ้านคลองสน-มาบค้างคาว เป็นถนนทางหลวงชนบท (รพช.) ปัจจุบันได้โอนมาให้เทศบาลรับผิดชอบ

ทางน้ำ มีเรือโดยสารมีบริการทุกชั่วโมง อัตราค่าโดยสารคนละ 80 บาท /เที่ยว ส่วนเรือรับจ้างเหมาบริการ ส่วนใหญ่เป็นเรือที่ใช้บริการในการพาเที่ยวชมเกาะต่างๆ และดำน้ำดูปะการัง และเรือเฟอซี่รี่มีบริการ จำนวน 2 แห่ง โดยให้บริการทุกชั่งโมงระหว่างเกาะช้างกับอำเภอแหลมงอบโดยออกจากฝั่งจังหวัดตราดเที่ยวแรก เวลา 06.00 น. และออกจากจากเกาะช้างเที่ยวสุดท้ายเวลา 19.00 น.

4.2 การโทรคมนาคม ติดต่อสื่อสาร

ด้านไปรษณีย์โทรเลข ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 บ้านด่านใหม่ และหมู่ที่ 4 บ้านไชยเชษฐ์ มีเจ้าหน้าที่ประจำ 3 คน เปิดบริการทุกวันเว้นวันหยุดราชการ

ด้านโทรศัพท์ องค์การโทรศัพท์ได้ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณและโทรศัพท์บ้านครบทุกหมู่บ้าน

4.3 การสาธารณูปโภค

ด้านการไฟฟ้า ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้วางสายเคเบิ้ลใต้น้ำจากฝั่งอำเภอแหลมงอบมาติดตั้งและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและบริการประชาชน จำนวน 4 หมู่บ้าน ครบทุกครัวเรือน

ด้านน้ำอุปโภคบริโภค ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ในการปลูกพืชและใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คลอง น้ำตก อ่างเก็บน้ำ เนื่องจากพื้นที่เป็นภูเขาและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร และได้ก่อสร้างประปาหมู่บ้านหมู่ที่ 1 , 3 และ 4

4.4 ความปลอดภัยและบริการ

- หน่วยราชการ ในพื้นที่

1. ที่ว่าการอำเภอเกาะช้าง
2. สถานีตำรวจภูธรเกาะช้าง
3. สำนักงานอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง
4. สำนักงานองค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.)
5. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาเกาะช้าง
6. สำนักงานเกษตรอำเภอ
7. สำนักงานสรรพากรอำเภอ
8. สำนักงานพัฒนาชุมชน
9. โรงพยาบาลเกาะช้าง

ในพื้นที่ตำบลเกาะช้าง มีสถานีตำรวจ จำนวน 1 แห่ง คือสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเกาะช้าง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 บ้านด่านใหม่ มีกำลังพลรวม 60 นาย และสายตรวจประจำอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านคลองพร้าว บริเวณหาดทรายขาว ไชยเชษฐ์ และมาบค้างคาวซึ่งสับเปลี่ยนกำลังพลอยู่ประจำ

4.5 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลเกาะช้าง มีการเตรียมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมี

รถดับเพลิง ขนาดความจุ 4,000 ลิตร	จำนวน 1 คัน
รถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบเอนกประสงค์ ขนาดความจุ 6,000 ลิตร	จำนวน 1 คัน
เครื่องดับเพลิงชนิดหาบหาม	จำนวน 5 เครื่อง
พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิตและลูกบอลดับเพลิง	
เรือสปีดโบ้ท	จำนวน 1 ลำ

4.6 สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เขาใน คลองพร้าว และคลองพลู

ขยะ กำจัดขยะโดยวิธีคัดแยก และย่อยสลายโดยไม่ใช้ออกซิเจน

ขยะที่กำจัดได้ จำนวน 30 ตัน/วัน

รถยนต์เก็บขยะ 6 ล้อ ขนาดใหญ่ บรรจุ 10 ตัน จำนวน 2 คัน

รถยนต์เก็บขยะ 6 ล้อ ขนาดกลาง บรรจุ 6 ตัน จำนวน 2 คัน

รถยนต์เก็บขยะ บรรจุ 1 ตัน จำนวน 1 คัน

4.7 รายได้ของเทศบาลตำบลเกาะช้าง

รายได้ของ ทต.เกาะช้าง ประจำปีงบประมาณ 2552 เป็นจำนวนเงิน 33,470,340.07 บาท

รายได้ที่ เทศบาลจัดเก็บเอง เป็นเงิน 10,717,594.10 บาท

รายได้ที่ส่วนราชการต่างๆจัดเก็บให้ เป็นเงิน 15,420,624.97 บาท

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นเงิน 7,332,340.07 บาท

4.8 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

การรวมกลุ่มของประชาชน

อำนวยกลุ่มทุกประเภท 15 กลุ่ม แยกประเภทกลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มอาชีพ 4 กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์ 4 กลุ่ม
- กลุ่มสัจจะ 1 กลุ่ม
- กลุ่มผู้ประกอบการ 1 กลุ่ม
- กลุ่มสหกรณ์ 1 กลุ่ม
- กองทุนหมู่บ้าน 4 กลุ่ม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประกอบด้วย ยุทธศาสตร์หลัก 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ดีมีสุข

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดีและการมีส่วนร่วมของประชาชน

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

โดยมุ่งการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพในขณะเดียวกันก็จัดหาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ๆ ที่มีอยู่ให้มีศักยภาพและมีความหลากหลายภายใต้การมีส่วนร่วมและจิตสำนึกของการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

1. พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้มีศักยภาพและมีมาตรฐาน

2. จัดหาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ๆ

3. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของหมู่เกาะช้าง

4. ฝึกอบรมและรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

1. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

1.1 ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่เลขที่ 73/6 หมู่ที่ 5 บ้านสลักเพชรเหนือ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด อยู่หางจากที่ทำการอำเภอเกาะช้างมาทางทิศใต้ระยะทาง 13 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดรวม 93.24 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 58,276 ไร่ 195 ตารางวา

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ได้รับยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลละมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 25 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2539 จัดตั้งให้สภาตำบลเกาะช้างใต้ เป็นองค์การบริหารเกาะช้างใต้ เป็นประธานกรรมการบริหาร (โดยตำแหน่ง) คนแรก และได้เปลี่ยนเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีนายจักรกฤษณ์ สลักเพชร เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนปัจจุบัน (พ.ศ.2548 – พ.ศ.2556)

1.2 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	พื้นที่ตำบลเกาะช้าง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย อำเภอเกาะกูด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทะเลอ่าวไทย อำเภอแหลมงอบ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอ่าวไทย

1.3 ภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ที่เป็นหมู่เกาะและมีเทือกเขาสูง มีพื้นที่ราบอยู่ประมาณ 15 % ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะพื้นที่เป็นดินเหนียวปนดินร่วนเหมาะแก่การเพาะปลูก พืชไร่พืชสวน อุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง 26 – 30 องศาเซลเซียส อากาศไม่หนาวนัก ฤดูร้อนอากาศร้อนพอสมควร จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่มีความชุ่มชื้นสูง มีฝนตกประมาณ 7 – 8 เดือน มีผลทำให้อุณหภูมิทั่วไปของจังหวัดไม่แตกต่างกันมากแม้ในช่วงที่เป็นฤดูหนาวหรือฤดูร้อน

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

เกาะช้างใต้อยู่ในเขตร้อนชื้น ทำให้ฝนตกตลอดทั้งปีโดยเฉพาะช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ระหว่างเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม ฝนจะตกชุกมากปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 5,500 – 6,500 มิลลิเมตร ลักษณะอากาศเป็นแบบมาสุม มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน (ก.พ. - พ.ค.) ฤดูฝน (มิ.ย. - ก.ย.) ฤดูหนาว (ต.ค. - ม.ค.)

1.5 จำนวนหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ แบ่งการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน ดังนี้

4.3 ตารางหมู่บ้านเกาะช้างใต้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ประชากร		รวม	ครัวเรือน
		ชาย	หญิง		
1	บ้านบางเบ้า	290	275	565	455
2	บ้านสลักเพชร	391	354	745	375
3	บ้านเจ็กแบ้	224	203	427	241
4	บ้านสลักคอก	240	242	482	187
5	บ้านสลักเพชรเหนือ	265	257	522	204
รวมประชากรและครอบครัว		1,410	1,331	2,681	1,462

หมู่ที่ 1 บ้านบางเบ้า พื้นที่การปกครองจำนวน – ตารางกิโลเมตร ระยะห่างจากจังหวัด 60 ก.ม. มีนายมานพ ประสงค์สิน เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 2 บ้านสลักเพชร พื้นที่การปกครองจำนวน – ตารางกิโลเมตร ระยะห่างจากจังหวัด 11 ก.ม. มีนายลำพูน คงบำญุ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 3 บ้านเจ๊กแบ้ พื้นที่การปกครองจำนวน – ตารางกิโลเมตร ระยะห่างจากจังหวัด 45 ก.ม. มีนายสมหมาย เครือนุช เป็นกำนัน

หมู่ที่ 4 บ้านสลักคอก พื้นที่การปกครองจำนวน – ตารางกิโลเมตร ระยะห่างจากจังหวัด 40 ก.ม. มีนายอเนก มโนรัตน์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 5 บ้านสลักเพชรเหนือ พื้นที่การปกครองจำนวน – ตารางกิโลเมตร ระยะห่างจากจังหวัด 43 ก.ม. มีนายมานพ สังขหัต เป็นผู้ใหญ่บ้าน

1.6 ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 2,741 คน แยกเป็นชาย 1,410 คน เป็นหญิง 1,331 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,462 ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากร โดยเฉลี่ย 29 คน/ตารางกิโลเมตร

2. ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 15 สาย ถนนลูกรัง จำนวน 5 สาย สะพาน จำนวน 10 แห่ง แหล่งน้ำดิบที่ใช้มาจากแหล่งน้ำธรรมชาติและฝายขนาดเล็กสำหรับกักเก็บน้ำภายในหมู่บ้าน มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 1,462 ครัวเรือน พื้นที่ที่ได้รับบริการไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 100 ของพื้นที่ทั้งหมด มีโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 25 หมายเลข กด TOT การ์ด 7 แห่ง ชุมสายโทรศัพท์ จำนวน 1 ชุมสาย มีที่ให้บริการด้านไปรษณีย์ จำนวน 1 แห่ง และมีระบบเสียงตามสายและหอกระจายข่าวให้บริการประชาชนได้คลอบคลุมร้อยละ 100 ของพื้นที่

หน่วยงานราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ มี 7 แห่ง ได้แก่

1.สถานีตำรวจประจำตำบล	จำนวน	1 แห่ง
2.หน่วยงานอุทยานหมู่เกาะช้าง	จำนวน	3 แห่ง
3.สถานีอนามัยประจำหมู่บ้าน	จำนวน	3 แห่ง
4.โรงเรียนมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส)	จำนวน	1 แห่ง

5.โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง

6.ศูนย์มาลาเรีย จำนวน 1 แห่ง

7.องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ จำนวน 1 แห่ง

2.1 การคมนาคม การจราจร

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ และจังหวัด รวมทั้งการคมนาคมภายในตำบลและหมู่บ้านมี รายละเอียดดังนี้

1.ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3 สายสุขุมวิท ระยะทาง 315 ก.ม.

2. ทางหลวงจังหวัด สายตราด – แหลมงอบ ระยะทาง 16 ก.ม.

3. ทางหลวงชนบท เป็นถนนลาดยางแอสฟาสติกส์ 6 สาย ระยะทาง – ม.

4. ทางหลวงชนบท เป็นถนนลาดยางแคพซีลจำนวน – สายระยะทาง – ม.

5. ทางชนบท เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 12 สาย ระยะทาง – ม.

6. ทางชนบท เป็นถนนหินคลุกจำนวน 8 สาย ระยะทาง – ม.

7. ทางชนบท เป็นถนนลูกรังจำนวน 3 สาย ระยะทาง – ม.

2.2 การประปา

- มีการประปากรมอนามัย จำนวน 1 แห่ง (ยังไม่เปิดใช้บริการ) ที่บ้านสลักเพชรเหนือ ม.5

- มีการประปาขนาดกลาง จำนวน 3 แห่ง (ยังไม่เปิดใช้บริการ) ที่บ้านบางเบ้า ม.1 ,บ้านสลักคอก ม.4 ,และบ้านเจ๊กแบ้ ม.3

2.3 การโทรคมนาคม

- มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 9 แห่ง

สถานที่ตั้ง บริเวณ ม.1 ในหมู่บ้านบางเบ้า จำนวน 3 แห่ง

บริเวณ ม.2 หน้าบ้านนายสมบูรณ์ หงส์ร่อน

บริเวณ ม.2 หน้าที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตตำบลเกาะช้างใต้

บริเวณ ม.3 หน้าอนามัยเจ๊กแบ้

บริเวณ ม.4 บ้านนางจ่วน

บริเวณ ม.5 หน้าอนามัยบ้านสลักเพชร

บริเวณ ม.5 หน้าบ้านนางสาวยุพิณ อินทปราณี

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การเกษตร

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำประมงและทำสวนเป็นหลัก เช่น สวนทุเรียน สวนเงาะ สวนมังคุด สวนมะพร้าว สวนลองกอง สวนส้มโอ และสวนยางพารา ซึ่งถือเป็นอาชีพเศรษฐกิจที่สร้างรายได้หลักให้กับประชาชนในพื้นที่แต่เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่บนเกาะช้างประชาชนก็เริ่มหันมาทำอาชีพค้าขายและธุรกิจการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

3.2 การอุตสาหกรรม

- ปั้มน้ำมัน จำนวน 2 แห่ง
- โรงก๊าซหุงต้ม จำนวน 1 แห่ง
- โรงผลิตน้ำดื่มและน้ำแข็ง จำนวน 5 แห่ง

3.3 การท่องเที่ยว

- โรงแรม จำนวน 9 แห่ง
- โฮมสเตย์ จำนวน 41 แห่ง
- รีสอร์ท จำนวน 34 แห่ง
- บังกะโล จำนวน 26 แห่ง
- เรือนำเที่ยว จำนวน 30 ลำ
- ชมรมนำเที่ยวพื้นบ้าน จำนวน 3 แห่ง
- สินค้าโอท็อป จำนวน 4 แห่ง

4. ด้านสังคม

4.1 การศึกษา

- มีสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. จำนวน 3 แห่ง

(1) โรงเรียนบ้านบางเบ้า

- ครู จำนวน 4 คน
- นักเรียน จำนวน 86 คน ชาย 42 คน หญิง 44 คน

(2) โรงเรียนวัดวัชคามคชทวีป

- ครู จำนวน 7 คน
- นักเรียน จำนวน 104 คน ชาย 45 คน หญิง 59 คน

(3) โรงเรียนวัดสลักเพชร (ขยายโอกาส)

- ครู จำนวน 14 คน
- นักเรียน จำนวน 288 คน ชาย 152 คน หญิง 136 คน

- ที่อ่านหนังสือสำหรับหมู่บ้าน จำนวน – แห่ง

4.2 การสาธารณสุข

- มีสถานบริการสาธารณสุข จำนวน 3 แห่ง

สถานที่ตั้ง สถานีอนามัยบ้านบางเบ้า มีเจ้าหน้าที่ จำนวน 3 คน

สถานที่ตั้ง สถานีอนามัยบ้านเจ๊กแบ้ มีเจ้าหน้าที่ จำนวน 3 คน

สถานที่ตั้ง สถานีอนามัยบ้านสลักเพชร มีเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน

4.3 การรักษาความสงบเรียบร้อย

- สถานีตำรวจชุมชน จำนวน 1 แห่ง

สถานที่ตั้ง หมู่ที่ 5 บ้านสลักเพชรเหนือ

4.4 วัด/สำนักสงฆ์

- วัดบางเบ้า
- วัดวัชคามคชทวีป
- วัดสลักเพชร
- สำนักสงฆ์เขาโรงถ่าน

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ได้มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่

- ลำน้ำ , ลำห้วย จำนวน 20 สาย
- บึง , หนองน้ำ จำนวน 1 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝายขนาดเล็ก จำนวน 9 แห่ง
- ถังเก็บน้ำ จำนวน 3 แห่ง
- สระเก็บน้ำ จำนวน 1 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น จำนวน 1 แห่ง
- ถังประปากรมอนามัย จำนวน 1 แห่ง (ยังไม่เปิดใช้)
- บ่อน้ำบาดาล จำนวน 7 แห่ง

ขยะ

1) ปริมาณขยะ 2 ตัน/วัน

2) รถยนต์ที่ใช้เก็บขยะ รวม 3 คัน แยกเป็น

ก. รถยนต์ คันที่ 1 รถเก็บขนขยะ ชนิด 6 ล้อ ขนาดบรรจุ 10 ลูกบาศก์หลา จำนวน 2 คัน

ข. รถยนต์คันที่ 2 รถเก็บขนขยะ ชนิด 4 ล้อ ขนาดบรรจุ 3 ลูกบาศก์หลา จำนวน 1 คัน

3)ขยะที่เก็บขนได้ประมาณ จำนวน 30 ลูกบาศก์หลา/วัน

4)ขยะที่กำจัดได้ จำนวนประมาณ 25 ลูกบาศก์หลา/วัน

5)ที่ดินสำหรับกำจัดขยะ ที่กำลังใช้จำนวน 5 ไร่ เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ห่างจากที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ เป็นระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร

6. การเมืองการบริหาร

6.1 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ แบ่งส่วนราชการเป็น 3 ส่วน ดังนี้

6.1.1 เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

1. สำนักปลัด มีจำนวน 18 คน
2. สำนักการคลัง มีจำนวน 2 คน
3. ส่วนโยธา มีจำนวน 2 คน

6.1.2 คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

มี นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร ตำแหน่ง นายก อบต.เกาะช้างใต้

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ จำนวน 10 คน

มี นายสมศักดิ์ ดีเด่น ตำแหน่ง ประธานสภาฯ

6.1.3 หน่วยเลือกตั้ง จำนวน 5 หน่วย

(1) หน่วยเลือกตั้งที่ 1 ศาลาประชาคมบ้านบางเบ้า

(2) หน่วยเลือกตั้งที่ 2 ศาลาประชาคมบ้านสลักเพชร

(3) หน่วยเลือกตั้งที่ 3 ศาลาเอนกประสงค์บ้านเจ๊กแบ้

(4) หน่วยเลือกตั้งที่ 4 ศาลาการเปรียญวัดวัชคามคชทวีป

(5) หน่วยเลือกตั้งที่ 5 ศาลาประชาคมบ้านสลักเพชรเหนือ

6.1.4 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

การบริหารรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมาเปรียบเทียบย้อนหลัง

4.4 ตารางงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วย : บาท

รายการ	พ.ศ. 2549	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553
รายรับ	8,426,814.15	9,094,605.74	10,363,165.75	10,333,744.04	12,309,516.46
เงินอุดหนุนทั่วไป	2,352,209	2,854,246.00	4,223,476.53	4,735,665.59	3,887,040.00
เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	952,440	1,325,360.00	4,659,427.00	3,851,183.00	4,070,760.00
เงินสำรองรายรับ	1,708,777.88	-	-	-	-
รายจ่ายทั้งสิ้น	8,957,474.74	11,308,974.74	16,549,660.81	15,476,580.00	15,020,444.60
รายรับทั้งสิ้น	11,741,463.15	13,274,211.74	19,246,069.28	18,920,592.63	20,267,316.46
เงินสะสม	3,200,451.80	3,812,211.93	3,929,335.55	5,426,405.63	8,386,849.11

ที่มา :เอกสารรายงาน งบประมาณประจำปี พ.ศ.2549 – พ.ศ. 2553

6.2 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ เป็นชุมชนชาวประมงเหมาะแก่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นหมู่เกาะ มีปะการัง มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ชายฝั่งทะเลเป็นอ่าวขนาดใหญ่เหาะสำหรับเป็นที่จอดเรือ เช่น อ่าวสลักคอก อ่าวสลักเพชร อ่าวบางเบ้า มีหาดทรายเล็กที่สวยงามและเงียบสงบ ได้แก่ หาดทรายขาว หาดคลองกลอย และชายฝั่งทิศใต้เป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ยุทธนาวีเกาะช้าง มีหมู่เกาะที่เหมาะแก่การท่องเที่ยว ได้แก่ เกาะง่าม เกาะเหลายา เกาะทรายขาว เกาะหวาย เกาะคลุ้ม เกาะไม้ซี้เล็กและเกาะไม้ซี้เล็ก นอกจากนั้นยังมีน้ำตกที่สวยงามอีก 3 แห่งคือ น้ำตกคลองหนึ่ง น้ำตกคีรีเพชร และน้ำตกคลองสิบเอ็ด

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การเมืองกับการจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างจังหวัดตราดนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ร่วมกับการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ไปพร้อมกัน โดยผู้วิจัยให้น้ำหนักของข้อมูลทั้งสองฝ่ายเท่าๆกัน กล่าวคือการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องถือเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งมีน้ำหนักของความเป็นข้อสรุปในปัจจุบันที่ชัดเจน ส่วนด้านเอกสารนั้นถือเป็นข้อมูลที่สำคัญในด้านที่เกี่ยวกับความเป็นรูปธรรมที่ปรากฏเป็นนโยบาย ในการนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

ตารางที่ 5.1 ประชากรวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนคน
กลุ่มที่ 1 นักการเมืองท้องถิ่นจำนวน	15 คน
กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักธุรกิจและประกอบการแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก เช่น โรงแรม ร้านอาหาร เรือรับจ้าง โฮมสเตย์ รีสอร์ทและบังกะโล ธุรกิจเกี่ยวเนื่องการท่องเที่ยว เช่น ชมรมนำเที่ยว เรือคายัค เรือพาย	500 คน
กลุ่มที่ 3 แกนนำประชาชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. อพปร. ตำรวจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ลูกเสือชาวบ้าน วัด	25 คน
กลุ่มที่ 4 ข้าราชการประจำส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง 3 แห่ง อนามัย 3 แห่ง โรงเรียน 3 แห่ง สถานีตำรวจภูธรเกาะช้าง	50 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงจาก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 สอบจ. 1 คน นายก อบต. 1 คน สมาชิก อบต. 3 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มธุรกิจแบ่งเป็น 3 ส่วน ธุรกิจขนาดใหญ่ 3 คน ขนาดกลาง 5 คน ขนาดเล็ก 5 คน กลุ่มที่ 3 แกนนำประชาชน กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 5 คน กลุ่มที่ 4 นายอำเภอ 1 คน ปลัด อบต. 1 คน หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ 1 คน

ตารางที่ 5.2 กลุ่มตัวอย่างวิจัยแบบสัมภาษณ์

ชื่อ	ตำแหน่ง	ส่วนราชการ/เอกชน	ศาสนา	อายุ(ปี)
1.นายโสภณ จันเดิม	สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส.อบจ.		พุทธ	45
2.นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร	นายก อบต.เกาะช้างใต้	อบต.	พุทธ	37
3.นายสมศักดิ์ ดีเด่น	ประธานสภาฯ	อบต.	พุทธ	49
4.นางสุวรรณา เหมินทสูตร	สมาชิก อบต.	อบต.	พุทธ	46
5.นายบุญมี แข็งขัน	สมาชิก อบต.	อบต.	พุทธ	37
6.นางเพ็ญพักต์ มีศรี	เจ้าของกิจการโรงแรม	ธุรกิจ	พุทธ	53
7.นายยอดชาย ผจญยุทธ์	เจ้าของกิจการโรงแรม	ธุรกิจ	พุทธ	43
8.นายนายโสภณ จันเดิม	เจ้าของกิจการโรงแรม	ธุรกิจ	พุทธ	45
9.นายนิพนธ์ แดงชมพู	โฮมสเตย์	ธุรกิจ	พุทธ	52
10.นายสมหมาย สลักเพชร	ปิยะศักดิ์โฮมสเตย์	ธุรกิจ	พุทธ	58
11.นางสุนันทา บูชาสุข	เจ้แหม่มโฮมสเตย์	ธุรกิจ	พุทธ	46
12.นางอำนวย สุทธิธรรม	ป้าแต๋วโฮมสเตย์	ธุรกิจ	พุทธ	56
13.น.ส.ทิพย์วรรณ จันเดิม	เกี่ยวเนื่องการนำเที่ยว	ธุรกิจ	พุทธ	24
14.นายสมหมาย เครือนุช	กำนัน	ปกครองท้องที่	พุทธ	53
15.นายมานพ ประสงค์สิน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1	ปกครองท้องที่	พุทธ	59
16.นายลำพูน คงบำณุ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2	ปกครองท้องที่	พุทธ	54
17.นายอเนก มโนรัตน์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4	ปกครองท้องที่	พุทธ	64
18.นายมานพ สังขหัต	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5	ปกครองท้องที่	พุทธ	54
19.นายศักดิ์ประเสริฐ เจริญประสิทธิ์	นายอำเภอเกาะช้าง	ข้าราชการประจำ	พุทธ	59
20.พ.ต.อ.กชณัช สกุลศิริปริณดา	ผกก.สภ.เกาะช้าง	ข้าราชการประจำ	พุทธ	59
21.นายธน โชติ โสภณบุญกิจ	รักษาการแทนปลัด อบต.	ข้าราชการประจำ	พุทธ	38
22.นายธัญพิสิษฐ์ บุตรพระพาย	หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง	ข้าราชการประจำ	พุทธ	38

1.3 กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาแบบกลุ่ม

ตารางที่ 5.3 กลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

ลำดับ	ผู้เข้าร่วมประชุมแบบกลุ่ม
1.นายสมหมาย เครือนุช	กำนันตำบลเกาะช้าง
2.นายสมศักดิ์ ดีเด่น	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
3.นายบุญมี แข็งขัน	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
4.นางทิพวรรณ สุขสิงห์	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
5.นายโสภณ จันเดิม	ส.อบจ และผู้ประกอบการโรงแรม
6.น.ส.ทิพย์วรรณ จันเดิม	ผู้ประกอบการเกี่ยวเนื่องการท่องเที่ยว
7.นายธัญพิสิทธ์ บุตรพระพาย	หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง
8.นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร	นายก อบต.เกาะช้างใต้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยผู้วิจัยเองและผู้ช่วยผู้วิจัยในการสังเกตการณ์ บุคคลที่ให้ข้อมูลว่ามีพฤติกรรมอย่างไรกับคำถาม ดังต่อไปนี้

2.1 เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ออกแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งหัวข้อในการสอบถามและสัมภาษณ์มีดังนี้

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

2.การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

3.ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่าง อบต.กับชุมชนมีหรือไม่ อย่างไร

4.ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

5.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

6.การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบคำถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มได้ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการจัดการการท่องเที่ยวและการเมืองทั่วไป ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในตำบลเกาะช้างใต้ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยผู้วิจัยเองและผู้ช่วยผู้วิจัยในการสังเกตการณ์ บุคคลที่ให้ข้อมูลว่ามีพฤติกรรมอย่างไรกับคำถามดังต่อไปนี้

2.3 แบบคำสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้ออกแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งหัวข้อในการสอบถามและสัมภาษณ์มีดังนี้

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

2.การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

3.ความในการพัฒนาและการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

วิธีการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

1)ศึกษาทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2)ร่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อ เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นได้สะดวกและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3)ส่ง อ.ที่ปรึกษาพิจารณา

4)ตั้งผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแก้ไข

5)แก้ไข ปรับปรุง และนำไปทดลองใช้ ปรับแก้อีกครั้ง แล้วจึงนำไปใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการจากแหล่งสำคัญต่างๆสื่อสิ่งพิมพ์จากสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ และค้นคว้าจากห้องสมุด และนำมาวิเคราะห์โดยการบันทึกเนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร

3.2 นัดหมายประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มและกำหนดวัน สถานที่ เพื่อทำการสัมภาษณ์ตลอดจนทำความเข้าใจต่อประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง ตามที่ได้กำหนดไว้ประมาณเดือนเมษายน-มิถุนายน 2554 โดยตัวผู้วิจัยเองเป็นผู้สัมภาษณ์ และในขณะเดียวกันก็ทำการสังเกตการณ์ไปพร้อมกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

4.2 การจัดทำข้อมูล ตรวจสอบ นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลประกอบด้วย

1)นำข้อมูลที่เก็บมาใช้ มารวบรวมและจัดระบบ

2)การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

3)ปรับปรุงแก้ไข

4)เขียนนำเสนอในบทที่ 4

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอข้อมูลโดย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างและผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานหรือประเด็นปัญหา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางการเมืองของเกาะช้างว่ากลุ่มใดบ้างที่มีอำนาจอิทธิพลในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในเขตอบต.เกาะช้างใต้และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางการเมืองของเกาะช้างว่ากลุ่มใดบ้างที่มีอำนาจอิทธิพลในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง

1.สภาพทั่วไปทางการเมือง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคลของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวหรือมีอำนาจและอิทธิพลหรือกลุ่มผลประโยชน์ในด้านทางการเมืองในเขตอบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้างซึ่งมีส่วนเกี่ยวกับอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์และครอบคลุมรวมถึงการปกครอง การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติตลอดจนการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อสังคม องค์ประกอบสำคัญคือ ความสนใจเรื่องการเมือง เป็นการพูดคุยถกเถียงปัญหาทางการเมืองระหว่างคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน บุคคลอื่นที่เกี่ยวกับเรื่องการเมือง การติดตามอ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองหรือความเคลื่อนไหวทางการเมือง ความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น(อบต.) เป็นการทราบถึงกิจกรรมการบริหาร การติดต่อกับ อบต. การเข้าร่วมกิจกรรมการติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองของ อบต. ความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมของ อบต.

และการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเป็นผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้งหรือช่วยโฆษณาหาเสียงเพื่อสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมประชาคม การร่วมให้คำแนะนำ เสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

โดยทั่วไปแล้วการเมืองท้องถิ่น เป็นการเมืองในระดับพื้นฐานของแต่ละสังคมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลหรือกลุ่มต่างๆ ในระดับชุมชนหรือท้องถิ่นต่างๆจึงมีอำนาจและอิทธิพลของชนชั้นนำเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจคนสำคัญในท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นที่มีตำแหน่งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนในสภาท้องถิ่นและข้าราชการประจำซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่นนั้นได้ เป็นต้น

1.1 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนหรือฝ่ายปกครองท้องที่จะเป็นกลุ่มที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองโดยทั่วไปและมีบทบาทในท้องที่บนเกาะช้างที่มีส่วนในการจัดการพื้นที่และเป็นกลุ่มที่คำนึงถึงความเหมาะสมตามภารกิจหน้าที่และตามประสบการณ์ทำงาน

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การเมืองของประชาชนในท้องถิ่นยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร กล่าวคือประชาชนส่วนใหญ่ยังมองว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัว เป็นหน้าที่ของนักการเมืองเท่านั้นดังจะเห็นว่าพฤติกรรมของประชาชนเพิกเฉยหลังจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจว่า เมื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแล้วก็จบ แต่ความเป็นจริงแล้วประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอีกหลายอย่าง ได้แก่ การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือที่เราเรียกว่าการประชุมประชาคมหมู่บ้านซึ่งสอดคล้องกับผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 นายอเนก มโนรัตน์ ในเกาะช้างที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอนโยบายต่างๆในการระดมความคิดในการพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญและพัฒนาไปในทางที่ควรจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนจึงกำหนดการประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 10 ของเดือนในการฟังความคิดเห็นทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองหรือความทุกร้อนของประชาชนเพื่อนำไปดำเนินในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เท่าที่ผ่านมาเราจะเห็นว่าประชาชนสนใจการเมืองแค่ไปเลือกตั้งเท่านั้นและจะไม่มีบทบาทอะไร เห็นว่าเป็นหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นที่จะดำเนินการในเรื่องของนโยบายการกำหนดการบริหารงานท้องถิ่นเป็นเรื่องของนักการเมืองท้องถิ่นเอง

พบว่าจากการศึกษาผู้นำประชาชนทั้งหมดมีแนวคิดคล้ายกันในหลายประเด็น เช่นการแนะนำลูกบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบปะพูดคุยให้ความเป็นกันเอง การปิดประกาศให้สมาชิกในหมู่บ้านทราบ คิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นให้ลูกบ้านเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่เลือกกลุ่มปฏิบัติสมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมืออย่างดีและเชื่อว่าได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของ

ลูกบ้านในชุมชนแต่ละแห่งที่ผู้นำประชาชนดูแลอยู่จะเห็นได้จากสมาชิก อบต.หลายคนได้รับคัดเลือกเข้ามาอีกสมัย ถ้าสังเกตดีๆจะเห็นว่ากลุ่มนี้มีอำนาจหรืออิทธิพลในตัวอยู่แล้วเพราะจากตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละคนสามารถเปลี่ยนแปลงทางการเมืองท้องถิ่นได้

ประเด็นที่สำคัญของผู้นำประชาชนในการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งต้องปฏิบัติและแนะนำประชาชนในหมู่บ้านของตนแล้วยังต้องเข้าร่วมกับทางจังหวัด อำเภอ อบต.ในการนำนโยบายต่างๆที่ได้รับจากส่วนต่างๆที่เข้าร่วมนำมาบอกกล่าวหรือใช้อำนาจของตนให้ประชาชนปฏิบัติตามแล้วแต่ว่าตนมีอำนาจแค่ไหนจะสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนจะมีความคล้อยตามผู้นำชุมชนมากกว่าที่จะปฏิบัติตามทางจังหวัด อำเภอ หรืออบต.เพราะนั่นหมายถึงผู้นำชุมชนหรือผู้นำประชาชนย่อมมีอิทธิพลเหนือกว่าเพราะใกล้ชิดและเป็นคนที่ประชาชนเลือกเข้ามาเพื่อช่วยเหลือและบางครั้งยังปรึกษาได้สะดวกกว่าบรรดาผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ที่มากกว่าอีกด้วยและจะเห็นว่าผู้นำประชาชนมีความเชื่อมโยงสายสัมพันธ์กับลูกบ้านมากกว่าจึงทำให้เกิดความขัดแย้งน้อยมากหรือแทบจะไม่มีเลยไม่เหมือนกับ อบต.เพราะบางครั้งถือตนว่าประชาชนเลือกเข้ามาแล้วตนเองต้องใหญ่กว่าประชาชนจะทำอะไรที่บางครั้งอาจทำให้ประชาชนไม่พอใจและอาจเกิดการขับไล่หรือรวมชื่อเพื่อขับไล่เพราะตนถืออภิสิทธิว่าเป็นนักการเมืองมีการคุ้มครองทางกฎหมายบางครั้งอาจทำผิดกฎหมายแล้วได้รับการคุ้มครองแบบนี้เป็นต้น

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ เป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบในเขตเกาะช้างใต้

ส่วนความเห็นของนายจักรกฤษ สลักเพชร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ได้กล่าวว่า “การเมืองของเกาะช้างใต้ส่วนใหญ่จะมีการพูดคุยกันก่อนมีการเลือกตั้ง จะจับกลุ่มคุยกันตามร้านกาแฟในหมู่บ้านมักจะเป็นผู้มีอายุหรือคนแก่ คงสนทนากันว่าใครทำงานบ้าง สร้างประโยชน์ให้หมู่บ้าน พร้อมทั้งมองว่าใครมีคุณธรรม สร้างความดีให้กับสังคมบ้าง จึงจะได้เป็นนายกหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อเป็นตัวแทนให้กับประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และที่นี่ไม่มีความรุนแรงในด้านทางการเมืองเราจะอยู่กับแบบญาติพี่น้องมากกว่าในการเลือกตั้งแต่ละครั้งเราจะมองผลงานและความดีที่ผ่านมาเมื่อการเลือกตั้งจบลงต่างคนก็ไม่ค่อยสนใจอย่างต่อเนื่องให้เป็นหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นดำเนินการต่อไปซึ่งจะเป็นกันโดยทั่วไปไม่ว่าที่ไหนจะมีลักษณะที่คล้ายกันหมด ในเรื่องของกลุ่มผลประโยชน์คงมีบ้างแต่การใช้อิทธิพลในส่วนนี้คงไม่มีเท่าที่ทำงานการเมืองมาไม่มีความรุนแรงหรือการขัดแย้งถึงขั้นใช้กำลังยังไม่พบเพียงการตั้งเลือกย่อมมีความขัดแย้งกันบ้างเพราะต้องมีสองฝ่ายใน

การแข่งขันเพื่อแย่งชิงหรือแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าทางการเมือง”(จักรกฤษ สลักเพชร สัมภาษณ์ 11 เม.ย. 54)

พบว่าจากการศึกษา การเมืองท้องถิ่นที่เกาะช้างใต้เป็นของการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจบริหารในส่วนท้องถิ่นนั้นหมายถึงภาวะผู้นำที่จะนำพาท้องถิ่นไปในทิศทางใดเคยสอบถามผู้นำท้องถิ่นในประเด็นที่จะยกฐานะ อบต.เป็นเทศบาล ท่านว่าไม่อยากให้มีความขัดแย้งเห็นเด่นชัดเพราะเทศบาลเมื่อมีการเลือกตั้งแต่ละครั้งมีการแข่งขันกันสูงและต้องแบ่งพรรคแบ่งพวกออกเป็น 2 ฝ่ายเห็นได้ชัดเลยว่าจะต้องมีความขัดแย้งกันแน่นนอนต่างฝ่ายต้องการให้ฝ่ายตนเองชนะการเลือกตั้งอาจมีการใช้อิทธิพลทางการเมือง อำนาจการเงินเข้ามาเกี่ยวข้องถ้าหากว่าในเขตเลือกตั้งมีผลประโยชน์มากพอและสามารถหาผลประโยชน์จากท้องถิ่นเพื่อพวกพ้องและตนเองก็อาจมีความขัดแย้งสูงเพื่อผลประโยชน์จากท้องถิ่นและอำนาจจากการบริหารท้องถิ่นด้วย ถ้าเป็น อบต.ธรรมดาจะมีสมาชิก อบต.หมู่บ้านละ 2 คน ความขัดแย้งจะไม่ค่อยเกิดมากนักและสามารถดูแลสมาชิกได้อย่างดีเพราะผู้บริหารต้องเข้าได้ทุกหมู่บ้านนั้นหมายถึงฐานคะแนนเสียงที่จะได้จากหมู่บ้านแต่ละแห่งด้วย

และยังพบอีกว่าการที่ผู้บริหารของ อบต.เกาะช้างใต้บางการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ให้มานั้นไม่เพียงพอในการดำเนินตามนโยบายที่วางแผนไว้ซึ่งเป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการในด้านอบต.เองรวมไปถึงส่วนที่จะพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ตนต้องบริหารจัดการดูแลและรับผิดชอบบางครั้งจึงต้องใช้อิทธิพลบางอย่างที่จะให้การทำนโยบายลุล่วงไปได้ดีเช่นความน่าเชื่อถือการเคารพผู้ใหญ่กว่าซึ่งจะทำให้เกิดผลได้ทั้งทางบวกและลบไปพร้อมๆกันอาจนำไปสู่ความขัดแย้งได้เหมือนกันดังตัวอย่างในกรณีอบต.มีนโยบายทำถนนรอบเกาะในเขตอบต.เกาะช้างใต้เพื่อประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ใช้ประโยชน์ในการสันจรได้สะดวกขึ้นปัญหาว่าการทำถนนอบต.มีอำนาจทำได้ตามกฎหมายที่กำหนดให้การบริหารจัดการได้แต่อาจเกิดความขัดแย้งกับชาวบ้านหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมป่าไม้ อุทยานแห่งชาติและชาวบ้านซึ่งบางครั้งการใช้อำนาจอาจไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดให้ทำได้ก็อาจมีการใช้อิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องในการทำให้นโยบายของอบต.ลุล่วงไปได้

พบว่าภายในกลุ่มนี้อาจเกิดความขัดแย้งได้ตลอดเวลาของการดำรงตำแหน่งทางการเมืองในแต่ละสมัยจะมีการแย่งชิงการเป็นผู้บริหารและอาจขัดแย้งในโครงการต่างๆที่บางฝ่ายไม่เห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นของตนหรือหมู่บ้านที่รับผิดชอบอยู่

1.3 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ข้าราชการประจำที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองในเขตความรับผิดชอบบนเกาะช้าง

จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีอำนาจในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างและมีอำนาจหรือพลังในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาได้เห็นจะเป็นผู้บริหารหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเสียเป็นส่วนใหญ่จากข้อมูลที่ได้รวบรวมมานั้นองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้นั้นมีทั้งหมด 5 หมู่บ้านและมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 10 คนซึ่งทั้ง 10 คนนี้มีบทบาทในการบริหารจัดการหรือผลักดันนโยบายต่างๆของเกาะช้างใต้จึงเป็นกลุ่มที่สำคัญอย่างมากและยังมีอีกกลุ่มหนึ่งที่มีผลและมีความสำคัญต่อการบริหารงานของตำบลเกาะช้างใต้คือ กลุ่มข้าราชการประจำ อย่างกรณีของท่านนายอำเภอ นายศักดิ์ประเสริฐ เจริญประสิทธิ์ กล่าวว่า “หน้าที่นายอำเภอคือการจัดการนำนโยบายของรัฐบาลมาแปลงในการปฏิบัติ ดูแลหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในเกาะช้างและแต่ละกรมในการท่องเที่ยวอย่างกรณีตัวอย่างการจุดโคมลอยซึ่งเป็นประเพณีของทางเหนือแต่ทางอำเภอไม่เห็นด้วยเพราะว่าเกาะช้างเป็นอุทยานแห่งชาติและมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์การจุดโคมลอยเมื่อปล่อยไปแล้วและไม่สามารถคุมทิศทางได้อาจทำให้เกิดไฟไหม้ป่าได้จึงไม่เห็นด้วยและไม่ให้มีการปล่อยโคมลอยบนเกาะช้าง ซึ่งบางครั้งนักธุรกิจต้องการให้ทำอย่างนี้ก็ได้ชี้แจงไปส่วนจะเอาการเมืองมากดดันให้ยกเว้นบ้างก็ทำไม่ได้” (ศักดิ์ประเสริฐ เจริญประสิทธิ์ สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 54)

จากการศึกษาจะพบว่า กลุ่มข้าราชการประจำมีบทบาทที่มีผลทางการเมืองและการจัดการการบริหารงานในส่วนท้องถิ่นมีส่วนอยู่ด้วยจากกรณีที่นักธุรกิจต้องการให้การทำธุรกิจมีผลกำไรจากการประกอบธุรกิจโดยนำประเพณีทางภาคเหนือมาใช้ที่เกาะช้างเช่นการปล่อยโคมลอย ถือเป็นประเพณีทางภาคเหนือนำมาใช้ในเกาะช้าง แต่เหตุที่นายอำเภอชี้แจงไปนั้น ย่อมมีผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ด้วย ถือว่านายอำเภอมีอำนาจที่จะใช้ตามกฎหมายและเป็นสายบังคับที่ทางอบต.จะไม่เห็นด้วยกับคำสั่งหรือการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวก็ตาม แต่ไม่สามารถปฏิเสธได้เนื่องจากนายอำเภอเป็นผู้ดูแลพื้นที่และเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมายที่ให้อำนาจมา

พบว่ากลุ่มนี้โดยมีนายอำเภอและข้าราชการส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ หัวหน้ารักษาความปลอดภัยสถานีตำรวจ จะมีผลและบทบาทต่อการจัดการบริหารบนเกาะช้างทางด้านการเมืองอีกด้วย

1.4 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์นักธุรกิจหรือเอกชนที่มีความคิดเห็นในด้านการเมืองบนเกาะช้างใต้ที่ประกอบธุรกิจ

ส่วนความคิดเห็นของนักธุรกิจเกี่ยวกับการเมืองที่นี่นายสมหมาย สลักเพชร ได้กล่าวว่า “ทางสถานที่ของเราสนับสนุนในการเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นทาง

เราจะให้สิทธิแก่พนักงานที่นี่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่มีการชี้นำว่าจะให้เลือกใครถึงแม้ว่าตนจะมีนามสกุลเดียวกับนายก อบต.ก็ตามเพราะต้องการให้พนักงานของเรามีความเป็นประชาธิปไตยสามารถเลือกบุคคลใดก็ได้"(สมหมาย สลักเพชร สัมภาษณ์ 23 พ.ค. 54)

จากการศึกษาพบว่า นักธุรกิจส่วนใหญ่ที่นี่สนับสนุนทางด้านการเมืองเป็นอย่างดีจะเห็นได้จากการสนับสนุนหรือให้โอกาสพนักงานลาไปเลือกตั้งทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นเพราะจะมีผลอย่างมากในการประกอบธุรกิจซึ่งจะดูจากนโยบายสาธารณะของท้องถิ่นที่จะพัฒนาไปทางไหนเนื่องจากความเกี่ยวพันของการประกอบธุรกิจมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยเหมือนกันจะเห็นได้จากการที่ อบต.ขอความร่วมมือในช่วงเทศกาลต่างๆให้ดำเนินการตามนโยบายของ อบต. ในช่วงนั้นๆเช่น การขอให้ลดค่าบริการในส่วนต่างๆแก่นักท่องเที่ยวและการจัดการบริหารน้ำในช่วงนั้นด้วย

นักธุรกิจและผู้ประกอบการแม้ไม่มีอำนาจโดยตรงต่อการบริหารจัดการในพื้นที่แต่ก็มีอิทธิพลที่จะผลักดันความต้องการของตนให้เกิดผลได้เหมือนกันหลายอย่างที่ทางผู้ประกอบการต้องการและได้รับการตอบสนองจากผู้บริหารท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น ถนน น้ำ ไฟฟ้าหรือบริการด้านพื้นฐานที่ผู้ประกอบการต้องหรือนักธุรกิจเห็นว่าจะเกิดประโยชน์แก่ตนและการทำธุรกิจไม่ว่าจะเป็นโรงแรมหรือร้านค้าต่างๆที่ต้องการให้ อบต.ดำเนินจัดการให้ตามที่ต้องการเสมอ เช่น ป้ายบอกทาง การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆอีกด้วย

กลุ่มผลประโยชน์ดังกล่าวนี้ถ้าเราจะมองให้ลึกลงไปอีกว่า ถ้าอบต.เกาะช้างใต้ไม่ตอบสนองความต้องการที่กลุ่มนักธุรกิจหรือผู้ประกอบการเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อเกาะช้างต่อไปอาจมีการแข่งขันกับกลุ่มนี้ก็ได้เพื่อจะได้อำนาจมาผลักดันสิ่งที่พวกเขาต้องการและรักษาผลประโยชน์ที่จะเสียไปจากการไม่ตอบสนองความต้องการซึ่งจะทำให้อิทธิพลแปลงเป็นอำนาจได้และจะเกิดความขัดแย้งแน่นอนจากการแย่งชิงอำนาจในการบริหารจัดการในเขตอบต.เกาะช้างใต้ตามไปด้วยกลุ่มนี้ก็จะเข้ามาบริหารจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างต่อไป

พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ เป็นชุมชนชาวประมงเหมาะแก่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นหมู่เกาะ มีปะการัง มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ชายฝั่งทะเลเป็นอ่าวขนาดใหญ่เหาะสำหรับเป็นที่จอดเรือ เช่น อ่าวสลักคอก อ่าวสลักเพชร อ่าวบางเบ้า มีหาดทรายเล็กที่สวยงามและเงียบสงบ ได้แก่ หาดทรายขาว หาดคลองกลอย และชายฝั่งทิศใต้เป็นพื้นที่

ประวัติศาสตร์ยุทธนาวีเกาะช้าง มีหมู่เกาะที่เหมาะแก่การท่องเที่ยว ได้แก่ เกาะง่าม เกาะเหลายา เกาะทรายขาว เกาะหวาย เกาะคลุ้ม เกาะไม้ซี้เล็กและเกาะไม้ซี้เล็ก นอกจากนั้นยังมีน้ำตกที่สวยงามอีก 3 แห่งคือ น้ำตกคลองหนึ่ง น้ำตกคีรีเพชร และน้ำตกคลองสิบเอ็ด

จากโครงสร้างตารางงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2549-2553 นั้นจะเห็นว่ารายรับเพิ่มขึ้นทุกปีและรายจ่ายที่ใช้งบประมาณในการพัฒนาตำบลจะมีเงินสะสมเหลืออยู่บ้างแต่ไม่มากนักดูจากโครงสร้างคร่าวๆที่ยกขึ้นมาเป็นข้อมูลเบื้องต้น อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งนี้มีศักยภาพมากน้อยเพียงใดต่อ การบริหารจัดการภายในองค์กรของตน ในด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างนั้น ถือว่ามีความพร้อมค่อนข้างมากในทุกๆด้านหากแต่ข้อเปรียบเทียบในการนำงบประมาณมาจัดสรรเพื่อการพัฒนาในแต่ละด้านนั้น เป็นข้อสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากว่างบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนานั้น เมื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบกันในรายจ่ายแล้วทำให้เห็นว่า งบประมาณที่จัดสรรนั้นมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากทั้งที่อยู่บนนิยามเดียวกันคือ “เป็นความต้องการของชาวบ้านและเพื่อตอบสนองความต้องการของชาวบ้าน” งบประมาณที่ว่าเป็นการจัดสรรที่แตกต่างกันนั้นคือ

1.งบประมาณที่ใช้ในการ ก่อสร้างปรับปรุงซ่อมแซม บำรุงถนน ตลอดทั้ง 3 ปี ซึ่งมีโครงการทั้งสิ้นและใช้งบประมาณ 70% ของงบประมาณทั้งหมด

2.งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดทั้ง 3 ปี ซึ่งมีโครงการทั้งสิ้นและใช้งบประมาณ 20 % ของงบประมาณทั้งหมด

3.งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดทั้ง 3 ปี ซึ่งมีโครงการทั้งสิ้นและใช้งบประมาณ 10% ของบประมาณทั้งหมด

พบว่า งบประมาณที่กล่าวถึง การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและด้านการท่องเที่ยวนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสร้างถนนนั้นแล้วเท่ากับร้อยละ 30 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณสร้างถนนเท่านั้น ทั้งที่พื้นที่บนเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแต่กลับเอางบประมาณส่วนใหญ่ลงไปกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเสียส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่า ที่มีการกำหนดนโยบายอย่างนี้นั้นเป็นเพราะมีปัจจัยทางการเมืองและทางสังคมอย่างไรบ้าง

บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการที่จะทำหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของ อบต. บรรลุวัตถุประสงค์ หากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตระหนักถึงภาระหน้าที่ของตนเองตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ จะทำให้ อบต. ประสบ

ความสำเร็จและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศชาติต่อไป

การสัมภาษณ์บุคคลกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าทุกคนมีแนวโน้มตอบคำสัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกันและจะมีบ้างที่ตอบและแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปอาจเป็นเพราะพวกที่ตอบแบบนั้นอาจเป็นกลุ่มที่เป็นฝ่ายตรงข้ามของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่เรียกว่ากลุ่มตรงข้ามดังนั้นการตอบแบบสัมภาษณ์จะให้แสดงความคิดเห็นอิสระในความนึกคิดของแต่ละบุคคลแต่ส่วนใหญ่จะมีความเคารพนบน้อมกับผู้ที่อาวุโสหรือผู้มีบารมีมากกว่าจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมักจะไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นสักเท่าไหร่เนื่องจากมีผู้ที่มีอำนาจมากกว่าหรือบารมีมากกว่าอยู่ในที่ประชุมหรือการสัมภาษณ์กลุ่มอยู่ด้วยซึ่งเป็นสังคมของคนไทยเสียส่วนใหญ่ที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่ตนปรารถนาจะแสดงออกทำให้สังคมไทยยังต้องตกอยู่ในสภาวะที่เรียกว่า “เชื่อฟังผู้ใหญ่แล้วจะเจริญ” การกระทำเช่นนี้เป็นการปิดกั้นของผู้น้อยที่แสดงออกถึงประชาธิปไตยที่บอกว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันเรามักจะเห็นว่าสังคมไทยยังยึดติดกับระบบอุปถัมภ์และค่านิยมแบบเก่าอยู่ ดังนั้นกลุ่มบริวารและข่ายแวดวงเป็นตัวแทนแสดงให้เห็นรูปแบบของโครงสร้างสังคม ซึ่งจนบัดนี้ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลง แม้ว่าจะได้ติดต่อสัมพันธ์กับตะวันตกอย่างใกล้ชิดมากขึ้นเรื่อยๆตลอดหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมา รูปแบบดังกล่าวดูเหมือนฝังรากลึกอยู่กับสังคมไทยเหมือนกับที่ความสุขฝังรากอยู่กับชีวิต และความกลัวคู่กับความตายในสังคมเรา และแม้ว่าระบบศักดินาที่แท้จริง จะล่มสลายไปแล้วก็ตามข้อผูกพันระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ที่เป็นพื้นฐานของระบบนี้ยังอยู่ต่อไป ส่วนข้าราชการประจำมักทำหน้าที่คอยเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษากับนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาหรือการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมการเสนอแนะให้กับองค์การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบคำสั่ง ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆที่จำเป็นในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนผู้ประกอบกอบการนั้นมักจะเสนออะไรแล้วค่อนข้างทาง อบต. จะทำให้นั้นน้อยมากจึงเป็นเหตุให้การร่วมมือในการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวไม่ค่อยเป็นไปตามที่ต้องการของผู้ประกอบการสักเท่าไหร่นักจะเห็นได้จากตารางงบประมาณประจำปีที่ผ่านมาจะเห็นว่างบประมาณเกือบทุกแห่งไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวมากนักแต่จะเขียนว่ามีโครงการการท่องเที่ยวหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้แต่งบประมาณจะไม่ค่อยเน้นสักเท่าไหร่งบประมาณส่วนใหญ่จะเน้นไปทางโครงสร้างพื้นฐานเสียส่วนใหญ่บางที่ไม่มีงบประมาณให้เลยก็มีจากการสัมภาษณ์นายก อบต. บอกว่าทาง อบต.เกาะช้างใต้เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวที่นี่เป็นหลักเพราะว่าที่นี่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและสร้างรายได้ให้กับเกาะและประเทศอย่างมากจะเห็น

จากบรรดานักท่องเที่ยวที่เพิ่มทุกปีและรายได้ของชาวบ้านในด้านการท่องเที่ยวดีขึ้นเกือบทุกครัวเรือน ที่ทำธุรกิจกับการท่องเที่ยวและทำให้การพัฒนาเกาะช้างมีความเจริญอย่างมากกว่าแต่ก่อนพร้อมทั้งทางเรามีการจัดการที่ดีกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นบนเกาะนี้อีกด้วย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในเขต อบต.เกาะช้างใต้และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

การเมืองมีความสัมพันธ์กับคนและสังคม แต่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า ความเกี่ยวข้องกันนั้นเป็นอย่างไรเพื่อที่จะได้ทราบหรือเข้าใจมากขึ้นและครอบคลุมว่าการเมืองมีอยู่ที่ใดบ้างรวมไปจนถึงความที่เข้าใจที่ชัดเจนว่า การเมืองปรากฏขึ้นเมื่อใดและใครมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร มาก-น้อยแค่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การได้มา การใช้ และการรักษาอำนาจทางการเมือง

2.1 จากการเก็บข้อมูลตัวอย่างทำให้เห็นว่า แนวคิดในเรื่องของอำนาจในท้องถิ่น ความแตกต่างทางการเมือง และความไม่ชัดเจนของข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นผลทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งในด้านของการดำเนินนโยบาย การบริหารงานและงบประมาณ ตลอดจนการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประจำ โดยสามารถแยกออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

2.1.1 สาเหตุจากการใช้อำนาจของข้าราชการประจำ เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสำคัญจนกลายเป็นประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในส่วนของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเอง เช่น เรื่องของการขาดศักยภาพ ขาดประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใสในการทำงาน การเป็นอิสระอย่างแท้จริงจากส่วนกลาง การถูกดแทรกแซงจากนโยบายของรัฐและข้าราชการที่กำกับดูแล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถูกตั้งคำถามอย่างกว้างขวางจนก่อให้เกิดกระบวนทัศน์ในภาพลบต่อการกระจายอำนาจไทย และยิ่งส่วนกลางได้มีนโยบายกระจายรายได้ลงไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นที่เข้ามาส่วนใหญ่นึกถึงแต่เรื่องของผลประโยชน์ของตนเอง ส่วนนักการเมืองในระดับชาติก็เข้ามามีส่วนในการแทรกแซงการเมืองการบริหาร เพื่อมุ่งหวังฐานคะแนนเสียงในการเลือกตั้งระดับชาติ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การเมืองท้องถิ่นได้กลายเป็นเวทีของการเมืองภาคตัวแทนทำให้มีการแข่งขันในการเลือกตั้งตามกระบวนการประชาธิปไตยที่สูงและรุนแรงจนนำไปสู่การขัดแย้งทางการเมืองทั้งก่อนการเลือกตั้งและภายหลังที่การเลือกตั้งสิ้นสุดลง

จากการศึกษาพบว่าข้าราชการประจำมีส่วนทำให้เกิดความขัดแย้งได้ด้วยนโยบายและความคิดที่แสดงออกทางด้านคำสั่งหรือความไม่เห็นด้วยอย่างกรณีที่เกิดขึ้น เช่น ทางผู้บริหาร อบต. ต้องการให้เศรษฐกิจทางการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นโดยทำตามเห็นชอบของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวที่จะดำเนินตามประเพณีทางเหนือในการปล่อยโคมลอยเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง แต่ทางข้าราชการประจำไม่เห็นด้วยในการที่จะให้มีการปล่อยโคมลอยขึ้นสู่ท้องฟ้าด้วยสาเหตุว่าจะทำให้เกิดไฟไหม้ป่าและควบคุมยากในทิศทางของลมที่จะพัดพาเอาโคมลอยไปตกที่ไหนไม่รู้แบบนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดของข้าราชการประจำและนำไปสู่นโยบายที่ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นที่ต้องดำเนินการ

2.1.2 สาเหตุความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ที่มาจากการต้องการมีอำนาจที่จะเป็นฝ่ายบริหารจึงนำไปสู่การแข่งขันเพื่อแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบลและการถูกครอบงำและแทรกแซงจากบรรดานักการเมืองและผู้มีอิทธิพล ทำให้เกิดการแข่งขันทางการเมืองเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบคำถามที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้มีกลุ่มที่เห็นว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง โดยมองว่าการมีอำนาจทำให้เป็นช่องทางของการแสวงหาผลประโยชน์ของนักการเมืองทุกระดับ ทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อต้องการอำนาจและผลประโยชน์ในการต่อรอง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นว่าเป็นประเด็นที่นำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมือง ได้ให้เหตุผลว่าเป็นตัวของนักการเมืองเองหรือผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ถึงอย่างไรการเมืองก็ต้องมีการแข่งขันเพื่อให้ได้รับหรือชนะการเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายบริหาร มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มองว่าทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง เพราะนักการเมืองต่างต้องการมีอำนาจ ซึ่งสามารถปูทางให้ตนเองได้รับผลประโยชน์ ส่วนนักการเมืองในระดับชาติ สามารถที่จะเข้าแทรกแซงในนโยบายใช้ฐานคะแนนเสียงในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ส่วนนายก อบต.เกาะช้างใต้ ที่มีความคิดเห็นว่าไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง เพราะเป็นเรื่องส่วนตัวบุคคลมากกว่า จากการลงสมัครรับเลือกตั้งมา 2- 3 สมัยแล้ว เป็นเรื่องธรรมดาที่การแข่งขันเพื่อช่วงชิงอำนาจในการบริหารส่วนท้องถิ่นก็ต้องมีคู่แข่งและความขัดแย้งอาจมีบ้างจากสาเหตุความต้องการมีอำนาจให้กับตนเอง

นายสมศักดิ์ ดีเด่น ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ กล่าวว่า “เรื่องปัญหาการบริหารระหว่าง อบต. กับชุมชนนั้นไม่มีเพราะว่าเราทำงานร่วมกันและประสานงานกันตลอดเวลา

ชาวต้องการสิ่งใดทาง อบต.มักตอบสนองเสมอจึงไม่มีความขัดแย้งอะไรเพราะต่างคนต่างรู้หน้าที่ของตนและทำหน้าที่ของตนส่วนความขัดแย้งทางการเมืองนั้นมักจะเกิดในช่วงของการแข่งขันเพื่อให้ตนได้เข้ามาบริหารท้องถิ่นถ้าจะเปรียบเรื่องการเมืองเหมือนยาเสพติดถ้าใครได้เข้ามาแล้วยากที่จะถอนตัวออกไปได้ จะเห็นได้จากนักการเมืองหน้าเก่าๆทั้งนั้นที่เข้ามาบริหารบ้านเมืองส่วนหน้าใหม่พยายามที่จะเข้ามาหรือแทรกตัวเพื่อให้ได้เข้าแม้อาจจะใช้ความรุนแรงบ้างก็มีดังความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นความคิด การกระทำ ย่อมเกิดขึ้นได้ถ้ามีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย” (สมศักดิ์ ดีเด่น สัมภาษณ์ 23 พ.ค. 2554)

2.1.3 สาเหตุความขัดแย้งในกลุ่มผู้นำชุมชนทางการเมือง ความแตกต่างของบุคคลในองค์การนั้น โดยธรรมชาติของบุคคลมักจะประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความแตกต่างกันมากมาย ตั้งแต่พื้นฐานของครอบครัว ค่านิยม แนวคิด การศึกษา อายุ หรือบุคลิกภาพ เป็นต้น ความแตกต่างในเรื่องดังกล่าวนี้ล้วนแต่เป็นบ่อเกิดที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระดับบุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานก็ตามแต่ยิ่งมีความแตกต่างกันมากเท่าไรความขัดแย้งก็จะมีตามมามากขึ้นเท่านั้น ดังนั้น ความแตกต่างในลักษณะเช่นนี้ย่อมส่งผลให้เกิดความไม่ยอมรับกันและเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองได้

ดังนั้น การที่คนมีความแตกต่างกันโดยเฉพาะความแตกต่างทางการเมืองที่แต่ละคนมีความคิดไม่เห็นเหมือนกันนั้นย่อมเป็นเรื่องที่ปกติ แต่ควรระวังการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันนั้นจะนำไปสู่ความไม่ชอบกันเป็นการส่วนตัว และก่อให้เกิดความขัดแย้งในที่สุด

สำหรับสาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ในกลุ่มของผู้นำชุมชน ที่มีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางการเมืองในลักษณะเฉพาะบุคคลที่ได้ตั้งไว้ได้แก่ การมีเป้าหมาย บทบาท หน้าที่ทางการเมืองที่แตกต่างกัน การมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อทางการเมืองที่แตกต่างกัน และการมีความรู้สึก การรับรู้เรื่องทางการเมืองที่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองที่แตกต่างกันเป็นสาเหตุที่ทให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองใน อบต. โดยมองว่านักการเมืองนึกถึงแต่เรื่องผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักมากกว่าจะมีเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง ดังเช่นคำสัมภาษณ์ของ

นายสมหมาย เครือนุช กำนัน หมู่ที่ 3 กล่าวว่า “ตั้งแต่เป็นผู้ใหญ่บ้านจนเป็นกำนันท้องที่ของผมไม่มีความขัดแย้งเกี่ยวกับการแย่งชิงผลประโยชน์เลยเพราะพื้นที่ของเราเล็กและไม่มีอะไรที่ต้องแย่งชิงกันเรื่องผลประโยชน์ในหมู่บ้านของเรารักสงบมีอะไรก็แบ่งปันกันช่วยเหลือกันอย่างดีส่วน อบต.

กับชุมชนก็เหมือนครอบครัวเดียวกันเพราะคนในชุมชนก็อยู่ใน อบต.และคน อบต.ก็มาอยู่ในชุมชนทำให้การบริหารเป็นไปอย่างด้วยดี" (สมหมาย เครือนุช สัมภาษณ์ 23 พ.ค. 2554)

พบว่าความขัดแย้งทางการเมืองของหมู่ที่ 3 นี้จากสังเกตการณ์มีความเป็นไปได้ว่าไม่มีปัญหาของความขัดแย้งมากนักจากพื้นที่อาศัยของชาวบ้านจะเป็นการทำสวนและเกษตรเสียมากกว่าไม่มีโรงงานหรือแหล่งทำรายได้มากนักจึงเป็นไปได้ว่าความขัดแย้งทางการเมืองที่นี่ไม่มีความรุนแรงเพราะผลประโยชน์ที่จะมาช่วงชิงนั้นไม่มีพอและชาวบ้านอยู่กับแบบครอบครัวเดียวกัน

นายลำพูน คงบำณุ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสลักเพชร กล่าวว่า " ถ้าความขัดแย้งในหมู่บ้านไม่มี ทุกคนอยู่กันแบบเครือญาติ แต่เห็นมีอยู่กรณีหนึ่งเรื่องการจัดสร้างอุทยานยุทธนาวีเกาะช้างที่ทำเป็นอนุสรณ์จากกรณีเอกชนสร้างรีสอร์ท ติดกับพื้นที่รับผิดชอบของ อบต. และมีการล้ำชายหาดบริเวณดังกล่าวและการล้ำอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง จึงเป็นการแย่งชิงผลประโยชน์ในกลุ่มของผู้มีเงินและกลุ่มอิทธิพลที่มีอำนาจเหนือกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลผลสุดท้ายองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเซ็นอนุมัติพื้นที่มีปัญหาและเป็นคดีค้างอยู่จนถึงปัจจุบันนี้" (ลำพูน คงบำณุ สัมภาษณ์ 11 เม.ย. 2554)

พบว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจที่เหนือกว่าเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของผู้ที่มีอำนาจทำให้ผู้บริหาร อบต. ต้องยอมทำตามอย่างกรณีอุทยานอนุสรณ์สถานยุทธนาวีเกาะช้างที่เอกชนสร้างรีสอร์ท รุกล้ำเข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติจึงเป็นกรณีที่ทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างหนึ่งที่ตกลงกันไม่ได้จึงเกิดเป็นคดีขึ้น

2.1.4 สาเหตุความขัดแย้งในกลุ่มของผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาไม่มากนักเพราะกลุ่มนี้จะมีผลทางการเมืองไม่มากนักส่วนใหญ่จะดำเนินการเองเสียมากกว่าที่จะรอนโยบายของ อบต.ในการพัฒนาหรือการจัดการกับแหล่งท่องเที่ยวความขัดแย้งมักเกิดจากความไม่เข้าใจในการบริหารงานมากกว่า ผู้ประกอบการต้องการดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อการประกอยธุรกิจของตนแต่ทาง อบต.ต้องดำเนินตามขั้นตอนทำให้ล่าช้าจึงเป็นสาเหตุที่เกิดความขัดแย้งทางความคิดและผู้ประกอบการไม่มีความขัดแย้งทางการเมืองเพราะไม่มีการช่วงชิงผลประโยชน์ทางด้านการเมืองกับนักการเมือง

นายโสภณ จันเดิม ผู้ประกอบการโรงแรมแม็กรีสอร์ท กล่าวว่า "ความขัดแย้งมีแค่ช่วงการเลือกตั้งเท่านั้นเมื่อการเลือกตั้งสิ้นสุดลงก็จะเห็นความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมดาของการเลือกตั้ง แต่ละครั้งทุกคนก็หวังที่จะได้เข้าไปทำงานให้กับประชาชนในพื้นที่ของตนอาจมีกระทบกระทั้งบ้างเล็กน้อยไม่ถึงขั้นรุนแรงต้องใช้กำลังกัน การเมืองเป็นเรื่องของผลประโยชน์ซึ่งเราก็ทราบกันดีอยู่ จึงไม่เห็นความขัดแย้งในรูปแบบอื่นเลย ส่วนปัญหาการบริหารงานของ อบต. กับชุมชนที่นี่เข้ากันได้ด้วยดีประชาคมเสนอโครงการมา อบต. ก็นำเสนอเข้าสภาอนุมัติโครงการและเห็นชอบจึงทำให้การพัฒนา

ค่อยเป็นค่อยไปเนื่องจากงบประมาณมีน้อยจะทำอะไรสักอย่างงบประมาณก็หมดไป”(โสภณ จันเดิม สัมภาษณ์ 23 พ.ค. 2554)

พบว่าผู้ประกอบการกิจการขนาดใหญ่อย่างโรงแรมมองเห็นถึงความขัดแย้งทางการเมืองแบบนักธุรกิจที่คิดว่าการเมืองมีแค่ช่วงของการเลือกตั้งเท่านั้นเมื่อหมดเวลาของการแข่งขันเพื่อช่วงชิงผลประโยชน์ทางการเมืองแล้วทุกอย่างก็เข้าสู่สภาวะปกติไม่มีความรุนแรงในพื้นที่นี้ทำให้ผู้ประกอบการไม่ค่อยให้ความสนใจทางด้านการเมืองทุกคนมีแนวคิดที่จะประกอบธุรกิจทำมาหากินในพื้นที่ของตนและหากทาง อบต.ขอความร่วมมือในด้านต่างๆ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักสนองตอบความต้องหรือนโยบายของ อบต. เสมอ

นายนิพนธ์ แดงชมพู ผู้ประกอบการโฮมเสย์ บ้านสลักเพชรเหนือ กล่าวว่า “ก็มีความเห็นในเรื่องของความขัดแย้งจะมีช่วงเลือกตั้งเพราะต่างต้องการเป็น อบต. เพราะทำให้มีหน้ามีตาในสังคมอีกระดับหนึ่งปัญหาของชุมชนกับ อบต.ไม่ค่อยมีสักเท่าไหร่จึงไม่ขัดแย้งกันเราจะส่งเสริมคนดี คนไม่ดีไม่ส่งเสริม”(นิพนธ์ แดงชมพู สัมภาษณ์ 11 เม.ย. 2554)

พบว่าผู้ประกอบการซึ่งมีความคิดเห็นในการเลือกคนดีเข้าสภาและไม่มีส่วนของความขัดแย้งทางการเมืองและไม่สนใจทางการเมืองเพราะคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้มีอำนาจและอิทธิพลจึงจะทำงานในด้านนี้มากกว่าผู้ประกอบการซึ่งมีแต่ที่พักอาศัยไม่มีอำนาจหรืออิทธิพลไปต่อรองหรือเข้าไปช่วงชิงผลประโยชน์อะไรเลย

2.2 และจากการตรวจสอบข้อมูลเอกสารก็พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้มีวิธีดำเนินการในการลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงบประมาณในหลายๆ โครงการได้มาก เช่น โครงการจัดซื้อรถดับเพลิงหรือรถบรรทุกน้ำเอนกประสงค์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้กล่าวถึงนั้นสามารถลดราคาได้จำนวนมากดังรายงานประชุมประจำปี 2550 ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อมูลที่ปรากฏก็ทราบว่าเป็นความจริงดังข้อกล่าวอ้างและยังมีโครงการต่างๆ อีกมากที่สามารถลดค่าใช้จ่ายได้จำนวนมากพอที่จะยืนยันความโปร่งใสของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ระดับหนึ่ง ดังนั้นบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ ที่เข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวจึงไม่ค่อยมีผลดังกล่าวแล้ว

การแสดงบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนต่อการกำหนดนโยบายด้านนี้ เหตุผลที่พบหลักก็คือ

ประการแรก งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด งบประมาณปีหนึ่งๆที่จัดทำโครงการที่สำคัญจะกระทำได้เพียง 2-3 หมู่บ้านเท่านั้น เช่น โครงการส่งเสริม กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ทะเล ปู ปลา กุ้ง หอย เป็นต้น

ประการที่สอง จากเหตุผลข้อแรกทำให้ การประชาคมต้องจัดลำดับว่าควรจะให้กระทำที่ใดก่อน แม้จะหาเหตุผลว่า ดำเนินการกับหมู่บ้านใครก่อน?เพราะอะไร?อย่างไร?นั้นก็ดูจะไม่ใช่เหตุผลที่สำคัญนักเนื่องจากว่าในงบประมาณต่อๆมา ก็จะได้รับการเฉลี่ยให้ไปดำเนินการในหมู่บ้านถัดๆไป ซึ่งก็ได้มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาแล้วนั่นเอง

ประการที่สาม โครงการเกี่ยวกับนโยบายด้านคุณภาพชีวิตอื่นๆส่วนใหญ่จะไม่มีการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ เหตุผลก็เพราะเป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกฎระเบียบที่ชัดเจนอยู่แล้วพอสมควร อีกทั้งผลประโยชน์ก็มีอยู่น้อย ไม่น่าที่จะเข้ามาแสวงหา

สำหรับอิทธิพลหรือบทบาททางการเมืองของกลุ่มธุรกิจนั้นได้เพิ่มพูนขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากพรรคการเมืองที่พวกเขาให้การสนับสนุนนั้นมีอำนาจเพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอที่จะต่อรองกับทหารนับตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 2510 เป็นต้นมา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้รัฐบาลทหารหรือรัฐบาลที่ถูกครอบงำโดยทหารนั้นมีอิทธิพลที่น้อยกว่าในปัจจุบัน แต่ก็มิได้หมายความว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาลรวมไปถึงสมาชิกสภาตำบลไม่มีอิทธิพล

ที่สำคัญกว่านั้นคือ ในช่วงดังกล่าวธุรกิจสามารถใช้อิทธิพลของนายทหารซึ่งประจำการในอำเภอต่างๆ หลายๆ อำเภอได้อีกด้วย ขณะเดียวกับกลุ่มธุรกิจสามารถที่จะระดมทรัพยากรผลประโยชน์ต่างๆ มาสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับนายทหารในรูปแบบของการมีความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างกันและยืมอิทธิพลอันแข็งแกร่งมาใช้เหนือข้าราชการพลเรือน

ความจริงการเข้าไปมีความสัมพันธ์กับทหารของกลุ่มธุรกิจในรูปของการอุปถัมภ์ได้มีมาก่อนหน้านี้แล้ว โดยได้มีการเชิญผู้นำทางทหารในยุคนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการของตน อาทิ การหยิบยื่นหุ้นส่วนให้ รวมทั้งการให้เป็นกรรมการของธนาคารที่ในช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่ 2 ธนาคารไม่ว่าธนาคารกรุงเทพของตระกูลโสภณพนิช ธนาคารกรุงศรีอยุธยาของตระกูลล่ำซำ ธนาคารแหลมทองของตระกูลนันทาภิวัฒน์ เป็นต้น ต่างได้ให้ผู้นำทหารอาทิ จอมพล ผิน ชุณหะวัณ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ และจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นต้น เข้าไปเกี่ยวข้องโดยกรณีของจอมพล สฤษดิ์ ธนะ

รัชต์ได้เข้าไปมีความเกี่ยวข้องกับธนาคารเอเชีย และธนาคารแหลมทอง พล.ต.อ. เผ่า ได้เข้าไปมีความเกี่ยวข้องกับธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นต้น

จากที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจเพิ่งเริ่มเข้ามามีอิทธิพลในสังคมการเมืองเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญ กล่าวคือรัฐบาลในช่วงนั้นได้หันมาเน้นนโยบายเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเป็นหลัก ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ผลก็คือทำให้สังคมไทยและโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยเปลี่ยนเข้าสู่ระบอบทุนนิยมอย่างรวดเร็วทำให้มีการรวมตัวเกาะกลุ่มทางเศรษฐกิจทั้งทางด้านธุรกิจการเงิน ธุรกิจการส่งออก ธุรกิจอุตสาหกรรม ทั้ง 3 กลุ่มนี้เกาะกลุ่มและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดทำให้กลุ่มธุรกิจนี้มีอำนาจอิทธิพลไม่เพียงธุรกิจเท่านั้น

แต่ยังมีอำนาจอิทธิพลทางการเมือง ทำให้กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีการรวมตัวกันดังกล่าวมีอำนาจทั้งการผูกขาดทางเศรษฐกิจมากขึ้นขณะเดียวกันมีอำนาจอิทธิพลทางการเมืองมากขึ้น ขณะเดียวกันมีอำนาจอิทธิพลทางการเมืองมากขึ้น ในระยะหลังยังมิได้มีลักษณะเปิดเผยอย่างเป็นทางการ ในระยะนั้นกลุ่มข้าราชการโดยเฉพาะพวกทหารยังคงเป็นกลุ่มที่ควบคุมกลไกลทางการเมืองและมีอำนาจเหนือกลุ่มธุรกิจ

ต่อมาหลังจากเหตุการณ์ทางการเมือง 14 ตุลาคม 2516 โครงสร้างอำนาจทางการเมืองได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญ โดยเฉพาะในช่วง พ.ศ. 2518-2519 กลุ่มธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการทางการเมืองอย่างมากและสามารถเข้าควบคุมดูแลกลไกลรัฐอย่างเปิดเผยมีการสนับสนุนด้านการเงินแกพรรคการเมืองหลังจากนั้นได้เปลี่ยนฐานะความสัมพันธ์จากการเป็นผู้รับการอุปถัมภ์มาเป็นผู้อุปถัมภ์แทน

จากการที่กลุ่มธุรกิจได้มีฐานะที่เปลี่ยนแปลงไปจากการรับการอุปถัมภ์มาเป็นการให้การอุปถัมภ์ข้าราชการเองโดยเฉพาะนักการเมือง รวมทั้งการได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนี้ไม่ได้มีบทบาทและอิทธิพลทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทและอิทธิพลในทางการเมืองที่ในระยะหลังได้เข้าไปมีส่วนในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการทางเศรษฐกิจของรัฐบาลให้เป็นในทิศทางที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มตนด้วย

2.3 แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ประเด็นการแก้ไขที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ให้รัดกุมชัดเจนเพื่อไม่ให้เป็นช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์ ซึ่งแนวทางที่ได้เสนอนั้นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรได้มีการแก้ไข โดยเฉพาะการแก้ไขข้อกฎหมายของผู้กระทำผิดกรณีของการจัดซื้อ จัดจ้างเพื่อไม่ให้เป็นช่องทางที่จำทำให้นักการเมืองหรือ

ข้าราชการใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ และควรมีการตรวจสอบหากพบว่ามีบรรดานักการเมืองที่กระทำความผิดหรือรู้เห็นในการกระทำความผิดควรที่จะมีการลงโทษ ทั้งในขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่หรือพ้นวาระในการดำรงตำแหน่งแล้ว ส่วนประเด็นการแก้ไขที่ควรได้พิจารณาจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อการตรวจสอบการทำงาน เช่น ป.ป.ช. ประจำในแต่ละจังหวัดนั้น

ส่วนประเด็นที่ควรให้ความรู้การเมืองท้องถิ่นตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อระบบการเมืองท้องถิ่น โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นความสำคัญของการเลือกตั้ง และควรที่จะสนับสนุนกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนกล้าที่จะพูดหรือกล้าแสดงความคิดเห็น มีการประสานงานและการสร้างเครือข่ายชุมชนให้แก่ประชาชนต่างๆ อย่างครอบคลุม เพื่อเป็นช่องทางในการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้สึกที่ดีต่อหน่วยงาน อบต.อีกด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สภาพของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ยังไม่ปรากฏเหตุการณ์ที่รุนแรงมากนัก ความขัดแย้งทางการเมืองจะมีลักษณะของการแบ่งฝ่ายมากกว่าระหว่างขั้วอำนาจเก่ากับขั้วอำนาจใหม่ การพยายามที่จะเอาชนะกันเพื่อขึ้นเป็นผู้บริหาร เป็นต้น จะอย่างไรก็ตามถ้าหากมีความขัดแย้งเกิดขึ้นแล้วย่อมจะส่งผลกระทบต่อกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวม และผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่เป็นผู้รับบริการอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ นอกจากนั้นจะทำให้เห็นว่าการที่จะพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาตินั้น เป็นแนวคิดที่ค่อนข้างยาก

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง

ภายใต้กรรมวิธีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างนั้น มีข้อเสนอแนะและกระบวนการริเริ่มคือควรกำหนดนโยบายที่มีลักษณะสอดแทรกให้ประชาชนมีจิตสำนึกร่วมกัน ให้คำนึงถึงการดูแลเอาใจใส่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นด้านความเป็นอยู่ของชาวบ้านเป็นหลักเพราะประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่นั้นเป็นเกษตรกรชาวสวนและที่สำคัญการกำหนดนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ควรหารงบประมาณกัน ควรจะสร้างให้มีลักษณะมั่นคงถาวร เช่นแหล่งท่องเที่ยวมีอาคารที่พักผ่อนมีโรงเรือนหรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดที่ชาวบ้านได้ใช้สอยร่วมกันอย่างมั่นคงถาวร

ซึ่งการจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้นั้นควรจะริเริ่มโดยลำดับคือ เริ่มที่สำรวจความต้องการของชาวบ้าน ให้คำแนะนำเช่นเขาควรเรียกร้องอะไรในขณะเวลาปัจจุบันนี้มีเหตุผลอย่างใด โดยวิธีการกระจายข่าวซึ่งเป็นการสำรวจตรวจสอบในลักษณะรอบด้าน อีกประการหนึ่งก็คือ เรื่องที่อยากจะให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการให้ของชาวบ้านโดยมีเจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยดำเนินการกล่าวคือ หาข้อมูลเตรียมงานไว้ก่อนแล้วค่อยนำเข้าที่ประชุมประชาคม ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ทำการประเมินตนเอง เพื่อเตรียมงบประมาณไว้รองรับโครงการต่างๆ ที่กำหนดเป็นนโยบาย โดยพิจารณาจากแผนฯของจังหวัดเป็นสำคัญ เพื่อที่จะได้นำเรื่องเข้าที่ประชุมประชาคมสามารถตอบรับ หรือปฏิเสธต่อข้อเรียกร้องในที่ประชุมได้ทันท่วงที

การริเริ่มโครงการที่มีลักษณะถาวรมั่นคง ซึ่งเป็นการใช้วัสดุอย่างดีมีคุณภาพสูงจะได้ไม่ต้องตั้งงบประมาณมาบำรุงรักษากันในสัดส่วนมากๆจนเป็นเหตุให้โครงการใหม่ๆเกิดขึ้นไม่ได้เพราะงบประมาณไม่พอในด้านวิสัยทัศน์ของผู้นำที่มีต่อการมองปัญหาของประชาชนทั้งในส่วนกว้างและไกลเพื่อผลในการกำหนดนโยบายในอนาคต ซึ่งควรริเริ่มในลักษณะมุ่งเน้นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านการศึกษา การสาธารณสุข การเกษตรให้มีการพัฒนาต่อยอด มีความสม่ำเสมอและมีนโยบายใหม่ๆมาสนับสนุนหรือเป็นบริบทที่เสริมสร้างกับของที่มีอยู่แต่เดิม เพื่อส่งผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีก

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้วยกระบวนการริเริ่มกำหนดนโยบายนั้นที่เป็นอยู่ปัจจุบัน โดยภาพรวมก็คือชาวบ้านยื่นข้อเสนอผ่านประชาคมหมู่บ้านว่า เขาต้องการสิ่งใดอยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการทำสิ่งใดให้ จากนั้นก็เข้าสู่กระบวนการพิจารณาเป็นสำคัญ จนกำหนดเป็นนโยบายองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นช่องทางที่มีขั้นตอนเป็นสำคัญสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ หากแต่ก็ยังมีเสียงสะท้อนเป็นข้อเสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจากภายในขององค์การเองด้วย ซึ่งเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชาวบ้านที่องค์การบริหารส่วนตำบลควรจะทำก่อนมีการประชาคม ซึ่งชาวบ้านมักได้จะคิดในมิติที่แคบถ้ามีการแสดงวิสัยทัศน์ของส่วนต่างๆจะได้นโยบายที่กว้างขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้นำชุมชนควรพบปะชาวบ้านและชักชวนให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาชุมชนและผู้นำชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการทำให้ชุมชนปราศจากอาชญากรรม สมาชิกมีความปลอดภัยในชีวิติและทรัพย์สิน และผู้นำชุมชนจะต้องแก้ไขปัญหาในชุมชนในขั้นแรกให้สำเร็จก่อนเป็นการแก้ไขปัญหาในชุมชนที่เกิดขึ้น ผู้นำชุมชนแสดงบทบาทและเข้า

แก้ไขปัญหาได้ ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมทำให้การเมืองในระดับท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลง และผู้นำชุมชนร่วมกิจกรรมของชุมชนและกิจกรรมทางการเมือง

แต่บทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชน การทำให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผู้นำชุมชน ผลจากการสนับสนุนที่ผู้นำชุมชนให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้นำชุมชนได้นำปัญหาไปติดต่อประสานงาน ขอรับการช่วยเหลือจากทางราชการหรือภาคเอกชน ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุมและชักชวนให้สมาชิกในชุมชนเข้าร่วมประชุมที่ทางราชการจัดขึ้นด้วย เพื่อแก้ไขปัญหาหรือรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน

หากแต่ถ้ามีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยินยอมที่จะสละผลประโยชน์ส่วนตนหรือหมู่บ้านของตนแล้วพัฒนาในจุดที่สำคัญ หรือมีลักษณะที่มั่งคงก็น่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาวได้ รวมทั้งชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของชาวบ้านและเป็นการแก้ไขปัญหาได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความขัดแย้งถึงแม้ว่ากลุ่มต่างๆไม่ว่าจะเป็นกลุ่มข้าราชการประจำ กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มผู้นำประชาชน กลุ่มผู้ประกอบการและนักธุรกิจ ทั้งหมดนี้ถึงแม้ว่าแต่ละกลุ่มจะไม่เกิดความขัดแย้งในเชิงนโยบายหรือความขัดแย้งระหว่างกลุ่มถ้าการตอบสนองความต้องการของแต่ละกลุ่มได้รับการตอบสนองแล้วความขัดแย้งไม่เกิดขึ้นแน่แต่เมื่อใดความต้องการของกลุ่มไม่ได้รับตอบสนองตามที่เรียกร้องแล้วการเกิดการแย่งชิงเรื่องผลประโยชน์ก็จะเกิดขึ้นแน่นอนและอาจเกิดการแข่งขันในการเลือกตั้งครั้งต่อไปก็อาจเป็นไปได้ ดังนั้นต้องใช้การประนีประนอมและทำความเข้าใจแก่กันและกันในประเด็นที่ต้องการของแต่ละกลุ่มด้วย

บทที่ 5
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้เสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษากลุ่มอิทธิพลที่ผลักดันการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้างใต้

1.1.2 เพื่อศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่อบต.เกาะช้างใต้บนเกาะช้าง

1.1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มต่างๆในเขตอบต.เกาะช้างใต้เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้าง

1.2วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและหัวหน้าส่วนราชการและนักธุรกิจในตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชากรในพื้นที่แบ่งได้ 4 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 นักการเมืองท้องถิ่นจำนวน 15 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักธุรกิจและประกอบการแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ประมาณ 500 ราย เช่น โรงแรม ร้านอาหาร เรือรับจ้าง โฮมสเตย์ รีสอร์ทและบังกะโล ธุรกิจเกี่ยวเนื่องการท่องเที่ยว เช่น ชมรมนำเที่ยว เรือคายัค เรือพาย

กลุ่มที่ 3 แกนนำประชาชน จำนวน 25 คน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. อพปร. ตำรวจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ลูกเสือชาวบ้าน วัด

กลุ่มที่ 4 ข้าราชการประจำส่วนท้องถิ่น ประมาณ 50 คน ได้แก่ นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง 3 แห่ง อนามัย 3 แห่ง โรงเรียน 3 แห่ง สถานีตำรวจภูธรเกาะช้าง

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงจาก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ส.อบจ. 1 คน นายก อบต. 1 คน สมาชิก อบต. 3 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักธุรกิจแบ่งเป็น 3 ส่วน ธุรกิจขนาดใหญ่ 3 คน ขนาดกลาง 5 คน ขนาดเล็ก 5 คน กลุ่มที่ 3 แกนนำประชาชน กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 5 คน กลุ่มที่ 4 นายอำเภอ 1 คน ปลัดอบต. 1 คน หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ 1 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้ออกแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งหัวข้อในการสอบถามและสัมภาษณ์

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการจากแหล่งสำคัญต่างๆ และค้นคว้าจากห้องสมุด และนำมาวิเคราะห์โดยการบันทึกเนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร พร้อมทั้งนัดหมายประชากรกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการสัมภาษณ์และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการการท่องเที่ยวเกาะช้าง ตามที่ได้กำหนดไว้ประมาณ เมษายน-มิถุนายน 2554 และในขณะเดียวกันก็ทำการสังเกตการณ์ไปพร้อมกัน

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา การจัดทำข้อมูล ตรวจสอบ นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลประกอบด้วย 1.นำข้อมูลมาก็เก็บมาใช้ มารวบรวมและจัดระบบ 2.การวิเคราะห์เชิงพรรณนา 3.ปรับปรุง แก้ไข 4.เขียนนำเสนอในบทที่ 4

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผู้ศึกษาต้องการทราบถึงสภาพโดยทั่วไปทางการเมืองที่เกาะช้างว่ามีกลุ่มใดบ้างที่มีอำนาจในการผลักดันในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง จึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อที่จะทราบว่ากลุ่มใดที่มีอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ทางการเมือง ทั้งในด้านผลประโยชน์ของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านกลุ่มอิทธิพลหรืออำนาจของผลประโยชน์ของการเมืองท้องถิ่น และด้านความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง และมีแนวทางเป็นข้อเสนอแนะต่อการกำหนดนโยบายในโอกาสต่อไปได้อย่างไร

โดยผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ

1.3.2 สาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์มีความคิดเห็นโดยรวมกับสาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า และการใช้อำนาจทางการเมือง เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

1) ด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล พบว่า คือเกิดจากสภาพภูมิหลังทางการเมืองที่แตกต่างกัน เช่น ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การศึกษา ประสบการณ์ทางการเมือง เป็นต้น

2) ด้านความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์ เช่น ฝ่ายหนึ่งได้รับผลประโยชน์จากงบประมาณในโครงการต่างๆมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นต้น

3) ด้านการใช้อำนาจทางการเมือง พบว่า เกิดจากการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่สนับสนุนกลุ่มพวกพ้องของตนเองให้ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทำให้เกิดการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยทางการเมืองด้านกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ กับการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ปัจจัยด้านกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์นั้นมีด้วยกันหลายลักษณะ เช่น การเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคล การใช้กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปชี้นำ หรือการเข้าไปมีบทบาทโดยตรงของกลุ่มบุคคล หรือการแทรกแซงของนักการเมืองท้องถิ่นระดับจังหวัด ซึ่งบางกลุ่มก็เป็นกลุ่มอิทธิพล บางกลุ่มก็เป็นกลุ่มผลประโยชน์ หรือเป็นทั้งสองกลุ่มในเวลาเดียวกัน

พบว่าภายใต้การกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาในท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้นั้น ไม่ปรากฏว่ามีการแทรกแซงของนักการเมืองท้องถิ่นระดับจังหวัดหรือ สจ. อันเนื่องมาจากเหตุผลหลักๆคือ ในการกำหนดนโยบายส่วนใหญ่นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลฟังเสียงจากประชาชนโดยกระบวนการประชาคมเป็นหลัก แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นพื้นที่เดียวกันที่ซับซ้อนกันอยู่กับพื้นที่ของ สจ. แต่ในด้านความสัมพันธ์เป็นลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน ที่สำคัญ สจ. ยังได้ช่วยดึงงบประมาณมาสนับสนุนกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล และแนะนำช่องทางหากมีงบประมาณมาพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งมีลักษณะพี่ช่วยน้องเสียมากกว่าเข้ามาแทรกแซงเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ นโยบายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นนโยบายเล็กๆ ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับท้ายของ

แผนการพัฒนาที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดไว้ และไม่มีผลประโยชน์เป็นที่น่าต้องตาต้องใจเท่าใดนัก และอีกเหตุผลหนึ่ง สจ. ในพื้นที่เกาะช้างไม่มีธุรกิจรับเหมาต่างๆ จึงไม่มีการแทรกแซงในโครงการหรือนโยบายต่างๆ

1.3.3 การแก้ไขทางสังคมด้านความต้องการของชาวบ้านและผู้ประกอบการกับการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด ในความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์และเป็นความเห็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความเห็นโต้แย้ง เนื่องจากว่าการกำหนดนโยบายทั้งหมดนั้นเป็นผลมาจาก การเรียกร้องของชาวบ้านที่ได้เสนอผ่านการประชาคมหมู่บ้านโดยมีนักการเมืองท้องถิ่นร่วมรับฟังแล้วกำหนดเข้ามาในแผนฯก่อนแต่จะกำหนดออกมาเป็นนโยบาย ซึ่งชาวบ้านได้มีส่วนร่วม ทั้งได้แสดงออกให้นักการเมืองท้องถิ่นเห็นว่าตนมีความเดือดร้อนอย่างไร มีความต้องการอะไร และอย่างไร ซึ่งทั้งหมดเป็นเหตุเป็นผลอันสำคัญต่อการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างในจังหวัดตราดอีกด้วย

ภายใต้การพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเพื่อกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยว มีข้อเสนอแนะและกระบวนการริเริ่มคือควรกำหนดนโยบายที่มีลักษณะสอดแทรกให้ประชาชนมีจิตสำนึกร่วม ให้คำนึงถึงการดูแลเอาใจใส่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นคุณภาพชีวิตของประชาชนที่มีบ้านตามชายฝั่งทะเลในการประกอบอาชีพไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยว การประมง และการประกอบธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่นั้นเป็นเกษตรกรทำสวน และที่สำคัญการกำหนดนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ควรหารงบประมาณกัน ควรจะพัฒนาไปพร้อมกันแบบยั่งยืน

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัยของประชาชนในด้านการเมืองในส่วนนี้ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือมีส่วนร่วมน้อย คือ การลงรับสมัครหรือสนับสนุนบุคลากรเข้ารับเลือกตั้งการช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่แล้วยังมีความเข้าใจความหมายของการเมืองที่มีการเลือกตั้งเพียงแค่ถึงเวลาก็ไปเลือกตั้งกากบาทแล้วหย่อนบัตรลงหีบแล้วก็เสร็จสิ้นการเลือกตั้งซึ่งเป็นความเข้าใจผิดที่ไม่ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยที่ไปทำการณ์สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจหรือประชาชนจนกระทั่งกำนันผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีแนวคิดหรือความคิดไปทำนองเดียวกัน

ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการเน้นทางการเมืองที่มีลักษณะของระบบการเมืองที่เป็นสถาบันเพราะสิ่งเหล่านี้เป็นที่มาของอำนาจทางการเมืองและต้องถือว่าระบบการเมืองต้องการแสวงหากลไกลและมาตรการในการจัดการความสัมพันธ์ทางการเมืองที่เหมาะสมระหว่างผู้ปกครอง ซึ่งมี 2 ระบบ ด้วยกัน คือ ระดับแรก เป็นกลไกลที่กำหนดความสัมพันธ์ภายในสถาบันในการปกครอง เช่น สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการ ส่วนอีกระดับหนึ่ง นั้นเป็นกลไกลที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันของรัฐกับประชาชนซึ่งจะทำหน้าที่โยงใยเชื่อมรัฐกับประชาชน นอกจากนี้การเมืองจะหมายถึง สถาบันทางการเมืองการปกครองในแง่นี้จะเน้นเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐและการเมืองในแง่อำนาจซึ่งมีความหมายไม่แตกต่างกับอิทธิพลเท่าไหร่นัก

2.1.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ จึงเป็นกรอบแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นภาพของกระบวนการความเป็นมาต่อการกำหนดนโยบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ค่อนข้างชัดเจน และกรอบแนวคิดดังกล่าวได้สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง “การเมืองกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งค้นพบว่ามีลักษณะเป็นความร่วมมือกันทั้งฝ่ายประชาชนและกลุ่มผู้นำที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย โดยกลุ่มผู้นำที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย จะเป็นผู้คิดและเป็นผู้เสนอทางเลือกให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ จึงทำให้โครงการในนโยบายต่างๆมีแนวโน้มที่จะถูกชี้นำจากกลุ่มชนชั้นนำในท้องถิ่นสูง ซึ่งการศึกษาวิจัยทางการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ก็มีลักษณะคล้ายกัน แม้ว่าไม่มีลักษณะของการชี้นำอย่างเบ็ดเสร็จ แต่ละกลุ่มอิทธิพลกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ก็มีบทบาทการต่อรองและชี้นำทางการเมืองอยู่ แม้จะอยู่ในกรอบความเห็นชอบของประชาชนก็ตาม

ซึ่งเป็นความจริงที่ปรากฏว่าอำนาจการต่อรองในขั้นตอนต่างๆยังคงมีอยู่ระหว่างสมาชิก อบต. หรือหัวคะแนน หรือกลุ่มอิทธิพลกลุ่มผลประโยชน์ กับผู้มีอำนาจต่อรองตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย เนื่องจากลักษณะของการถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกันและกันเพื่อเป็นการลดความขัดแย้งนั้น เป็นลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับงานวิจัยทั้งสองเรื่องนี้ กล่าวคือในบริบทของการกำหนดนโยบายซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกันหลายฝ่าย ซึ่งแต่ละฝ่ายใช้ความพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน แม้จะไม่เต็มสัดเต็มส่วนที่ตนกำหนดไว้ก็ตาม แต่พวกเขาพยายามเฉลี่ยแบ่งกันให้มากที่สุด เมื่อมีการต่อรองกันจึงเป็นลักษณะของความเป็นปกติที่พวกเขาคาดการณ์ไว้แล้ว เช่นประเด็นการก่อสร้างอนุสรณ์สถานยุทธนาวีเกาะช้างที่มีประเด็นขัดแย้งว่าการอนุมัติทำประโยชน์ในการท่องเที่ยวว่าใครเป็นผู้ดูแลระหว่าง อบต.กับเอกชนซึ่งเป็นผลให้ต้องลดหรือขยายงบประมาณนั้นลงด้วยเป็นต้น

หากจะมีส่วนที่แตกต่างจากงานวิจัยเรื่อง “การเมืองกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่” ก็คือแนวโน้มเรื่องการชี้นำ กล่าวคือภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์นั้น แม้ว่าในปัจจุบันจะยังมีกลุ่มคนเหล่านี้เข้าไปมีบทบาทในการชี้นำต่อประชาชนในพื้นที่อยู่ก็ตาม หากแต่ในงานศึกษาเรื่อง “การเมืองกับการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างในจังหวัดตราด” นี้นั้น พบว่า แนวโน้มในอนาคตจะลดลงเนื่องจากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการมีส่วนร่วมในประชาคมแต่ละครั้ง จำนวนประชาชนในตำบลเกาะช้างใต้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองนี้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมบ่อยๆ ได้ยินได้ฟังบ่อยๆและทาง อบต. แนะนำในแนวทางที่ถูกต้องประชาชนหรือชาวบ้านก็จะมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการศึกษาในปัจจุบันมีการพัฒนาและเข้าถึงประชาชนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแม้แต่วัยรุ่นหนุ่มสาวก็พออธิบายให้คนรุ่นเก่าที่ไม่คุ้นชินกับระบบการปกครองปัจจุบันนี้ให้เข้าใจได้ อีกประการจากข้อมูลที่ค้นพบ จากสภาพบริบทในพื้นที่ก็ทำให้เข้าใจได้ว่า ในอนาคตแนวโน้มเรื่องการชี้นำจากผู้นำ ผู้มีอำนาจ ผู้บริหารในองค์กรจะน้อยลง

หากพิจารณาในภาพรวมของการศึกษาแล้วกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์เป็นอีกกรอบแนวคิดหนึ่งที่เป็นปัจจัยทางการเมืองที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว จากกรอบแนวคิดดังกล่าวทำให้เห็นพลังของกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งก็คือชาวบ้านนั่นเองที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ของกลุ่มตน จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มและยื่นข้อเสนอ ข้อเรียกร้องต่อที่ประชุมประชาคม จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มชาวบ้านที่ส่งตัวแทนเข้าไปเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเครือข่ายที่น่าสนใจ กล่าวคือ ในการเรียกร้องให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวตามชายฝั่งทะเลซึ่งเป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวสนใจมาเที่ยวและมาพักผ่อนในช่วงวันหยุดอาจจะเป็นรอบเดือนหรือเทศการต่างๆ ผู้ที่เป็นแกนนำกลุ่มอาจเป็นเครือญาติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่นั้น หรือในขณะเดียวกัน ผู้นำกลุ่มก็มีสถานะเป็นหัวคะแนนด้วย ซึ่งการรวบรวมกลุ่มคนในหมู่บ้าน แล้วนำเสนอชิงชี้นำว่า ควรออกเสียงอย่างไร ทำอย่างไร มีแนวทางอย่างไรต่อที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ประเด็นที่กำหนดบรรลุเป้าหมาย ซึ่งความสัมพันธ์ส่วนนี้ทำให้เห็นศักยภาพของกลุ่มที่มีต่อประชาคม เพราะเมื่อประเด็นที่กำหนดบรรลุเป้าหมาย ประเด็นที่กลุ่มเสนอต่อที่ประชุมส่วนใหญ่จะชนะเสียงในการยกมือลงมติในนโยบายด้านการท่องเที่ยวก็เช่นกัน กลุ่มชาวบ้านที่หวังผลประโยชน์เหล่านี้ ก็ใช้แนวทางวิธีการเดียวกัน จนได้ผลเป็นรูปธรรมคือ นโยบายที่กำหนดออกมา

กรอบแนวคิดนี้ยังสะท้อนให้เห็นกลุ่มอิทธิพลอื่นเช่น กลุ่มของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเองที่ต้องการให้เป้าหมายของตนบรรลุผล เนื่องจากนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวบางโครงการต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในพื้นที่ หรือมติที่ชัดเจนจากกระบวนการประชาคม ซึ่งกลุ่มอิทธิพลของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้าไปมีบทบาทต่อกระบวนการประชาคม โดยวิธีการใช้หัวคะแนน ซึ่งก็ยังมีความสัมพันธ์เชิงซ้อนกับระบบเครือญาติเข้าไปชี้นำกับชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้ กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และทั้งที่เป็นชาวบ้านล้วนเป็นปัจจัยที่ชัดเจนต่อกระบวนการในระบบการเมืองก่อนจะถูกแปรรูปเป็นนโยบายออกมา

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งก็คือผู้นำชุมชนล้วนมีบทบาทในการกำหนดนโยบายอยู่ มีการนำเสนอวิธีการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่นของตนเป็นต้น อีกประการที่สอดคล้องกันก็คือ ผู้นำชุมชนที่มีลักษณะไม่เป็นทางการ ขาดโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการกำหนดนโยบาย ในลำดับที่สูง เพียงแต่มีส่วนร่วมในขั้นตอนของการประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งเป็นเพียงลำดับต้นทางเท่านั้น ทำให้ขาดความรู้ในเชิงลึกเกี่ยวกับรายละเอียดข้อปลีกย่อยของปัญหานั้นๆนโยบายไม่สามารถครอบคลุมลงไปถึง

เมื่อพิจารณาโดยข้อเท็จจริงนั้น ผู้นำในท้องถิ่นมีบทบาทในการแสดงออกที่เป็นจริงกล่าวคือ บทบาทในระดับต้นทางเป็นผู้รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นของตน หากแต่งานวิจัยที่ศึกษาทั้งสองกรณีนี้ ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่รู้ร่วมปัญหาและเข้าใจต่อปัญหากลับมีบทบาทต่อการแก้ปัญหาในลำดับขั้นที่ต่ำ กล่าวคือ ผู้นำชุมชนเมื่อรวบรวมปัญหานำเสนอต่อประชาคม ผู้นำชุมชนได้แสดงออกอย่างชัดเจนที่สุดก็ตรงจุดนี้ หากแต่เมื่อถัดจากกระบวนการนี้ไปก็เป็นแต่เพียงติดตามฟังข่าวสารเท่านั้น ซึ่งจุดเปลี่ยนของประเด็นมักอยู่ตรงนี้คือเมื่อเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องที่นำเสนอจากประชาชนในตอนประชาคมอาจถูกปรับเปลี่ยนในตอนนี้ ซึ่งนั้นก็เท่ากับว่าบทบาทของผู้นำชุมชนได้ถูกลดทอนลง จะด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม ความต่อเนื่องของแนวทางในการแก้ปัญหาก็จะสะดุดลงในระหว่างนี้ด้วย จึงทำให้บางครั้งนโยบายตอบโจทก์ของปัญหาได้ไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ รัฐควรมีแนวทางในการสนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนเพิ่มขึ้นให้มากกว่าที่เป็นอยู่ หากพิจารณาในแง่บวกจะเป็นการเสริมสร้างวิธีการแก้ปัญหาที่ตรงเป้าประสงค์จริงๆในขณะเดียวกันผู้นำชุมชนก็จะทำหน้าที่โฆษกให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย ซึ่งนั่นก็หมายถึงชาวบ้านจะ

ได้รับข้อมูลข่าวสารความเป็นไปของเรื่องนั้นๆอย่างต่อเนื่องเป็นต้น ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการกำหนดนโยบายในลำดับสูงขึ้นน่าจะเป็นการสมควรอย่างยิ่ง

หากจะพิจารณาถึงความเป็นมา หรือ ลำดับขั้นของการกำหนดนโยบายนั้น การวางแผนการพัฒนาก็เป็นลำดับขั้นหนึ่งที่เกี่ยวเนื่องกัน เมื่อลำดับของเหตุการณ์เป็นอย่างนี้ งานศึกษาวิจัยนี้ในด้านความเชื่อความรู้สึก ซึ่งชาวบ้านในท้องถิ่นและผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ก็ได้สื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเหล่านี้ที่มีต่อสังคมชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือในสังคมชุมชนท้องถิ่นโดยเฉพาะในระบบเครือญาติที่ค้นพบ มีผลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน ซึ่งแนวโน้มที่วัฒนธรรมของสังคมท้องถิ่นได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการพัฒนาในทิศทางที่เป็นจริง หรือสภาพที่เป็นจริงอันปรากฏชัดในสังคมชนบท ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาพรวมหรือองค์ประกอบโดยรวมของกระบวนการหนึ่งๆ เช่น ขั้นตอนของการร่วมกลุ่มกัน เพื่อเรียกร้องหรือกำหนดสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมประชาคม เพื่อให้เกิดน้ำหนักหรือเพื่อต่อรองผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มต่างๆ เป็นต้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจความเป็นผู้นำเข้าไปมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชน พบว่าสมาชิกชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำในระดับมากการแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวของท้องถิ่นซึ่งข่าวสารที่ได้รับมีอิทธิพลต่อการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่ผู้นำชุมชนชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ และเชื่อฟังคำแนะนำในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ผู้นำชุมชนชี้นำ การตื่นตัวทางการเมืองและเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมถึงผลการสนับสนุนที่ผู้นำชุมชน ให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของสมาชิกในชุมชน การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของชุมชนได้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องของการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้นำชุมชนในการลงคะแนนเสียงให้กับผู้ที่ผู้นำชุมชนให้การสนับสนุน มีอยู่ระดับน้อยมากหรืออาจเรียกได้ว่าผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่ละครั้งจะไม่มีใครได้เลยเนื่องจากที่เกาะช้างใต้หรือองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้อยู่กันแบบเครือญาติสนับสนุนคนดีและทำงานให้กับสังคมส่วนรวมและความตั้งใจของแต่ละคนมุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่นถึงแม้ว่างบประมาณจะน้อยกว่าที่อื่นๆการทำงานเต็มร้อย

จากกรอบแนวคิดทฤษฎีที่นำมาเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งในด้านของกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สามารถสะท้อนถึงความเป็นจริงที่ปรากฏ

ต่อการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ของคนในชนบทได้กล่าวคือ ในข้อค้นพบของการวิจัยด้านการท่องเที่ยว ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้นั้น การดูแลกันเองของคนในท้องถิ่นอันเป็นหลักการประการหนึ่งของแนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีผลสะท้อนในเชิงของความจริงอยู่หลายประการ

ประการแรก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายแต่ละด้าน โดยผ่านกระบวนการประชาคมนั้น มีผลสะท้อนให้เห็นถึงการแสดงออกถึงผลประโยชน์ของหลายกลุ่มหลายฝ่าย ในสังคมระดับตำบล ซึ่งการแบ่งสรรกันในการจัดลำดับว่าใครมีนโยบายในการพัฒนาที่จำเป็นก่อนหลัง หรือควรได้นโยบายส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาในเรื่องหนึ่งๆ ก่อน-หลัง นั้น จะเห็นถึง ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนที่ได้แสดงออกให้เห็น พวกเขาได้จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนการเอื้ออาทรซึ่งกันและกันเป็นต้น

ประการที่สอง แนวทางในการพัฒนาส่วนท้องถิ่นนี้ โดยเฉพาะเรื่องการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยว เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้ กล่าวคือ แนวคิดเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นนั้นจุดประสงค์หลักอยู่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งจากข้อค้นพบถึงปัจจัยหลายๆด้านที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวนั้น ล้วนแล้วแต่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาข้อปลีกย่อยอันเป็นรายละเอียดก็พบอีกว่า คนในท้องถิ่นทั้งที่เป็นฝ่ายบริหาร (อบต.) และเป็นฝ่ายรับการบริการ (ชาวบ้าน) ล้วนแล้วแต่ได้รับการตอบสนองไปพร้อมกัน เช่น ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ สามารถกำหนดนโยบายตอบสนองต่อความต้องการของชาวบ้านได้ในขณะเดียวกัน เขาก็ได้รับการตอบรับในรูปของฐานเสียง คะแนนนิยม ซึ่งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นนั้นสิ่งที่ต้องการมีควบคู่กันไปก็คือ ผู้เสนอและผู้ตอบสนอง อันเป็นฟันเฟืองที่หมุนไปพร้อมกันอย่างไม่ขาดสาย

ดังนั้น กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำมาเป็นกรอบ เพื่อวิเคราะห์ถึงมิติต่างๆ ในอันที่จะแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวนั้นสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในแง่ของการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน การแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของชาวบ้านเองที่มีต่อความเป็นไปอันเกี่ยวข้องกับตัวพวกเขาเอง โดยเฉพาะผลประโยชน์ต่างๆที่เขาพึงได้พึงถึงและที่สำคัญทำให้พวกเขาได้เรียนรู้วิธีการจัดการแก้ปัญหาของกันและกันเอง

ผู้นำชุมชนมีการชักชวน และมีส่วนร่วมให้สมาชิกในชุมชนร่วมมือกับหน่วยราชการในการพัฒนาชุมชน ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น อันเป็นผลมาจากผู้นำชุมชน อยู่ในระดับมาก ผู้นำชุมชนพบปะ พูดคุยชาวบ้าน ชักชวนให้มีส่วนร่วมให้ชุมชนปราศจากอาชญากรรม สมาชิกมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้นำชุมชนแก้ไขปัญหาข้อพิพาทให้เสร็จภายในชุมชนได้ และผู้นำชุมชนให้การสนับสนุนในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง

รูปแบบอิทธิพลของการใช้อำนาจของผู้นำชุมชนได้แก่ การที่ผู้นำชุมชนให้การยอมรับช่วยเหลือสนับสนุนคณะผู้บริหารชุดปัจจุบัน บทบาทผู้นำชุมชนเมื่อชุมชนมีปัญหาหรือข้อพิพาทเกิดขึ้น ผู้นำชุมชนมีส่วนทำให้การเมืองระดับท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมของชุมชน ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และผู้นำชุมชนจะต้องทำคุณความดีให้กับชุมชน ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้อาวุโสในสุมชน ไม่จำเป็นต้องมีชื่อเสียง เกียรติยศและเงินทอง บริวารมากกว้างขวาง มีผลประโยชน์อำนาจและอิทธิพลในท้องถิ่นความรู้ความเชี่ยวชาญในการพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ทราบได้ว่า ผู้นำชุมชนดังกล่าวจะเป็นผู้มีคุณสมบัติและลักษณะดีเด่นเหนือบุคคลธรรมดาในชุมชนหรือในสังคมและได้รับการยอมรับจากชุมชน ย่อมทำให้ผู้นำชุมชนใช้ความเป็นผู้นำให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ เมื่อชุมชนใดก็ตามประชาชนให้การยอมรับในตัวผู้นำแล้ว ผู้นำของตนย่อมมีอิทธิพลจากการยอมรับของสมาชิกในชุมชน ที่จะนำไปสู่การใช้วิธีการชี้นำ ชักชวน โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมีสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อม ความเชื่อถือไว้วางใจในตัวผู้นำ ทำให้เห็นว่า รูปแบบอิทธิพลของผู้นำชุมชนมีหลากหลายประการ และมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างแน่นนอนซึ่งคุณสมบัติเฉพาะตัวนี้จะเป็นปัจจัยให้ผู้นำชุมชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่างๆได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างกรณีศึกษา คือการวิจัยของ ชัยอนันต์ สมุทรวานิช ในเรื่องวิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจการเมือง ได้กล่าวถึงข้าราชการประจำที่มีอิทธิพลในการครอบงำนโยบายของรัฐในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ที่เห็นว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐ แต่จริงๆแล้วเป็นเครื่องมือของข้าราชการประจำ ซึ่งปลอดการเข้าแทรกแซงหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดหรือประเมินทบทวนโดยสถาบันรัฐสภา จึงกลายเป็นกรอบอ้างอิงทางนโยบายที่ฝ่ายการเมืองโดยเฉพาะที่มาจากการเลือกตั้งต้องยอมรับโดยปริยาย และกล่าวถึงการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจเมื่อ พ.ศ. 2525 โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเลขานุการและมีการออกมติคณะรัฐมนตรี ให้นายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติให้ดำเนินการแทนคณะรัฐมนตรีได้ แล้วจึงนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง จึงถือว่าเป็นการถ่ายโอนอำนาจในการพิจารณาตัดสินใจเชิง

นโยบายที่สำคัญไปสู่ข้าราชการประจำ จึงถือได้ว่าทิศทางของการทำงานก็ถูกกำหนดโดยข้าราชการประจำแทนที่เป็นการกำหนดมาจากรัฐมนตรีเจ้าของกระทรวง(อ้างในสิริลักษณ์ เจริญสลุง 2542: 16-17)

ผลงานวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเผด็จ โสมจะบก (2521:12) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องอิทธิพลของข้าราชการฝ่ายปกครองในฐานะผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำแหน่งนายอำเภอ ซึ่งตั้งสมมุติฐานว่า ปัจจัยส่งเสริมให้นายอำเภอมีอิทธิพลคือ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย การเข้าถึงข้อมูล ความชอบธรรม สถานภาพทางการเมืองความมั่งคั่งบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถ โดยทำการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนแรกเป็นการ ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นายอำเภอโดยทั่วไปมีอิทธิพลในฐานะผู้นำท้องถิ่น โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารรวมทั้งแบบสอบถามไปให้นายอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 288 คน ตอนที่สอง เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอ 4 อำเภอ เพื่อที่จะทราบว่านายอำเภอทั้ง 4 คนใช้ปัจจัยในด้านใดบ้างเพื่อให้ตนเองมีอิทธิพล ผลการศึกษาอิทธิพลของนายอำเภอยังมีอิทธิพลในฐานะผู้นำท้องถิ่นอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากอิทธิพลของนายอำเภอในการจัดงานประเพณีหรืองานประจำปี การพัฒนาท้องถิ่น การจัดหาทุนเพื่อทำกิจกรรมบางอย่าง การต้อนรับและงานสังคมต่างๆ ส่วนผลการศึกษาอิทธิพลของนายอำเภอ 4 อำเภอ ด้วยการเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรทางการเมือง หรือปัจจัยส่งเสริมอิทธิพลในด้านต่างๆขอองนายอำเภอปรากฏว่านอกจากนายอำเภอจะใช้ปัจจัยในด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแล้วนายอำเภอยังจำเป็นต้องใช้ปัจจัยในด้านอื่นๆ สนับสนุนด้วย เช่น ปัจจัยในด้านความมั่งคั่งการเข้าถึงข้อมูล บุคลิกภาพ เป็นต้น ไม่เช่นนั้นแล้วนายอำเภอจะไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และไม่สามารถกระทำในสิ่งใดๆ ตามที่นายอำเภอต้องการได้

2.1.2 ในแง่ของวิธีของการใช้อำนาจของผู้นำชุมชนที่จะเข้าไปชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การแนะนำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าไปพูดคุยให้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การใช้ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของสมาชิกในชุมชนในการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้นำชุมชนใช้วิธีการชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกไปใช้สิทธิเลือกตั้งและสมาชิกในชุมชนเชื่อฟังคำแนะนำจากผู้นำชุมชน การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและการตื่นตัวทางการเมืองอันเป็นผลมาจากผู้นำชุมชนชักจูงหรือโน้มน้าวการแนะนำให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่ผู้นำชุมชนให้การสนับสนุน ซึ่งแบ่งออกเป็น

วิธีการโดยตรง คือการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ ในฐานะที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการชุมชนประจำตำบล สามารถเข้าไปชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น แนะนำให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง การแจ้งข่าวสารทางการเมืองให้สมาชิกในชุมชนทราบ การเข้าไปพูดคุย ประชุม หรือ ปิดประกาศ การให้ข่าวสารทางสถานีวิทยุชุมชน เพื่อให้เห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชน

วิธีการโดยอ้อม คือ อาจไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ใดๆ แต่มีองค์ประกอบอื่น อาทิเช่น เป็นคนดี มีบุคลิกภาพเด่น มีความรู้ความสามารถ เป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนทำตนเป็น ตัวอย่าง มีทรัพยากรทางการเมือง (political resources) หรือมีชื่อเสียงเกียรติยศ มีพรรคพวกบริวารมากกว้างขวางในท้องถิ่น เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ที่ใช้อำนาจของผู้นำชุมชนสามารถเข้าไปชี้นำ ชักจูงหรือโน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งในประเด็นนี้น่าจะเกิดจากการจูงใจโดยมีเหตุมีผล และเป็นการชักจูงในลักษณะสภาพแวดล้อมอื่นๆ คงไม่มีเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ใช่เป็นการข่มขู่หรือชักจูงแบบมีลูกล่อลูกชน หรือเป็นการสร้างเงื่อนไขให้ปฏิบัติตามแต่เป็นเรื่องที่ผู้นำชุมชน มุ่งเน้นการใช้อิทธิพลให้สมาชิกในชุมชนปฏิบัติตามความต้องการของตนด้วยความสมัครใจมากกว่า ถือได้ว่า เป็นอิทธิพลของผู้นำชุมชน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชนอย่างแท้จริง

แม้ว่าความคิดเห็นของผู้ที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ซึ่งก็เกือบจะทั้งหมดจะให้ความเห็นว่าระบบอุปถัมภ์จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายก็ตาม ซึ่งความเห็นเหล่านั้นเป็นในลักษณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามกล่าวถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือ หากพิจารณาตามคำให้สัมภาษณ์ก็จะเห็นด้วยคล้อยตาม แต่ถ้าพิจารณาในลักษณะนามธรรมจะพบว่ามีความชัดเจนในเรื่องนี้โดยตรง ซึ่งทั้งด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นและระบบอุปถัมภ์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบาย

2.2 จากการศึกษาพบว่าสาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองใน อบต.เกิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเกิดมาจาก สภาพภูมิหลังทางการเมืองที่แตกต่างกัน เช่น ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การศึกษา ประสบการณ์ทางการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ บุคคลในองค์การบริหารส่วนตำบลมาจาก นักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีความแตกต่างกันในหลายด้านย่อมมีความแสดงออกความต้องการและความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกมา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของหลุยส์ เอ. โฟแมน(อ้างถึงในประดิษฐ์ ทิพย์สุมาลัย 2531: 9) ที่เห็นว่าบุคคลย่อมมีความต้องการและความจำเป็นที่แตกต่างกัน

ในด้านความไม่ลงรอยกันในเรื่องผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า พบว่าเกิดจาก ความไม่ลงรอยกันในการแบ่งปันผลประโยชน์ เช่น ฝ่ายหนึ่งได้รับผลประโยชน์จากงบประมาณในโครงการต่างๆ มากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ระบบการเมืองเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่สังคม โดยที่มีอำนาจบังคับให้มีการปฏิบัติตามการจัดสรรนั้น

2.3 จากการศึกษาพบว่าสาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองใน อบต.เกาะช้างใต้เกิดจากการตอบสนองของ อบต.ต่อผู้ประกอบการและนักธุรกิจทำให้เกิดการล่าช้าอย่างมากซึ่งผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจต้องการความสะดวกและรวดเร็วเพื่อตอบสนองต่อลูกค้าซึ่งธุรกิจต้องทำกำไรในช่วงที่มีแขกมาใช้บริการซึ่งก็เป็นช่วงสั้นๆการตอบสนองของอบต.ที่ช้าย่อมทำให้นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการไม่พอใจในส่วนนี้อาจทำให้นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการคิดจะเอาคนของตนไปลงแข่งเลือกตั้งในสมัยหน้าก็ได้เพื่อตอบสนองความต้องการของพวกเขาจะได้สะดวกและรวดเร็วในการผลักดันนโยบายที่นักธุรกิจและผู้ประกอบการต้องการให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำการค้า

ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลนับเป็นข้อดีและเด่นอีกประการ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดล้วนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูลสมเจตนาของวัตถุประสงค์การวิจัยประชากรของการวิจัยถือว่าครอบคลุมในส่วนของเนื้อหาและรายละเอียด

ข้อด้อยของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อมูลอันเป็นรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับเอกสารโดยเฉพาะข้อมูลในนโยบายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น กลุ่มหรือชมรม มีการจัดเก็บไม่เป็นระบบ หาเอกสารอ้างอิงที่ชัดเจนค่อนข้างยาก จะมีเพียงการสัมภาษณ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมในประเด็นนั้นๆ เสียเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ความน่าเชื่อถือข้อมูลดูด้อยค่าลงไป อีกทั้งผู้ศึกษาวิจัยขาดประสบการณ์ในด้านการศึกษาตีความ และวิเคราะห์ข้อมูล อาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลขาดอรรถรสของเนื้อความลงไปบ้างหรือขาดการตีความข้อมูลบางส่วนบางตอนไป ซึ่งอาจทำให้งานการศึกษาวิจัยดูด้อยค่าลงไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง

3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ควรทำการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักการเมืองท้องถิ่นให้เข้าใจถึงอำนาจหน้าที่ของตนที่มีอยู่ รวมถึงวิธีการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายว่ามีขอบเขตเพียงใด เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและสร้างการยอมรับกติกาประชาธิปไตย รวมไปถึงการจัด

กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในหมู่มวลสมาชิกด้วยกันเองและกับฝ่ายข้าราชการประจำ เพื่อปรับทัศนะคติการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3.1.2 ควรใช้อำนาจทางการเมืองไปในทางที่สร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้กับประชาชน หลักบริหารงานให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยและใช้วิธีการบริหารงานแบบบูรณาการ ปฏิบัติตามเสียงข้างมากและฟังเสียงของสมาชิกส่วนน้อยด้วย ในการจัดทำงบประมาณต่างๆ หรือมีโครงการพัฒนาตำบลควรใช้ประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล ในการชี้แจง ทำความเข้าใจอยู่ตลอกเวลาและยึดหลักความสำคัญของปัญหาเรียงลำดับ 1-2-3 ก่อน แล้วถึงจะอนุมัติงบประมาณไปพัฒนาหมู่บ้าน

3.1.3 ควรจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น สร้างพลังองค์กรประชาสังคมเพื่อการตรวจสอบ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น ด้วยการประชาสัมพันธ์รณรงค์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับเพิ่มมากขึ้นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้นเพื่ออะไร มีหน้าที่อย่างไร ต้องทำอะไรให้กับประชาชนบ้างและให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ลักษณะทางการเมืองอีกด้วย

3.1.4 ควรให้มีการจัดการการท่องเที่ยวที่ดี บูรณาการความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ นักการเมือง ประชาชน และนักธุรกิจ

3.1.5 การใช้อำนาจหรืออิทธิพลว่ากลุ่มใดมีอำนาจที่แท้จริงสามารถนำมาถ่วงดลอำนาจหรืออิทธิพลแต่ละกลุ่มได้มากน้อยแค่ไหน

3.1.6 การตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือกลุ่มธุรกิจที่อบต.สามารถทำได้เลยไม่ต้องรองบประมาณหรือรอบปีการบริหารเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆได้

3.2 เสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาในประเด็นที่ประชาชนกับผลกระทบทางการเมือง เพื่อจะได้ข้อมูลจากภาคประชาชน ที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริงจากความขัดแย้ง เพราะว่า การลดความขัดแย้ง โดยการยึดความต้องการของชาวบ้านและของท้องถิ่น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพิจารณาตัดสินใจกำหนดนโยบาย ซึ่งจะเป็นการลดความขัดแย้งในอนาคต เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ได้ทำการศึกษาวิจัยแล้วพบว่า ไม่ค่อยมีความขัดแย้ง เหตุผลหลักๆก็เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลรับฟังความต้องการของชาวบ้าน ประกอบกับความรู้สึกนึกคิดของคนในชุมชนเป็นหลัก และพร้อมที่จะตอบสนองความต้องการเหล่านั้น จึงทำให้นโยบายด้านต่างๆเมื่อกำหนดออกมาแล้วเป็นที่พอใจของชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วไป ควรที่จะยึดแนวทางดังกล่าวไปปรับปรุงประยุกต์กับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของตน

3.2.2 แนวทางแก้ไขต่อกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคนใกล้ชิดและเป็นเครือญาติของผู้บริหาร/สมาชิกอบต.ควรที่จะดำเนินการต่อบุคคลเหล่านี้ เพื่อไม่ให้มีอิทธิพลหรือบทบาทเหนือกระบวนการกำหนดนโยบาย ด้วยวิธีการคือ จำกัดการเข้าไปเคลื่อนไหวชี้นำของคนใกล้ชิดเหล่านี้ โดยเฉพาะในตอนหาเสียงผู้บริหาร/สมาชิกอบต.ต้องระบุให้ชัดเจนว่าผู้ที่ช่วยหาเสียง ควรพูดอะไรหรือไม่ควรพูดอะไร ควรรับปากในเรื่องใดไม่ควรรับปากในเรื่องใด แค่ไหนอย่างไร ควรบอกข้อดีข้อเสียของการไปรับปากชาวบ้านว่า ถ้าไม่สามารถทำได้ผลจะเป็นอย่างไร หรือ จำกัดบทบาทของพวกเขาอย่างไร เพื่อความสะดวกสบายใจในการตัดสินใจกำหนดนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่ง

3.2.3 จากการศึกษาพบว่า การเมืองเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีหน่วยงานไหนให้ความสนใจที่จะค่อยช่วยชี้แนะอย่างจริงจังดังนั้น ควรจะมีการสร้างหน่วยงานโดยตรงในการทำความเข้าให้ประชาชนเกิดความสนใจและอยากมีส่วนร่วมทางการเมือง

3.3 เสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1)หากมีการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวหรือแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวนั้น

2)ควรศึกษาเรื่องเดิม แต่ทำการศึกษาในตำบลอื่นๆ หรือภูมิภาคอื่นๆเพื่อจะได้ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะในด้านกลุ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่น มีความแตกต่างกันอย่างไร

3)หากมีการศึกษาวิจัยซ้ำ ควรใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณ และควรเพิ่มกรอบแนวคิดเกี่ยวกับชนชั้นนำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อศึกษาถึงบทบาทของชนชั้นนำที่มีต่อขั้นตอนการกำหนดนโยบายอันจะขจัดข้อบกพร่องเดิมที่มีอยู่กับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

4)ควรศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับอำนาจในการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย เพื่อที่จะทราบว่าผู้ที่กำหนดนโยบายใช้ปัจจัยใดเป็นเครื่องตัดสินใจว่าจะกำหนดนโยบายออกมาเป็นอย่างนั้น

5)ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในขั้นตอนของการประชาคม เช่น ความขัดแย้งทางความคิด ความขัดแย้งระหว่างความต้องการของชาวบ้าน กับงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร และความเห็นพ้องในการกำหนดนโยบาย เพื่อที่จะได้ทราบถึงความเป็นมาที่ลึกซึ้งของนโยบายต่างๆ

ซึ่งข้อเสนอแนะที่ผู้ศึกษาวิจัยได้นำเสนอนั้น ก็เพื่อให้การทำความเข้าใจต่อปัจจัยทางการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลของตนต่อไปและเพื่อศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไปด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โกวิทย์ พวงงาม (2550) การปกครองท้องถิ่นไทย พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร วิญญูชน

ข้อมูลทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

จรูญ สุภาพ (2524) ประชาธิปไตยกับการพัฒนาเศรษฐกิจและระบบการเมือง กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช

จรูญ สุภาพ ระบบการเมืองเปรียบเทียบ(ประชาธิไตย:เผด็จการ)และหลักวิเคราะห์การเมืองแผนใหม่ กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพาณิช 2519

จรูญศรี ตั้งเสถียร (2553) “ความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี”วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จุมพล หนิมพานิช (2543) “สังคมและวัฒนะธรรมไทย ใน เอกสารการสอนชุดวิชามนุษย์กับสังคม” พิมพ์ครั้งที่ 9 หน่วยที่ 3 หน้า 97 – 102 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์

_____ . (2545) กลุ่มผลประโยชน์กับการเมืองไทย นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

_____ . (2547) ผู้นำอำนาจและการเมืองในองค์การ พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

_____ . (2548) พัฒนาการทางการเมืองไทย อำมาตยาธิปไตย ธนาธิปไตย หรือประชาธิปไตย สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____ . (2550) การวิจัยเชิงคุณภาพ ในทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จักรกฤษ สลักเพชร (2554,11 เมษายน) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ สัมภาษณ์โดยนายธานี เลิศชัยชาญ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด

ชลัท ประเทืองรัตนา (2542) “การเมืองของการประชาพิจารณ์: กรณีแก้ไขความขัดแย้งโครงการกำจัดกากอุตสาหกรรม ต.ตาสิทธ์ อ.ปลวกแดง จ.ระยอง” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาตรี โชคดี (2550) “ปัจจัยทางการเมืองและสังคมที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านประปาและด้านคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี” รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชูเกียรติ มุทธากาญจน์(2531) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่น” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาคริตชัย จอมแจ้ง(2550) “บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ทินพันธุ์ นาคะตะ(2546) “นักคิดผู้ยิ่งใหญ่ของโลก : ปรัชญาและทฤษฎีการเมือง” กรุงเทพฯ

เทิดชาย ช่วยบำรุง(2551) เชียงรายรำลึก ฐานรากสู่อนาคตการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน กรุงเทพฯ

ธนาธิป โครตประทุม(2549) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบองค์การบริหารส่วนตำบลห้องแซง กับ เทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

ธีระ นุชเปี่ยม ปัญหาแนวโน้มและทางเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา หน่วยที่ 15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นรนิติ เศรษฐบุตร, สมคิด เลิศไพฑูรย์ และสายทิพย์ สุดติพันธ์ (2541) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาประชาธิปไตย : องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร กองการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

นวลน้อย ตรีรัตน์และคณะ (2546) รายงานการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

นิพนธ์ แดงชมพู (2554,11 เมษายน) ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ สัมภาษณ์โดย นายธานี เลิศชัยชาญ ที่หมู่2 บ้านสลักเพชรเหนือ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

บรรยายสรุปเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ประดิษฐ ทิพย์สุมาลัย (2531) “ความขัดแย้งในการท้องถิ่น ศึกษากรณีขยายเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมาราช” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร (2525) ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 34 กรุงเทพมหานคร คณะรัฐศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประหยัด หงส์ทองคำ (2519) การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น พระนครนำอักษรการพิมพ์

ประเสริฐ รักไทยดี (2538) “โครงสร้างอำนาจและการเปลี่ยนแปลง” เอกสารเย็บเล่ม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เผด็จ โสมจะบก.(2521) “อิทธิพลของข้าราชการฝ่ายปกครองในฐานะผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำแหน่งนายอำเภอ” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พรชัย รัศมีแพทย์ (2537) หลักกฎหมายปกครองท้องถิ่นไทย กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พรนพ พุกกะพันธ์ (2542) การบริหารความขัดแย้ง กรุงเทพมหานคร ว.เพ็ชรสกุล

มาณพ ขาวสะอาด (2552)” แนวคิดการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต)” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาคคณะรัฐศาสตร์ สาขาการเมืองกาปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ยุทธพร อิสรชัย ยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยที่ 13 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ราณี อิสิชัยกุล และคณะ(2550) “การจัดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลในประเทศไทย :แนวความคิดเห็นของผู้มีส่วนในการจัดการในมณฑล กวางตุ้ง” มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ลำพูน คงบำณุ (2554,11 เมษายน) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 สัมภาษณ์โดยนายธานี เลิศชัยชาญ ที่หมู่2 บ้านบ้านสลักเพชร อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

วรนิติ์ กายราศ (2554,8 ธันวาคม) ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตราด (ตราดและหมู่เกาะ) สัมภาษณ์โดยนายธานี เลิศชัยชาญ สำนักงานตราด

วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ หน่วยที่ 12 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วิสุทธิ์ โพธิแท่น อะไรนะ....ประชาธิปไตย? กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2538

ศาศวัต เพ่งแพ (2543) “ความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้งในสังคมไทย: ศึกษากรณีโครงการก่อสร้างท่อก๊าซยาดานา” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ศักดิ์ประเสริฐ เจริญประสิทธิ์ (2554,21 มิถุนายน) นายอำเภอเกาะช้าง สัมภาษณ์โดย นายธานี เลิศชัยชาญ ที่ว่าการอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ศิริศักดิ์ ศิริมังคะลา (2533) “ความขัดแย้งในการเมืองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองอุทัยธานี (พ.ศ.2528-2533)” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

เศกสรรค์ ศักขินาดี (2550) “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์หมากแข้ง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย” รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สมศักดิ์ ดีเด่น (2554,23 พฤษภาคม) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ สัมภาษณ์โดยนายธานี เลิศชัยชาญ ที่หมู่3 บ้านเจ๊กแบ้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สมหมาย เครือนุช (2554,23 พฤษภาคม) กำนัน สัมภาษณ์โดย นายธานี เลิศชัยชาญ ที่หมู่3 บ้านเจ๊กแบ้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สิริลักษณ์ เจริญสลุง (2542) “ปัญหาของนโยบายกระจายอำนาจการปกครอง: ศึกษากรณีการผ่านร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล”วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

เสนีย์ คำสุข (2547) “สถานภาพ ขอบข่ายของการวิเคราะห์การเมือง” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์การเมืองและระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ เล่ม1 หน่วยที่ 6 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เสนีย์ คำสุข (2549) เสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โสภณ จันเดิม (2554,23 พฤษภาคม) ประกอบการโรงแรมแม็กรีสอร์ท สัมภาษณ์โดย นายธานี เลิศชัยชาญ บ้านคลองสน อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

อคิน รพีภัฒน์ (2525) “ประชาธิปไตยกับการบรรเทาความยากจน” สถาบันพระปกเกล้า การประชุมวิชาการครั้งที่ 5

อดุลย์ รสศิริ(2548) “การศึกษาสาเหตุและผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์กรปกครองท้องถิ่น :ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อเนก มโนรัตน์ (2554,11 เมษายน) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 สัมภาษณ์โดยนายธานี เลิศชัยชาญ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

อิทธิพร โรจน์ธนะธัญญา (2550,20 พฤศจิกายน) ท้องถิ่นอำเภอดอนเจดีย์ สัมภาษณ์โดย นายชาตรี โชคดี ที่ว่าการอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

เอกชัย เจริญฉ่ำ (2542) “บทบาทผู้นำท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอฮอด จ.เชียงใหม่” รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกสารแนบ จาก ททท. จังหวัดตราด

เอกสารประกอบการสัมมนา “การท่องเที่ยวนิเวศ การท่องเที่ยวชุมชน” (2548) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2546)สองนครประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์

แบบคำเก็บข้อมูล

เรื่อง กลุ่มอิทธิพลกับการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด

.....

คำถาม

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูล สอบถามข้อคิดเห็นของประชาชนและผู้นำประชาชน สมาชิกสภาตำบลเกาะช้างใต้ หัวหน้าส่วนราชการ นักธุรกิจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง จังหวัดตราด
โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งคำถามออกเป็น 6 หัวข้อ ดังนี้

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....ระดับการศึกษา.....

อาชีพ.....

คำถาม

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ.....

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

คำตอบ.....

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

คำตอบ.....

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

คำตอบ.....

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

คำตอบ.....

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

คำตอบ.....

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 1 : นายอเนก มโนรัตน์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 บ้านสลักคอก ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 64 ปี การศึกษา ป.4

อาชีพ ทำสวน

.....

1. การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มักจะมีการพูดคุยกันในการประชุมประชาคมหรือการประชุมหมู่บ้านของหมู่ที่ 4 ทุกวันที่ 10 ของเดือนและไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการจัดให้มีการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ การประชุมแต่ละครั้งมักจะมีผู้ใหญ่ของราชการเข้าร่วมประชุมเพื่อฟังปัญหาของชาวบ้านที่มาประจำมักจะเป็น นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ป่าไม้ และ อบต.เกาะช้างใต้

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ การรับข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้านมักจะรับจากเสียงตามสายที่องค์การบริหารส่วนตำบลติดตั้งไว้แต่ไม่ค่อยได้ยินเท่าไหร่นักนานๆจะมีรถประชาสัมพันธ์ของ อบต.มาวิ่งบอกให้ได้ยินสักที จะได้รับข้อมูลข่าวสารอีกก็ประชุมหมู่บ้านที่ทางอำเภอมาบอกกล่าวให้ทราบ การจะรับข้อมูลข่าวสารภายนอกเห็นจะมีทางหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์เท่า ส่วนจานรับดาวเทียมนั้นชาวบ้านมีน้อยหลังและชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาเพราะต้องทำมาหากิน ทำสวน ทำไร่ ประมง และไปทำงานนอกสถานที่อยู่ และบางครั้งการจะรับข่าวสารก็เห็นจะมีบอกต่อในหมู่บ้านส่วนคนที่อยู่ไกลๆออกไปคงจะรับข่าวสารได้น้อยกว่าบ้านที่ใกล้ๆกันการเดินทางอาจลำบากหน่อยถึงแม้ว่าถนนจะเข้ามาแต่บางบ้านอยู่ในสวนลึกก็จะได้รับข่าวสารน้อยตามระยะทางเพราะหางจาก อบต.หลายกิโลอยู่

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่าง อบต.กับชุมชนมีหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ความขัดแย้งไม่มี ไม่มีอิทธิพล ไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง อยู่กันแบบเครือญาติ เหมือนพี่เหมือนน้อง ชาวบ้านทำมาหากินกันแบบสบาย ไม่นักเลงหรือหัวไม้แต่จะมีขโมยบ้างส่วนใหญ่จะไปทำงานในสวนในไร่หรือประมง จึงไม่มีการมารวมตัวกันในก่อเหตุและตำรวจก็มาตรวจประจำทำให้ชาวเกาะช้างใต้สงบไม่ค่อยมีคดีมากนัก แต่ที่ตำรวจไว้เพื่อป้องกันเหตุที่ไม่คาดคิดเท่านั้น

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ในความคิดของผู้ใหญ่การเสนอโครงการเข้าสภานั้นเป็นหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะนำเสนอโครงการต่างๆเข้าสภา อบต. แต่จะนำเสนอโครงการต่างๆเข้าที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านเข้าให้สมาชิก อบต.นำเสนอเข้าสู่สภา อบต.อีกที เช่น โครงการตัดถนนรอบป่าชายเลนเพื่อที่จะให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้จักยานปั่นรอบป่าและไปจนถึงอุทยานยุทธนาวีเกาะช้างระหว่างทางจะได้ชมธรรมชาติความสวยงามสองข้างทาง ก็ขึ้นอยู่ว่า อบต.จะดำเนินการโครงการให้หรือไม่ เป็นการร่วมกันคิดและพัฒนาหมู่บ้านในการท่องเที่ยวของหมู่บ้านต่อไป

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่แล้วจะให้คำแนะนำ ว่าที่ใดสวย มีอาหารสดๆจากทะเลรับประทาน และบอกให้ไปชมป่าโกงกาง หิ่งห้อย ปู ปลา ตามแหล่งธรรมชาติ และให้ร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนและให้คำแนะนำการชมธรรมชาติตามป่าและทะเล คือเมื่อชมธรรมชาติแล้วไม่ให้เก็บอะไรที่เราชมแล้วกลับบ้านเพราะจะเป็นการทำลายธรรมชาติโดยที่เราไม่รู้ตัวเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติเพื่อคนรุ่นหลังจะได้มีไว้ดูต่อไป

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 2 : นายมานพ สังขหัต ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บ้านสลักเพชรเหนือ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 54 ปี การศึกษา ป.4 อาชีพ ทำสวน

.....

1. การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มักจะมีการพูดคุยกันในการประชุมประชาคมหรือการประชุมหมู่บ้านของหมู่ที่ 5 ทุกวันที่ 7 ของเดือนและบางครั้งอาจพูดคุยกันในช่วงก่อนมีการเลือกตั้งและไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการจัดให้มีการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ การรับข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้านมักจะรับจากเสียงตามสายที่องค์การบริหารส่วนตำบลติดตั้งไว้หลายจุดและได้ยินทั้งหมู่บ้านเพราะ อบต.ตั้งอยู่ในหมู่บ้านนี้จะมีรถประชาสัมพันธ์ของ อบต.มาวิ่งบอกให้ได้ยินอีกที จะได้รับข้อมูลข่าวสารอีกก็ประชุมหมู่บ้านที่ทางอำเภอมาบอกกล่าวให้ทราบ การจะรับข้อมูลข่าวสารภายนอกเห็นจะมีทางหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ส่วนจานรับดาวเทียมนั้นชาวบ้านมีน้อยหลังและชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาเพราะต้องทำมาหากิน ทำสวน ทำไร่ ประมง

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่าง อบต.กับชุมชนมีหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ความขัดแย้งไม่มี ไม่มีอิทธิพล ไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง อยู่กันแบบเครือญาติ เหมือนพี่เหมือนน้อง ชาวบ้านทำมาหากินกันแบบสบาย ไม่นักเลงหรือหัวไม้แต่จะมีขโมยบ้างส่วนใหญ่จะไปทำงานในสวนในไร่หรือประมง จึงไม่มีการมารวมตัวกันในก่อเหตุและตำรวจก็มาอยู่ที่สถานีย่อยในหมู่ที่ 5 และตั้งด่านตรวจประจำทำให้ชาวเกาะช้างใต้สงบไม่ค่อยมีคดีมากนัก

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ในความคิดของผู้ใหญ่การเสนอโครงการเข้าสภานั้นเป็นหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะนำเสนอโครงการต่างๆเข้าสภา อบต. แต่จะนำเสนอโครงการต่างๆเข้าที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านเข้าให้สมาชิก อบต.นำเสนอเข้าสู่สภา อบต.อีกที เช่น โครงการตัดถนนรอบป่าชายเลน

เพื่อที่จะให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้จักยานปั่นรอบป่าและไปจนถึงอุทยานยุทธนาวีเกาะช้างระหว่างทางจะได้ชมธรรมชาติความสวยงามสองข้างทาง ก็ขึ้นอยู่ว่า อบต.จะดำเนินการโครงการให้หรือไม่ เป็นการร่วมกันคิดและพัฒนาหมู่บ้านในการท่องเที่ยวของหมู่บ้านต่อไป

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่แล้วจะให้คำแนะนำ ว่าที่ใดสวย มีอาหารสดๆจากทะเลรับประทาน และบอกให้ไปชมป่าโกงกาง หิ่งห้อย ปู ปลา ตามแหล่งธรรมชาติ และให้ร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนและให้คำแนะนำการชมธรรมชาติตามป่าและทะเล คือเมื่อชมธรรมชาติแล้วไม่ให้เก็บอะไรที่เราชมแล้วกลับบ้านเพราะจะเป็นการทำลายธรรมชาติโดยที่เราไม่รู้ตัวเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติเพื่อคนรุ่นหลังจะได้มีไว้ดูต่อไป

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 3 : นายลำพูน คงบำญุ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านสลักเพชร ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 54 ปี การศึกษา ม.3

อาชีพ ทำสวน, ประมง

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่แล้วมักมีการพูดคุยกันในช่วงก่อนมีการเลือกตั้งท้องถิ่นและระดับชาติ คุยกันทั่วไป เพราะว่าคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นพี่เป็นน้องและจะมีความเห็นคล้อยตามผู้ใหญ่หรือผู้อาวุโสหรือคนเฒ่าคนแก่ที่มีประสบการณ์มากและการเชื่อฟังผู้ใหญ่เราก็ถือว่าคนนั้นเป็นคนดีมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ จึงเป็นการพูดคุยไปในทางเดียวกันจึงไม่เกิดปัญหาทะเราะเบาะแวงกัน การเลือกตั้งเป็นเรื่องธรรมดาที่จะมีคู่แข่งแต่คู่แข่งส่วนใหญ่จะแข่งกันเองอาจนามสกุลเดียวกันเช่นนามสกุลสลักเพชรกับสลักเพชร จึงเป็นระบบเครือญาติ เราจะดูการทำงานผลงานและมองเรื่องคุณธรรม ความจริงใจเสียสละมาแข่งขันกัน

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ในหมู่บ้านของเรามีวิทยุเสียงตามสายในการรับข้อมูลข่าวสารมีข่าวตอนเช้าและเย็นก่อนเคารพธงชาติจึงทำให้รับทราบข่าวสารจากภายนอกและภายในว่าเหตุการณ์ต่างๆนั้นเกิดอะไรขึ้นบ้างอย่างกรณีการเดินขบวนเรียกร้องต่างๆในกรุงเทพฯพวกเราก็ได้รับรู้เช่นเดียวกับชาวกรุงเทพฯ หรือกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วมที่ต่างๆ ชาวสลักเพชรยังมีน้ำใจช่วยเหลือบริจาคเงินและเครื่องอุปโภคบริโภคเลย

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ถ้าความขัดแย้งในหมู่บ้านไม่มี ทุกคนอยู่กันแบบเครือญาติ แต่เห็นมีอยู่กรณีหนึ่งเรื่องการจัดสร้างอุทยานยุทธนาวีเกาะช้างที่ทำเป็นอนุสรณ์จากกรณีเอกชนสร้างรีสอร์ท ติดกับพื้นรับผิดชอบของ อบต.และมีการล้ำชายหาดบริเวณดังกล่าวและการล้ำอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง จึงเป็นการแย่งชิงผลประโยชน์ในกลุ่มของผู้มีเงินและกลุ่มอิทธิพลที่มีอำนาจเหนือกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลผลสุดท้ายองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเซ็นอนุมัติพื้นที่มีปัญหาและเป็นคดีค้างอยู่ถึงปัจจุบันนี้

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกวันที่ 5 ของเดือนก็มีเสนอโครงการที่เกี่ยวกับหมู่บ้านของเราหลายโครงการ เช่น โครงการธนาคารปู ปูไข่ ปูม้าในกะชัง เสนอทำถนน และสะพานเพื่อชมธรรมชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแบบหนึ่งและเสนอโครงการเกี่ยวกับน้ำเพราะน้ำไม่พอใช้ในฤดูแล้งและเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีน้ำไม่พอใช้จึงต้องให้ อบต.หางบประมาณมาพัฒนาเรื่องน้ำอีกด้วย

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ โดยมากจะประชาสัมพันธ์และอบรมคนในพื้นที่ให้รู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพเดิมไม่ทำลายหรือเก็บสิ่งของที่เกิดเองตามธรรมชาติและแนะนำนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทุกปีบอกการอยู่ธรรมชาติอย่างไรและการรักษาธรรมชาติอย่างไรจึงจะทำให้ลูกหลานได้มีไว้ชื่นชมและขอร้องในชุมชนไม่ให้ทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้ทิวทัศน์ของธรรมชาติเสียหาย และจัดให้มีการปลูกปะการังเทียมรวมทั้งอธิบายให้นักท่องเที่ยวรู้จักกับปะการัง ดำน้ำดูปะการังในบริเวณของหมู่บ้านและชุมชนหมู่ที่2 ยังมีที่ดูปลาสวยและแหล่งตกปลาที่ทางชุมชนจัดไว้ให้นักท่องเที่ยวไม่ว่าจะพายเรือหรือดำน้ำมีบรรยากาศที่น่าพักผ่อนอย่างนักท่องเที่ยวมากันทุกปีและที่พักมักจะไม่พอสำหรับนักท่องเที่ยวเสมอ

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 4 : พ.ต.อ.กชณัช สกุลศิริปริณดา ผกก.สภ.เกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 59 ปี การศึกษา ปริญญาโท
อาชีพ รับราชการ

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองปัญหาความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ที่เกาะช้าง ท่านทราบมีหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ถ้าพูดถึงการเมืองบนเกาะช้างที่ท่านรับผิดชอบอยู่นั้น ตั้งแต่มารับตำแหน่งก็หลายปีแล้วไม่พบความรุนแรงหรืออิทธิพลใดๆเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส่วนตัวเองเป็นตำรวจที่มีความรับผิดชอบสูงต้องดูแลความสงบเรียบร้อยของเกาะช้างและต้องบังคับการใช้กฎหมายหลายด้านรวมทั้งจราจรบนเกาะช้างยิ่งความเจริญมากเท่าไหร่ความวุ่นวายในการใช้รถใช้ถนนก็มีมากทั้งอุบัติเหตุและการทำผิดกฎจราจรก็ยิ่งมีมากการจะไปจับแต่ระครั้งก็พึงนึกเสมอว่าคนที่อยู่บนเกาะนั้นมีอาชีพที่มีรายได้น้อยการเสียค่าปรับจะเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัวของผู้ถูกจับ ส่วนใหญ่แล้วพวกเราชาวตำรวจจะรักษากฎหมายให้เกิดความสงบและความปลอดภัยให้กับประชาชนให้มากที่สุดการดูแลรักษาทรัพย์สินของประชาชนไม่ให้หายและป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมหรือมิให้เกิดผู้กระทำผิดมากจึงจัดตำรวจตรวจดูแลและรักษาความสงบตลอดเวลาทำให้ผู้ที่จะกระทำผิดได้คิดว่าไม่อาจลอดสายตาของตำรวจไปได้ จากการที่มาอยู่ที่นี่เห็นการเมืองบนเกาะช้างเป็นการแข่งขันกันในกลุ่มญาติ พี่น้อง จึงทำให้ไม่เกิดผู้ที่อิทธิพลในการซื้อสิทธิขายเสียง และตำรวจเองก็จะไม่ยอมให้เกิดขึ้นบนเกาะช้างนี้แน่นอนจะทำหน้าที่เต็มกำลังของความสามารถที่จะยับยั้งการเกิดอิทธิพลหรือใช้กลอุบายที่ผิดกฎหมายในการเลือกตั้ง

2. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ จะเห็นได้ว่าเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดตราด จึงมีทั้งคนไทยและชาวต่างชาติเข้าบนเกาะช้างจำนวนมากและบางครั้งนักท่องเที่ยวเกิดปัญหาที่จะต้องให้ตำรวจช่วยดูแลเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตำรวจก็พร้อมจะให้บริการทุกคน แต่บางครั้งตำรวจมีน้อยการจะเข้าไปดูแลนั้นอาจไม่ทั่วถึง ตำรวจเกาะช้างโดยการนำของผมจึงทำโครงการปีแห่งการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ สถานีตำรวจภูธรเกาะช้างได้ร่วมกับท้องถิ่นได้ติดป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวบนเกาะช้าง เวลาขับขี่รถจักยานยนต์ต้องสวม

หมวกนิรภัยทุกครั้งรวมทั้งการตั้งด่านตรวจสัปดาห์ละ 3 วัน เน้นตรวจจับผู้ขับขี่รถจักยานยนต์และคนซ้อนท้ายที่ไม่สวมหมวกนิรภัย โดยการตั้งด่านตรวจในแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง สามารถดำเนินคดีกับผู้ไม่สวมหมวกนิรภัยได้ถึง 80-100 คน ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางผักผ่อนบนเกาะช้าง

ผกก.สภ.เกาะช้าง กล่าวอีกว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีการตั้งด่านตรวจกันบ่อยๆ และถี่ขึ้นนั้น เป็นการปฏิบัติตามโครงการปีแห่งการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ ที่ต้องการให้ประชาชนทุกพื้นที่ได้รับความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ รวมทั้งการตั้งด่านตรวจยังเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นได้อีกด้วย ทั้งนี้จะมีการตั้งด่านตรวจจับเข้มผู้ไม่สวมหมวกนิรภัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บนพื้นที่เกาะช้างมีการสวมหมวกนิรภัยครบ 100 เปอร์เซ็นต์

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 5 : นางสุวรรณา เหมินทสูตร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ หมู่ที่ 4
บ้านสลักคอก ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 46 ปี การศึกษา ป.4
อาชีพ ทำสวน

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ที่หมู่บ้านนี้มีการพูดคุยไม่มากนัก แต่ตัวเองเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้อยู่แต่จะแนะนำชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งคนดี และทำงานให้กับสังคมยังเชิญชาวชาวบ้านมาทำกิจกรรมทางการเมืองด้วยการรณรงค์ให้ชาวบ้านออกไปใช้สิทธิกันมากและแนะนำระบอบประชาธิปไตยในเรื่องสิทธิเสรีภาพการแสดงออกถึงการใช้สิทธิในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ การเข้าประชุมในองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละครั้งจะมีข่าวสารของทางราชการมาบอกกล่าวให้ประชาชนได้รับทราบไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม นำมาบอกกล่าวให้ประชาชนทราบพร้อมทั้งอธิบายความไม่เข้าใจในข่าวสารนั้นให้ประชาชนเข้าใจ ส่วนเสียงตามสายที่หมู่มีนั้นไม่ทั่วถึงเพราะระยะห่างของหมู่บ้านไม่หนาแน่นจึงทำให้บางบ้านไม่ได้ข้อข่าวสารทาง อบต.ที่ประกาศตามสาย แต่ชาวบ้านบางส่วนก็รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์หรือผ่านจานดาวเทียมที่ติดตั้งของแต่ละบ้าน

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ความขัดแย้งมักจะเกิดตอนช่วงเลือกตั้งของคู่แข่งแต่ละพื้นที่ถ้าบอกว่าไม่ขัดแย้งทุกที่เป็นไปไม่ได้ ตอนเลือกตั้งแข่งขันกันจะเป็นจะตายในเรื่องนโยบายที่จะชนะคู่แข่งเมื่อเลือกตั้งเสร็จก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้นทุกคนก็กลับไปทำงานในอาชีพเดิม ไม่มีความรุนแรงถึงขนาดต้องฆ่ากันไม่เหมือนที่อื่นข่าวออกประจำจึงทำให้การแย่งชิงผลประโยชน์ในหมู่บ้านนี้ไม่ค่อยมีและชุมชนที่นี้รักสงบไม่วุ่นวาย

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ได้เข้าร่วมประชุมหมู่บ้านทุกครั้งเพื่อรับฟังปัญหาของชาวบ้านที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทุกเรื่องที่รับฟังโครงการไหนสามารถผลักดันให้เข้าสภาได้และจัดงบประมาณมาจัดการบริหารเพื่อบรรเทาความ

เดือดร้อนของชาวบ้านจะรีบดำเนินการอย่างเร่งด่วน เช่น โครงการปลูกป่าชายเลน และเสนอโครงการโรงเรียนปลูกป่ารอบเกาะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์น้ำบริเวณชายน้ำทะเลรอบหมู่บ้านสลักคอก ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งชาวบ้านและนักเรียนที่มาเรียนรู้กับการปลูกป่าชายเลน

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ในพื้นที่รับผิดชอบของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดูแลอยู่มีแหล่งที่สำคัญคืออนุสรณ์ยุทธนาวีเกาะช้าง น้ำตก ซึ่งเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับประชาชนและ อบต.และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวปีละหลายหมื่นคนเพื่อมาผักผ่อนและมาท่องเที่ยวชมความงามของเกาะช้างและบรรยากาศก็ดีส่วนการช่วยพัฒนาที่ท่องเที่ยวนั้นก็ช่วยประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจะเห็นได้ว่าชาวต่างชาติมาเที่ยวบ้านเราเยอะและที่ชื่นชอบมากที่สุดจะเป็นภูเก็ตและรองลงมาก็เป็นที่เกาะช้างนี่แหละจะเห็นว่านักท่องเที่ยวเริ่มมาที่เกาะช้างจำนวนมากขึ้นแต่ก่อนนักเพราะนั้นปัญหาก็มากตามไปด้วยไม่จะเป็นขยะ น้ำดื่มน้ำใช้และทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมลงไปมากเหมือนกันจึงต้องประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวแบบอนุรักษ์ธรรมชาติชมความงามของเกาะและธรรมชาติบนเกาะช้างด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 6 : นายจักรกฤษ สลักเพชร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 37 ปี การศึกษา ปริญญาโท อาชีพ นักการเมืองท้องถิ่น

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ จากที่ทราบมาส่วนใหญ่จะพูดคุยกันก่อนมีการเลือกตั้ง จะจับกลุ่มคุยตามร้านกาแฟในหมู่บ้าน มักจะเป็นผู้มีอายุหรือคนแก่ คงสนทนากันว่าใครทำงานบ้าง สร้างคุณประโยชน์ให้หมู่บ้าน พร้อมมองว่าใครมีคุณธรรม สร้างความดีให้กับสังคมบ้าง จึงจะได้เป็นนายกหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นตัวแทนให้กับชาวบ้านในการพัฒนาท้องถิ่น ที่นี่ไม่ใช้ความรุนแรงจะเป็นเหมือนญาติพี่น้องมากกว่า ผู้ที่จะเลือกให้เข้ามานั้นอย่างที่บอกคือจะมองความดีมีคุณธรรมเสียมากกว่าถึงจะครองใจประชาชนได้ ดังนั้นผู้ที่จะทำหน้าที่ตรงนี้ต้องพร้อมแสดงให้ประชาชนเห็นว่ามุ่งมั่นทำงานรับใช้พ่อแม่พี่น้องอย่างจริงใจ และที่จะไม่มีการขายเสียงแน่นอนเพราะถ้าใครทำอย่างนั้นจะไม่น่าไว้ใจของคนในหมู่บ้านจึงไม่มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นในชุมชนและหมู่บ้านของเรา

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ทาง อบต.ของเรามีการติดตั้งเสียงตามสายพยายามให้ทั่วทั้งตำบลเพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆที่ อบต.เสนอหรือโครงการต่างๆที่จะทำในปีงบประมาณนี้หรือแผนโครงการระยะ3 ปี ที่จะพัฒนาหมู่บ้านไปทางทิศทางใดขึ้นอยู่ประชาคมหมู่บ้านที่เสนอโครงการเข้ามา ทางอบต.จะนำเสนอเข้าสู่สภา อบต. เพื่ออนุมัติจัดจ้างสร้างงานที่ประชาคมหมู่บ้านเสนอมา เราจะเป็นผู้ประสานงานให้โครงการที่เสนอมานั้นบรรลุเป้าหมายและติดตามผลงานต่างๆ เมื่อผลงานสำเร็จเราก็นำมาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบทางบอร์ดที่หน้าองค์การบริหารตำบลและทางวิทยุตามสายต่อไป

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ การเลือกตั้งที่ผ่านมานั้นเราแข่งขันกัน 2 ทีมความขัดแย้งจะมีในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งหลังจากนั้นก็ไม่มีอะไรต่างคนต่างไปทำมาหากินกันตามปกติ เราจะแข่งขันกันโดยใช้นโยบาย

ความคุ้นเคยและผลงานเป็นที่ตั้ง ส่วนเรื่องการใช้อิทธิพลนั้นหรือการใช้เงินนั้นทางเกาะช้างไม่มีจะมีบ้างเป็นธรรมเนียมเลี้ยงเหล้า เบียร์มีบ้างแต่จะไปใช้เงินนั้นถือว่าจบเลยชาวบ้านจะไม่เลือกเลย ปัญหาของ อบต.กับชุมชนเห็นจะมีอยู่2 เรื่องใหญ่ๆคือ ปัญหาขยะ กับน้ำ ที่สร้างปัญหาทุกปี คือ ขยะมีจำนวนมากและใช้งบประมาณหมดไปกับเรื่องการกำจัดขยะเพราะขยะที่ชุมชนหรือชาวบ้านรวมทั้งผู้ประกอบการนำมาทิ้งนั้นมากและต้องนำไปฝังกลบนอกเกาะคือไปทิ้งที่เทศบาลในจังหวัดต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนในการขนส่งในปีหนึ่งใช้งบประมาณ 3 ล้านบาทในการกำจัดขยะแต่ละปีเพราะแต่ละเดือนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเดือนละประมาณหมื่นคนทำให้น้ำไม่พอใช้เช่นน้ำอาบน้ำใช้เราจึงต้องขนน้ำจากน้ำตกมาเติมในแหล่งน้ำที่จะใช้ในชุมชนและสำหรับผู้ประกอบการเพื่อให้พอใช้ตลอดปี

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ในแต่ละปีการใช้งบประมาณส่วนใหญ่หมดไปกับการพัฒนาท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดเพราะว่าเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องจัดการบริหารการพัฒนาแบบยั่งยืนการเสนอโครงการส่วนใหญ่ไปกับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ การรักษาสิ่งแวดล้อมและจัดกิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวการส่งเสริมท่องเที่ยวพื้นบ้านและส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับสินค้าโอท๊อป ซึ่งทางอบต.เห็นผลตอบรับก็จะอนุมัติ แล้วออกเป็นข้อบัญญัติใช้จ่ายเงินแต่ละโครงการนั้นใช้เงินประมาณ 5 หมื่น – 1 แสนบาท เท่านั้น จากที่อบต.มีรายได้ปีละ 1 ล้านบาทรวมเงินสนับสนุนอีก 14 ล้าน เป็น 15 ล้านบาท นั้นการใช้งบประมาณส่วนใหญ่หมดไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเสียส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น ถนน สะพานชมทิวทัศน์ และการรักษาสภาพแวดล้อมของเกาะช้างใต้ให้อยู่แบบยั่งยืนต่อไป

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ เห็นจะเป็นในเรื่องงบประมาณที่จะมาช่วยในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งให้ความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของเกาะช้างใต้อีกทางหนึ่ง การที่จะมีส่วนร่วมนั้นมีหลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งที่ท่องเที่ยวหรือการแนะนำข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวว่าตรงอันตรายควรระมัดระวังเช่นบริเวณเล่นน้ำทะเล ควรจะเชื่อฟังเจ้าหน้าที่ว่าตรงไหนอันตรายไม่ควรเล่นน้ำตรงนี้และทำป้ายบอกสถานที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งควรใช้ความระมัดระวังและการช่วยลดอุบัติเหตุบนท้องถนนโดยตั้งด่านตรวจในส่วนของ อพปร.ที่ร่วมกับทางอบต.เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยวในขณะขับขี่ไม่ควรดื่มสุราและสวมหมวกนิรภัยด้วยตามโครงของตำรวจเพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเองและผู้ร่วมใช้ถนนจึงจัดให้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านในการปรึกษาหารือและทำโครงการร่วมกันในการจักการการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและยั่งยืน

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 7 : นายธัญพิสิษฐ์ บุตรพระพาย หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง หน่วยสลักเพชร 3
ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 24 พฤษภาคม 2554 อายุ 38 ปี การศึกษา ม.6
อาชีพ รับราชการ

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ในช่วงนี้เห็นชาวบ้านพูดคุยกันตลอดเพราะจะมีการเลือกตั้งอีกไม่กี่เดือนที่จะถึงนี้ ส่วนตัวตัวนั้นมีการเลือกตั้งเมื่อใดก็จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งไม่เคยขาดเลยแม้ว่าบ้านของตัวเองจะอยู่ชุมพรแต่ก็จะขอลาราชการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการไปเยี่ยมบ้านในตัวเห็นการเลือกตั้งมาหลายครั้งไม่เหมือนที่นี่มีการเลือกตั้งกับแบบไม่ใช้ความรุนแรงและไม่เคยได้ยินข่าวว่ามีการซื้อสิทธิขายเสียงในหมู่บ้านรักประชาธิปไตยกันดีจึงทำให้การเลือกตั้งแต่ละครั้งจึงเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยทุกครั้งไป จึงเชื่อได้ว่าการเมืองที่นี่ไม่มีความรุนแรงหรือขัดแย้งกันการหาเสียงเป็นแบบชาวบ้านคือเดินไปเคาะประตูบ้านพูดคุยเป็นกันเองจึงเห็นเป็นเรื่องปกติ

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ อยู่ที่ทำการอุทยานก็ได้ยินเสียงประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านและของ อบต.ตลอดและการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกเดือนก็เข้าร่วมประชุมทุกครั้งเพื่อทราบความเดือดร้อนของชาวบ้านเพื่อที่จะเสนอต่อหน่วยงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธ์พืช ต่อไป บางครั้งการรับข้อมูลข่าวสารอาจมาโดยตรงจากกรมอุทยานแห่งชาติแล้วนำเสนอต่อที่ประชุมของประชาคมเกี่ยวกับปัญหาที่ดิน หรือภายนอกเกี่ยวกันที่ดินที่ใช้พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติตามระเบียบราชการ

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ เท่าที่มาอยู่ที่นี่หลายปีก็ไม่เห็นมีความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์เลยเห็นแต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแข่งขันกันอย่างสนุกสนาน การประชุมประชาคมหมู่บ้านก็เห็นว่ามีความสามัคคีกันดีไม่ค่อยทะเราะเบาะแว้งกันถ่อยทีถ้อยอาศัยเป็นการให้เกียรติแก่ผู้ใหญ่กว่าไม่คอยใช้ความคิดส่วนตัวเป็นใหญ่แต่จะใช้ความคิดส่วนรวมมาเป็นที่ตรงจึงมองว่าที่นี่ส่วนใหญ่จะเป็นเครือญาติช่วยเหลือกันดี

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ โครงการต่างๆที่เสนอเข้าสภา อบต.นั้นส่วนใหญ่เราจะทำกันในที่ประชุมของหมู่บ้านหรือประชาคมหมู่บ้านโดยชาวบ้านในหมู่นั้นคิดโครงการอะไรออกมาแล้วอยากให้ทางอุทยานช่วยหรือประสานโครงการนั้นให้บรรลุผลทางอุทยานก็ยินดีที่จะช่วยเต็มที่อยู่แล้วจะเห็นได้ว่าโครงการที่เกี่ยวข้องกับอุทยานนั้นถ้าผิดระเบียบก็จะแนะนำให้ชาวบ้านทำให้ถูกต้องการจะไปดำเนินคดีกับชาวบ้านที่มีโครงการเมื่อสร้างแล้วทำให้เกิดความเสียหายกับอุทยานหรือทำให้ธรรมชาติเสียหายหรือระบบนิเวศได้รับผลกระทบนั้นทางอุทยานจะพิจารณาเป็นพิเศษเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ทางอุทยานแห่งชาติหน่วยสลักเพชรนั้นมีส่วนช่วยอย่างมากเพราะเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คนมาเที่ยวกันมากทำให้เกิดปัญหาอย่างมากซึ่งมีผลกระทบกับอุทยานโดยตรงไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องขยะหรือเรื่องน้ำที่นักท่องเที่ยวต้องใช้กินใช้อาบซึ่งช่วงน่าแล้งน้ำจะขาดแคลนอย่างมากน้ำตกจะมีน้ำปริมาณน้อยและเมื่อนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากก็เกิดขยะมากถ้าทิ้งไม่เป็นที่เป็นทางแล้วสัตว์ป่าไปเจอและกินเข้าไปอาจทำให้สัตว์ได้รับอันตรายจากขยะ เช่นถุงพลาสติกซึ่งย่อยสลายยากและนานบางครั้งสัตว์ที่ตายไปยังพบวัตถุหรือพลาสติกอยู่ในท้องสัตว์เหล่านั้นเราจึงทำป้ายรณรงค์การทิ้งขยะในอุทยานให้ถูกที่ทิ้งลงถังที่จัดเตรียมไว้ให้เพื่อความสะอาดและถูกหลักอนามัยด้วยและทางอุทยานได้มีนโยบายเสนอแก้ไขรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ของแต่ละเดือนมีปัญหาอะไรเราจะแก้ไขเป็นเดือนไปและแต่ละเดือนชาวบ้านที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินที่ความซับซ้อนกับอุทยานหรือบุกรุกส่วนใหญ่แล้วจะเป็นพวกประกอบธุรกิจมากกว่าที่ตัดต้นไม้ ขุดภูเขาหรือปรับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเสียเป็นส่วนใหญ่จะเห็นว่าหน่วยของอุทยานแห่งชาติเกาะช้างจะแบ่งหน้าที่กันทำในแต่ละหน่วยจะมีทั้งหมด 6 หน่วยดังนี้

1.หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง (กช.1) ธารมะยม

2..หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง (กช.2) คลองสน

3.หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง (กช.3) สลักเพชร

4.หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง (กช.4) คลองพูล

5.หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง (กช.5) เกาะรัง

6.หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง (กช.6) บางเบ้า

ซึ่งหน่วยของเราสลักเพชรอยู่ในพื้นที่ของ อบต.เกาะช้างใต้เสียส่วนใหญ่และยังรับผิดชอบหมู่เกาะต่างๆอีกจำนวนมาก และเกาะที่นักท่องเที่ยวไปเที่ยวและมีชื่อเสียงเช่น เกาะหวาย เกาะเหลายา เกาะไม้ซี้ เป็นต้น

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 8 : นายโสภณ จันเดิม สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด บ้านคลองสน ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 45 ปี การศึกษา ม.6

อาชีพ ธุรกิจการท่องเที่ยว, โรงแรมแม็กรีสอร์ท

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ การเข้าเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็จะดูแลในพื้นที่เกาะช้างทั้งหมดถือว่าเป็นพื้นที่ต้องพัฒนาและรับผิดชอบของประชาชนที่อยู่บนเกาะช้างและเข้าไปคลุกคลีกับพ่อแม่พี่น้องจึงเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่จะทำมาหากินกันอย่างปกติส่วนจะพูดคุยเรื่องการเมืองนั้นเห็นจะมีการพูดคุยกันในช่วงจะมีการเลือกตั้งและตอนนี้ก็จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราดอาจจะเห็นบ่อยประชาชนจะจับกลุ่มคุยกันว่าเลือกใครดีก็คงจะมองที่ผลงานที่ผ่านมาว่าได้สร้างผลงานใดบ้างและมีคุณธรรม จริยธรรมหรือคุณความดีใดบ้างที่ผ่านมานั้นการเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น มักจะมีคนไปใช้สิทธิเลือกตั้งประมาณ 50 กว่าเปอร์เซ็นเท่านั้นจึงมองประชาชนยังไม่ตื่นตัวในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่าไหล่นักทางเราพยายามประชาสัมพันธ์เข้าไปพูดคุยให้ประชาชนไปใช้สิทธิการเลือกตั้งกันมากๆเพราะประเทศเราปกครองระบอบประชาธิปไตยอยากเห็นคนไทยไปใช้สิทธิการเลือกตั้งกันมากๆเพื่อที่การพัฒนาประเทศจะได้เจริญเหมือนประเทศอื่นเขาอย่างบางประเทศเขารักประชาธิปไตยพวกเขาออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากทำให้ประเทศเหล่านั้นมีความเจริญผมอยากเห็นคนไทยรู้จักหน้าที่และรักษาสิทธิของตัวเองการเลือกตั้งแต่ละครั้งเราอยากเห็นผู้แทนที่คุณภาพและความสามารถที่จะนำพาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองและทำหน้าที่ให้สมกับที่ประชาชนเลือกเข้าไปไม่จะเป็นท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ โดยปกติแล้วข้อมูลข่าวสารต่างๆจะได้รับจากที่ประชุมที่จังหวัดและเข้าร่วมประชุมกับประชาคมหมู่บ้านทุกเดือนอยู่แล้วบางครั้งอาจรับข้อมูลข่าวจากหลายช่องทางเช่น ทางเสียงตามสายหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เอกสารที่ทางราชการส่งมาให้โดยตรงหรือหน่วยงานอื่นส่งมาให้บางครั้งเราอาจนำเสนอที่ประชุมของประชาคมหมู่บ้านที่ได้เข้าร่วมประชุม

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่าง อบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ความขัดแย้งมีแค่ช่วงการเลือกตั้งเท่านั้นเมื่อการเลือกตั้งสิ้นสุดลงก็จะไม่เห็นความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมดาของการเลือกตั้งแต่ละครั้งทุกคนก็หวังที่จะเข้าไปทำงานให้กับประชาชนในพื้นที่ของตน อาจมีกระทบกระทั่งบ้างเล็กน้อยไม่ถึงขัดรุนแรงต้องใช้กำลังกัน การเมืองเป็นเรื่องของผลประโยชน์ซึ่งเราก็ทราบกันดีอยู่ จึงไม่เห็นความขัดแย้งในรูปแบบอื่นเลย ส่วนปัญหาการบริหารงานของ อบต.กับชุมชนที่นี่เข้ากันได้ด้วยดีประชาคมเสนอโครงการมา อบต.ก็นำเสนอเข้าสภาเพื่ออนุมัติโครงการและเห็นชอบจึงทำให้การพัฒนาค่อยเป็นค่อยไปเนื่องงบประมาณที่ได้นั้นมันน้อยจะทำอะไรสักอย่างงบประมาณก็จะหมดไปอย่างรวดเร็วจึงทำให้หลายโครงการไม่สามารถทำได้ ชาวบ้านก็เข้าในปัญหานี้ดี แต่ก็พยายามผลักดันให้โครงการต่างๆนั้นบรรลุเป้าหมายโดยบางโครงการทาง อบจ.ก็ช่วยดำเนินการให้อย่างเต็มความสามารถที่จะทำได้ปัญหาต่างๆเราพยายามช่วยกันแก้ไขให้ผ่านพ้นไปแต่ละปี

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ในฐานะที่เราเป็นพี่เลี้ยงในหน่วยงานของอบต.เราได้ร่วมกันทำแผนการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและให้ธรรมชาติอยู่คงทนเพื่อลูกหลานจะได้รับประโยชน์ต่อจากเรา และการรักษาวิถีชีวิตของชุมชนของหมู่บ้านสลักคอก เช่น การดูแลธรรมชาติ เรือพาย ป่าโกงกาง และสร้างฐานูปโภคที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานให้กับชุมชนและนักท่องเที่ยวได้ใช้ประโยชน์เหล่านี้ด้วย

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่จะช่วยในด้านการประชาสัมพันธ์เพราะมีกิจการโรงแรมให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่พักของเรามีประมาณ 30 ห้องถือว่าเป็นกิจการโรงแรมขนาดเล็กและบริการให้ชาวเกาะช้างเป็นการสร้างรายได้ให้ชุมชนเนื่องจากพนักงานของเราเป็นคนในพื้นที่ยังช่วยให้เศรษฐกิจในครัวเรือนบนเกาะช้างดีขึ้นด้วย

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ จะเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจโรงแรมของเรายังช่วยในการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยที่โรงแรมของเราจัดระบบการเก็บขยะ ระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยออกไปจนได้รับรางวัลโรงแรมสีขาวจากผู้ว่าราชการจังหวัดตราดถือเป็นโรงแรมตัวอย่างของเกาะช้างและยังทำน้ำยาล้างจาน ล้างห้องน้ำเองยังจะเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับธรรมชาติและเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงด้านรักษาความสะอาด ทางเรายังอบรมการแยกขยะให้ถูกวิธีก่อนนำไปทิ้งอีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 9 : นางสาวทิพย์วรรณ จันเดิม หมู่ที่ 1 บ้านบางเบ้า ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 24 ปี การศึกษา ปริญญาตรี

อาชีพ ธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวและนำเที่ยว

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ส่วนตัวเองนั้นไม่ชอบการเมืองเสียเท่าไหร่เพราะเห็นมีแต่การแย่งชิงผลประโยชน์เสียมากกว่าถ้ามองดูตอนที่มีการประชุมสภาและถ่ายทอดจะเห็นว่าประชุมแต่ละครั้งนั้นไม่สร้างสรรค์อะไรเลยทะเราะกันแข่งฝีปากพูดเสียดสีกันไปมาและปกป้องผลประโยชน์ของตนมากกว่าที่จะไปสร้างหรือพัฒนาประเทศให้เจริญในฐานะคนรุ่นใหม่มองการเมืองว่าน่าจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงคนที่จะเป็นนักการเมืองควรมีจิตสำนึกในการรักชาติและรักษาผลประโยชน์ของประเทศไม่ใช่จ่องแต่จะกินบ้านกินเมืองปัญหาคอรัปชั่นปัญหาส.ส.ไม่มีคุณภาพไม่รู้จักหน้าที่การเป็นส.ส. บางครั้งเราจะเห็นการสร้างสถานการณ์เพื่อปกป้องใครบางคนทำให้การเมืองเป็นเหมือนเครื่องต่อรองของใครบางคนให้พ้นผิดโดยเอาบ้านเมืองเป็นเดิมพันอย่างนี้ทำไม่ถูก

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ โดยปกติแล้วจะรับข้อมูลข่าวสารทางออนไล และทางสมาคมธุรกิจหรือส่งทางอีเมล บางครั้งก็ฟังวิทยุ โทรทัศน์บ้าง ส่วนใหญ่จะฟังทางวิทยุชุมชนที่เกาะช้างเปิดทุกวันเราก็จะทราบข่าวสารทั้งข้างนอกและข้างในไปพร้อมกัน

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ถ้าในความคิดและที่เห็นมาความขัดแย้งนั้นมีแน่นอนแต่จะมีในรูปแบบไหนนั้นเท่าที่เห็นก็จะมีในช่วงการเลือกตั้งที่เห็นได้ชัดเพราะคนที่เขามาหาเสียงนั้นว่าตนเองดีฝ่ายตรงข้ามไม่ดีไม่ควรไปเลือกให้เลือกตนเองส่วนของอบต.กับชุมชนนั้นไม่เคยเห็นและได้ยินข่าวในทำนองนี้

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ บางครั้งอยากเสนอโครงการการท่องเที่ยวทีมีผลกับธุรกิจเหมือนกันแต่ของเรามีสมาคมประกอบธุรกิจท่องเที่ยวบนเกาะช้างอยู่แล้วจึงเป็นหน้าของสมาคมในการติดต่อหรือประสานงานกับหน่วยงาน

ของท้องถิ่นบางครั้งเราได้รับผลกระทบจากท่องเที่ยวบนเกาะช้างก็อยากให้หน่วยงานของท้องถิ่นที่รับผิดชอบเข้ามาแก้ไขปัญหาต่างๆของธุรกิจท่องเที่ยวที่ทำอยู่เหมือนกัน

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ของเรามีส่วนช่วยอยากมากเลยเพราะการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวที่ทำอยู่ถือว่าเป็นอาชีพโดยตรงย่อมเกี่ยวพันธ์กับนักท่องเที่ยวในด้านการนำเที่ยว ดำน้ำ ดูปะการัง หรือท่องเรือทางเรือแล้วแต่นักท่องเที่ยวจะให้บริการในด้านไหนและทางเรายังร่วมกับสมาคมจัดประเพณีวันไหล โดยจะมีโรงแรมต่างเข้าร่วมกิจกรรมนี้จำนวนมาก ทางโรงแรมก็จะนำอาหารขายให้นักท่องเที่ยวในราคาถูกและย่อมเยาซึ่งจะเห็นว่านักท่องเที่ยวชอบมากและในงานจะมีความโดเด่นในเรื่องของประเพณีที่คนนิยมมาในงานบางครั้งจะเห็นว่ามีชาวต่างชาติเปิดจองโรงแรมข้ามปีเพื่อจะมาในงานนี้และทำให้ธุรกิจที่ทำอยู่ได้รับผลที่ดีและเงินที่นักท่องเที่ยวนำมาใช้นั้นเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกาะช้างและเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ ถือว่าธุรกิจเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง เมื่อนักท่องเที่ยวมาเที่ยวบนเกาะช้างแล้วไม่รู้ว่าจะไปเที่ยวที่ไหนดีเราจะบริการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้รู้กับแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและดูบรรยากาศที่เหมาะสมให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวได้อย่างถูกใจและแนะนำว่าเกาะช้างมีอะไรบ้างที่นักท่องเที่ยวต้องการไม่ว่าเป็นอาหารไทยหรือสถานที่เที่ยวทางธรรมชาติหรือไปดำน้ำ พายเรือเล่น หรือนั่งเรือชมเกาะแก่งต่างๆของเกาะช้างอีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 10 : นายบุญมี แข่งขัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ หมู่ที่ 3 บ้านเจ็กแบ้ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 37 ปี การศึกษา ป.6
อาชีพ ทำสวน,ประมง

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เห็นจะมีการพูดคุยเกี่ยวกับการเมืองในช่วงก่อนมีการเลือกตั้งส่วนตนนั้นไปเลือกตั้งทุกครั้ง เพราะตนทำหน้าที่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในเป็นผู้นำชุมชนและต้องรับผิดชอบกับชุมชนอีกด้วย

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ในหมู่ที่3 นี้บ้านเจ็กแบ้เป็นชุมชนที่บ้านค่อนข้างห่างกันสักหน่อยชาวบ้านจะรับข้อมูลข่าวสารก็ต้องรอประชุมหมู่บ้านแต่ละเดือนที่ศาลาเอนกประสงค์บ้านเจ๊กแบ้และบางครั้งไปประชุมที่อบต.เกาะช้างใต้ได้รับข่าวสารทางราชการก็จะนำมาบอกผ่านประชาคมหมู่บ้านอีกที

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ หมู่บ้านของเราอยู่แบบพี่น้องจึงไม่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นถึงแม้จะมีการเลือกตั้งกี่ครั้งการต่อสู้ของคู่แข่งก็เป็นเพื่อนเป็นญาติเป็นพี่เป็นน้องกันแพ้คือแพ้ ชนะคือชนะ ไม่ติดใจเอาความต่อกันจึงทำให้หมู่บ้านของสงบเรามักจะมองว่าใครทำงานดีมีความเสียสละให้กับหมู่บ้านก็จะชนะใจชาวบ้านได้อย่างง่ายดายและชาวบ้านจะมองตัวแทนของตนที่เลือกเข้าไปแล้วทำงานหรือเปล่า

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ เคยเสนอโครงการขุดลอกคลองเพื่อเรือพายจะได้นำเรือออกได้สะดวกเพราะในหมู่บ้านนี้มีชมรมเรือพายให้นักท่องเที่ยวได้ใช้บริการและอีกอย่างหนึ่งที่นี่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคืออนุสรณ์สถานยุทธนาวีเกาะช้างซึ่งนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาเที่ยวที่นี่ในหน้าแล้งคลองจะตื้นเขนเรือพายออกไปลำบากมากจึงอยากให้ อบต.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยหางบประมาณมาขุดลอกคลองหรือใช้ระบบดูดทรายเพื่อเป็นล่องน้ำให้เรือพายนำนักท่องเที่ยวออกไปได้สะดวกก็จะดี

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ เรามีชมรมเรือพายที่จำนักท่องเที่ยวไปชมทิวทัศน์และบรรยากาศของสองฝั่งน้ำและป่าชายเลน ซึ่งเราพยายามปรับปรุงทัศนีย์ภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและยังช่วยกันดูแลพวกขยะต่างๆที่นักท่องเที่ยวหรือชาวบ้านที่ทิ้งลงไปในคลองให้สะอาดจะได้ไม่เป็นปัญหากับสิ่งแวดล้อมอีกด้วยและยังเสนอการสร้างสะพานชมหิ่งห้อยเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกทางหนึ่งพร้อมทั้งพาเที่ยวตามเกาะแก่งต่างๆของเกาะช้างอีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 11 : นายสมศักดิ์ ดีเด่น ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ หมู่ที่ 3 บ้านเจ๊กแบ้ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 49 ปี การศึกษา ม.6

อาชีพ ค้าขาย

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ จะมีก็ในช่วงการเลือกตั้งเท่านั้นเพราะปกติชาวบ้านเขาจะทำมาหากินกันไม่ค่อยมีเวลาเท่าไหร่นักเพราะว่าชาวบ้านส่วนใหญ่จะอยู่แต่ในสวนหรือไปทะเลบางครอบครัวไปทะเลทีหลายวันอยู่แต่ในทะเลจึงทำให้พบปะสังสรรค์กันนัก

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ จะเห็นมีแต่ข่าวสารที่ได้รับจาก อบต.และการประชุมที่อำเภอทุกเดือนรวมทั้งการประชุมประชาคมหมู่บ้านของแต่ละเดือนเพราะว่าตังเองหน้าที่หลักในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ทำให้ทราบข้อมูลและสามารถนำเสนอต่อชาวบ้านและให้กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ เรื่องปัญหาการบริหารระหว่าง อบต.กับชุมชนนั้นไม่มีเพราะว่าเราทำงานร่วมกันและประสานงานกันตลอดเวลาชาวบ้านต้องการสิ่งใดทาง อบต.มักตอบสนองเสมอจึงไม่มีความขัดแย้งอะไรเพราะตางคนต่างรู้หน้าที่ของตนและทำหน้าที่ของตน

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ส่วนใหญ่แล้วทางสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ได้นำเสนอโครงการเข้าสภาเพื่อพิจารณาในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านและชุมชนเราจะมีความเห็นให้โครงการนั้นๆผ่านเสมอเพื่อเป็นการพัฒนาท้องถิ่นของเราถึงแม้ว่างบประมาณจะน้อยเราก็พยายามเกลี่ยงบประมาณให้ทั่วถึงทุกโครงการถึงจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานหรือโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ผมเคยพูดในสภาเสมอว่าบ้านเราเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้กับชาวบ้านและชุมชนเม็ดเงินที่เข้ามาทำให้เราสามารถพัฒนาหรือต่อยอดสิ้นค้าหรือบริการให้กับนักท่องเที่ยวจะเห็นว่างบประมาณส่วนใหญ่ที่นี่หมดไปกับการท่องเที่ยวถ้าเราทำสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวให้ดีนักท่องเที่ยวย่อมประทับใจและเขาเหล่านั้นก็จะกลับมาอีกพร้อมกับเพื่อนฝูงหรือญาติสนิทมิตรสหายผมเชื่อว่าอย่างนั้นหลายๆอย่างที่ผมทำให้กับบ้านเกิดคือที่นี่ผมพยายามทุ่มเทเต็มกำลังเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีที่สุดของเกาะช้างพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ลงในสังคมออนไลทำให้ชาวต่างชาติมาเที่ยวมากขึ้นทุกปีจะเห็นได้จากปริมาณนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาที่นี่

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ ที่บ้านเป็นร้านขายของชำซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นกับนักท่องเที่ยวต้องใช้บริโภคจึงเป็นบริการให้กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เตรียมพร้อมอาหารหรืออุปกรณ์ในการท่องเที่ยวป่าหรือท่องเที่ยวทางเรือเราจึงเตรียมสิ่งต่างๆไว้ให้นักท่องเที่ยวได้มีความสะดวกมากขึ้น

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 12 : นายสมหมาย เครือนุช กำนัน หมู่ที่ 3 บ้านเจ็กแบ้ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 53 ปี การศึกษา ป.6

อาชีพ ทำสวน

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ พอจะทราบอยู่บ้างเหมือนกันเห็นจะมีการพูดคุยเรื่องการเมืองคงจะเป็นในช่วงของมีการเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นเป็นเสียส่วนใหญ่

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านและประชุมที่อำเภอแต่ละส่วนจะมีข้อมูลข่าวสารมาเสนอที่ประชุมทุกครั้งอย่างเราได้ข้อมูลจากอำเภอก็มานำเสนอให้ชาวบ้านได้ทราบพร้อมทั้งรับทราบความเดือดร้อนของชาวบ้านที่มีปัญหาเพื่อนำมาแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้านให้น้อยลงคนใดเดือดร้อนมากเราจะช่วยเหลือก่อนทำแบบนี้เสมอ

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ตั้งแต่เป็นผู้ใหญ่บ้านจนเป็นกำนันท้องที่ของผมไม่ความคัดแย้งเกี่ยวกับการแย่งชิงผลประโยชน์เลยเพราะพื้นที่ของเราเล็กและไม่มีอะไรที่ต้องแย่งชิงกันเรื่องผลประโยชน์ในหมู่บ้านของเรารักสงบมีอะไรก็แบ่งปันกันช่วยเหลือกันอย่างดีส่วนอบต.กับชุมชนก็เหมือนครอบครัวเดียวกันเพราะคนในชุมชนก็ปอยู่ในอบต.และคนอบต.ก็มาอยู่ในชุมชนทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างด้วยดี

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ทุกโครงการส่วนใหญ่ต้องผ่านประชาคมหมู่บ้านเป็นที่ยอมรับกันว่าโครงการอะไรถ้าผ่านชุมชนและหมู่บ้านที่ได้เข้าร่วมประชุมกันแล้วนำเสนอที่ประชุมและมีความเห็นตรงกันแล้วโครงการนั้นมักได้รับการตอบสนองจาก อบต.เสมอ

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ในส่วนของผมในฐานะผู้นำชุมชนท้องที่ก็จะร่วมมือกับ อบต.ทำกิจกรรมร่วมกันไม่ว่าจะไปเก็บขยะตามชายหาดหรือประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่เกาะช้างกันมากๆเราจะเน้นในด้าน

บริการนักท่องเที่ยวเสียมากกว่าเพราะนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวมักจะไม่เตรียมอุปกรณ์ในการท่องเที่ยวมาเราจึงมีบริการในส่วนนี้ทำให้นักท่องเที่ยวสะดวกสบายมาเที่ยวอย่างอุ่นใจและปลอดภัยและประทับใจเกือบทุกคนที่มาที่นี้

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 13 : นายธนโชติ โสภณบุญกิจ รักษาการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 38 ปี การศึกษา ปริญญาตรี
อาชีพ รับราชการ

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เรื่องการพูดคุยของชาวบ้านที่ได้ยินมานั้นไม่ค่อยมีใครพูดถึงสักเท่าไหร่เพราะที่สังเกตดูชาวบ้านส่วนใหญ่จะทำสวนและประมงชายฝั่งและมีบางส่วนที่ทำกิจการเกี่ยวกับท่องเที่ยวตามชายฝั่งเช่นโฮมสเตย์หรือบ้านพักชั่วคราวให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักผ่อนและก็มีกิจกรรมนำเที่ยวชมปะการังและธรรมชาติจึงไม่มีใครพูดถึงเรื่องการเมืองแต่จะเห็นในช่วงจะมีการเลือกตั้งเสียมากกว่าและจะมีบ้างในช่วงหลังการเลือกตั้งอีกสองสามวันแล้วก็ไม่พูดถึงต่างคนก็ไปทำมาหากินเหมือนเดิม

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ทาง อบต.เรามีเสียงตามสายเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารจาก อบต.สู่ชาวบ้านที่เราติดตั้งไว้บางการประชุมของ อบต.เราจะนำเสนอผลงานและการดำเนินงานของ อบต.ว่าแต่ละเดือนจะทำอะไรบ้างเพื่อเสนอให้ประชาชนในเกาะช้างใต้ได้ทราบถึงการดำเนินงานของ อบต.

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ถ้าพูดถึงความขัดแย้งที่นี่หรือการแย่งชิงผลประโยชน์ในเขต อบต.เกาะช้างใต้คงบอกได้เลยว่าที่ผมมาอยู่ที่นี่ยังไม่เห็นความขัดแย้ง หรือความรุนแรงแต่อย่างใด อบต.เกาะช้างใต้เป็นพื้นที่เล็กๆไม่มากนักส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเสียมากกว่าที่มีโรงงานใหญ่ๆและยังเป็นส่วนของพื้นที่อุทยานรวมอยู่ด้วยจึงไม่มีผลประโยชน์อะไรมากมายที่ต้องแย่งชิงกันจะเห็นได้จากการเลือกตั้งที่ผ่านมาจะมีผู้สมัครเพียง 2 คนเท่านั้นต่างก็เป็นญาติกันเป็นเพื่อนเป็นพี่น้องกันจึงไม่เกิดความขัดแย้งมากนักในเรื่องดังกล่าวจะมีบ้างในช่วงเลือกตั้งเป็นเรื่องธรรมดาที่คู่แข่งอาจพูดพาดพิงในทำนองเสียหายบ้างแต่ก็ไม่รุนแรงเป็นสีสันของการเลือกตั้ง

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ในส่วนนี้ผมเป็นข้าราชการต้องปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้อยู่แล้วและต้องดูแลและควบคุมพนักงานหรือลูกจ้างให้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย ซึ่งเรามีโครงการซึ่งร่วมกับผู้ประกอบการในเขตรับผิดชอบของผมในการทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษติดตามแหล่งที่ท่องเที่ยวต่างๆรอบเกาะช้างเพื่อนักท่องเที่ยวจะได้เลือกที่เที่ยวถูกใจว่าจะไหนก่อนและจะได้ไม่หลงทางและผิดร่วมกับอุทยานแห่งชาติเกาะช้างด้วยซึ่งป้ายของอุทยานจะเป็นจำพวกที่พัก ห้ามเผาป่า หรือจุดไฟได้บริเวณไหน

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ของเราจะมี อพปร.จำนวน 64 คนคอยดูแลสอดส่องไม่ให้นักท่องเที่ยวทำผิดกฎหมายและรักษาความปลอดภัยร่วมกับตำรวจบ้านปฏิบัติหน้าที่ตลอด ตอนกลางคือจะออกตรวจในบริเวณพื้นที่รับผิดชอบและคอยช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้ได้ความปลอดภัยจากสัตว์ป่าและพวกมิจฉาชีพที่คอยขโมยสิ่งของของนักท่องเที่ยวอีกด้วย เราเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นจะช่วยเหลืออะไรก็ต้องอยู่ในกรอบของข้าราชการ แต่เราก็สามารถที่จะช่วยในด้านประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนฝูงและนักท่องเที่ยวและสามารถจะมีส่วนลดราคาที่พักในช่วงเทศกาลได้บ้างตามนโยบายของอำเภอที่จะช่วยเหลือนักท่องเที่ยวมีที่เที่ยวที่สวยงามและมีที่พักไม่แพงจนเกินไปในช่วงเทศกาล จนทำให้ อบต.ของเราได้รับรางวัลหน่วยงานป้องกันและสาธารณภัยดีเด่น และ อบต.ขนาดเล็กดีเด่น ประชาธิปไตยดีเด่น อพปร.ดีเด่น อีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 14 : นายนิพนธ์ แดงชมภู ผู้ประกอบการโฮมเสย์ บ้านสลักเพชรเหนือ ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 52 ปี การศึกษา ป.4

อาชีพ ประมง

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ค่อยสนใจการเมืองสักเท่าไหนห่วงเรื่องปากท้องมากกว่าจนไม่สนใจเรื่องการถึงเวลาก็ไปเลือกตั้งเท่านั้นจะให้ช่วยเหลืออะไรที่ อบต.ขาดเหลือยินดีช่วยเท่าที่ทำได้

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ปกติจะได้ยินเสียงตามสายทุกวันข่าวสารต่างๆพอรู้บ้างและเข้าประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกเดือนจึงทราบข่าวสารจากทางราชการและของ อบต.ด้วย

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ก็เห็นจะมีช่วงเลือกตั้งเพราะต่างต้องการเป็น อบต.เพราะทำให้มีหน้าตาในสังคมอีกระดับหนึ่ง ปัญหาของชุมชนกับ อบต.ไม่ค่อยมีสักเท่าไหร่จึงไม่ขัดแย้งกันเราจะส่งเสริมคนดี คนไม่ดีไม่ส่งเสริม

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ เคยเสนอผ่าน ประชาคมหมู่บ้านเรื่องขุดบ่อแล้วนำดินมาถมที่หน้าโรงเรียนวัดสลักเพชร

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ทุกเดือนเราจะร่วมกันพัฒนาท้องที่ของหมู่บ้านเราจะรวมกันตัดหญ้าข้างถนนรอบหมู่บ้านและดูแลเรื่องขยะไม่ทิ้งไม่เป็นที่โดยช่วยกันรณรงค์ให้ทิ้งขยะเป็นที่เป็นทาง

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ ถือว่าช่วยได้มากทีเดียวเลยเพราะนักท่องเที่ยวที่มาบางครั้งไม่มีที่พักอาศัยหลับนอนเราก็มีบริการในราคาถูกต่อหัวต่อคนหรือจะเหมาเป็นหมู่คณะเราก็จัดให้และยังช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการชมปะการังและเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติอีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 15 : นายยอดชาย ผจญยุทธ์ เกาะช้างมารีน่าแอนด์รีสอร์ท หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 43 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ผู้จัดการโรงแรม

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ผมจะไปเลือกตั้งทุกครั้งแต่ทะเบียนบ้านผมไม่ได้อยู่ที่นี่

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ได้ยินเสียงตามสายบ้างเวลาออกจากห้องทำงานแต่จะฟังผ่านๆเท่านั้น

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ในท้องที่นี้ผมไม่เคยได้ยินแต่ที่ผมอยู่และไปเลือกตั้งจะแข่งขันกันสูงมากและบางครั้งอาจมีการฆ่าหัวคะแนนตามข่าวที่ปรากฏในช่วงเลือกตั้งบ่อยๆ

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ทางโรงแรมเคยเสนอผ่านประชาคมหมู่บ้านหรือผู้นำท้องที่ในการประชุมแต่ละเดือนในเรื่องความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มาพักที่โรงแรมโดยให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหมู่บ้านมาตรวจบริเวณโรงแรมบ้างเพื่อความปลอดภัยหรือป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้นในบริเวณโรงแรมของเรา

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ทางเราจะส่งคนไปช่วยเหลือทาง อบต.ที่มาพัฒนาบริเวณโรงแรมเช่นช่วยตัดหญ้าหรือถ้าทางราชการขอความอนุเคราะห์ในช่วงเทศกาลให้ลดค่าที่พักเราจะตอบสนองทุกครั้งบางเราก็จะให้ปูนและน้ำเพื่อทำสะพานและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำอีกด้วย

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ การที่เรามาประกอบธุรกิจด้านโรงแรมถือว่าเราได้ช่วยพัฒนาเกาะช้างไปในตัวทาง อบต.ได้ภาษีจากเราก็นำเงินไปพัฒนาท้องที่และเรายังช่วยให้นักท่องเที่ยวมีที่พักและบรรยากาศดีเหมาะในการพักผ่อนและทางโรงแรมยังช่วยอนุรักษ์ปะการังให้กับเกาะช้างอีกด้วยโดยทางโรงแรมจะทำทุนผูกและที่ทิ้งสมอเรือจะได้ไม่ทำลายปะการังขณะไปชมปะการังหรือดำน้ำเล่น

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 16 : นางอำนวย สุทธิธรรม ป้าแต๋วโฮมสเตย์ หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 11 เมษายน 2554 อายุ 56 ปี การศึกษา ป.4

อาชีพ ประกอบธุรกิจที่พัก

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ป้าไปเลือกตั้งทุกครั้งไม่เคยขาดเลยเลือกมาตั้ง30กว่าปีแล้วเรื่องไปพูดคุยกันก็มีบ้างมักคุยกับแขกที่มาพักผ่อนแต่ก็ไม่เคยไปร่วมเดินขบวนกับเขาหลอกต้องคอยดูแลกิจการเพื่อแขกมาพักจะได้ต้อนรับและจัดที่พักและอาหารอันนี้ต้องเตรียมไว้ให้นักท่องเที่ยวที่มาพักกับเรา

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ได้ยินทุกวันเลยเสียงตามสายที่ชุมชนของเราประกาศก็ได้ยินข่าวต่างและข่าวการเลือกตั้งทุกครั้งเลยและตอนเข้าประชุมประชาคมหมู่บ้านก็จะได้รับข่าวสารต่างๆมากมายเพื่อจะได้เป็นประโยชน์กับกิจการของเรา

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ เคยได้ยินเกี่ยวกับคดียุทธนาวีเกาะช้างเรื่องนายทุนสวมรอยที่ดินทำให้นายก อบต.ต้องเดือดร้อนเกี่ยวกับคดีนี้โดยชุดผู้มีอำนาจเหนือกว่ากดดันให้เซ็นสัญญาเกี่ยวกับผลประโยชน์ในที่ดินบริเวณยุทธนาวีเกาะช้างเท่าที่ทราบมา

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ เคยเสนอเรื่องขยะเข้าที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านและจะมี อบต.เข้าร่วมประชุมเสมอจึงให้ อบต.ที่รับผิดชอบในเขตที่ป้าอยู่ไปดำเนินการเสนอต่อสภาอบต.เกาะช้างใต้ต่อไป

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ก็ช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวแหล่งต่างๆบนเกาะช้างว่าที่ไหนสวยงามหรือเหมาะแก่การพักผ่อนหรือชมวิวทิวทัศน์และบอกให้นักท่องเที่ยวดูแล ข้อแนะนำ ดำดูปะการังและไม่ทำลายสิ่งที่เป็นธรรมชาติของทะเลเพื่อคนรุ่นหลังจะได้มาดูต่อ

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ ช่วยได้มากทีเดียวอย่างน้อยนักท่องเที่ยวที่มาที่นี่จะมีที่พักราคากันเองและราคายุติธรรมเที่ยวอย่างสบายเพราะค่าใช้จ่ายไม่มากนักและทางเรายังแนะนำการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติอีกด้วย การประกอบธุรกิจของที่นี่จะช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและทาง อบต.ถ้าขอความร่วมมือในการพัฒนาเกาะช้างที่นี่จะช่วยเหลือเสมอ

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 17 : นางสุนันทา บูชาสุข เจ๊แหม่มโฮมสเตย์ หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 46 ปี การศึกษา ม.3

อาชีพ ประกอบธุรกิจที่พัก

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ที่นี่ไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เราจะให้คนในบ้านผลัดกันไปเลือกตั้ง เรื่องการพูดคุยเกี่ยวกับการเมือง บ้านเราสนับสนุนเต็มที่และเป็นประชาธิปไตย ต่างคนต่างมีสิทธิที่จะเลือก อบต.ใครก็ได้ที่เห็นว่ามีความดี ซื่อสัตย์ และมีผลงานที่พอใจ

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ในหมู่บ้านเรามีเสียงตามสายได้ฟังทุกวันจึงได้รับข่าวสารตอนเช้าและตอนเย็น และทางที่พักเรายังเปิดวิทยุชุมชนฟังตลอดทั้งวันจึงทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารจากอบต. และหมู่บ้าน

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ในการเลือกตั้งทุกครั้งไม่เห็นมีความขัดแย้งถึงขั้นรุนแรงหรือการแย่งชิงผลประโยชน์ เพราะว่าเกาะช้างเป็นพื้นที่ขนาดเล็กจึงไม่มีผลประโยชน์อะไรมากมาย

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ทุกเดือนจะมีการประชุมของหมู่บ้านและส่วนใหญ่จะเสนอโครงการผ่านประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งความต้องการของที่นี่อยากให้อบต.ช่วยประชาสัมพันธ์ที่พักและโฆษณาสถานที่ว่ามีที่ใดบ้างมีที่พักราคาถูกและเป็นกันเอง

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ที่พักของเราบริการให้กับนักท่องเที่ยวแบบกันเอง ทำให้นักท่องเที่ยวมาพักทุกปี และทางเราได้กำจัดขยะโดยการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งที่อบต.จัดให้และทางเรายังได้ทำน้ำยาล้างจานและล้างห้องน้ำเองเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนอีกด้วย

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ อย่างที่ว่าทางเราทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาล้างห้องน้ำเองพร้อมกับคัดแยกขยะเป็นการช่วยให้ทัศนียภาพในบริเวณที่นักท่องเที่ยวได้ผ่านมาดูสวยงามสะอาดตาและยังช่วยกิจกรรมของอบต.ในช่วงเทศกาลโดยทางอบต.ขอให้ลดราคาที่พักและงานประเพณีประจำปีต่าง ๆ ทุกปี

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 18 : นายสมหมาย สลักเพชร ปิยะศักดิ์โฮมสเตย์ หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554 อายุ 58 ปี การศึกษา ป.4

อาชีพ ประกอบธุรกิจที่พัก

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ทางสถานที่ของเราสนับสนุนในการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ส่วนเรื่องการพูดคุยของพนักงานว่าจะเลือกใครเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลทางเราจะไม่ชี้นำหรือสนับสนุนนักการเมืองทั้งท้องถิ่นและระดับชาติ เพราะเราต้องการให้ที่พักของเรามีความเป็นประชาธิปไตย ให้ทุกคนใช้สิทธิของตัวเองอย่างอิสระ

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่ทางที่พักจะฟังวิทยุชุมชนซึ่งมีรายการข่าวและบันเทิงไว้บริการแขกอยู่แล้ว ส่วนวิทยุตามสายนั้นทางที่พักไม่ค่อยได้ยินและรับข่าวสารทางโทรทัศน์ซึ่งทางที่พักได้ติดตั้งจานดาวเทียมจึงทำให้รู้ข่าวสารภายนอกมากกว่าภายใน

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ เห็นจะมีบ้างในช่วงการเลือกตั้งเพราะทุกฝ่ายต้องการเข้าไปเป็นผู้บริหารในท้องถิ่นคงเห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับและเป็นการยกฐานะของบุคคลจากระดับหนึ่งขึ้นสู่อีกระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้ระดับความรุนแรงไม่มากนัก ส่วนเรื่องการขัดแย้งระหว่างชุมชนกับผู้บริหารอบต.ทางที่พักไม่ทราบนักเพราะต้องประกอบธุรกิจ

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ ไม่เคยเสนอโครงการอะไรเข้าสู่อบต. ส่วนใหญ่แล้วของเราจะดำเนินการเองในพื้นที่ของที่พัก ส่วนเรื่องถนนหนทางทางอบต.ดำเนินการเอง

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ทางที่พักเราได้ช่วยพัฒนาหลายด้าน ทั้งทิวทัศน์ และทัศนียภาพบริเวณรอบที่พักอาศัยซึ่งเหมาะที่จะเป็นที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวโดยแท้

6. การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ ของเราถึงแม้จะไม่ใหญ่มากนักแต่เราก็สามารถช่วยในการพัฒนาไม่น้อยทั้งถนนหนทางโดยช่วยตัดหญ้าข้างถนน ลดขยะ รักษาสิ่งแวดล้อมแนะนำนักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาธรรมชาติและเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนไม่ทำลายปะการังไม่เก็บสิ่งของที่เกิดตามธรรมชาติและยังช่วยไม่ให้โลกร้อนอีกด้วยโดยการปลูกป่าทดแทนที่ถูกทำลายโดยธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์อีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 19 : นายศักดิ์ประเสริฐ เจริญประสิทธิ์ นายอำเภอเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 21 มิถุนายน 2554 อายุ 59 ปี การศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ รับราชการ

.....

1.การจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างท่านมีหน้าที่บริหารการจัดการอย่างไร

ตอบ หน้าที่ของนายอำเภอคือการจัดการนำนโยบายของรัฐบาลมาแปลงในการปฏิบัติ ดูแลหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในเกาะช้างและแต่ละกรมในการท่องเที่ยว ส่วนอำเภอดำเนินการในส่วนนี้คือ

1.พยายามให้เป็นเจ้าบ้านหรือเจ้าภาพที่ดี โดยไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยวและบริการนักท่องเที่ยวให้ดีที่สุดโดยยึดปรัชญาแนวนี้ในภาพรวมของกิจกรรม

2.กิจกรรมแต่ละอย่างนั้นจะต้องมีการใช้คำว่าอย่างยั่งยืน ไม่กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถต่อยอดเป็นสะพานที่จะพัฒนาในการประกอบการ อันนี้เป็นเรื่องของแนวคิดที่ทำให้หน่วยงานต่างๆที่ทำกิจกรรมบนเกาะช้าง

3.การที่อะไรที่ไม่ดีและไม่เหมาะสม เราหมายถึงเกาะช้าง ตัวอย่างเช่นการจุดโคมลอยเป็นประเพณีของทางภาคเหนือ ทำโลโก้สวยงาม โฆษณาอย่างใหญ่โต ทางเราไม่สนับสนุนและต่อต้านไม่ให้มีแม้ถูกต้องตามกฎหมายก็ตามเพราะว่า 1.เป็นอุทยานแห่งชาติ 2.มีสภาพเป็นเกาะ 3.เวลาเกิดโคมลอยแล้วเราจะไปจับหรือรอให้ล่วงหล่นลงมานั้น ลมทำให้หล่นลงมาถ้าในช่วงฤดูแล้ง 80%ทำให้เกิดไฟป่า 3วัน5วัน10วันกว่าจะดับไฟป่าได้ทำให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติมากเราจึงไม่สนับสนุนและไม่ให้มีการจุดโคมลอยอันเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ตัวอย่างที่สองคือพวกเจ็ดสกีสกูดเตอร์นั้นเราเห็นว่าไม่ดีเพราะพวกที่ขับขี่ปูดป้าดและทำให้ปะการังและสภาพแวดล้อมได้รับผลกระทบอย่างมากถึงแม้ว่าพวกประกอบการจะมองว่าเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกาะช้างแต่เรามองว่าไม่ดีมีคนคิดทำแต่ว่าเราบอกไม่เอาเพราะไม่เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสิ่งใดที่ไม่ดีเราไม่ส่งเสริมเราอย่างให้เกาะช้างเที่ยวเชิงธรรมชาติไม่มีสิ่งเริงรมยาเสพติด การค้าประเวณี แต่บางครั้งไม่ผิดระเบียบหรือกฎหมายเอื้อไม่ถึงและกลไกลของรัฐจะไม่ส่งเสริมนี่เป็นตัวอย่าง

ส่วนการตักดินหรือปรับที่เรียบของผู้ประกอบการต่างนั้นเราก็ไม่เห็นด้วยจะเห็นว่าในช่วงฤดูฝนนั้นฝนตกจะทำให้ดินมันไสร้และเกิดโคนดินสีแดงหล่นลงมาทำให้ปะการังตายได้ ในส่วนของ

ตำแหน่งนายอำเภอกฎหมายกำหนดว่าอันใดที่กฎหมายหมายมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอหน่วยงานไหนทำไม่ถูกให้มีอำนาจในการยับยั้งในเรื่องของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ผมรับตำแหน่งมาพยายามที่จะพัฒนาเกาะช้างเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนเราสามารถทำได้ตลอดเราไม่ส่งเสริมอะไรต่างที่ให้เกิดผลของการโตอย่างรวดเร็วเหมือนที่ท่องเที่ยวอื่นๆและส่งเสริมมีสิ่งรองรับ อันนี้ทำให้เกาะช้างเรามีวิสัยทัศว่าต้องการให้มีความสงบและมีของสดไว้รับประทานไม่มีการแช่แข็งและปลอดภัยและมีเอกลักษณ์ตรงคำว่าปลอดภัยนี้รวมไปถึงอะไรที่เป็นธรรมชาติรวมไปถึงปะการังและสัตว์น้ำที่อยู่ในทะเลส่วนภัยธรรมชาตินั้นเราห้ามยากแต่เราจะพยายามป้องกันให้ดีที่สุดไม่ให้ธรรมชาติของเราเสียหายได้เช่นขยะ น้ำเสีย ป่าไม้เราทำไปได้ส่วนหนึ่งแล้ว เราพยายามลำเรียงทิศทางให้รุ่นน้องๆเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปนี่เป็นทิศทางของตำแหน่งนายอำเภอที่จะเป็นแนวทางในการท่องเที่ยวด้านเดียวนะ

2.ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการเมืองบนเกาะช้างอย่างไร

ตอบ การเมืองระดับชาติไม่มีความขัดแย้งเป็นของการที่เรามองว่าเป็นเรื่องสูงเกินไป ที่จะมาเป็นส่วนได้ส่วนเสียนั้นจะมีปัญหาหลักก็คือถนนรอบเกาะที่ดินทับซ้อนอ่างเก็บน้ำปัญหาขยะต่างๆนี่เราพยายามช่วยตัวเองมากกว่าที่จะให้รัฐบาลหรือการเมืองระดับชาติมาช่วยแก้ไขจะช่วยเราได้น้อยมากไม่รวมถึงการเก็บภาษีส่งรัฐและประโยชน์ที่ให้เราส่วนการเมืองท้องถิ่นก็เป็นการแข่งขันกันอย่างปกติไม่มีความขัดแย้งทางด้านการเมืองมากนักจึงทำให้การเมืองท้องถิ่นจึงไม่ขับเขี้ยวกันถึงขนาดทำให้เกิดความรุนแรงแต่อย่างใด ในฐานะนายอำเภอมีหน้าที่ในการดูแลและปกครองท้องที่และช่วยกำกับดูแลการเลือกตั้งให้เกิดความสงบและเรียบร้อยบนเกาะช้างจึงเห็นว่าคนที่นี่ส่วนใหญ่แล้วเรื่องการเมืองก็มีความสนใจบ้างและทุกคนพร้อมใจกันไปใช้สิทธิใช้เสียงในการเลือกตั้งทุกครั้งที่สังเกตเห็นมา

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 20 : นางเพ็ญพักต์ มีศรี
โรงแรมกุญชระบุรี หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 21 มิถุนายน 2554
อายุ 53 ปี การศึกษา ปริญญาตรี
อาชีพ ประกอบธุรกิจโรงแรม

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ อย่างไร

ตอบ ไม่ค่อยได้เห็นเท่าใดนักจะมีแต่ช่วงการเลือกตั้งเท่านั้นที่พอจะได้เห็นบ้างส่วนตัวเองนั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งไม่เคยขาดเลยและทางเราสนับสนุนให้พนักงานของเราไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งถึงแม้ว่าจะมีผลกระทบบ้างที่พนักนักงานของเราขาดหายไปในช่วงนั้นๆ

2.การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านอย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่แล้วการรับทราบข่าวสารทางชุมชนนั้นไม่ค่อยได้รับสักเท่าไหร่แต่จะมีบ้างในช่วงต้นเดือนที่มีการประชุมหมู่บ้านไปเข้าร่วมบ้างแต่ไม่บ่อยนักบางครั้งการประกอบธุรกิจทางด้านโรงแรมก็จะต้องทราบข้อมูลข่าวสารบางอย่างที่ อบต.บ้าง

3.ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนอย่างไร

ตอบ เป็นเรื่องธรรมดานะที่ความขัดแย้งหรือการแย่งชิงผลประโยชน์ของนักการเมืองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในช่วงมีการเลือกตั้งคือเห็นโดยทั่วไป

4.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ทางโรงแรมของเราพยายามช่วยเหลือในด้านต่างๆที่สามารถช่วยได้เช่นการแยกขยะก่อนทิ้งและช่วยบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่ธรรมชาติและยังช่วยลดสารเคมีต่างๆโดยทำน้ำยาล้างจาน และห้องน้ำเองเป็นช่วยลดสารเคมีที่จะทิ้งอีกด้วยและเมื่อทาง อบต.ขอความร่วมมือในช่วงเทศกาลให้เราช่วยลดค่าเช่าห้องและบริการบางอย่างเพื่อให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวและมีค่าใช้จ่ายน้อยลงเราก็ตอบสนองเสมอจึงทำให้โรงแรมของเรามีคนมาพักไม่ขาดและบริการอย่างประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่มาพักกับเรา

5.การประกอบธุรกิจของท่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

ตอบ ทางเราพยายามรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณรอบโรงแรมและปรับสภาพทิวทัศน์ให้สวยงามเหมาะกับให้นักท่องเที่ยวมาพักผ่อนและได้ชมธรรมชาติวิวสวยงามและอาหารสดๆจากทะเลซึ่งเป็นบรรยากาศของเกาะช้างได้สัมผัสความสดชื่นของทะเลและอากาศบริสุทธิ์ของหมู่เกาะช้างที่ยัง

เป็นธรรมชาติและเรายังช่วยลดโลกร้อนโดยการปลูกต้นไม้ยืนต้นให้ความสดชื่นของธรรมชาติอีกด้วย

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 21 : นายมานพ ประสงค์สิน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านบางเบ้า ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 21 มิถุนายน 2554 อายุ 59 ปี การศึกษา ป.6

อาชีพ ค้าขาย , ประมง

.....

1.การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้ ท่านทราบมีการพูดคุยสนทนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่แล้วบ้านแถวนี้จะอยู่ตามชายฝั่งทะเลและอยู่ติดๆกันก็จะมาคุยและพูดคุยกันในช่วงก่อนมีการเลือกตั้งท้องถิ่นและระดับชาติ คุยกันทั่วไปเพราะว่าคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะทำอาชีพประมงตามชายฝั่งหรือออกทะเลไปหาปลาจึงไม่ค่อยมีเวลาพบปะสังสรรค์กันมากนักจะมีความเห็นคล้อยตามผู้ใหญ่หรือคนเฒ่าคนแก่ที่มีประสบการณ์มากและการเชื่อฟังผู้ใหญ่เราก็ถือว่าคนนั้นเป็นคนดีมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ จึงเป็นการพูดคุยไปในทางเดียวกันจึงไม่เกิดปัญหากัน การเลือกตั้งเป็นเรื่องธรรมดาที่จะมีคู่แข่งแต่คู่แข่งส่วนใหญ่จะแข่งกันเองเช่นนามสกุลสลักเพชรกับสลักเพชร จึงเป็นระบบเครือญาติ เราจะดูการทำงานผลงานและมองเรื่องคุณธรรม ความจริงใจเสียสละมาแข่งขันกันมากกว่า

2. การรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆในชุมชนท้องถิ่นของท่านเป็นอย่างไร

ตอบ ในหมู่บ้านของเรามีวิทยุเสียงตามสายที่บ้านผู้ใหญ่เราจะได้รับข้อมูลจากอำเภอและอบต.เมื่อได้มาแล้วก็จะบอกต่อในที่ประชุมหมู่บ้านทุกเดือนในการรับข้อมูลข่าวสารมีข่าวตอนเช้าและเย็นก่อนเคารพธงชาติจึงทำให้รับทราบข่าวสารจากภายนอกและภายในว่าเหตุการณ์ต่างๆนั้น

3. ความขัดแย้งการแย่งชิงผลประโยชน์ ปัญหาการบริหารงานระหว่างอบต.กับชุมชนมีหรือไม่อย่างไร

ตอบ ถ้าความขัดแย้งในหมู่บ้านไม่มี ทุกคนอยู่กันแบบเครือญาติ เห็นจะมีแต่กรณีเอกชนสร้างรีสอร์ทติดกับพื้นรับผิดชอบของอุทยานแห่ชาติและมีการล้ำชายหาดบริเวณดังกล่าวและการล้ำอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง จึงเป็นการแย่งชิงผลประโยชน์ในกลุ่มของผู้มีเงินและกลุ่มอิทธิพลที่มีอำนาจเหนือกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจึงทำให้มีปัญหาการรุกล้ำหรือครอบครองพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเพราะแถวนี้เหมาะจะทำรีสอร์ทริมน้ำเนื่องจากทิวทัศน์นั้นสวยงามพอสมควรจะมี

นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่นี่จำนวนมากทั้งไทยและชาวต่างชาติต่างพอใจในแหล่งท่องเที่ยวมากจึงเกิดการแย่งชิงผลประโยชน์จากแหล่งที่มีค่าเหล่านี้

4. ท่านได้เสนอโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างเข้าสู่สภา อบต.บ้างไหม

ตอบ มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกวันที่ 4 ของเดือนก็มีเสนอโครงการที่เกี่ยวกับหมู่บ้านของเราหลายโครงการ เช่น โครงการธนาคารปู ปูไข่ ปูม้าในกะชัง เสนอทำถนน และสะพานเพื่อชมธรรมชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแบบหนึ่งซึ่งโครงการต่างๆมักจะมีแนวคิดคล้ายๆกันที่มีหมู่บ้านติดกับทะเลหรือชายฝั่งซึ่งเหมาะที่จะประกอบอาชีพในด้านประมงหรือธุรกิจที่เกี่ยวกับที่พักอาศัยเช่น รีสอร์ท โรงแรม โฮมสเตย์ เป็นต้น และเสนอโครงการเกี่ยวกับน้ำเพราะน้ำไม่พอใช้ในฤดูแล้งและเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีน้ำไม่พอใช้จึงต้องให้ อบต.หางบประมาณมาพัฒนาเรื่องน้ำอีกด้วยและปัญหาเรื่องขยะที่มีจำนวนมากเมื่อนักท่องเที่ยวมีมากขยะก็มากตามเป็นปัญหาทุกที่เหมือนกัน

5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างโดยวิธีใด อย่างไร

ตอบ ทางเราจะรณรงค์โดยการประชาสัมพันธ์และอบรมคนในพื้นที่ให้รู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพเดิมไม่ทำลายหรือเก็บสิ่งของที่เกิดเองตามธรรมชาติและแนะนำนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทุกปีบอกการอยู่ธรรมชาติอย่างไรและการรักษาธรรมชาติอย่างไรจึงจะทำให้ลูกหลานได้มีไว้ชื่นชมและขอร้องในชุมชนไม่ให้ทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้ทิวทัศน์ของธรรมชาติเสียหาย และจัดให้มีการปลูกปะการังเทียมรวมทั้งอธิบายให้นักท่องเที่ยวรู้จักกับปะการัง ดำน้ำดูปะการังในบริเวณของหมู่บ้านและชุมชนหมู่ที่1 ยังมีที่ดูปลาสวยและแหล่งตกปลาที่ทางชุมชนจัดไว้ให้นักท่องเที่ยวไม่ว่าจะพายเรือหรือดำน้ำมีบรรยากาศที่น่าพักผ่อนอย่างมาก นักท่องเที่ยวมากันทุกปีและที่พักมักจะไม่พอสำหรับนักท่องเที่ยวเสมอจึงต้องช่วยกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงามอยู่เสมอ

คำสัมภาษณ์

ลำดับที่ 22 : นายวรนิติ์ กายราศ ผู้อำนวยการสำนักงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตราด (ตราดและหมู่เกาะ)

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 8 ธันวาคม 2554 อายุ 58 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ รับราชการ

.....

1.การจัดการการท่องเที่ยวบนเกาะช้างท่านมีหน้าที่บริหารการจัดการอย่างไร

ตอบ เมื่อก่อนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดตราดเป็นหน้าที่ของ ททท.เป็นผู้ดำเนินการทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นนโยบายหรือดำเนินการการบริการแก่นักท่องเที่ยวเกือบทุกอย่างที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตจังหวัดตราดไม่ว่าจะดูแลเรื่องที่พักหรือแหล่งท่องเที่ยวสามารถแนะนำหรือบริการในด้านแผนที่จุดท่องเที่ยวต่างๆ ทำให้การท่องเที่ยวมีคนมาท่องเที่ยวจำนวนมากขึ้นจะเห็นได้ชัดจากเศรษฐกิจในแถบนี้ดีขึ้นและการพัฒนาสาธารณูโภคให้สอดคล้องกับการที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวแล้วเกิดความสะดวกสบายมากขึ้นไม่ว่าการเดินทางข้ามเกาะก็มีเรือเฟอร์รี่ขนาดใหญ่สามารถบรรทุกรถยนต์ได้หลายสิบคันเพื่อไปใช้ที่เกาะช้างได้สะดวกขึ้นจะไปเที่ยวไหนก็ได้ และต่อมาได้มีการโอนย้าย ททท.ไปสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จึงทำให้ภาระหน้าที่ต่างๆได้โอนย้ายไปด้วยเหลือแต่ภาระหน้าที่ในด้านการตลาดเท่านั้นบทบาทการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจึงไม่สามารถทำอะไรได้ ดังนั้นหน้าที่ที่ ททท.จังหวัดตราดทำได้แค่การการตลาดเท่านั้นอย่างเช่นแนะนำแหล่งท่องเที่ยวโดยมีเอกสารแจกและแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเสนอแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว จัดนิทรรศการแนะตลาดท่องที่ที่สำคัญสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและดูแลนักท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัยตอนที่ยังไม่โอนย้าย ททท.มีหน้าที่หลายอย่างสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวปลูกสร้างหรือเสริมสร้างรายได้ให้กับ ททท.ได้อย่างมากมายและจุดขายขาย ททท.สามารถสร้างโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายมากมายจากการท่องเที่ยวอีกหลายอย่าง

2.ท่านมีความเห็นอย่างไรกับกับการเมืองที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ททท.

ตอบ ผมคิดว่าการที่ย้าย ททท.เข้าไปอยู่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจึงทำให้การบริหารงานของ ททท.ไม่เป็นอิสระเพราะต้องรับคำสั่งจากผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการผู้กำกับดูแลจึงทำให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวไม่เป็นไปตามควรที่จะเป็นเช่นผู้ว่าหรือรองผู้ว่าต้องการส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวก็สั่งให้ ททท.ปฏิบัติตามแต่บางครั้งการปฏิบัติแล้วทำให้เกิดความเสียหายกับแหล่งท่องเที่ยว อย่างตัดไม้หรือทำบริเวรจัดงานอาจเกิดความเสียของธรรมชาตินั้นหมายถึงทำลายแหล่งธรรมชาติไปด้วยหรืออย่าง ททท.ต้องการให้ทำถนนรอบเกาะช้างเพื่อนักท่องเที่ยวจะได้เดินทางสะดวกแต่จะมีปัญหาของเจ้าของพื้นที่และความรับผิดชอบถึง 5 หน่วยงานเช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท อบต. กระทรวงมหาดไทย(ผู้ว่าราชการจังหวัด) กรมอุทยานแห่งชาติ จะเห็นว่าเจ้าภาพที่จะทำถนนนั้นมีถึง 5 หน่วยงานถ้าเกิดความขัดแย้งหน่วยใดหน่วยหนึ่งขึ้นมาถนนก็จะไม่ได้ทำและไม่เสร็จตามที่ ททท.เสนอไปและก็จะผลตามมา อย่างขุดถนน ประปา ไฟฟ้าเพราะต้องผ่านพื้นที่ต่างๆ ดังนั้นจึงเกี่ยวกับการเมืองทั้งหมดเพราะที่ที่จะดำเนินให้เป็นนโยบายทั้งหมดเกิดจากนักการเมืองที่จะกำหนดหรือแผนการพัฒนาต่างๆส่วนข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหรือสนองตามนโยบายของนักการเมือง

คำสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

ลำดับที่ 1 : นายสมหมาย เครือนุช กำนันตำบลเกาะช้าง
2 : นายสมศักดิ์ ดีเด่น ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
3 : นายบุญมี แข่งขัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
4 : นางทิพวรรณ สุขสิงห์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
5 : นายโสภณ จันเดิม ส.อบจ.และผู้ประกอบการโรงแรม
6 : น.ส.ทิพย์วรรณ จันเดิม ผู้ประกอบการเกี่ยวเนื่องการท่องเที่ยว
7 : นายธัญพิสิทธ์ บุตรพระพาย หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง
8 : นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร นายก อบต.เกาะช้างใต้

สัมภาษณ์เมื่อ : วันที่ 23 พฤษภาคม 2554

.....

การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขต อบต.เกาะช้างใต้

ธานี - ผมขอให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองโดยทั่วไปบนเกาะช้างใต้ที่ทุกคนอยู่ที่นี่

สังเกตการณ์

จากการสังเกตการณ์ถ้าพูดถึงเรื่องการเมืองจะคล้อยตามกันว่าไม่มีเหตุขัดแย้งหรือรุนแรงในเขตเกาะช้างใต้และทุกคนก็แสดงความเห็นไปในทางทิศทางเดียวถึงทำให้สงสัยว่าการเลือกตั้งที่นี้ทำไมคู่แข็งถึงไม่แข่งขันกันอย่างที่ว่าการแย่งชิงผลประโยชน์หรือการได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองท้องที่หรือทุกคนคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้นำที่มีความสามารถในการปกครองและชาวบ้านเป็นผู้ตามจึงไม่มีการแข่งขันถ้าถามว่าผู้แทนราษฎรหรือ ส.ส.ช่วยในการหาเสียงในการเลือกตั้งท้องถิ่นหรือไม่ก็ได้คำตอบว่า ส.ส.เขตนี้จะไม่ช่วยใครจะวางตัวเป็นกลางเพราะว่า ส.ส.ต้องการคะแนนเสียงทุกฝ่ายจึงไม่แสดงตนว่าจะช่วยฝ่ายไหนจึงทำให้การเลือกตั้งแต่ละครั้งจึงไม่รุนแรงซึ่งบางครั้งตระกูลสลักเพชรก็แข่งขันกันเองต่างก็เป็นญาติกันคนในหมู่บ้านนี้จะมองที่ผลงานและคุณความดีและช่วยเหลือสังคมเป็นหลักที่ว่าจะใช้เงินในการซื้อเสียงนั้นคนที่นี้บอกว่าจะไม่ได้เกิดในวงการท้องถิ่นแน่นอนเพราะทุกคนถือว่าหมู่บ้านนี้มีศักดิ์ศรีเงินซื้อไม่ได้ต่างคนก็แสดงความเห็นคล้ายๆกันและที่น่าสังเกตคือผู้น้อยมักจะเกรงใจผู้ใหญ่และมีความเห็นตามผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีตำแหน่งใหญ่กว่าเหมือนในลักษณะสังคมไทยดังที่ศาสตราจารย์ แฮงส์ (Hanks) ซึ่งเป็นนักวิชาการคนแรกที่นำเสนอระบบอุปถัมภ์ในฐานะรูปแบบจำลองเพื่ออธิบายสังคมไทย ในบทความเรื่อง “บุญและอำนาจในระเบียบสังคมไทย” สังคมไทยประกอบด้วยสถานภาพของคนในระดับต่ำสูงลดหลั่นกันมา ตามแต่บุญวาสนาที่ได้สะสม

มาสถานภาพนี้นำมาซึ่งอำนาจบารมี ทำให้คนทั้งหลายพยายามเคลื่อนไหวจากสภาพหนึ่งไปยังอีกสภาพหนึ่ง เหมือนกับคนที่เล่นการเมืองพยายามเปลี่ยนสถานภาพตัวเองจากบุคคลธรรมดาเพื่อยกฐานะตัวเองไปสู่สภาพที่สูงกว่าคนอื่นจึงทำให้มองการเมืองที่เกาะช้างได้ว่าอำนาจที่ได้มาเพื่อการปกครองท้องที่ต้องมีอำนาจบารมีทำให้คนอื่นเกรงใจหรือน้อบน้อมและยินดีที่ลงคะแนนให้ประเด็นความขัดแย้งของการเลือกตั้งผมคิดว่ามีบ้างแต่อาจไม่รุนแรงเหมือนที่อื่นๆ จึงทำให้การขัดแย้งหรือแย่งชิงผลประโยชน์หรือผู้บริหารขัดแย้งกับชุมชนจึงไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดถึงว่านายก อบต.จะไม่แสดงความคิดเห็นในประเด็นการเมืองหรือความขัดแย้งแต่ก็พูดในทำนองว่ามีบ้างไม่ถึงขั้นรุนแรงเมื่อการเลือกตั้งสิ้นสุดลงก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้นทุกคนต่างกลับไปทำมาหากินเหมือนเดิมส่วนในเรื่องการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวทุกคนเห็นว่าเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้วงบประมาณก็หมดไปกับการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นถนนหนทางไฟฟ้า ประปา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นกับนักท่องเที่ยวและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นหัวใจของการท่องเที่ยวถ้าที่ท่องเที่ยวไม่ปลอดภัยใครที่ไหนจะมาเที่ยวและประเด็นปัญหาที่ตามมากับนักท่องเที่ยวที่ใช้งบประมาณมากที่สุดคือการกำจัดขยะที่มีปริมาณมากๆที่ทิ้งหรือทำลายให้ย่อยสลายก็ไม่มีจึงจำเป็นต้องนำไปทิ้งที่ไกลนอกเกาะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณอย่ามากการบริหารจัดการจึงทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไปทางอื่นมีน้อยตามไปด้วย

ส่วนทางด้านผู้ประกอบการมีความเห็นพยายามที่จะช่วยทำให้เศรษฐกิจเกาะช้างให้เติมโตเพราะแต่ละปีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนมากและสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการจึงร่วมกับ อบต.ทำแผ่นป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวต่างๆบนเกาะช้างและจัดที่พักในราคาถูกในช่วงที่เทศกาลท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวพร้อมทั้งทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่างบนเกาะช้างพร้อมโฆษณาทางอินเตอร์เน็ตและจองห้องด้วยจะเห็นว่าชาวต่างชาติมักจะจองห้องพักที่โรงแรมข้ามปีก็มีและผู้ประกอบการยังช่วยพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อมของธรรมชาติบนเกาะช้างโดยการแยกขยะและทำน้ำยาล้างจานล้างห้องน้ำและบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งสู่แหล่งธรรมชาติถือว่าผู้ประกอบการมีความรับผิดชอบต่อสังคมและยังช่วยให้เศรษฐกิจบนเกาะช้างเติบโตทุกปีและนักท่องเที่ยงก็ประทับใจกลับมาเที่ยวเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปีอีกด้วย

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ นายธานี เลิศชัยชาญ

วัน เดือน ปีเกิด 13 กุมภาพันธ์ 2503

ประวัติการศึกษา ม.ศ. 5 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ

อนุปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ เอกคอมพิวเตอร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (กศ.บป.) ในปี พ.ศ. 2540

ปริญญาตรี สาขาสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปี พ.ศ. 2547

ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปี พ.ศ. 2551

สถานที่ทำงาน จ.ตราด ธุรกิจส่วนตัว

เกียรติยศและความภูมิใจ

ปี พ.ศ. 2550 รองประธานคณะกรรมการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดตราด

พ.ศ. 2553 ประธานคณะกรรมการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดตราด

พ.ศ. 2554 อาสาสมัครพนักงานคุมประพฤติ จังหวัดตราด กระทรวงยุติธรรม